သိက္ခာသုံးပါးကျင့်စဉ်

(ကောလင်းဆရာတော်ဦးသုဇာတ)

ဒီပ ကဝိဓဇ ဒီဃာ ပါ မဟာဂန္ထ
ဌ္ဌကာလင်္ကာရ၊ တံဆိပ်နာမ
ခံတော်မူသော

တွင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး

၏ ပုံတော်၊

ယောဆရာတော်
ဦးဇာဂရ

ကောလင်းဆရာတော်

ဦးသုဇတ

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပုံတော်

သီလက္ခန္ဓ အဓိသီလသိက္ခာ အာဒိကလျာဏ အစ၏ကောင်းခြင်း၊ သီလ ဝိသုဒ္ဓိ			သမာဓိက္ခန္ဓ အဓိစိတ္တသိက္ခာ မဇ္ဈေကလျာဏ အလယ်၏ ကောင်းခြင်း၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ			ပညာက္ခန္ဓ အဓိပညာသိက္ခာ ပရိယောသာနကလျာဏ အဆုံး၏ကောင်းခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ	
သမ္မာဝါစာ ကောင်းသော စကားဆိုခြင်း။	သမ္မာကမ္မန္တ ကောင်းသောအမှု ပြုခြင်း	သမ္မာအာဇီဝ ကောင်းသော အ သက်မွေးခြင်း	သမ္မာဝါယာမ ကောင်းစွာလုံ့လ ပြုခြင်း။	သမ္မာသတိ ကောင်းစွာသတိ ပြုခြင်း	သမ္မာသမာဓိ ကောင်းစွာတည် ကြည်ခြင်း	သမ္မာသင်္ကပ္ပ ကောင်းစွာ ကြံခြင်း	သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကောင်းသော သိမြင်ခြင်း
မုသာဝါဒါ ဝေရ မဏီ၊ လိမ်ပြော ခြင်းရှောင်	ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ သူ့အ သက်ကို သတ်ခြင်း ရှောင်	အဘိဇ္ဈာဝေရမဏီ သူ့စည်းစိမ်ကို မတရား ကြံခြင်းမှ ရှောင်	အနုပ္ပန္န မဖြစ်သေး သောအကုသိုလ် မ ဖြစ်အောင် လုံ့လပြု	ကာယာနုပဿနာသတိ ပဋ္ဌာန် ကာယ ဂတာသတိပဋ္ဌာန် ကေသာပွားစီးခြင်း။	ပဌမဈာန် သမာဓိ အကုသလ နီဝရဏ ချုပ်ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါး၌တည်။	နိက္ခမ သင်္ကပ္ပဝတ္ထု ကာမမှ ထွက် မြောက်ရန်အကြံ	ဒုက္ခသစ္စာ၊ အမှန် ဆင်းရဲသော တရား ဟု ပရိညေယျ ဉာဏ်
ပိသုဏဝါစာဝေရ မဏီ၊ ကုန်းချော စကားရှောင်	အဒိန္နာဒါနာ ဝေ ရမဏီ၊ သူ့တပါး၏ ဥစ္စာခိုးယူခြင်း ရှောင်	ဗျာပါဒါဝေရ မဏီ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ ခြင်းရှောင်	ဥပ္ပန္န ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်ကို ပပျောက်အောင် လုံ့လပြု	ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဝေဒ နာကို အဖန်တလဲ ရှုခြင်း။	ဒုတိယဈာန် သမာ ဓိဝိတက်ဝိစာရ ချုပ်ဈာန်အင်္ဂါ သုံးပါး၌တည်။	ကိလေသာ ကာမမှ လွတ်မြောက်ရန် အကြံ။	သမုဒယသစ္စာ ပယ် စွန့်အပ်သော တရားဟုပဟာ တဗ္ဗဉာဏ်
ဖရုသဝါစာဝေရ မဏီ၊ ကြမ်းတမ်း စကားရှောင်	ကာမေသုမိစ္ဆာစာ ရာဝေရမဏီ၊မိစ္ဆာ ကာမလေးပါး လွန် ကျူးခြင်း ရှောင်	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝေရ မဏီ၊ မှားသော အယူကိုရှောင်	အနုပ္ပန္နမဖြစ် သေး သော မဂ်ကုသိုလ် ကို ဖြစ်အောင် လုံ့လပြု	စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် စိတ်ကို အဖန်ဖန်ရှုခြင်း။	တတိယဈာန်သမာ ဓိ ပီတိချုပ်ဈာန် အင်္ဂါနှစ်ပါး၌ တည်။	အဗျာပါဒ သင်္ကပ္ပ ရန်ညှိုးဖွဲ့မှုလစ်လျူ ရှုရန် အကြံ။	နိရောဓသစ္စာ မျက်မှောက်ပြုအပ် သောတရား ဟု သစ္ဆိကာတဗ္ဗဉာဏ်
သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ ဝေရမဏီ၊ ပိန် ဖြင်းစကား ပြော ခြင်းရှောင်	သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒဋ္ဌာနဝေရ မဏီ၊ သေရည်သေ ရက် ရှောင်	မိစ္ဆာအာဇီဝါ ဝေရမဏီ၊ မှား သောအသက် မွေး ခြင်းရှောင်	ဥပ္ပန္န ဖြစ်ပြီးသော မဂ်ကုသိုလ်ကို တိုး ပွားအောင် လုံ့လပြု	ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် တရား သိမ်းဆည်း ခြင်းကို ရှုခြင်း။	စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ သုခ၊ ဒုက္ခချုပ်၍ ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာ ဈာန်၌တည်။	အဝိဟိံသ သင်္ကပ္ပ သူတပါးကို ညှင်း ဆဲလိုသော စိတ်မရှိ ရန် အကြံ။	မဂ္ဂသစ္စာ၊ ပွားများ အပ်သော တရားဟု သိသောဘာဝေ တဗ္ဗဉာဏ်။
ဝစီဒုစရိုက် လေး ပါးကို လုံးလုံး ရှောင်သမ္မာဝါစာ	ကာယဒုစရိုက်လေး ပါးကိုလုံးလုံးရှောင် သမ္မာကမ္မန္တမဂ်	ဒုစရိုက် ကံများကို လုံးလုံးရှောင်က သမ္မာအာဇီဝမဂ်	သမ္မပ္ပဓာန် လေး ပါးနှင့်ပြည့်စုံက သမ္မာဝါယာမမဂ်	သတိပဋ္ဌာန်လေး ပါးနှင့်ပြည့်စုံက သမ္မာသတိ	သမာဓိဈာန် လေး ပါးပြည့်စုံကသမ္မာ သမာဓိမဂ်	ဝိတက်၊ အကြံလေး ပါးနှင့်ပြည့်စုံက သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ်	အသိဉာဏ်လေး ပါးကိုပိုင်းခြား သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်

နိဒါန်း

ကရုဏာ ဝိယသတ္တေသု။ ပညာယဿ။ မဟေသိနော။ သဗ္ဗေသု။ ဉေယျဓမ္မေသု။ ယထာရုစိပဝတ္တိတ္ထ။ (ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်) ယဿမဟေသိနော၊ အကြင်သင်္ချေနှစ်ဆယ်ကျော်နှင့်သာ တမ်းကမ္ဘာတသိန်းကာလပတ်လုံးသီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာက္ခန္ဓ မင်္ဂကိစ္စ သုမ္ပါးကို အားထုတ် ဆည်းပူးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကရုဏာသားနှင့် ရန်သူကို အတူအမျှ သနားတော်မူခြင်း ရှိသောမဟာကရုဏာ သမာပတ္တိအဓိပတိကိစ္စတော်သည် သဗ္ဗေသု ခပ်သိမ်းကုန်သောသတ္တေသု။သတ္တဝါအနန္တတို့၌ ယထာရုစိ အလိုတော်ရှိသည့်အတိုင်း ပဝတ္တိတ္ထဝိယ ဖြစ်လေဘိ၏။ သို့ ပညာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သည်လည်း သဗ္ဗေသု ခပ်သိမ်းဥသုံအလုံးစုံကုန်သော ဉေယျဓမ္မေသု သင်္ခါရ ဝိကာရ လက္ခဏာနိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော ဧကဝေါကာယ စတုဝေါကာယ ပဉ္စဝေါကာယ သဥပဒိသေသ အနုပါဒိသေသ ကိလေသာပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် ဉေယျဓမ္မတရားတို့၌ ယထာရုစိအလိုရှိတိုင်း (ဝါ) လိုတော်အားလျော်စွာ ပဝတ္တိတ္ထ ဖြစ်တော်မူလေပြီ။

ဤဒေသနာတော်အရကား - အစိန္တေယျသုံး လောက ထွဋ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သင်္ချေနှစ်ဆယ်ကျော် နှင့်သာ တမ်းကမ္ဘာတသိန်း ဖြည့်ဆည်းဘူးတော်မူသော ပါရမီ တို့သည်ကား သတ္တဝါ အနန္တတို့အတွက်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညုဘုရားသခင်သည် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ရဟုလာသားပမာထားလျက်(၄၅) ဝါကာလပတ်လုံး ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမအပ်သော ဒေသနာ တော်သည် ပါရာဇိကဏ်၊ ပါစိတ်၊ စူဠဝါ၊ မဟာဝါ၊ ပရိဝါဟူ သော ဝိနည်းငါးကျမ်း၊ သုတ်သီလက္ခန်၊ သုတ်မဟာဝါ၊ သုတ်ပါထေယျဟူသော သုတ်သုံးကျမ်း၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ–ဝိဘင်း ဓါတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမိုက်၊ ပဋ္ဌာန်းဟူ သော အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဝိနယ၊ သုတ္တ၊ အဘိဓမ္မ ဟု သုံးဖြာ ဒေသနာ ပရိယတ်အကျင့်မြတ်တို့ ကို (ဝါ)ပရိယတ္တိ သာသနာ။ ပဋိပတ္တိသာသနာ။ ပဋိဝေဓသာသနာ။ သာသနာ တော် သုံးဝ အဆုံးမသြဝါဒ ဟောကြားတော်မူရင်း၏ အချက် မှာ—သံသရာသမုတ် ဝဲဇလုပ်၌ (ဝါ) ဘုံသုံးပါး သံသရာတွင် မြုတ်ချီတခါပေါ်ချီတလှဲ့ အတည်တကျနေရာမရကြဘဲ ပြေး ရင်း လွှားရင်း မရပ်မနား ရဟတ်ခြားကဲ့သို့ လှည့်ပတ်ကျင်လည် အတည်မမြဲ ဗုန်ဆန်ကာဖြင့် အိုဘေး နာဘေး သေဘေး ဘေးရန်အပေါင်းထောင်သောင်းမက တွေ့နှင့်သာ ရင်ဆိုင်တွေ့ရှ် အားကိုးရာမရနိဗ္ဗုတ အမဘာနှင့် ဝေးနေကြရသော သတ္တဝါ လူနတ်ဗြဟ္မာ ဒုက္ခသည် အပေါင်းတို့အား ရဟုလာသားပမာ ထားလျက် ဘေးရန် ခပ်င်း ဒုက္ခတွင်းမှ လွတ်ကင်းချမ်းသာ

နိဗ္ဗူတာသို့ လျှင်မြန်ထုတ်ချောက် ကောင်းမွန်စွာ ရောက်ကြစေခြင်း အကျိုးငှာ ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်မြတ်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စစ်မှန်သော တရားဒေသနာမြတ်ဓမ္မာတော့(ဝါ) မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် အကျင့်မြတ်တရားတွေ ထင်ရှားကာ ရှိနေပါသော်လည်း စစ်မှန်သောဒေသနာတို့အား တပ်အပ်သေချာ ခွဲခြားကာ မသိကြလေသည့်ခြင်းရာကြောင့် မျက်စိလည် မှောက်မှားလျက် နိဗ္ဗူပြည်သွား မဂ်ကုသိုလ်များကို အားထုတ်သူ နည်းပါး၍ အိုနာသေရေး ဒုက္ခဘေးတွေကိုသာ အစဉ်မပြတ်အထပ်ထပ် ဖြစ်စေတတ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ် (ဝါ) ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ တရားများကိုသာ (ဝါ) ဒွေအန္တာ ဤသင်္ခါရ အယုတ်တရားများကိုသာ အပတ်တကုတ်ထက်သန်စွာ အားထုတ်ပြုလုပ်ကြသော သူတို့သည်သာလျှင် လောကဝယ် များပြားကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပရိယတ်သည် ပဋိပတ်၏လမ်းညွှန် (ဝါ) ပရိယတ်သည် အညွှန်း။ ပဋိပတ်သည်အလုပ်။ ပဋိဝေဓသည် အကျိုး (ဝါ) ပရိယတ်အညွှန်းမှန်မှသာလျှင် ပဋိပတ်အလုပ်မှန်မည်။ ပဋိပတ်အလုပ်မှန်မှသာလျှင် ပဋိဝေဓအကျိုးမှန်မည်။ ဤကဲ့သို့ သူ့ကိစ္စနှင့်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဝိနယ၊ သုတ္တ၊ အဘိဓမ္မဟုဆိုအပ်သောသုံးဖြာပရိယတ်ဒေသနာမြတ်တို့ကို (ဝါ) အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာမဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် အကျင့်မြတ်တို့အား သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး၏ မဟာဂရုဏာတော်အတိုင်း သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါး မဟာဗောဓိပက္ခိယတရားသည် ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း

၂၀၀၀–ကျော်လွန်မြောက်သော ယခုပစ္စုပ္ပန် သာသနာတော် အတွင်းတွင် သယမ္ဘူ သဗ္ဗညုတို့၏ ကုသိုလ်တော်ပွား မဂ္ဂင် အကျင့်မြတ်၏အားထုတ်ဖြည့်ဆည်းသည့်နည်းသည်ကလိယုဂ်ဖမ်း စား၍ပျက်ပြားတိမ်ကောပ။ သူသူငါငါ မပြောမဟော ကြဘဲ တိမ်မြုတ်ပျောက်ကွယ် တိမ်ကောခဲ့ရလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြော ဟောသူနည်းပါးသောကြောင့် သံသ ရာဝဋ်ဒုက္ခမှ (ဝါ)အိုဘေး နာဘေး သေဘေး ဒုက္ခအပေါင်းထောင်သောင်းတို့မှ ကျွတ် လွတ်၍တရားစစ်တရားမှန်ကို သွန်သင်ညွှန်ပြဆုံးမသည့် ဆရာ ကောင်း သခါးကောင်း ရှာဖွေနေကြသော ဝေနေယျတို့မှာ တရားကောင်းရနိုးနိုးနှင့် မျှော်ကိုးနေကြပါသော်လည်းဘဲ မဂ္ဂင် ရှစ်ရပ် အကျင့်မြတ်နှင့် လွဲနေရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဥ္စမ သင်္ဂါယနာဘင် ဘဝရှင် မင်းတရားကြီးလက်ထက် ပညာဒီပ– ကဝိဓဇ ဒိသာပါမောက္ခ တိပိဋကာလင်္ကာရ မဟာဓမ္မရာဇာ ဓိရာဇာဂုရုသွန်းထုခ်နိုင် တံဆိပ်နာမံ အပူဇော်ကို ခံရသော ဇေယျာပူရတိုင်း စစ်ကိုင်းကြီး ရွှေမင်းဝံငှက်တွင်းတောကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး၏ မဟာ ကရုဏာတော်အဘိုင်းပရိယတ်လမ်းညွှန်ကို ဗုဒ္ဓ၏ဩဝါဒ အဘိုင်း မတိမ်းပါးအောင် မဟာသမုဒ္ဒရာသဘွယ် အပြောကျယ် သောနိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံ အာဂုံပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ မကြွင်းကျမ်း ခပင်းတစုံဘစုံဟိုမှစီစစ်ထုတ်နုတ်၍ ၁၅(ဝါ) တိုင်ဘိုင်ပရိယတ်လမ်းညွှန် မတိမ်းပါးရလေအောင် ဝေနေယျ တို့၏သဘောဉာဏ်တွင် ထင်လွယ်သောကျမ်း အစောင်စောင် ရေးသားတော်မူပြီး ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိ သာသနာ၊

ပဋိဝေဓသာသနာတော်သုံးရပ်လုပ်ငန်းမြတ်တို့အားထက်အောက် မြန်မာတိုင်းတွင် မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းထောင်၍ ဆောင်ရွက်တော်သည်မှာလည်း နိဗ္ဗုတာသို့ လျင်မြန်ထုပ်ချောက် ကောင်းမွန်စွာ ရောက်ကြစေခြင်းအကျိုးငှာ ဆောင်ရွက်တော်မူရင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗုတာ ကမ်းတဘက်သို့ လှမ်းတက်လိုကြသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း တို့အား ပညာဒီပကဝိဂဇ ဒီသာပါမောက္ခ တိပိဋကာလင်္ကာရ ရွှေမင်းစုံ ငှက်ကွင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် တကွ ကွမ်းခြံကုန်း ဆရာတော်၊ တော်ကမယ်ဆရာတော်၊ ဇရပ်ကုန်း ဆရာတော်၊ မန္တလေး စတုဘုမ္မိက မဂ္ဂင်ရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ နံ့ငယာ ဆရာတော်၊ လေးအိမ်စုဆရာတော် စသော မဟာ သတိပဋ္ဌာန် ဂိုဏ်းဝင်ဆရာတော်သံဃာတော်အရှင် သူမြတ်တို့၏ ဩဝါဒနှင့် ရေးသားစီရင်တော်မူထားသော ကျမ်းအစောင်စောင်တို့၏လိုရင်းသဘာ ဤမည်သော အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ၊မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် ပဋိပတ် ကျင့်စဉ် လုပ်ငန်းမြတ်အစဉ်ကို မဟာ သတိပဋ္ဌာန် အသင်းသူ အသင်းသားများနှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာရလိုကြကုန်သောအမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်း သမီးတို့အတွက်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာ သုံးပါးအား လွယ်ကူစွာ ပွားများအားထုတ်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ သတိပဋ္ဌာန် အသင်းသူ အသင်းသားများ၏ တိုက်တွန်းချက် အရ၊ မဟာ သတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဝင်ဆရာတော် သံဃာတော် အရှင် သူမြတ်တို့၏ ကျမ်းအစောင်စောင်တို့၏ မူရင်းအတိုင်းထုတ်နှုတ်၍ (အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် ပဋိပတ် ကျင့်စဉ်ကျမ်း) ကို

မှန်မြတ်သော သမာဆန္ဒ စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်ဖြင့် ရေးသား စီရင်လိုက်ရပေသတည်း။

ၡင်း (အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ ပဓိပညာ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်) အမည်တင့်ဆန်း ဤသည့်ကျမ်းကို မဂ်လမ်း ဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်ရအံ့သောအခြေ ဖြစ်ပေသောကြောင့် သဒ္ဓါပွား၍ ကြည့်ရှုတော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

(နိဒါန်းစကား ဤတွင်ပြီး၏)

....☆....

အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ်၊
ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်ကျမ်း။

စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော။

နမော တဿ၊ ဘဂဝတော၊ အရဟတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အနက်။ ။အရဟတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၊ ပဋိလောမစျာန်ပုံ၊ အရဟံကိစ္စ၊ ပြီးဆုံးတော်မူတတ်ထသော အရဟတော၊ ကုသလံ၊ အကုသလံ၊ဇီအဟံ၊အင်မတန် စက်ဆုပ်၍ မပြုမလုပ် ပယ်စွန့်တော်မူတတ်ထသော အရဟတော၊ကာမရူပ၊အရူပ၊ သင်္ခါရ ကုသိုလ်ကံတို့ကို မစက်မဆုပ် တွယ်တာနှစ်သက် တလုပ်လုပ် ပြုတတ်သော သူတို့၏ဆည်းကပ်ကော်ရော်ပူဇော်ခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူထသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။သစ္စာလေးပါးတရားကို သယမ္ဘူဉာဏ်တော်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြင်တော်မူထသော ဘဂဝတော၊ဘဂဝါမဆုံ အောင် ပျံ့နှံ့မဆုံး ဘုန်းတော်အနန္တ ရှိတော်မူထသော တဿ ဝိသေသ၊ ဂုဏ်ထူးတို့ဖြင့် ချီးကျူး၍မကုန်နိုင်သော ထို မြတ်စွာဘုရားအား

မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏ နမော နမကာရော၊ စိတ်ညွတ်ကြည်ညိုခြင်းသည် အတ္ထု ဘဝတု ဖြစ်ပါစေသတည်း။

× × ×

သမန္တစက္ခု၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီးအား
ပင့်လျှောက်သောဂါထာ။

သသေန၊ ဂဇာဂုယှံ၊ မာရံကေန၊ ယောဇိနော။
ဇယျုသဝေါ၊ ဗောဓိမူလေ၊ သောမေတိဌာတု မတ္တကေ။

ယောဇိနော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ၊ အနုသယသယ ဆယ်တန်ကိုယ်တွင်းရန်ကိုချွင်းချန်မထားအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဒါးဖြင့်ပယ်ရှားခုတ်ထွင် မြတ်အရှင်ဟု မှတ်တင်ပြုရတဲ့ အကြင်သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီးသည် ဗောဓိမူလေ၊ အပ္ပရာဇိတ အမည်ရတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓအောင်ပလ္လင် ပင်ညောင်ပင်မင်း ဗောဓိပင်၏ ခြေတော်ရင်းဝယ် ဂဇံ တောင်လောက်နှိမ်းနှိုး ဒေါင်ခေါက်ကြီးတဲ့ ဂိရိမေခလာ၊ တိုက်ဆင်ကြီးကိုအာဂုယှံ၊ ရှေ့သွားထောင်ထောင်ခေါင်းဆောင်ပြီးခါ တက်စီးလာသော သသေန ဒိဝိဇံ၊ တပ်အများခေါ်ဘုရဏီ ရဲမက်သားနှင့်တကွသော မာရံ ပရမေသခင် ခေါ်ဆို သဗ္ဗညုနှင့် ရွှေပလ္လင်တော်ကိုတပ်ဆင်၍ လုမည်ဟု အံတုခါ တိုက်စစ်ခင်းတဲ့ ဝဿဝတီ မာရ်နတ်မင်းကို (၁၀) ကမ္ဘာကိုချုပ် ငါဗိုလ်လုပ်မည်ဟု ဆိုးယုတ်မာ အကြံအားဖြင့် ကမ္ဘာတွင် ဟန်ထွားတဲ့

အာကာရှင် မာရ်နတ်သားကို စေကေန၊ နောက်လိုက် မခေါ်
အဖော်မမှီး တကိုယ်တော်တည်းဖြင့် ဇေယျုသာဝါ၊ ကိုယ်တော်
မြတ်လက်ရုံး ဒါနပါရမီတည်းဟူသောအနုမြူတလုံးဖြင့် ချေမှုန်း
သုတ်သင်အောင်ပွဲဆင်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

သောဇိနော၊ မာရ်နတ်မင်း၏ထန်ပြင်းသည့်မာန် စစ်မက်
ရန်ကို နှုခံသုတ်သင်မောင်းထုတ်နှင်သည့် ဘုန်းအတုလန္ဒ်းတုမရတဲ့
ထိုသုံးလူ့ဘ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကြီးသည် မေ၊ အမှာကံ ဘုရား
ဂုဏ်၌ အာရုံစိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျော် ဘုရား တပည့် တော်၏
မတ္တကေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတွင် တမွတ် ဆင်လျက် အထွင့်တင်အပ်
ဥတ္တမင် အမည်ရတဲ့ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါ၌ တင်၍တု၊
စက်ခြေဘဝါးလှည့်လည်တော် မူသောအားဖြင့် ခန့်ငြားမတ်မတ်
တန့်နား ရပ်တည်တော် မူလှဲ့ပါ၊ ဇေယျုသုဝပရမေ၊ အလုံး
အနုတ္တရ၊ အသရေမဆုံးတဲ့ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်သူမြတ်ကြီး
ဘုရား။

...●....

ပဉ္စမ ရွှေမင်းဝံ ငှက်တွင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ကန်တော့ခန်း ဂါထာ။

သီလပုဝဗ္ဗဟိ သုဂန္ဓော၊ သမာဓိသာရတိဋ္ဌတော၊
ပညာသာခါဟိ၊ ဝေပုလ္လော၊ ထေရောဝန္ဒာမတံ မယံ။

တေရော၊ တိုင်းမြန်မာတလွှား သတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်း သံဃာ

အမျှားတို့၏ ညွှတ်တွားခါရှေ့ဦးတင်ရတဲ့ (ဦးခိုင်ဦးစီး ရွှေမင်းစံ ငှက်တွင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်) သီလပုပ္ဖဟိ၊ ကျင့်ဝတ်ညီမျှ စာရိတ္တနှင့် စာရိတ္တအဖုံဖုံတို့၌ အလုံးစုံညီလျက် မှန်လှတဲ့ သီလက္ခန္ဓတော် တည်းယူသော (စခန်းဂုဏ်တင့် လမ်းဂုဏ်မြင့်တဲ့ ပန်းစုံပွင့်တို့ဖြင့်လည်း သုဂန္ဓော၊ မွှေးပြန့်လျက်ထုံ လူ့ဘုံတွင် မကသေး နတ်ဘုံမှာ ကြော်ကြွေးလျက် ပြေးယန့်တလှိုင်လှိုင် မွှေးပြန့်ပြန့်ကြိုင်) သမာဓိသာရေန၊ လာဘာ လာဘ၊ စသည့် ရှစ်တန် လောကဓံဘုံအရှုပ်တို့၌ စောအရဟံမတုန်မလှုပ်သကဲ့သို့ စိုးအုပ်ခါ မဟာစိတ်မှန်လှတဲ့ သမာဓိက္ခန္ဓတော် တည်းဟူသော (အစစ်မဟာသမထအဖြစ် အနာပတဲ့ အနှစ်သာရ ဖြင့်လည်း တိဌတော ရောင်လျှံတပြိုင်ပြိုင်မောက်ကဲသည့် တောင်မဏ္ဍိုင် ကျောက်ခဲလိုပလဲပြိုလိုင် မယိုင်မြဲပိုလှိုခိုင်) ပညာသာခါ ဟိလောကုတ်နှင့် လောကီအလီလီမျိုးခပင်းတို့၌ထိုးထွင်းကာမြင်ချက်သန်လှတဲ့ ပညက္ခန္ဓာတော် တည်းဟူသော နှိုင်းစာမဖက် တိုင်းကာမစက်နိုင်သည့် အကိုင်းအမှာအခက်တို့ဖြင့်လည်း ဝေပုလွှေတုလိုမမှီလူ့ပြည်တွင်မဆန့် နတ်ပြည်ပါကျော်နှံ့လျက် အံ့ဩလို့ မကုန်နိုင် ပြန်ပြောလို့မှိုင်။

ဣတိ-ဤသို့ သီလက္ခန္ဓဖြင့် ယန့်ကြိုင် သမာဓိက္ခန္ဓဖြင့် တည်တန့်ခိုင် ပညက္ခန္ဓဖြင့် မှိုင်လှပေသော တံ အာစရိယံ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဝင် ရဟန်းသံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့နှုန့တကွ အသရေသတင်းမှာ မပျက်ပြားခဲ့ဘဲ၊ နေဝန်းအသွင်တက်ကြွားတော်မူလှသည့် ရွှေမင်းဂံငှက်တွင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးကိုမယံ အာစရိယဂုဏောအနန္တော၌ အမှန်သဘောသွားမိ၍ အတန်တန်

စိတ်စော ထားရှိကြတဲ့ ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ဝန္ဒာမ သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်သွန်သင်ခဲ့သမျှ ကျေးဇူးတော်ကို အလုံးစုံအသိတိုးလျက် ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

....၀...

နတ်ဘိတ်ဂါထာ

သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ၊
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ သုဏန္တု သဂ္ဂ မောက္ခဒံ၊
(ဓမ္မဿဝန ကာလောအယံ ဘဒ္ဒန္တာ) ၃—ကြိမ်။

သမန္တာ ရေးမြွက်ကောင်းကင် ထက်ဝန်းကျင်မှ စက္ကဝါဠေသု စက္ကဝါအပေါင်း တိုက်တသောင်းတို့၌ မှီတင်းစောင့်ကြပ် တန်ခိုးကြီးနတ်တို့သည် မုနိရာဇဿ မုနိငါးပါးတို့၏ ထွဋ်ထား သနင်း တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သဂ္ဂမောက္ခဒံ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ တန်သော ချမ်းသာကိုလွယ်ကာမနှေး ပေးတော်မူတတ်ထသော၊ သဒ္ဓမ္မံ နိဗ္ဗာန်ရောက်လမ်း ကျင့်စဉ်ငြမ်းကိုခွဲချမ်းကာ ထုတ်ဖော်၍ဟောကြားတော်မူမည့်တရားတော်ကို၊ ဒေသနာတော်—နာကြားအံ့သောငှာ၊ အတြာ စည်းဝေးလာရာ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ် ဤအရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တု လာရောက်ကြပါကုန်လော့၊ သုဏန္တု စ လယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးကို စိတ်ဒုံးဒုံးချ နည်းနာရအောင် မထအောင်အဲ အံသွားခဲ၍ စိတ်စွဲအောင် နားထောင်ကြပါကုန်လော့၊ ဘဒ္ဒန္တာ-ကုသိုလ်တရားအကျိုးများ

ကို လိုလားခဲ့မင်၊ အို...ကောင်းမှုရှင်တို့၊ အယုံ—လူသံဆိတ်ငြိမ် အချိန်ခါအားမြဲ ဤပရိသတ် စီးဝေးမိကြသော တခါသမယ၌ ဓမ္မသဝနကာလလော—အာရုံတခြား စိတ်မသွားဘဲ ကောင်းမွန်စွာ မှတ်သား၍ နာကြားလိုက်ကြပါကုန်လော့။

....o....

(အနုဓမ္မကျင့်စဉ်)

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကို အလိုရှိကြကုန်သော သူတော်စဉ်တို့ ည - နံနက်ဝတ်တက်ဝတ်ကပ်ပြုကြရန်။

ဗုဒ္ဓေါမေနာထော—ဗုဒ္ဓေါသတ္တာနံပါကာရော၊
ဇီဝိတံယာဝနိဗ္ဗာနံ—ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ။

မေ တပည့်တော်၏ နာထော ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ လဲလျောင်းရာသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ ဂေါတမသခင် အရှင်မြတ်စွာဘုရားကြီးပေတည်း၊ သတ္တာနံ သတ္တဝါတို့၏ပါကာရော တံတိုင်းပမာ အရံအကာသည် ဗုဒ္ဓေါ ဂေါတမအရှင် မြတ်စွာဘုရားကြီးပေတည်း။

ဇီဝိတံ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ယာဝနိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာန်ရသည့်ဘဝတိုင်အောင် ဗုဒ္ဓံ ဂေါတမသခင်အရှင်မြတ်စွာဘုရားကြီးကို သရဏံ သရဏံ ဣတိ ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ လဲလျောင်းရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

...o....

ဓမ္မော မေနာထော ဓမ္မော သတ္တာနံ ပါကာရော၊
ဇီဝိတံ ယာဝနိဗ္ဗာနံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

မေ တပည့်တော်၏ နာထော ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ လဲလျောင်းရာသည် မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါးနိဗ္ဗာန် ဓမ္မကိုးပါးပေတည်း၊ သတ္တာနံ သတ္တဝါတို့၏ ပါကာရော တံတိုင်း ပမာ အရံအကာသည် ဓမ္မော မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန် ဓမ္မကိုးပါးပေတည်း။ ဇီဝိတံ အသက်ရှည်သမျှလပတ်လုံး ယာဝ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာန်ရသည့်ဘဝတိုင်အောင် ဓမ္မံ မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်ဓမ္မကိုးပါးကို သရဏံ သရဏံ ဣတိ ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ လဲလျောင်းရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

... ၀ ....

သံဃော မေနာထော၊ သံဃော သတ္တာနံ ပါကာရော၊
ဇီဝိတံ ယာဝ နိဗ္ဗာနံ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

မေ၊ တပည့်တော်၏ နာထော ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ လဲလျောင်းရာသည် သံဃော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ရှစ်ယောက်သော အရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော် အစစ် တရာ့ ရှစ်ပါး ပေတည်း၊ သတ္တာနံ သတ္တဝါတို့၏ ပါကာရော၊ တံတိုင်းပမာ အရံအကာသည် သံဃော မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ရှစ်ယောက်သော အရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်အစစ် တရာ့ရှစ်ပါးကြီးပေတည်း။

ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ယာဝနိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် သံဃံ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟုဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်အစစ် တရား ရှစ်ပါးကို သရဏံ သရဏံ၊ ဣတိ ကိုးကွယ်ရာ၊ မှီခိုရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ လဲလျောင်းရာ ဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ၊ ဘဇာမိ၊ သေဝါမိ ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား....။

လောကုတ္တရာ ဟောညွှန်ပြသည့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

၁။ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ အရဟံအစ၊ ဘဂဝါ အဆုံးရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား....မြတ်စွာ.... ဘုရား....။

၂။ ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သိရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တ တည်းဟူသော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား .... မြတ်စွာဘုရား။

၃။ နီလ၊ ပီတ၊ လောဟိတ၊ ဩဒါတ၊ မဉ္ဇိဋ္ဌ၊ ပဘဿရ တည်းဟူသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား....မြတ်စွာဘုရား....။

၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသ နုဿတိဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါး

နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ...မြတ်စွာ
ဘုရား....။

၅။ ကမ္မဝိဓဥာဏ်၊ ဒိဗ္ဗ သောတဥာဏ်၊ ပရစိတ္တ
ဝိဇာနနဥာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိဥာဏ်၊
ဒိဗ္ဗစက္ခုဥာဏ်၊ အာသဝက္ခယဥာဏ်၊ ဝိပဿနာ
ဥာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဥာဏ် တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာ
ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား....
မြတ်စွာဘုရား... ။

၆။ သီလသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ၊ဘောဇနေမတ္တညုတာ
ဇာ ဂရိယ၊ နုယောဂ၊ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဟိရိ
ဩတပ္ပ၊ ဗာဟု၊ သစ္စ၊ ဝီရိယ၊ ပညာ၊ ရူပါ၊
ဝစရ စတုတ္ထဈာန် လေးပါး တည်းဟူသော
စရဏ တရား တဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော မြတ်စွာဘုရား... မြတ်စွာဘုရား....။

၇။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊
မဂ္ဂသစ္စာ တည်းဟူသောသစ္စာ ၄-ပါး၊ ၁၂ပါး
၁၆-ပါး၊ ၆၄-ပါး၊ ၁၉၂-ပါး တိုင်တိုင်
အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
မြတ်စွာဘုရား... ။

၈။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး၊ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါး၊
ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး၊ ဣန္ဒြေငါးပါး၊ ဗိုလ်ငါးပါး
သမ္ဗောဇ္ဈင်းခုနှစ်ပါး၊မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော
သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို

အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
မြတ်စွာဘုရား....။

၉။ သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
တည်းဟူသော ဥေယျမံ တရား ငါးပါး တို့ကို
အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
မြတ်စွာဘုရား ...။

လောကုတ္တရာ တရားဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး

၁။ သွာက္ခာတဂုဏ်၊ သန္ဒိဋ္ဌိကဂုဏ်၊ အကာလိကဂုဏ်
ဧဟိပဿိကဂုဏ်၊ ဩပနေယျိကဂုဏ်၊ ပစ္စတ္တံ
ဝေဒိတဗ္ဗဂုဏ်၊ တည်းဟူသော ဘုရားမူပါဠိ
ဓမ္မခန္ဓာ လောကုတ္တရာ တရားတော်မြတ် တရား
တော်မြတ်။

ပရမတ္ထ သံဃာဂုဏ်တော် ကိုးပါး

၁။ သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်၊ ဉာယပဋိပန္နဂုဏ်
သာမီစိပ္ပဋိပန္နဂုဏ်၊ အာဟုနေယျဂုဏ်၊ ပါဟု
ဏေယျဂုဏ်၊ ဒက္ခိဏေယျဂုဏ်၊ အဉ္ဇလိကရဏီယ
ဂုဏ်၊ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တဂုဏ်၊ တည်းဟူသော
ဂုဏ်တော် ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော
ဘုရား တပည့်သား ရှစ်ပါးသော အရိယာ
မဟာသာဝကတို့၏ ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်မြတ်
သံဃာတော်မြတ်။

(ဒုတိယသလေးကာဒီပနီကျမ်း)

မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဂိုဏ်းဝင် သူတော်စဉ် မှန်သမျှ ယောကျ်ားမိန်းမ ရဟန်းရှင် လူတို့သည် အရေးတကြီးအဆောတလျင် ရှောင်တခင်အရကျက်၍ သတိပဋ္ဌာန်တရား မပွားများမီ ရှေးဦးစွာ အတွင်းအပ နှစ်ဋ္ဌာနကို၌ အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း ဘေးခပ်သိမ်းတို့ ကင်းငြိမ်းလွတ်မြောက် မကျမရောက်အောင် ရှက်ဆောင်စောင့်ရှောက်နိုင်သော အာနိသင်ရှိသည့်ပြင် စုံလင်သောဆုတောင်းစကားအပါဒါန်ခြောက်ပါး၊အပါဒီရှစ်ပါး သမ္ဗဒါန်သုံးပါး ဖြည့်စုံထင်ရှားသော ဩကာသဝန္ဒနာ ပဏာမဖြစ်သောကြောင့် ရွတ်ဆိုရှိခိုးကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော် လိုက်ရပေသည်။

နမောဩကာသဝန္ဒနာ

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယပဏာမ ဝစီပဏာမ မနောပဏာမတည်းဟူသော သုံးပါးသော ပဏာမတို့ဖြင့် ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ ဤရတနာ မြတ်သုံးပါးတို့အား ပဌမ ဒုတိယ တတိယ တကြိမ် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဘုရားတပြည့်တော် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ဖူးမျှော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဤသို့ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမျှော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ရသော ပါရမီမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စကာဘုမ္မိက ကုသိုလ်တော်ပွားအထူးတို့ကြောင့် အပါယ်လေးပါး ကပ်သုံးပါး အရပ်အပြစ်ရှစ်ပါး ပစ္စန္တရာဇ် မိလက္ခု ပိလက္ခု မနောဝဂ် ဒုဗ္ဗိဋ္ဌိဋ္ဌာနီ အပြစ်လေးပါး ဝိပ္ပတ္တိတရားလေးပါး ရန်သူမျိုးငါးပါး ဤ

အပါဒါန်ပယ်ဆူတရားခြောက်ပါးတို့မှရှင်း၊ ထိုခြောက်ပါးတို့၏ သဘောဖြစ်သော ၃၂—ပါးသောကံကြမ္မာ၊ ၂၅—ပါးသော ဘေး၊ ၁၆-ပါးသော ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ၁၀-ပါးသော ဗြဟ္မဒတ် ရှစ်တန်သော မဟာသတိပဋ္ဌာန်း သမာပတ်အပြစ်ဆိုးသွမ်းညစ်ညမ်းသော ရန်ဓါတ်မျိုး ၁၅—ပါး၊ ၉၆-ပါးသော ဆနဝုတိရောဇ တဏှာပါသဏ္ဌာကျော့ကွင်းစွပ်မိခြင်း၊ အဌာဓိက သတဂရဟိတ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်း၊ တရားရှစ်နဝင်းဂြိုဟ်စီးဂြိုဟ်နှင်း အပေါင်းတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းရသည်ဖြစ်ပါ၍ သမ္ပဒါန်သယ်ဆုံးပါးဟုဆိုအပ်သော မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို တပည့်တော်မျက်မှောက်ပြုရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

ဤနမောဩကာသ ဝန္ဒနာကား သတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းမှ တပါး အခြားဂိုဏ်းများ၌မရှိ၊ ရှိသော်လည်းမပြည့်စုံ။

....ဝ....

မြန်မာဘာသာဖြင့် သီလတောင်းရန်

ဘန္တေ့အရှင်ဘုရား၊မယ ဘုရားတပည့်တော်သည်၊ တိသရဏေန သုံးပါးသော သရဏဂုဏ်ကို အင္ဂရသ ပြည့်စုံအောင် အာဂုံနှုတ်တက် ဆောင်ရွက် ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် သဟာတက္ကပဉ္စဂ်သမ္ပန္နာဂတံငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သော ဝါ—ဩရမ္ဘာဂိယ သံယောဇဉ်ငါးပါး ပါကိုယ်ရှားပြတ်တောက်နိုင်သော အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရုဓမ္မသီလံ ဒုစရိုတ်ဒုရာဇီဝကိုဘုန်စင်အောင် ပယ်ကြဉ်နိုင်ကြောင်းဖြစ်သော အာဇီဝဋ္ဌမက သုစရိတ အရိယာဓမ္မသီလဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မ တဒင်ပဟာန် အပါဒါန်နှစ်ချက်နှင့်ယှဉ်သော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာပုဒ် အပေါင်းတို့ကို ယာ

စာမိ တောင်းခံပါ၏။ ဘန္တေအရှင်ဘုရား တို့အရှင်ဘုရားသည်၊ မေ-ဘုရားတပည့်တော်အား အနုဂ္ဂဟံချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကထွာပြုတော်မူ၍ သီလံပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ၊အာဇီဝဋ္ဌမကာ၊ ဂရုဓမ္မ သီလတော်မြတ်ကို ဒေသ ပေးသနားတော်မူပါကုန် အရှင်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ယခုဖော်ပြအပ်သော မြန်မာပြန် သီလ တောင်းသည် ကိုယ့်အသံကိုယ်ကြား၊ ကိုယ့်စကား ကိုယ်နားလယ်၊ မဂ်ကာလအလွယ်၊ ဖိုလ်ကာလအလွယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကာလအလွယ် ဟူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဆောင်ပုဒ်အရ သူတော်စင်တို့အရကျက်၍ ဆောင်ရွက်ကြရန်။

လူသောတာပန်၊ လူသကဒါဂါမ်၊ နှစ်ယောက်တို့ စောင့် ရှောက်ဆောက်တည်အပ်သော ပဉ္စင်္ဂ သမန္နာဂတံ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတောင်းခံပုံနည်း။

အဟံဘန္တေ၊တိသရဏေန သဟ၊ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ၊အာဇီဝ ဋ္ဌမကာ၊ဂရုဓမ္မသီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံကတွာ သီလံ့ဒေထ မေဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေနသဟ၊ပဉ္စင်္ဂသမ္မပန္နာ ဂတံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရုဓမ္မသီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံကာတွ သီလံဒေထမေဘန္တေ။

မှတ်ချက်။ ဆရာသမား ရဟန်းသာမဏေမရှိ၊ မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ဘုရားကိုအာရုံပြု၍ တောင်းခံခဲ့ပါမူ တတိယမ္ပိ အဆုံး၌ အာမဘန္တေပါအရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံပါ။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃—ခေါက်ဆို)

နမောတဿ အစိပ္ပါယ်သရုပ်

နမော။ ။ရှိ—ခိုး
တဿ။ ။ထိုသူအား
ဘဂဝတော။ ။ဘုန်းတော်ခြောက်ဆိုင် ဘဝဂ်တိုင်အောင် ပျံ့လိုင်ကျော်ကြားတော်မူသော၊
အရဟတော။ ။ကာယကံကိုယ်မိုက်၊ ဝစီကံနှုတ်မိုက်၊မနောကံစိတ်မိုက် ဤအမိုက်အမှားမှတရားတို့ကိုပယ်ရှားထားတော်မူသော၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ။သစ္စာလေးပါး မြတ်ဘုရားကို တပါးသူထံ နည်းမခံဘဲ သယမ္ဘူဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မဖေါက်မပြန် သိတော်မူသော၊

ရှိဂုဏ်၊ မြတ်နိုး၊ အတုခိုး၊ ဘုရားရှိခိုးသည်။

(အမှာစကားရပ်)။ ။နိဂ္ဂဟိတ်အဆုံးရှိသော နိဂ္ဂဟိတန္တသရဏဂုဏ်ကို ဗုဒ္ဓံဟု ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ရာ၌ ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုစိတ်ကြည်တ် ဓမ္မံဟု ရွတ်ဆိုဆောက်တည်ရာ၌ တရားတော်၏ဂုဏ်ကို အရှေ့ပြုစိတ်ကြည်တ် သံဃံဟု ရွတ်ဆိုဆောက်တည်ရာ၌ သံဃာတော်၏ဂုဏ်ကို အာရုံပြု စိတ်ကြည်တ် ဤသို့ဆောက်တည်ဆဲခဏ၌ ဆိုင်ရာဂုဏ်ကို အောက်မေ့ဆောက်တည်မှ လိုရင်းအကျိုးပြီးစီး၍ ခရီးပေါက်ရောက်နိုင်မည်။ ဤနည်းအတိုင်း မကျနက ကုသိုလ်ကားရပါ၏။ အကျိုးကားမကြီး မဂ်ဖိုလ်နှင့်မနီး ခရီးဝေးသော ကုသိုလ်သန့်ါရ ဖြစ်တတ်သည်။

သတိအထူးထားစရာကောင်း၏။ ကရိုဏ်းကို နိပ်ခြင်းကိုပိတ်၍ နာသိကဌာန် ထင်ရှားအောင်ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ကြလေ။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
(နိဂ္ဂဟိတန္တ သရဏဂုဏ်ဆောက်တည်ပုံပြီး၏)။

(အမှာစကားရပ်)။ ။အဌကထာ ဆရာမြတ်တို့သည် ရတနာသုံးပါး အင်္ဂါ ကြည်လင်ရှင်ပြ သဒ္ဒါတက်ကြသော အမျိုးသားအမျိုးသမီးအချို့တို့ နှုတ်ကျိုး လျှာပျက် အရွတ်ခက် အဆိုခက် အကြိမ်ကြိမ်လေ့ကျင့် ကြသော်လည်း မှန်ကံတိကျ နိဂ္ဂဟိတန္တ ရွတ်ဆိုပုံမပီပြင်ကြသဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်ဗိန္ဒုကို မ,အက္ခရာ ပြုပြီး အရွတ်အဆိုလွယ်ကူစေရန် စီမံထားရှိပြန်လေသောကြောင့် ကုသိုလ်တရားတိုးပွားကြစေရန် မကာရန္တသရဏဂုဏ်ကို ဆက်လက်ဆောက်တည်ကြရမည်၊ ထိုသရဏဂုဏ်ကို ဆောက်တည်ရာ၌ ပုဒ်ဝါကျအသံထွက်ကို မဆက်မစပ်စေဘဲ ဖြတ်ခါဖြတ်ခါ ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ကြရမည်။ နိဗ္ဗုတာကမ်းတဘက်သို့ လှမ်းတက်ကြ

ကုန်သော သူတော်စင်အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး ကို(ရှေ့ကိုတိုး အကျိုးများတော့သည်၊ နောက်ကိုဆုတ်အကျိုး ယုတ်တော့သည်) ဟူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဆောင်ပုဒ် အရ တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသည်။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
(မကာရန္တ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံပြီး၏)။

နိဂ္ဂဟိတန္တ မကာရန္တ သရဏဂုံ နှစ်ထပ်ဆောက်တည်၍ ပြီးဆုံးလျှင် အာမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံလေ။

သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ သီလက္ခန္ဓ အဓိသီလသိက္ခာသုံးပါးအား ကံသုံးပါးတွင် တတ်ဆင်ဆောက် တည်မှသာလျှင် ဗုဒ္ဓဩဝါဒခံတဲ့ သောတာပန် အရိယာဖြစ်ကြ ပေမည်။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ တော် ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ (ဩဝါဒ ပါတိမောက်)၊

ကာယကံသဗ္ဗအလုံးစုံ ဝစီကံသဗ္ဗအလုံးစုံ မနောကံသဗ္ဗ အလုံးစုံတို့ဖြင့် ပါပဿပြုပြင်း၊ ပြောခြင်း၊ ကြံခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်နှုတ်နှစ်လုံးသုံးပါးလုံးဖြင့် မကောင်းမှုဒုစရိုက် အဖြာဖြာ တို့ကို အကနေဏ ဘုရားဘပည့်တရားရှိသည်ကို အများသိအောင် ရှက်ဆောင်လို၍ ကာယကံသဗ္ဗအလုံးစုံဖြင့် မပြုခြင်း၊ ဝစီကံသဗ္ဗအလုံးစုံတို့ဖြင့်မပြောခြင်း၊ မနောကံ သဗ္ဗအလုံးစုံတို့ဖြင့် မကြံစည်ခြင်းတို့သည် သာဓုကောင်းလှစွာ၏ (၀၁) အပါယ်လေးရပ်နှင့် သေခန်းပျက်သဖြင့် ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ စော် ဤမြတ်လှစွာသော တရားသည် ဗုဒ္ဓါနုံဂဂ်ါဝါဌု သဲစုမျှမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော သမန္တ စက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနံ သာသာသာတော်မြတ်ကြီးပေတည်း (၀၁) ငါဘုရား၏ အာဒိကလျာဏ အစ၏ ကောင်းခြင်း ဖြစ်သော အဓိသီလ သာသနာတော်မြတ်ကြီးပေတည်း။

မှတ်ချက်။ ။(ထို့ကြောင့် သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ ပဉ္စင် အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရုဓမ္မ အဓိသီလ သီလက္ခန္ဓ ဖဂ္ဂင်သုံးပါး သိက္ခာပုဒ်အစားစားအား ဆောက်ဘည်ရန် ပါဠိ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ပြဆိုပေအံ့)

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

ပါဏာတိပါတာ သတ်ခြင်းအစားစားမှ ဝေရာမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော

သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

အဒိန္နာဒါနာ ခိုးယူခြင်းအစားစားမှ ဝေရမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ သိက္ခာပဒံ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာ ပုဒ်တော် မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာ ခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ မှားသောမိစ္ဆာ ကာမ လေးပါးကျူးလွန်ခြင်းအစားစားမှ ဝေရမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၄။ မုသာဝါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

မုသာဝါဒါ မဟုတ်မမှန်လိမ်ပြောခြင်း အစားစားမှ ဝေရမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၅။ ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ
ယာမိ။
ပိသုဏာဝါစာ၊ သူနှစ်ဦးခြား ဂုံးတိုက်ခြင်းအစား
စားမှ ဝေရမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရားပညတ်တော် မူသော
သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာ
ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၆။ ဖရုသဝါစာ၊ ဝေရမဏီ၊ သိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိ
ယာမိ။
ဖရုသဝါစာ၊ ကြမ်းကြမ်း တမ်းတမ်း ဆဲခြင်း
အစားစားမှ ဝေရမဏီ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော် မူသော
သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကိုသမာဒိယာမိ၊ကောင်းစွာ
ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၇။ သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ၊ ဝေရမဏီ၊ သိက္ခာပဒံ၊
သမာဒိယာမိ။
သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ၊ အနက်ဖြစ်ကင်း သိမ်ဖျင်း
သောစကား ပြောဆိုခြင်းအစားစားမှဝေရမဏီ
ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော် မူသော
သိက္ခာ ပုဒ်တော် မြတ်ကို ကောင်းစွာ ခံယူ
ဆောက်တည်ပါ၏။

၈။ အဘိဇ္ဈာ၊ ဝေရမဏီ၊ သိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိ

ယာမိ။

အဘိဇ္ဈာ၊ သူ့စည်းစိမ်ကိုမတရားကြံခြင်း အစားစားမှ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာ ပုဒ်တော် မြတ်ကို ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၉။ ဗျာပါဒါ၊ဝေရမဏိ၊သိက္ခာပဒံ၊သမာဒိယာမိ။

ဗျာပါဒါ၊ ရန်ညိုးဖွဲ့ခြင်းအစားစားမှ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ဝေရမဏိ၊ သိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အယူမှားခြင်းအစားစားမှဝေရမဏိ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော် မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ၊ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏၊

၁၁။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ၊ ဝေရမဏိ၊ သိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။

မိစ္ဆာအာဇီဝါ၊ မနောကံ ရှေ့သွား ကာယဒုစရိုက် အစားစား၊ ဝစီဒုစရိုက် အစားတို့ဖြင့် အသက်မွေးခြင်း အစားစား တို့မှ ဝေရမဏိ၊

ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော် မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကိုသမာဒိယာမိ ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၁၂။ သုရာမေရယ၊ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။

သုရာမေရယ၊ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မေ့လျော့စေ တတ်သော သူရာငါးပါး၊ မေရိယငါးပါးတို့ကို သောက်ခြင်း၊ စားခြင်း၊ မျိုခြင်း၊ မွတ်ခြင်း၊ ထိုးခြင်း၊ အစားစားမှ ဝေရာမဏိ၊ ရှောင်ကြည် ပါ၏။

သိက္ခာပဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို သမာဒိယာမိ ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

(အာမဘန္တေပါအရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံလေ)

ပဥ္စင်္ဂအာဇီဝဋ္ဌမက၊ ဂရုဓမ္မ၊ အဓိသီလ၊ သီလက္ခန္ဓ မဂ္ဂင် သုံးပါးကိုစွ ပွားများဆောက်တည်ပုံပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ သီလက္ခန္ဓ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံရုံမျှဖြင့် ရပ်တံ့ တည်နား၍ မနေထိုက်ပေ။

သီလပရိဘာဝိတော၊ သမာဓိ မလပ္ဖလော ဟောတိ၊ မဟာနိသံသော၊ သမာဓိပရိဘာဝိတာ၊ ပညာ မဟပ္ဖလာဟောတိ၊ မဟာနိသံသာ၊ ပညာပရိဘာဝိတံ၊ စိတ္တံ သမ္မ ဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ ဟူသော သုတ်မဟာဝ ါပါဠိတော်အရ၊

(အထူးတိုက်တွန်းချက်)

ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်ကိုပါဠိတော်နည်းဖြင့်လွယ်ကူစွာနှုပ်တက်အရ ဆောင်ကြရန် ညဉ့်နံနက် ဥပုသ်နေ့မှတပါး ဆောက်တည်ပွားများအပ်သော လူသောတာပန် - လူသဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျင့်စဉ် အောက်မဂ်၊အောက်ဖိုလ် နှစ်ပါးဆိုင်ရာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ခန္ဓသုံးပါး၊ အနုဓမ္မ ကျင့်ဝတ် တရားများနှင့် ဥပုသ် နေ့များ၌ အနာဂါမိမဂ် — အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ် – အရဟတ္တဖိုလ် ဆိုင်ရာ လူအနာဂါမိ-လူရဟန္တာတို့ ကျင့်အပ်သော ကျင့်စဉ် ဖြစ်သော အာဇီဝဋ္ဌမက ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါး သီလများကို ဆောက်တည် ရှောင်ကြဉ်ကြရန် သီလတောင်းနှင့် သိက္ခာပုဒ်များကို နှုတ်တက်အရ ဆောင်ကြရန် ပါဠိဘာသာ သက်သက်ဖြင့် မြဆိုလိုက်ပေအံ့။

ပါရမီမင်္ဂလာ စတုဘူမိကကျင့်စဉ်ကို
ပါဠိဘာသာဖြင့်ပြဆိုခြင်း။

ဗုဒ္ဓေါမေနာထောမှစပြီး ဩကာသ ပဏာမတိုင်အောင် ပြဆိုထားပြီးသည့်အတိုင်း ရွတ်ဆိုပွားများပြီးပါက....

လူ သောတာပန်၊ လူ သကဒါဂါမိ နှစ်ယောက်တို့ စောင့်ရှောက် ဆောက်တည် အပ်သော ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလတောင်းခံပုံ။

အဟံဘန္တေ၊ တိသရဏေန သဟ၊ ပဉ္စင်္ဂ သမန္နာဂတံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရုဓမ္မသီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ၊ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ၊ ထည့်၍ သုံးကြိမ်ဆောက်တည်ရမည်။
အာမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံလေ။
နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊
(သုံးကြိမ်ဆို)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
ဗုဒ္ဓမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
ဓမ္မမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
သံဃမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
ဒုတိယမ္ပိ သံဃမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ ဓမ္မမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
တတိယမ္ပိ သံဃမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ
အာမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံလေ။

ဆောက်တည်ရန် သိက္ခာပုဒ်

၁။	ပါဏာတိပါတာ	ဝေရမဏီ	သိက္ခာပဒံ	သမာဒိယာမိ
၂။	အဒိန္နာဒါနာ	။	။	။
၃။	ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ	။	။	။
၄။	မုသာဝါဒါ	။	။	။
၅။	ပိသုနဝါစာ	။	။	။
၆။	ဖရုသဝါစာ	။	။	။
၇။	သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ	။	။	။
၈။	အဘိဇ္ဈာ	။	။	။
၉။	ဗျာပါဒါ	။	။	။
၁၀။	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	။	။	။
၁၁။	မိစ္ဆာအာဇီဝါ	။	။	။
၁၂။	သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ		။	။

အမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟုဝန်ခံလေ။

လူအနာဂါမ်တို့ စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်အပ်သော အာဇီဝဋ္ဌမက၊ ဥပေါသထ ရှစ်ပါးသီလတောင်းခံနည်း၊

ဗုဒ္ဓေါမေနာထော မှစပြီး ဩကာသပဏာမ တိုင်အောင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ရွတ်ဆိုပွားများပြီးပါက—

အဟံဘန္တေ တိသရဏေနသဟ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ အာဇီဝဋ္ဌမက ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံကတွာ သီလံ ဒေထမေဘန္တေ။ ဒုတိယမ္ပိတတိယမ္ပိထည့်၍သုံးကြိမ်ဆောက်တည်။

အာမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟုဝန်ခံလေ။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
(သုံးကြိမ်ဆို)

(မှတ်ချက်)။ ။သရဏဂုဏ်မှာ ပြဆိုပြီးခဲ့သည့် အတိုင်း ရွတ်ဆိုရမည်။

ဆောက်တည်ရန် သိက္ခာပုဒ်အစဉ်

၁။ ပါဏာတိပါတာ	ဝေရမဏီ	သိက္ခာပဒံ	သမာဒိယာမိ
၂။ အဒိန္နာဒါနာ	။	။	။
၃။ အဗြဟ္မစရိယာ	။	။	။
၄။ မုသာဝါဒါ	။	။	။
၅။ ပိသုဏာဝါစာ	။	။	။
၆၊ ဖရုသဝါစာ	။	။	။
၇။ သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ	။	။	။
၈။ အဘိဇ္ဈာ	။	။	။
၉။ ဗျာပါဒါ	။	။	။
၁၀။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	။	။	။
၁၁။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ	။	။	။
၁၂။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာန။		။	။
၁၃။ ဝိကာလဘောဇနာ	။	။	။

၁၄။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၁၅။ ဥစ္စာသယန မဟာသယန ဝေဆာမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိ
ယာမိ
အာမဘန္တေပါ အရှင်ဘုရားဟု ဝန်ခံသေ။

ရဟန္တာတို့ စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်အပ်သော
အာဇီဝဋ္ဌမက ဥပေါသထ ဆယ်ပါးသီလတောင်းခံနည်း

ဗုဒ္ဓေါမေ နာဒထောမှစပြီး သြကာသ ပဏာမတိုင်အောင်
ပြဆိုထားပြီးသည့်အတိုင်း ရွတ်ဆိုပွားများပြီးပါက—
အမှဟာဘန္တေ တိသရဏေနသဟ ဒသင်္ဂမန္နဂတံ အာဇီဝ
ဋ္ဌကမ ဥ‌ပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ.ကတွာ သီလံဒေထ
မေဘန္တေ။
(ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ သုံးကြိမ်ထည့်၍ဆောက်တည်)

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
(သုံးကြိမ်ဆို)
(**မှတ်ချက်**)။ ။သရဏဂုဏ်မှာ ပြဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း
ရွတ်ဆိုရမည်။

ဆောက်တည်ရန် သိက္ခာပုဒ်အစဉ်

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရာမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
၂။ အဒိန္နာဒါနာ ။ ။ ။
၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ။ ။ ။
၄။ မုသာဝါဒါ ။ ။ ။

၅။ ပိသုဏာဝါစာ ။ ။ ။
၆။ ဖရုသဝါစာ ။ ။ ။
၇။ သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ ။ ။ ။
၈။ အဘိဇ္ဈာ ။ ။ ။
၉။ ဗျာပါဒါ ။ ။ ။
၁၀။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ။ ။ ။
၁၁။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ ။ ။ ။
၁၂။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာ ဒဋ္ဌာနာ ။ ။
၁၃။ ဝိကာလဘောဇနာ ။ ။ ။
၁၄။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၁၅။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာန ဝေမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၁၆။ ဥစ္စာသယန မဟာသယန ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
၁၇။ ဇာတရူပ ရဇတပဋိဂ္ဂဟနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(သီလက္ခန္ဓ မဂ္ဂင်သုံးပါးကိစ္စ ပွါးများတည်ဆောက်ပုံ ပြီး၏)

သမာဓိက္ခန္ဓ၊ ပညာက္ခန္ဓ၊ ပါရမီလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်
ပွါးများရမည်။
(ပွားများရန်အခဏ်းကို ဆက်လက်ပြပေအံ့)

ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ (ဦးတကြိမ်ချ)
ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဓမ္မံ ပူဇေမိ (။)
ဣမာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သံဃံ ပူဇေမိ (။)
အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာ မရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာ မိ။
(သုံးကြိမ်ရွတ်ဆို ဆုတောင်းပါလေ)

အတ္ထိဣမသ္မိံ ကာယေ (အနုလောမပဋ္ဌါနနည်း)

ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော။
မံသံ၊ နှာရု၊ အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ဝက္ကံ။
ဟဒယံ၊ ယကနံ၊ ကိလောမကံ၊ ပိလိဟကံ၊ ပပ္ဖါသံ။
အန္တံ၊ အန္တဂုဏံ၊ ဥဒရိယံ၊ ကရီသံ၊ မတ္ထလုင်္ဂံ။
ပိတ္တံ၊ သေမှံ၊ ပုဗ္ဗော၊ လောဟိတံ၊ သေဒေါ၊ မေဒေါ။
အဿု၊ ဝသာ၊ ခေဠော၊ သိင်္ဃာဏိကာ၊ လသိကာ၊ မုတ္တန္တိ။

အတ္ထိဣမသ္မိံ ကာယေ (ပဋိလောမပဋ္ဌါနနည်း)

မုတ္တံ၊ လသိကာ၊ သိင်္ဃာဏိကာ၊ ခေဠော၊ ဝသာ၊ အဿု။
မေဒေါ၊ သေဒေါ၊ လောဟိတံ၊ ပုဗ္ဗော၊ သေမှံ၊ ပိတ္တံ။
မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ကရီသံ၊ ဥဒရိကံ၊ အန္တဂုဏံ၊ အန္တံ။
ပပ္ဖါသံ၊ ပိလိဟကံ၊ ကိလောမကံ၊ ယကနံ၊ ဟဒယံ။
ဝက္ကံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ အဋ္ဌိ၊ နှာရု၊ မံသံ။
တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာ။

(ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌) (သဗ္ဗတ္တအနုလောမပွါးနည်း)

ဆံပင်၊မွေးညှင်း၊ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး။
အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့။
နှလုံး၊ အသဲ၊ အမွှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုပ်။
အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။
သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊အဆီခဲ။
မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။

ဤရူပ ကာယခန္ဓာကိုယ်၌
(**သဗ္ဗတ္တအငိုလောမပွါးနည်း**)

ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။
အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
အဆုပ်၊ အဖျဉ်း၊ အမွှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
အရေထူအရေပါး၊သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ဆံပင်။

ဥဒ္ဒံပါဒတလာ၊ အဓောကေသာ၊ မတ္တကာ၊ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော၊ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ဂဟဋ္ဌေနဝါ၊ ပဗ္ဗဇိတေနဝါ၊ အဘိဏှံ၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
(သမာဓိက္ခန္ဓ မဂ္ဂင်သုံးပါးကိုစွ ပွါးများဆင်ခြင်ပုံပြီး၏။)

၁။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ ယဒါပညာယ ပဿတိ။
အထနိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
၂။ အနိစ္စဝတဘော သင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။
၃။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ ယဒါပညာယ ပဿတိ၊
အထနိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ ဧသ မဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိယာ။
၄။ ဒုက္ခာဝတဘော သင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။
၅။ သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာတိ ယဒါပညာယ ပဿတိ၊
အထနိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ ဧသမဂ္ဂေါဝိသုဒ္ဓိယာ။
၆။ အနတ္တဝတဘော ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒဝယ ဓမ္မိနော၊
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။
(ပညက္ခန္ဓမဂ္ဂင်နှစ်ပါးကိစ္စ ပွါးများထင်မြင်ပုံပြီး၏)

ဣတိပိသောဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဓမ္မသာရထိ သတ္ထာဒေဝ မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ။
(ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါး)
သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ။
(တရားဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး)
သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဥဇုပ္ပဋိ

ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ယဒိဒံစတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။

(သံဃာ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး)

၁။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတမသာဝကာ၊
ယေသံဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ ဗုဒ္ဓဂတာသတိ။

၂။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ
ယေသံဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ ဓမ္မဂတာသတိ။

၃။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ၊
ယေသံဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ သံဃဂတာသတိ။

၄။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ၊
ယေသံဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ ကာယဂတာသတိ။

၅။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ၊
ယေသံဒိဝါစ ရတ္တောစ အဟိံသာယ ရတောမနော။

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ၊
ယေသံဒိဝါစ ရတောစ ဘာဝနာယ ရတောမနော
ဇာဂရိယ နုယောဂခြောက်ပါး ပြီး၏။

သိယာကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဉပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ။

ကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဟေတုပစ္စယာ။
ကုသလံဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ တယောခန္ဓေပဋိစ္စ
ဧကောခန္ဓော ဒွေခန္ဓေပဋိစ္စ ဒွေခန္ဓာ။
ဒါနမေတံ မယာဂတမဂ္ဂေါ သီလမေတံ မယာဂတမဂ္ဂေါ
နိက္ခမံယေဝ ပူရေန္တော နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု။
ဣဒံ မေပုညံ အာသဝက္ခယပတ္တံ ဝဟံဟောတု
ဣဒံ မေပုညံ အာသဝက္ခယပတ္တံ ဝဟံဟောတု
ဣဒံ မေပုညံ အာသဝက္ခယပတ္တံ ဝဟံဟောတု
စိရံတိဋ္ဌတုသဒ္ဓမ္မော ပု-ဒိ-အာ-နှင့် ပြည့်စုံပါစေသော။
သိက္ခာသုံးပါး ပဋိပတ်ကျင့်စဉ် ပါဠိဘာသာ ပြဆိုခဏ်း
ပြီး၏။

ကေံသေနာဟံ အာနန္ဒ ဟရဏိယံဝဒါမိ ကာယသုစရိတံ
ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ အဟံငါဘုရားသည် ကာယသုစရိတံ ကာယသုစရိုက်ကိုရင်း၊(ဝါ)ကိုယ်ဖြင့်ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ၊ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ၊ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ တည်းဟူသော လေးပါးသောအမှုကိုရင်း၊ ဝစီသုစရိတံ၊ ဝစီသုစရိုက်ကိုရင်း၊ (ဝါ) နှုတ်ဖြင့် မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊ ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ၊ ဖရုသဝါစာ ဝေရမဏီ၊ သမ္ဖပ္ပလာပ ဝါစာ

ဝေရာမဏီ တည်းဟူသော လေးပါးသောအမှုတို့ကို၎င်း၊ မနောသုစရိတ်၊ မနောသုစရိုက်သည်၎င်း၊ (ဝါ) စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော အဘိဇ္ဈာ ဝေရာမဏီ၊ ဗျာပါဒါဝေရာမဏီ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာဝေရာမဏီ၊မိစ္ဆာအာဇီဝါဝေရာမဏီ တည်းဟူသော လေးပါးသော အမှုတို့ကို၎င်း၊ ကောင်းသန မချွတ်ကေန် စင်စစ် မှန်သဖြင့် ကရဏီယံ ပြုကျင့်အပ်၏ဟု ရှင်ပင်ဗုဒ္ဓ ဆုံးမသော ဒေသနာ ထင်ရှားစွာ ရှိပါသောကြောင့် ဗုဒ္ဓဩဝါ ခံရင်းဖြင့် သောဘာပန်အရိယာစစ် ကေန်ဖြစ်ပေမည်။

ကောင်းသောအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကာယကံ၊ဝစီကံ မနောကံ၊ ကံသုံးပါးတို့တွင် အမိုက်အမှား မတရားတာ တွေကို ပါယ်စွန့်၍ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းအောင် ကံသုံးပါး ပြည့်စုံအောင် ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်ကြောင်းကို...

[အမှာစကားရပ်]

သီလက္ခန္ဓံ အပူရေတွာ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရိဿန္တိ နေတံ ဌာနံဝိဇ္ဇတိ။

(ပဥ္စ နိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်)

သီလက္ခန္ဓံ၊ သီလက္ခန္ဓကို (ဝါ) သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ ကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သီလမဂ္ဂင် သုံးပါးကို မဖြည့်မကျင့် မူ၍ သမ္မာဓိက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓ ကို (ဝါ) သမာဝါယမ၊သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ၊ သမာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်လတ္တံ့၊ ဣတိ ဤသို့ တေံဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည် နဝိဇ္ဇတိ မရှိ။

(ပဥ္စနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်)

ဤဖော်ပြအပ်သော ဒေသနာတော် အရကား ထင်ရှား လှပါသည်၊ ထိုကြောင့်သီလကိုကျင့်ကြံ အားထုတ်သည် ဆိုရာ၌ ဝေရမဏီ ပဟာတဗ္ဗကိစ္စဖြင့် ပါယ်သတ်၍ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ ယာမိ၊ ဘာဝေ တဗ္ဗကိစ္စဖြင့် ပွါးများခြင်းကိစ္စသည် ဝိဝါဒ ကွာခြားမှုတွေ ရှိနေပါသောကြောင့်မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ် လိုလား ကြကုန်သော အမျိုး ကောင်း သားသမီး သူတော်စင်တို့ အထူးသတိထားရန် အလွန် အရေးကြီးသောကြောင့် သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး၏ အလိုတော်ကြ ပါဠိတော်ထုပ်ဆောင်၍ပြပေအံ့။

သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဥ္စေဝ ကာယ ကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိသမတ္တံသမာဒိန္နံ ယဥ္စေဝ ဝစီကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိသမတ္တံ သမာဒိန္နံ ယဥ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေရဟန်းတို့ (ဝါ) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကိုအမှန်တကယ်လိုလားကြကုန်သောချစ်သား ချစ်သမီး တို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ၊ ကောင်းသောအယူရှိသော ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယောကျ်ားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ယဥ္စေဝ ကာယကမ္မံ၊အကြင် ကာယကံကိုလည်း ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းသော အယူရှိသည့် အားလျော်စွာ သမတ္တံ ပြည့်စုံအောင် သမာဒိန္နံ၊ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်၏၊ ယဥ္စ ဝစီကမ္မံ၊ အကြင် ဝစီကံကိုလည်း ယထာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းသော အယူရှိသည့် အားလျော်စွာ သမတ္တံ

ပြည့်စုံအောင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်၏၊ ယင္ထု မနောကမ္မံ အကြင်မနောကံကိုလည်း ယင္ထာဒိဋ္ဌိ ကောင်းသော အယူရှိသည့်အားလျော်စွာ သမတ္တံ ပြည့်စုံအောင် သမာဒိဋ္ဌိ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်၏။

ဒုစရိုက်တရားများကို ပယ်ရှားစွန့်ပစ်၍ မလိုက်စား မပြု လုပ်ကြလင့်၊ သုစရိုက် တရားများကို အားထုတ် ပွါးများကြ၊ ဆောက်တည် ကြကုန်လော့ဟု ဗုဒ္ဓ ဟောကြား ဆုံးမ သြဝါဒ ပေးတော်မူကြောင်းကား....

ကာယ ဒုစ္စရိတံ၊ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေထ။

ဝစီ ဒုစ္စရိတံ၊ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ ဝစီ သုစရိတံ ဘာဝေထ။

မနော ဒုစ္စရိတံ၊ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ မနောသုစရိတံ ဘာဝေထ။

(တိက အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေရဟန်းတို့ (ဝါ) မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကိုအာ့နှန်တကာယ်လိုသားကြကုန်သောချစ်သားချစ်သမီးတို့ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစရိုက် တရားတို့ကို ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့် ကြကုန်လော့၊ (ဝါ) မလိုက်စား မပြုလုပ်ကျ ကုန်လင့်၊ ကာယ သုစရိတံ၊ ကာယ သုစရိုက် တရားများကို ဘာဝေထ၊ ပွားများ ဆောက်တည်ကြကုန်လော့။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ဝစီဒုစရိုက်တရားများကို ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့၊ဝစီသုစရိတံ၊ဝစီသုစရိုက်တရားကို

ဘာဝေထ ပွါးများဆောက်တည်ကြကုန်လော့။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့ မနောဒုစ္စရိတ်၊ မနောဒုစရိုက် တရားများကို ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော၊ မနောသုစရိတ်၊ မနောသုစရိုက်တရားတို့ကို ဘာဝေထ ပွါးများ ဆောက်တည်ကြကုန်လော့။

ဤကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဟောတော်မူသော ဒေသနာပါဠိတော် မြတ်များစွာပင် ရှိပါပေသည်။ ဤကျမ်းကျယ်မည် စိုးသော ကြောင့် ယခုတင်ပြအပ်သော ဒေသနာ အထောက်အထားမျှပြင့် ပြည့်စုံလောက်ပြီဟု ယူဆမိပေသည်။ အကျယ်တဝင့်အသိဉာဏ် ထူးရာမှီးလိုပါမူကား—ဒွတ္တိံသလောက ဒီပနီကျမ်း၊ ပဋိပတ္တိပကာသနီကျမ်း၊ သြကာသဒီပနီကျမ်းတို့တွင် ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပေသည်။

သီလက္ခန္ဓ အဓိသီလပါရမီလုပ်ငန်း ဤတွင် ပြီးပြည့်စုံတော့သည်။

သီလက္ခန္ဓေန ဒေါသက္ခန္ဓံ ပဒါလေန္တော အမတံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတိ။ (မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်)။

သီလက္ခန္ဓေန ရှေ့ကူသီလ အာစာရဖြင့် ဒေါသက္ခန္ဓံ လွန်ကြူးပြစ်မှား ဒေါသတရားကို ပဒါလေန္တော ဖေါက်ခွဲသည် ဖြစ်၍ အမတံ ထပ်ရှိမသေ အမြဲနေရသော နိဗ္ဗာနံ တဏှာကုန်ခမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ သစ္ဆိကရောတိ တကယ်ကေန်အမှန်ပင်မျက်မှောက် ပြုရလေတော့သတည်း။

(၁) ဝဇီသစ္စာ၊ (၂) ဝိရတီသစ္စာ၊ (၃) တခ်ဏိက
သစ္စာ၊ (၄) ပဋိညာဝသစ္စာ၊ (၅) ဘူမဌသစ္စာ။

သစ္စာငါးချက် — လက်နက်စွဲကိုင်
ဒုစရိုက်တော — မိုက်တောခုတ်ချိုင်
ဝိရတီထုံး — ကျစ်သုံးပိုင်ပိုင်
ဒေါသကျမ်း — ကုန်ခမ်းဖျက်ဖြိုးနိုင်။

....ဝဲ....

သမာဓိက္ခန္ဓ အဓိစိတ္တပါရမီလုပ်ငန်းကိုဆက်လက်ပွားများရမည့်
(ပွါးများရန်အစဉ်ကိုပြပေအံ့)

သီလက္ခန္ဓံ ပရိပူရိတွာ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရိဿတီတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ (ပဉ္စနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)။

သီလက္ခန္ဓံ သီလက္ခန္ဓကို (ဝါ) သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝသီလ မဂ္ဂင်သုံးပါးကို ပရိပူရိတွာ ပြည့်စုံပြီး၍ သမာဓိက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓကို(ဝါ) သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ (ဝါ) ကာယကတာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ပွားများခြင်း အပေါင်းအစုကို ပရိပူရိဿတိ ပြည့်စုံကျင့်လတ္တံ့, ဣတိ ဤသို့ ဧတံ ဌာနံ ဤအကြောင်းသည် ဝိဇ္ဇတိ ရှိ၏။

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မ ပဋိပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ
(တကြိမ်ဦးချ)

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မ ပဋိပတ္တိယာ ဓမ္မံ ပူဇေမိ
(တကြိမ်ဦးချ)

ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မ ပဋိပတ္တိယာ သံဃံ ပူဇေမိ
(တကြိမ်ဦးချ)

အဟံ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဤလောကုတ္တရာ တရားကိုးပါး အားလျော်သော ဒါနပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး၊ သီလပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ နိက္ခမပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ ပညာပါရမီအချုပ်ထားအပ်သော ဤပဋိပတ် အကျင့်တရားဖြင့် ဗုဒ္ဓံသုံးဘုံကျော်ကြား သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီးကို ပူဇေမိပူဇော်ပါ၏အရှင်ဘုရား။

အဟံဘုရား တပည့်တော်သည် ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဤလောကုတ္တရာ တရားကိုးပါး အားလျော်သော ဒါနပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ သီလပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ နိက္ခမပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ ပညာပါရမီ အချုပ်ထားအပ်သော ဤပဋိပတ် အကျင့်တရားဖြင့် ဓမ္မံမဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန်နိဗ္ဗာန် တရားတော်မြတ်ကို ပူဇေမိပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အဟံ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဤလောကုတ္တရာ တရားကိုးပါး အားလျော်သော ဒါနပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ သီလပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ နိက္ခမပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ ပညာပါရမီ အချုပ်ထားအပ်သော ဤပဋိပတ်အကျင့်တရားဖြင့် သံဃံ မဂ္ဂကဋ္ဌာန်လေးယောက် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရှစ်ယောက်သော အရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်းဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်မြတ်ဟရာရှစ်ပါးကို ပူဇေမိ ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာ မရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမိ၊
အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာ မရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမိ၊
အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာ မရဏမှာ ပရိမုစ္စိဿာမိ၊

အဟံ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဣမာယ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဤလောကုတ္တရာ တရားကိုးပါးအား လျော်သော ဒါနပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး၊ သီလပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ နိက္ခမပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါး၊ ပညာပါရမီ အချုပ်ထားအပ်သော ဤပဋိပတ်အကျင့်တရားကြောင့် အဒ္ဓါမချွတ်မလွဲ ဇရာမရဏမှာ အိုခြင်း၊ သေခြင်းဘေးခပင်းအပေါင်းမှုပရိမုစ္စိသာမိ ကင်းလွတ်ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

(ကောဋ္ဌာသအမွှန်း ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ။ (?)

မဂ္ဂသစ္စာ ပွားများရာ၌ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းရန်။

နသန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ နပိတာ နာပိဗန္ဓဝါ၊
အန္တကေနာဓိ ပန္နဿ နတ္ထိ ဉာတိ သုတာဏတာ၊
ဧတ္တ အတ္တဝသံ ဉတွာ ပဏ္ဍိတော သီလသံဝုတော၊
နိဗ္ဗာန ဂမနံ မဂ္ဂံ ခိပ္ပမေဝ ဝိသောဓယေ။

အန္တကေန ရုပ်နာမ်နှစ်ချက် ခန္ဓာအသက်ကို ဖြိုဖျက်သတ်ညှင်း ရှင်သေမင်းကြီးသည် အဓိပန္နဿ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖုံ လက်နက်စုံတို့ဖြင့် အကုန်ပစ်ခွင်း ဖိကာနင်း၍ အတင်းဟိုက်ခဟ်နှိပ်စက်အပ်သောသူအား တာဏာယသေမင်းလက်နက် ရန်စစ်မက်ကို တိုက်ဖျက်စီးနင်း ပုံးအောင်းခြင်းငှာ ပုတ္တာအတွင်းသားဟု တအားပြုဘို့အမှု ကြိုးဆီးသားသမီးတို့သည်နသန္တိကယ်နိုင်ဘို့သတ္တိရှာဖွေကာကြည့်တော့မရှိ မတွေ့နိုင်ပါကုန် သုံတာဏတာ သေမင်းဘေးကို မလေးမကြောက် သေးရေးရောက်က အေးပြောက်အောင်သက် စောင့်ရှောက်အပ်သော ပိတာပိ မိဘနှစ်အင်း ကျေးဇူးရှင်ဟု ပေါ်လွင်သော သူများသည်လည်း နတ္တိ

သေမင်းကို တော်လှန်လွတ်အောင် ကြံသော်လည်း ကေန်မရ မရှိနိုင်ပါပေ။ ဗန္ဓဝါပိ မိတ်ဆွေခင်း ချစ်ခင်ရင်းတဲ့အသင်းအဖွဲ့ များသည်လည်း နတ္ထိ သေမည့်ဘေးရန် ကာကွယ်ဘို့ ကြံသော် လည်း အမှန်မရှိ မရနိုင်ပါပေ။ ညာတိပိ မိဘက်ဖဘက် အနွယ် ဆက်သည့် တိုးတက်ကြီးမားဆွေမျိုးများသည်လည်းနတ္ထိသေမည့် ဆဲဆဲ မျက်ရည်ဝဲသော်လည်း နဲ့နဲ့မှပင် ကယ်ယူဘင်ဘို့ အားအင် မရှိကြပါပေ။ တေံ အတ္တဝသံ ထိုသို့ဆိုပြီး သားသမီးနှင့် မိတ်ကြီး သားချင်း ဆွေမျိုးရင်းတို့ သေမင်းနှင့်ဆိုင်ကိုးကွယ်ရာမရနိုင်သော အဖြစ်ကို ဥတ္တာ အသိအလိမ္မာဉာဏ်သဘောမှန်ဖြင့် ကေန်သိကြ တော့သည်ဖြစ်၍ ပဏ္ဍိတော ဗုဒ္ဓသာသနာယုံကြည်ပါတဲ့ ပညာရှိ များသည် သီလသံပုတောမင်္ဂလာသီလမင်္ဂသီလကိုနေ့ညမပျောက် ထိမ်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက် နိဗ္ဗာနဂမနံ တဏှာကုန်ခမ်း နိဗ္ဗာန် နန်းသို့ တက်လှမ်းဝင်ရောက်တတ်သော မဂ္ဂံမသာဓိ ပညာပြည့် ကြွယ်လာမည့်အဖြာဖြာသော လုပ်ငန်းမဂ္ဂင်လမ်းတွေကို ခိပ္ပမေဝ မကြာစေရယခုဘဝ ယခုခဏာဥ်သာလျှင် ဝိသောဓယေ ပွားနည်း လုပ်ငန်း အခန်းခန်းတို့ဖြင့် ကြိုးပန်းသုတ်သင် ကြရလေတော့ သတည်း(ဝါ)ပွားနည်းအတန်တန် လုပ်ငန်းမှန်တို့ဖြင့် သန်သန် ကြီးသာ သုတ်သင်ကြပါစို့ အံ့သတည်း။

ဤနေရာတွင် မဂ္ဂသစ္စာ ပွားများခြင်း လုပ်ငန်း (ဝါ) သမာဓိလုပ်ငန်းကို မဖေါ်ပြမီ ယခုလောကတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်မှု၌ စရိုက်အားလျော်စွာ, စရိုက်အားအော်စွာဟုစရိုက် အကြောင်း အထူးပြောဆိုနေကြသဖြင့် စရိုက်နှင့် လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအလုပ်ကို ဖေါ်ပြပေအံ့။

စရိုက်ခြောက်ပါး

(၁) ရာဂစရိုက်၊ (၂) ဒေါသစရိုက်၊ (၃) မောဟစရိုက်၊ (၄) သဒ္ဓါစရိုက်၊ (၅) ဗုဒ္ဓိစရိုက်၊ (၆) ဝိတက်စရိုက်....စရိုက်အားဖြင့် ၆ခြောက်ပါးပင်တည်း။

ထိုကြောင့်ယခု လူ့လောက၌ ဘယ်စရိုက်အလွန်များပါလဲလို့မေးရင်ဖြင့် မလွဲတဲ့စရိုက်က ရာဂစရိုက်ဖြစ်ပါတယ်၊ ရာဂစရိုက်ဆိုသည်မှာလည်း အာရုံအရပ်ရပ်စွဲငြိကပ်ခြင်း(ဝါ)လောကီအာရုံကာမဂုဏ်ဘက်၌ မယုက်မကြောက် လိုက်စားမှုပင်ဖြစ်ပါသည်။........။အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေမူလာနိဟု ကျမ်းဂန်ပါဠိကိုထောက်ရှုလျှင် တဏှာသည် ဘုံသုံးပါး၏ မူလဖြစ်ကြောင်းသူတော်ကောင်းတို့ စုပေါင်းဝန်ခံရပါလိမ့်မည်။

မှတ်ချက်။ ။တဏှာနှင့်ရာဂ ဆက်သွယ်ပုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ဉာဏ်မလိုပါမှငြိ ငြင်သောစိတ်ပျောက်နိုင်ပါတယ်။ ၃၂-ကောဋ္ဌာသ အပေါင်းအစုဖြစ်သော ကာယကိုယ်ကောင်ကို ကြည့်ရှုရာ၌ (ဝါ) ဉာဏ်မျက်စေ့ဖြင့် မကြည့်မမြင်ပါမှုကား ချောတယ်လှတယ် တင့်တယ်တယ်ဟု ထင်မြင်မှုအဝဝကြောင့် ရာဂဖြစ်ပေါ်ခွင့်ရပါတယ်၊ ရာဂပွားသောအခါ ဝေဒနာအား ရှိလာပါတယ်။ ဝေဒနာစည်ကားသောအခါ တဏှာအင်အားကြီးထွား လာတတ်ပါတယ်။ တဏှာလောဘအင်အားကြီးမားပါကဒေါသမောဟတရားတွေနောက်ကပါလာမည်ကား ယုံမှားဘွယ်ရာ မရှိ

ပါပေ။ ရာဂစရိုက် အင်အားကြီးမားပုံကိုသက်သေထူရပါလျှင် တရားပွဲ့, တရားနာ့,ဥပုသ်စောင့်ဘုရားကုသိုလ်တော်ပွား လုပ်ငန်းများတွင် လူလာနည်းသည်ကို ထောက်လျှင် အလွန်ပင် သိလောက်ပါတယ်၊ တနည်းကားရာဂစရိုက်အတွက်စည်းကမ်းကောင်းပျက်၍ အယုံ့ကိအကြောက်ကင်း ဝတ်ဆင်ခြင်းက အမျိုးမျိုး၊ စားသောက်ဘွယ်က အသွယ်သွယ်၊ ဤကဲ့သို့ မြင်မှု့, ကြားမှု့, နံမှု့, စားမှု့, ထိမှုဤငါးခုသည်တဏှာရာဂအတွက်ကာမဂုဏ် လက်နက်ဆန်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်၊ ထို့ကြောင့် ရာဂဝင်၍ လိုခြင်တဲ့ လောဘ တာ၊မရအောင် ပြင်းထန်လာတတ်ပါတယ်။

ဒီရန်သူကို တိုက်ဖျက်ဖို့ လက်နက် ကောင်းရှာဘို့ အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ ၎င်းရာဂနှင့်တဏှာသည် ဘယ်မှာရှိနေပါသလဲလို့ မေးရင်ရုပ်နာမ်တရား နှစ်ပါးတို့တွင်သာ တည်နေပါတယ်၊ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ပွားများ အားထုတ်မှုကြောင့်နာမ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စများ ပါဝင် ယှဉ်တွဲကာတကိစ္စတည်းပြီးသွားကြပါတယ်၊ ထို့ကြောင့်ရုပ်ပိုင်းတရား ဆကော ဋ္ဌာသကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကိုပွား၍ တိုးပွားသောရာဂကို တိုက်ဖျက်ရပါလိမ့်မည်။

အာဂန္တုကေန-ယံကာဝေယာ-အလင်္ကာရေ မဏ္ဍိတော-
ရာဂဂ္ဂိ ဒါပဟ စက္ခုနာ-သုဘာရူပန္တိ-ဒိဿရေ။

အာဂန္တုကေန ခေတ္တ မှိတွယ် နေနားလွယ်ကြတဲ့ ညော့ သည်နှင့်တူသော အလင်္ကာရနှ အစဝတ်တန်ဆာ ပန်းနံ့သာ စသည်များဖြင့် မဏ္ဍိတော အမျိုးမျိုးပင် စိတ်ကူးယဉ်သလို ပြင်ဆင်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍ အယံကာဝေယာ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးကို ရာဂဂ္ဂိဒါပဟာ စက္ခုနာ ရာဂလောင်မီး လွန်အားကြီးအောင်ပွားစီး လှသည့် ထို-ပုထုစဉ်မျက်စေ့ဖြင့် သုဘာရူပန္တိ ချောတယ်လှတယ် တင့်တယ်-ယဉ်တယ် ထင်ကြ ရူပကာယဟုဒိဿရေ အဝိဇ္ဇာလှည့်စား တဏှာပွားအောင် ထင်မှား မြင်မှား အပ်လေ ကုန်တော့သတည်း။

၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသ အစုကို ငါ-သူတပါး ယောကျ်ား-မိန်းမ ရယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆမှုသည် ရာဂမီး လောင်နေခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း ဂါရာဂမီးတောက်ကိုငြိမ်းသတ်ရန်သည် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာတဏှာလက်တွင်းမှ လွတ်မြောက်ရန် ရာဂ ရန်သူကို တိုက်ဖျက် ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် လက်နက်ကောင်းရှာရာတွင်....

ကာယံ-ဣမံသမ္မထ-ပရိဇာနာထ-ပုနပ္ပုနံ-ကာယေသ
ဘာဝံ ဒိသွာန-ဒုက္ခဿန္တံ-ကရိဿထ။

သဇ္ဇနာ စရိုက်နှင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ရှာကြတဲ့ အို-သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ ထုမေ့ သင်တို့သည် ဣမံကာယံ ၃၂-ဖြာ ကာယကတာ၌ သွင်းခါပေါင်းစီး ဤကိုယ်ကောင်ကြီး

ကို သမ္မသထ ပွားနည်း ငါးရပ် သမ္မာပတ်ဖြင့် အထပ်ထပ်သာ သုံးသတ် ပွားများကြပါကုန်လော့။ ပုနပ္ပုန္နံ နေ့ည ဆိပ်ငြိမ် ဉာဏ်မမှိန်အောင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဣမံကာယံ ၃၂ ဖြာ ကာယကာထာ၌သွင်းကာ ပေါင်းစီး၍ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးကို ပရိဇာနာထ ဉာတမရိဉာဏ် တီရဏမရိဉာဏ် ပဟာနပရိဉာဏ် ဤပရိဉာဏ်သုံးတန်ဖြင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြားအသိပွားလိုက်ကြပါကုန်လော့၊ ကာယေ၊ ခြေမှ ခေါင်းဆုံး တကိုယ်လုံးသာ သိမ်းကြုံးပွားစီး ကိုယ်ကောင်ကြီးကို။ သဘာဝ၊ ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်ဟု အသွင်သွင်သော သဘောမှန်တွေကို ဒိသွာန ကြိုးစားနိုင်သလောက် အသိထူးပေါက် ဉာဏ်ထူးရောက်ကြတော့သည်မြစ်ပါ၍။ ဒုက္ခသန္တံ၊ ဆင်းရဲမျိုး အားလုံး ပျောက်ပြေပြီးကြတဲ့ လမ်းဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ကဝိဿထ၊ သိက္ခာရင့်သလောက် ကိလေသာပျောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပါပသ္မိံ ရမတီတိမနော (ဓမ္မပဒပါဠိတော်)
မနောစိတ်သည် ပါပသ္မိံ မကောင်းမှု၌ ရမတီတိ
မွေ့လျော်၏။

ဥပမာကား။ ။ရေမည်သည်နိမ့်ရာသို့ စီးဆင်းလေ၏။ ထို့အတူ စိတ်ကို အလွတ် ထားပါလျှင်ကား မကောင်းရာသို့ သွင်သွင်သွားမြဲဓမ္မတာ သဘောသာ လျှင်တည်း။

သုဆန္နံ ယထာ အာဂါရံ ဝုဋ္ဌိ န သမတိဝိဇ္ဈတိ
ဧဝံ တထာ ဘာဝိတံ စိတ္တံ ရာဂေါ နသမ တိဝိဇ္ဈတိ။

(မမ္မပဒပ ဋ္ဌိတော်)

သွတ်သံတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ် အဆောက်အဦးတို့ကို၊ မိုးရေ မိုးပေါက်တို့ ဝင်ရောက် မတိုးဖေါက်နိုင်၊ ထိုနည်းတူစွာ ကာယဂတာ ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးများသော စိတ်ကိုလဲ ရာဂ ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့ ဝင်ရောက် ထိုးဖေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ကတမော စဘိက္ခဝေ အသခ်တဂါမိ မဂ္ဂေါ
ကာယဂတာ သတိ
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသခ်တဂါမိ မဂ္ဂေါ။

(အသခ်တသုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ မဂ်ဖိုလ်လိုသားကြသော ချစ်သားချစ်သမီးတို့ အသခ်တ ဂါမိမဂ္ဂေါ အသခ်တမည် နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့ ကြည်သာ ရောက်ကြောင်း ခရီးကောင်းသည် ကတမောစ အဘယ်နည်း ဟူမူကား ကာယဂတာ သတိ၊ ကာယဂတာ သတိ ပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေတည်း၊ (ဝါ) ကိုယ်၌ ဖြစ်သော အညစ်အကြး ပုံအစုကို အသုဘာ ဇိကုစ္ဆာဟု ရှုံရှာစက်ဆုပ်သဖြင့်၊ အဟုတ်၊ အဟုတ် အထပ်ထပ်လျှင် ကြုပ်ကြုပ်အောင်းမေ့ခြင်းသတိတရား ပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ မဂ်ဖိုလ် လိုလား ချစ်သား ချစ်သမီးတို့ အယံ ဤကာယဂတာ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသခ်တဂါမိ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ခရီးကောင်းဟူ၍ ဝုစ္စတိဆိုအပ်၏။

(ယာဿ ကာယဿ စိတ္တိကော မဟာသမုဒ္ဒါ စေတဿ ဖုဋ္ဌော အန္တော ဂတာ ဝတသ္မာ ကုန္တဒိယော ယာကာဝိ သမုဒ္ဒင်္ဂမာ ဧဝ မေဝ ခေါ ယဿကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗာဟု လိကာ အန္တောဂတာ တဿ ကုသလဓမ္မာ ယေကေစိ ဝိဇ္ဇာ ဘာဂိယာတိ) စသည့်ဖြင့် ပါဠိတော်ပေါင်း မြောက်များစွာဖြင့် အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော် ဧကဓမ္မဝဂ်တွင် တခဏ်းတနား မဂ်ဖိုလ် လိုလား ကြကုန်သော ဝေနေယျာ အများတို့၏ အကျိုးငှါ အကျယ်တဝင့် ဘုရားရှင် ဟောကြားတော် မူပေသည်။

ထို ကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်း ဒွတ္တိံသ လုပ်ငန်းကို နည်းနာကျန ပွါးများနိုင်ပါမှ တဏှာနှင့်ရာဂကို နှိမ်နင်းတိုက် ဖျက်ခြင်းမည်ပါတယ်၊ ၎င်းကမ္မဋ္ဌာန်း ဒွတ္တိံသလုပ်ငန်းကို (၀၁) ဆံပင်၊မွေးညှင်း၊ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး စသည့်ပွါးနည်းငါးရပ် သမာပါတ်လုပ်ငန်းမြတ်တို့ကို မသိမမြင် အသိဉာဏ်မဝင်သူ အများလူတို့၌ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုပင် ပညတ်တွေပါ အရွတ်တွေပါ စသည်စသည် အပြစ်တင် ကြပါသည်။

သာသ္တာ စက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင် အဆူဆူတို့ အတူတူ ဟောကြား မစွန့်မပယ် ထားသော (သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇဟိတာ မေဝ) ဆိုတဲ့တရားစစ်လုပ်ငန်း ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင် အပြစ် အဖြစ် မဆိုကြပါနှင့် မကြံတတ်လျှင် သူ့နည်းခံ၊ မသိလျှင် သူ့ကိုမေး၊ မစင်လျှင်ဆေး၊ မဖြူလျှင် ဒိုဘီခပ်း ဆိုသကဲ့သို့—

ဤသို့သော ကာယဂတာ ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းတော် မြတ်ကြီးကို တတ်အောင်သင် ထင်မြင်အောင်လဲ ပွါး ကြည့်မှ

ဘုရားတပည့် သာဝက ခေါ်ဆို ရပါတယ်၊ (သုပ္ပဋိပန္နော ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဉာယပ္ပဋိပန္နော သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော)

ပဗ္ဗဇိတ္ဂ သဒ္ဒါဂေါတမ သာဝကာ ယေဟံဒိဝါစ ရတ္တော စ နိစ္စံ ကာယ ဂတာသတိ) ဓမ္မပဒ ပါဠိ ထင်ရှားကာ ရှိနေပါသောကြောင့် ကျိုးပမ်းအားထုတ်ရန်လုပ်ငန်းသည် မိမိ၏တာဝန်သာရှိပါပေ တော့သည်။

အမတံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုဥ္စတိ ယေ ကာယ ဂတာသတိံ
နပရိဘုဥ္စန္တိ တေအမတံ နပရိဘုဥ္စန္တိ နာမ။
(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်)

ကိုယ်ကျိုးစီးပွါး အလွန်များသည့် ကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားသည် မသေသော အာယုဝဍ္ဎန ဆေးတော်ကြီးနှင့်တူ၏၊ ၎င်းကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတော်ကြီးကို မပွါး များ ကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူတို့သည် မသေတတ်သော ဆေးတော်ကြီးကို မသုံးဆောင်ရကုန်သည် မည်၏။

ယခုကဲ့သို့ ပါဠိတော် မြောက်များ စွာ ကိုကို တင်ပြရေသား ရခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ရေသွေး နေခြင်း မဟုတ်ပါ၊ သမန္တ စက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး၏၊ ကျေးဇူးတော်ရွှေမင်းဝံ ငှက်ဘွင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကျေးဇူးတော် စသည့်စသည့် ကျေးဇူးတော်ဂုဏ် အထူးတို့ကြောင့် တပ်အပ် ထင်ထင် သိမြင်စေလိုသော သမာဆန္ဒ၊ ကောင်းမြတ်သော စေတနာ သဒ္ဒါပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို ၃၂—ပါးသော ကောဋ္ဌာသ ဒွတ္တိံသ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင် အမတပါကာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကေဓမ္မကမ္မဋ္ဌာန်း

ကောယနု ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အပ္ပမာဒ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ယောနိသောမနသိကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်း များစွာသော အမည်ဖြင့် ရှင်တော်မြတ်စွာ ဘုရား အထူး ချီးမွမ်း ထောပနာတော်မူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သည့်အတွက် တကျော့လောဘ ရာဂကိလေသာဆိုးကြီးကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်သော ဩသဓဆေးရင်းကြီး မည်ပါပေ၏။

၎င်းဆေးရင်းကြီးအား ရေလဲ ဖြစ်ကုန်သော....

(၁) အာနာပါဏပဗ္ဗ၊ (၂) ဣရိယာပထပဗ္ဗ၊ (၃) သမ္ပဇညပဗ္ဗ၊ (၄) ပဋိကူလမနသိကာယပဗ္ဗ၊ (၅) ဓါတုမနသိကာယ ပဗ္ဗ၊ (၆) နဝသီဝထိက အားဖြင့် အန္တောဂတ အတွင်း သက်ရောက်ကြကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ ကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအလွန်များပြားကြောင့် ပါဠိတော် အထောက် အထားမြောက်များစွာပင်ရှိပါသည်။ယခုတင်ပြအပ်သော ဒေသနာတော်များဖြင့် ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီဟု တင်မိပေသည်။ ဗဟုသုတဉာဏ်အမြင်သန်ရန် အကျယ်ဘဝင့်သိလိုပါမူကား ဒွတိံသလေ ကဒီပနီကျမ်း ပဋိပတ္တိ ပကာသနီကျမ်းတို့တွင် ကြည့်ရှု နိုင်ကြပါသည်။

(အထူးတိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက်)

ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ခွင်တည်ခန်း ဆက်လက်ပြတော့အံ့။

ဣဓပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂ တောဝါ ရုက္ခမူလဂတောဝါ၊ သုညဂါရဂတောဝါ၊ နိသီဒတိပလ္လင်္ဂ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံကာယံ ပဏိဓါယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပတ္ထ ပေတွာ။

(ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်ကာယဂတာသတိသုတ်)

ဘိက္ခဝေ မင်္ဂဖိုလ်လိုလား ချစ်သား ချစ်သမီးတို့ ဤဓပန ဤသာသနာတော်အတွင်း၌ ဘိက္ခုသံသရာဘေးကို မြင်မြော်ကာ တွေးနိုင်သောသူသည် အရညဂတောဝါ တောအရပ်၌ တည်၍သော်ငြင်း၊ ရက္ခမူလဂတောဝါ သစ်ပင်ရင်း၌ တည်၍သော်ငြင်း၊ သုညဂါရဂတောဝါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းအိမ်ဘုံနန်း တိုက်ခမ်းနေရာ တို့၌ တည်၍သော်ငြင်း၊ ပလ္လင်္ကံ ထက်ဝယ် ပလ္လင်ကို အာဘုဇိတွာ ဘွဲခွေ ထိုင်နေ၍ ကာယံ အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို ဥဇုံ ဖြောင့်မတ်စွာ ပဏိဓာယထား၍ သတိံ သတိကို ပရိမုခံ ဆံပင်မွေးညှင်း ခြေသည်းလက်သည်း သွား အရေထူအရေပါး စသည့် ၃၂–ပါးသော ကောဋ္ဌာသ ဒွတ္တိံသ ကာယ ဂတာ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေ့ရှု ပွားများကာဖြင့် ဥပဋ္ဌာပေတွာ ခိုင်မြဲစွာ စိုက်ထားရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေထိုင်မှုသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်နှင့် အဘူး သင့်လျော်သောကြောင့်။ ပလ္လင်္ကံ သူဇိတွာ ဟု ဘုရားရှင်ကြီးဟောတော်မူသည်၊ စင်စစ်သော်ကား ဣရိယာပုတ် လေးပါး၌ပင် စိတ်တခြားမလွင့်ပါးအောင် သတိပဋ္ဌာန်၌ စွဲမြဲရမည် ဖြစ်၏။

(ကာယဂတာသတိဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများနည်း)

သတိဥ ခွာဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတိကံ ဝဒါမိ ဟူသော ပါဠိတော်အရ၊ခပ်သိမ်းသော ဣရိယာပုဒ်၌ပွားဆောင်အပ်သော မဟာသတိပဋ္ဌာန် သမံပတ်ပွားနည်း။

(က) ဆကောဋ္ဌာသ	ပွားနည်း	ပုတီးလုံး	၆—လုံး
(ခ) ကေန္တရိက	။	။	၁၇—။
(ဂ) ဒွန္တရိက	။	။	၁၆—။
(ဃ) အင်္ဂသ	။	။	၂၇—။
(င) နဂဗာသိဝ	။	။	၄၂—။

(ပွားနည်းငါးရပ် ပုတီးလုံး ၁၀၈-လုံး ပွားနည်းကား)

ဆကောဋ္ဌာသ ကေန္တရိက ညာတပရိညာ ပွားနည်း လုပ်ငန်းအစဉ်ဖြင့် ပဌမ ဈာန်လမ်းသို့ တက်လှမ်းရန် မဂ္ဂသစ္စာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းတော်မြတ်ကြီးကို ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်တော် မူလိုက်ကြပါကုန်လော့။

(ဆကောဋ္ဌာသပွားနည်း၆—ချက်)

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး။

၂။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှို့။

၃။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး အဖျဉ်း၊ အဆုပ်။

၄။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။

၅။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။

၆။ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။

(ကေန္တဝိရိက ပွားနည်း ၁၇ ချက်)

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူ၊အရေပါး။

၂။ အထူအရေပါ၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌ ...

၃။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ မိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှို့။

၄။ အညှို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊အကြော၊ အသား။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၅။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုပ်။

၆။ အဆုပ်၊ အဖျဉ်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၇။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။

၈။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။

ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌ ...

၉။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ချွေး၊ အဆီခဲ။

၁၀။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊သည်းခြေ။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၁၁။ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။

ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....

၁၂။ ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။

၁၃။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
၁၄။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၁၅။ အဆုပ်၊ အဖျင်း၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှစ်လုံး။
၁၆။ အညှိ့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၁၇။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊
မွေးညှင်း၊ ဆံပင်၊

ဒွတ္တိံသာကာရ ညာတပရိညာ ပွားနည်းလုပ်ငန်း အစဉ်းဖြင့် ဒုတိယစျာန်လမ်းသို့ တက်လှမ်းရန် မဂ္ဂသစ္စာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတော်မြတ်ကြီးကို ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်တော် မူလိုက်ကြပါကုန်လော့။

ဒွတ္တိံသာကာရပွားနည်း ၁၆-ချက်

ဤရုပ်ကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌

၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊
အရေထူအရေပါး။
၂။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှိ့။
၃။ အညှိ့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၄။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း။
ဆံပင်။

ဤရုပ်ကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌

၅။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြေး၊ အဖျင်း၊ အဆုပ်။
၆။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။

၇။ ဦးကျောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၈။ အဆုပ်၊ အဖျင်း၊ အမွေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌
၉။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။
၁၀။ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။
ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌
၁၁။ ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။
၁၂။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
၁၃။ ဦးကျောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၁၄။ အဆုပ်၊ အဖျင်း၊ အမွေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၁၅။ အညှို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၁၆။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊
ဆံပင်။

အင်္ဂုသညာတပရိညာပွားနည်းလုပ်ငန်းအစဉ်ဖြင့် တတိယ ဈာန်လမ်းသို့ တက်လှမ်းရန် မင်္ဂသစ္စာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တော်မြတ်ကြီးကို ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်တော်မူလိုက်ကြပါ ကုန်လော့။

အင်္ဂုသပွားနည်း ၂၇ ချက်

၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊
အရေထူအရေပါး။
၂။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်၊ မွေးညှင်၊
ဆံပင်။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၃။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့။

၄။ အညို့၊ ရိုးတွင်းခြဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။

၅။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၆။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြေး၊ အဖျင်း၊ အဆုတ်။

၇။ အဆုတ်၊ အဖျင်း၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။

၈။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။

၉။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

ဤရူပပါယခန္ဓာကိုယ်၌....

၁၀။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။

၁၁။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။

၁၂။ အဆုတ်၊ အဖျင်း၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။

၁၃။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။

၁၄။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌

၁၅။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။

၁၆။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။

၁၇။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။

၁၈။ အဆုတ်၊ အဖျင်း၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။

၁၉။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၂၀။ အရေထူအရေပါး၊သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....

၂၁။ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။
ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌....
၂၂။ ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။
၂၃။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
၂၄။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၂၅။ အဆုတ်၊ အဖျင်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၂၆။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၂၇။ အရေထူအရေပါး၊သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

နာဂဗာသိဝပွားနည်း ၄၂—ချက်

နဂဗာသိဝညာတပရိညာပွားနည်း လုပ်ငန်း အစဉ်ဖြင့် စတုတ္ထစျာန်လမ်းသို့ တက်လှမ်းရန် မဂ္ဂသစ္စာ ဘာဝနာကမ္မဌာန်းတော်မြတ်ကြီးကို ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်တော်မူကြပါကုန်လော့။

ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူ အရေပါး။

၂။ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၃။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး။
၄။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့။
၅။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၆။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၇။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊သွား၊အရေထူအရေပါး။
၈။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့။
၉။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်။
၁၀။ အဆုတ်၊ အဖျဉ်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၁၁။ အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၁၂။ အရေထူအရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၁၃။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး။
၁၄။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့။
၁၅။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်။

၁၆။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။
၁၇။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၁၈။ အဆုပ်၊ အဖျင်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၁၉။ အညှို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၂၀။ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၂၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူ အရေပါး။
၂၂။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှို့။
၂၃။ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျင်း၊ အဆုပ်။
၂၄။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ဦးနှောက်။
၂၅။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။
၂၆။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
၂၇။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၂၈။ အဆုပ်၊ အဖျင်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၂၉။ အညှို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၃၀။ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၃၁။ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး။
၃၂။ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှို့။

၃၃။ နှလုံး။ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုပ်။
၃၄။ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်။
၃၅။ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ။
၃၆။ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။
ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌....
၃၇။ ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ဆီကြည်၊ မျက်ရည်။
၃၈။ အဆီခဲ၊ ချွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ။
၃၉။ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ။
၄၀။ အဆုပ်၊ အဖျဉ်း၊ အမြှေး၊ အသဲ၊ နှလုံး။
၄၁။ အညှို့၊ ရိုးတွင်းခြဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား။
၄၂။ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်။

(ပွားနည်းငါးရပ် သမာပတ် ၁၀၈-လုံးပွါးနည်းပြီး၏။)

ယခုဖေါ်ပြပါ ပထဝီကောဋ္ဌာသ ၂၀။ အာပေါကောဋ္ဌာသ ၁၂-ပါး။ ပေါင်း ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသဒွတ္တိံသကာယတွင် ဆံစင်ကိုလူခေါ်သလော၊ဟောကျားခေါ်သလော၊ မိန်းမခေါ်သလော၊ ငါခေါ်သလော၊ သူခေါ်သလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ချောတယ် လှတယ် တင့်တယ်တယ် အမျိုးမျိုးသော ထင်မြင်မှုတို့သည် မွေးညှင်းကိုထင်သလော၊စသည့် ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ အမှန်သိသောဉာဏ်မျက်စေ့ဖြင့် ရှာဖွေသော အခါတွင်....

ငါသူဘပါး,ယောကျ်ား,မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်,သတ္တဝါ ချော တယ် လှတယ် တင့်တယ်တယ်၊ အမှန်တကယ် မရှိတော့ဘဲ ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ကိုသာလျှင် အမှန်တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ မိမိ၏ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်မှ ရှိနေတဲ့....

(ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူအရေပါး)

ဤငါးခုကို ငါးပုံပုံလိုက်ပါ၊ ဤငါးခုကို မိမိကိုယ်မှ တကယ်ခွါကြည့်သောအခါတွင် ယောကျ်ားရှင်သွင်၊ မိန်းမရုပ်သွင်၊ ချောတယ် လှတယ် တင့်တယ်မှုဆိုတာ ရှိပါသေးသလော၊ ၎င်းကမ္မဋ္ဌာန်းငါးလုံးသည် ရှင်ဖျူကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏။

(အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုတွင်းချဥ်ဆီ၊ အညို့)

ဤငါးလုံးကိုနောက်ထပ်မိမိကိုယ်မှ ထပ်ဖြုတ်ခွါကြည့်ပါ၊ အရိုးတွေ၊ အသားတွေ၊ အကြောတွေ ဖြုတ်ခွါထားခြင်းကြောင့်ယောကျ်ား,မိန်းမ, လူသဏ္ဌာန်ရှိပါသေးသလော၊ ၎င်းကမ္မဋ္ဌာန်းငါးလုံးသည် မှုပ်လှဲကမ္မဋ္ဌာန်းခေါ်ပါသည်။ နောက်ထပ်ကျန်နေသေးသော ကောဋ္ဌာသအစုတို့သည် အထက်ပေါ်ပြပါ ၁၀—လုံးဖြုတ်ခွါပြီးသည်နှင့် အားလုံးတခုစီ ဖြစ်သွားကြပေလိမ့်မည်။ ရှမ်ကျောက်ခွဲကမ္မဋ္ဌာန်းခေါ်ပါသည်။

(ဥပမာကား) သွတ်၊သံ၊ သစ်သားတို့ကို ထုပ်ရောက်၊ ဓိုင်းမြွား တိုင်ပျဥ်အမျိုးမျိုးတ်ပြုလုပ်၍ အိမ်သဏ္ဌာန်ဆောက်သုပ်ထားသည်ကို အိမ်ဟု ခေါ်ဆိုရပါမည်။ အိမ်ကိုဖျက်ပြီး သွတ်တပုံ၊သံတပုံ၊သစ်သားတပုံစသည့် ပစ္စည်းများအားစုပုံပြီး ထား

ရှိသောအခါ သွတ်ကိုအိမ်ခေါ်မည်လော့....၊သံကို အိမ်ခေါ်မည်လော့....၊ သစ်သားတို့ကို အိမ်ခေါ်မည်လော့....၊ သွတ်ပုံသံပုံသစ်ပုံ ဟုသာလျှင် ခေါ်ရမည်ပင်ဖြစ်သည်။

(အမှာစကားရပ်)

ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း၊လက်သည်း၊သွား၊အရေထူ အရေးပါးစသည့် ၃၂-စသောကောဋ္ဌာသတို့ကို နှုတ်ကအာသံမည် ရုံကာမျှ မရွတ်ပွားကြဘဲ (ဥတပရိညာ) လုပ်ငန်းမှန် အတိုင်း ဥာတာပရိညာဆိုသည်မှာ ဉာတသဘော အခု သိမြင်မှု ပရိညာ ပိုင်းခြားဝေဖန်နိုင်ခြင်း သဘောအစုသိမြင်မှု၌ ပိုင်းခြား ဝေဖန် နိုင်ခြင်းဉာတပရိညာပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်းခြား၍ သိမှသာလျှင် ခင်မင်တွယ်တာ လွန်သာယာသော တဏှာ ကွာပေမည်။ငါ့,သူ လူပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ မရှိတော့ဘဲ အမှန်သဘောရှိတဲ့ ရုပ်တရား လိုက်လိုက်သိတဲ့ နာမ် တရား၊ ရုပ်တရား-နာမ်တရား သာလျှင် ရှိသည်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသာလျှင် နာမ,ရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်အမြင် သန်ပေသည်။

ဤတွင်တဏှာသတ်ပညာပြီး၏။

× + ×

ရာဂသတ် ပညာပွားများရန် ဆက်လက်၍ပြဦးအံ့။

သတိပြုရန် မဂ္ဂသစ္စာဘာဝနာ ပွားများရာ၌ နိမိတ် သုံးပါးထင်အောင် မြင်အောင် ပွားများရန် အလွန် အရေးကြီးပါသည်။ နိမိတ်သုံးပါးဟူသော်ကား ...

ပရိကမ္မနိမိတ်၊ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ပဋိဘာဂနိမိတ် ဟူ၍ သုံးပါးရှိပါသည်။

၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသကို စက္ခုဖြင့်သာ မြင်သော် ပရိကမ္မနိမိတ်။

၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသကို စိတ်မနောမှ ထင်လာက ဥဂ္ဂဟနိမိတ်။

၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသကို လွန်မြောက်၍ အဆင်းအနံ့၊သဏ္ဌာန်တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရှုံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်(ဝါ)အသုဘ ဝဏ္ဏသညာက ဤကဲ့သို့ ထင်လာပါက ပဋိဘာဂ နိမိတ်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနိမိတ် သုံးပါး ထင်လာရန် ထင်မြင်ရန် ထင်မြင်အောင် အထူးသတိပြု၍ ပွားများ အားထုတ်ရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လဉာဏ် ၇-ပါး၊မနသိကောသလ္လဉာဏ် ၁၀-ပါး၊ နိမိတ်သုံးပါးထင်အောင် ပွားများမှသာလျှင် လိုရာခရီးရောက်မည် ဖြစ်ပါသောကြောင့် သတိပေး နှိုးဆော်လိုက်ရပါသည်။

\+ \+ \+

၃၂-ကောဒ္ဒာသအစဉ် ပဋိကူလထင်ပုံကိုပြခြင်း။

ကောဋ္ဌာသအစဉ်၊ ရာဂကိုနှင် ပဋိကူလ ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ပွားများအားထုတ်တော်မူလိုက်ကြပါ ဂုန်လော့။ ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၌-

၁။ ဆံပင်သည်...
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၂။ မွေးညှင်းသည်....
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၃။ ခြေသည်း၊လက်သည်းသည်....
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၄။ သွားသည်...
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၅။ အရေထူအရေပါးသည်....
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။

၆။ အသားသည်....
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။

၇။ အကြေသည်....
အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၈။ အရိုးသည်.... အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အားဖြင့်ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။

၉။ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီသည် ။ အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မဘင့်တယ်။

၁၀။ အညှို့သည်.... အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၁၁။ နှလုံးသည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၁၂။ အသဲသည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။

၁၃။ အမြှေးသည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ်စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။

၁၄။ အဖျင်းသည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန် တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။

၁၅။ အဆုပ်သည်...။ အဆင်း၊ အနံ့၊သဏ္ဌာန်တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ်စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။

၁၆။ အူမသည်...။ အဆင်း၊ အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။

၁၇။ အူသိမ်သည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ် အားဖြင့် ရှိ ရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။

၁၈။ အစာသစ်သည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊သဏ္ဌာန်တည်ရာအရပ်
အားဖြင့်ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။
၁၉။ အစာဟောင်းသည်...။ အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်တည်ရာ
အရပ်အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ် မတင့်တယ်။
၂၀။ ဦးနှောက်သည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်တည်ရာ
အရပ် အားဖြင့်ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၁။ သည်းခြေသည်...။အဆင်း၊အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်မတင့်တယ်။
၂၂။ သလိပ်သည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၃။ ပြည်သည်...။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊တည်ရာ အရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊စက်ဆုပ်ဘွယ်၊မတင့်တယ်။
၂၄။ သွေးသည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၅။ ချွေးသည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၆။ အဆီခဲသည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊စက်ဆုပ်ဘွယ်၊မတင့်တယ်။
၂၇။ မျက်ရည်သည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၈။ ဆီကြည်သည်....။အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ်
အားဖြင့် ရွံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၂၉။ တံတွေးသည်....။ အဆင်း၊အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ်

အားဖြင့် ရွှံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၃၀။ နှပ်သည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ် အားဖြင့် ရွှံရှာဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်၊မတင့်တယ်။
၃၁။ အစေးသည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ် အားဖြင့်ရွှံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။
၃၂။ ကျင်ငယ်သည်....။ အဆင်း၊ အနံ့၊ သဏ္ဌာန်၊ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် ရွှံရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ မတင့်တယ်။

၃၂ ကောဋ္ဌာသအစဉ်ပဋိကူလ ထင်မြင်ပုံပြီး၏။

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသအစုတို့ကို လွန်မြောက်ပြီး အဆင်း၊ အနံ့၊သဏ္ဌာန်၊တည်ရာအရပ် ဤငါးဌာနတို့ကို တကယ် ထင်မြင်အောင်ကျိုးစား၍ ရွံရှာဘွယ် စက်ဆုတ်ဘွယ် မတင့် တယ်မှုကို ပညာမျက်စေ့ဖြင့် အမှန်တကယ်ထင်မြင်လာပါမူကား ငါ၊သူတပါး ယောကျာ်း၊ မိန်းမ ချော တယ်၊ လှတယ်၊ တင့် တယ်တယ် ထင်သောရာဂနယ်မှ အမှန်ပင် လွတ်မြောက်ပေမည်။

ဤတွင်ရာဂသတ်ပညာပြီး၏။

ဒိဋ္ဌိသတ်ပညာကို ပွါးများရန် ဆက်လက်၍ပြပါဦးအံ့။

ကောဋ္ဌာသအစဉ်ကို သုညတနှင့် ဓါတ်စသည့် ထင်မြင်ရန် ပွါးများပုံကိုပြခြင်း။

ကောဋ္ဌာသအစဉ် ဒိဋ္ဌိတို့နှင့်ဓါတ်သဘောထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ပွါးများ အားထုတ်တော် မူကြပါကုန်လော့။

ဤရုပ်ခန္ဓာကိုယ်၌

၁။ ဆံပင်သည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှ သာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ် ရုပ်တရား သူငါနှင့်မဆက်စပ် သက်သက်သော ပထဝီဓါတ်သာတည်း။

၂။ မွေးညှင်းသည်...။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီဓါတ်သာတည်း။

၃။ ခြေသည်းလက်သည်းသည်....။အသီး အခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါ မဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊သက်သက်သောပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၄။ သွားသည်...။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ဓာတ်သာတည်း။

၅။ အရေထူ၊ အရေပါးသည်...။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၆။ အသားသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား

သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ခေတ်သာ
တည်း။

၇။ အကြောသည်....။ အသီးအခြားအစုအပုံ မျှသာတည်း၊
အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား
သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ခေတ်သာ
တည်း။

၈။ အရိုးသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊
အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား
သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ခေတ်သာ
တည်း။

၉။ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီသည်....။ အသီးအခြားအစုအပုံ မျှသာ
တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည် တတ်၊
ရုပ်တရား သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ
ခေတ်သာ တည်း။

၁၀။ ဖည်ို့သည်....။ အသီးအခြား အစု အပုံမျှသာတည်း၊
အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား
သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီခေတ်သာ
တည်း။

၁၁။ နှလုံးသည်....။ အသီး အခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊
အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား
သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ခေတ်သာ
တည်း။

၁၂။ အသဲသည်....။ အသီး အခြား အစုံအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ဓာတ်သာတည်း။

၁၃။ အမွှေးသည်..။ အသီး အခြားအစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်မသာ ပထဝီ ဓာတ်သာတည်း။

၁၄။ အဖျင်းသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီ ဓာတ်သာတည်း။

၁၅။ အဆုပ်သည်။ အသီးအခြား အစုံအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊သက်သက်သောပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၁၆။ အူမသည်.... အသီးအခြား အစုံအပုံမျှ သာတည်း။ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သောပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၁၇။ အူသိမ်သည်..။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊သက်သက်သော ပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၁၈။ အစာသစ်သည် ။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာ တည်း

အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီဓာတ် သာတည်း။

၁၉။ အစာဟောင်း....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၂၀။ ဦးနှောက်သည်.... အသီးအခြားအစု အပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ပထဝီဓာတ်သာတည်း။

၂၁။ သည်းခြေသည်.... အသီးအခြားအစုအပုံမျှသာ တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ် သာတည်း။

၂၂။ သလိပ်သည်... အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ် သာတည်း။

၂၃။ ပြည်သည်.... အသီးအခြားအစုအပုံမျှသာ တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ အာပေါဓာတ်သာတည်း။

၂၄။ သွေးသည်.... အသီးအခြား အစုအပုံမျှ သာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ်သာတည်း။

၂၅။ ချွေးသည်.... အသီးအခြားအစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ်သာတည်း။

၂၆။ အဆီခဲသည်.... အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ်သာတည်း။

၂၇။ မျက်ရည်သည်.... အသီးအခြားအစုအပုံမျှသာ တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ် သာတည်း။

၂၈။ ဆီကြည်သည်.... အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ် သာတည်း။

၂၉။ တံတွေးသည်... အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါဓာတ် သာတည်း။

၃၀။ နှပ်သည်...။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှ သာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူ

ငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါ်ခတ် သာတည်း။

၃၁။ အစေးသည်....။ အသီးအခြ : အစု အပုံ မျှသာ တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ရုပ်တရား၊သူ ငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါခတ်သာ တည်း။

၃၂။ ကျင်ငယ်သည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊သူ ငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော အာပေါ်ခတ် သာ တည်း။

၃၃။ ရက်ဆက် ရက်ကျော်၊ ဖျားသော မီးသည်....။ အသီး အခြား အစုအပုံ မျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ သတ္တဝါမ ဟုတ်၊မကြံစည်တတ်၊ရုပ်တရား၊သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊သက် သက်သော တေဇော ခတ်သာတည်း။

၃၄။ အရေကိုကျက်စေတတ်သော မီးသည်....။ အသီး အခြား အစု အပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံ စည်တတ်၊"ရုပ်တရားသူငါနှင့် မဆက်စပ်၊သက် သက်သော တေဇော ခတ်သာတည်း။

၃၅။ အစာကိုကျက်စေသောမီးသည်...။ အသီးအခြား အစု အပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည်

တဘ်၊ ရုပ်တရား၊သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော တေဇောဓာတ် သာတည်း။

၃၆။ အိုမင်းရင့်ရော်းစေတတ်သော မီးသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည် ၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံ စည်တတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော တေဇော ဓာတ်သာတည်း။

၃၇။ အထက်သို့ဆန်တက်လာသောလေသည် ။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည် ၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံ စည်ဘတ်၊ ရုပ်တရားသူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ဝါယော ဓာတ်သာတည်း၊

၃၈။ အောက်သို့ စုံဆင်းသော လေသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံ စည်တတ်၊ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊သက်သက်သော ဝါယော ဓာတ်သာတည်း။

၃၉။ ဝမ်းတွင်း၌ ကိန်းသော လေသည်.. ။ အသီး အခြား အစုအပုံမျှ သာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံ စည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊သက်သက်သော ဝါယော ဓာတ်သာတည်း။

၄၀။ အူတွင်း၌ ကိန်းသော လေသည်....။ အသီးအခြား အစု အပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊မကြံစည် တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့် မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ဝါယော ဓာတ်သာတည်း။

၄၁။ လှုပ်ရှားသွားလာသောလေသည် ။ အသီး အခြား အစုအပုံမျှသာတည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သော ဝါယော ဓာတ်သာတည်း။

၄၂။ ထွက်လေ ဝင်လေသည်....။ အသီးအခြား အစုအပုံမျှသာ တည်း၊ အသက်မရှိ၊ သတ္တဝါမဟုတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ ရုပ်တရား၊ သူငါနှင့်မဆက်စပ်၊ သက်သက်သောဝါယော ဓာတ် သာတည်း။

(ကောဋ္ဌာသအစဉ်ကို သုတနှင့် ဓာတ်ထင်မြင်ရန် ပွားနည်း ပြီး၏)

ဤတွင် ဒိဋ္ဌိသတ်ပညာ ပြီး၏။

အနုသယသတ်ပညာကို ဆက်လက်၍ ပြပါဦးအံ့။

(၅၂)ပါးသော ရုပ်ဓါတ် နာမ်ဓါတ်တို့ကို **လက္ခဏာ** ယဉ်တင်၍ ဝိပဿနာထင်မြင်ရန် ပွားများပုံကို **တင်ပြခြင်း။**

ကောဋ္ဌာသအစဉ် အနုသယကိုနှင့် ဝိပဿနာ ထင်မြင် အောင် ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်တော် မူကြပါကုန်လော့။

ဤ ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌-

၁။ ဆံပင်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂။ မွေးညှင်းသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ

၃။ ခြေသည်းလက် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ သည်းသည် အနှစ်သာရမရှိ။

၄။ သွားသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၅။ အရေထူ ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အရေပါး အရေပါးသည် အနှစ်သာရမရှိ။
၆။ အသားသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၇။ အကြောသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်ရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၈။ အရိုးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၉။ ရိုးတွင်းချဉ် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
ဆီသည် အနှစ်သာရမရှိ။
၁၀။ အညှိသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၁၁။ နှလုံးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၁၂။ အသဲသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ၊
၁၃။ အမြှေးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၁၄။ အဖျဉ်းသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၁၅။ အဆုပ်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။

၁၆။ အူမသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၁၇၊ အူသိမ်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၁၈။ အစာသစ်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၁၉။ အစာဟောင်း ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ ဟောင်းသည် အနှစ်သာရမရှိ။

၂၀။ ဦးနှောက်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၁။ သည်းခြေသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၂။ သလိပ်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၃။ ပြည်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၄။ သွေးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ၊

၂၅။ ချွေးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၆။ အဆီခဲသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၂၇။ မျက်ရည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
သည် အနှစ်သာရမရှိ။
၂၈။ ဆီကြည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
သည် အနှစ်သာရမရှိ။
၂၉။ တံတွေးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၃၀။ နှပ်သည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၃၁။ အစေးသည် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
အနှစ်သာရမရှိ။
၃၂။ ကျင်ငယ် ရုပ်ဓါတ် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ
သည် အနှစ်သာရမရှိ။
၃၃။ ခံစား စံစား နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏
အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၃၄။ မှတ်သားပြု နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏
ခြား အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၃၅။ ပြုပြင်တတ် နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏
ခြား အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၃၆။ ကြံတွေးသိ နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏
ခြား အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၃၇။ ရက်ကျော် ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏
နာဖျား အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၃၈။ ပြင်းစွာနာဖျား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၃၉။ ကျေညက်စေခြင်း ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၀။ ဟောင်းနွမ်းစေခြင်း ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၁။ ဆန်တက်လေအား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၂။ စုံဆင်းလေအား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၃။ ဝမ်းတည် လေအား ရုပ်ဓါတ်များဘည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၄။ အူတွင်း လေအား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၅။ လှုပ်ရှား လေအား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၆။ ထွက်ဝင် လေအား ရုပ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၇။ မြင်သိတတ်ခြင်း နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၈။ ကြားသိ တတ်ခြင်း နာမ်ဓါတ်များသည်အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၄၉။ နံသိတတ်ငြား နာမ်ဓါတ်များသည်အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၅၀။ စားသိ တတ် ငြား နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၅၁။ ထိသိတတ်ငြား နာမ်ဓါတ်များသည်အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။
၅၂။ ကြံစီ တတ်ငြား နာမ်ဓါတ်များသည်အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၅၂ ပါးရုပ်ဓါတ် နာမ်ဓါတ်များသည် အမြဲမရှိဆင်းရဲ၏၊ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိ။

၅၂-ပါးသော ရုပ်ဓါတ်နာမ်ဓါတ်တို့ကို လက္ခဏာယဉ်တင်၍ ဝိပဿနာထင်မြင်ရန် ပွားနည်းပြီး၏။

\+ + ×

တိရဏ ပရိညာစခန်းကို ကြိုးပန်း ပွားများပြီးပါက ဝိပဿနာ ဝိ-အထူးထူးအပြားပြား၊ ပဿနာ ရှုကြည့်မှု ဝိပဿနာ ပညာ အထူးကြောင့် ၅၂-ပါးသော ရုပ်တရား နာမ်တရားနှစ်ပါးတို့၌ မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ (ဝါ) အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အချက်တို့ ပျက်ပျက်ထင်ထင် တွေ့မြင်မှု အမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာ ဝိပဿနာ ပညာဉာဏ် အလင်းရောင်တို့က စိတ်ဓါတ်ကို သွေးဆောင်ကြသဖြင့် အမှောင်ဟူသော အဝိဇ္ဇာတဏှာငါ မာနငါ ဒိဋ္ဌိငါတို့ အဆင့်ဆင့်ကွာလျက် သံသရာနယ်ချဲ့သမား ပပဥ္စတရားတို့၏လက်မှ တကယ်တန်းလွတ်ထွက်ပေမည်၊တိရဏ ပရိညာဆိုသည်မှာ - တိရဏ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟူသော

လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ပရိညာ ပိုင်းခြား၍ ဝေဖန်နိုင်ခြင်းကို တီရဏ ပရိညာလို့ ခေါ်ဆိုရပါတယ်။

(က) မမြဲသည်ကို မြဲတယ်လို့ထင်သော ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊

(ခ) ဆင်းရဲသည်ကို ချမ်းသာ တယ် လို့ ထင် သော ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊

(ဂ) အစိုးမရသည်ကို အစိုးရတယ်လို့ ထင်သော ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊

(ဃ) မတင့်တယ်သည်ကို တင့်တယ် တယ်လို့ထင်သော ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊

ဤမည်သော ဖောက်ပြန်ရေးသမားတို့လက်မှ (ဝါ) ဖောက်ပြန်ရေးသမား လေးယောက်တို့ လက်မှလည်း အမှန် တကယ်လွတ်မြောက်ရပါလိမ့်မည်။

(၁) အနိစ္စကိုတကယ်မြင်တော့ နိစ္စကို ပယ်ကြဉ်ထား နိုင်ပါတယ်။

(၂) ဒုက္ခကို တကယ်မြင်တော့ သုခကိုပယ်ကြဉ်ထား နိုင်ပါတယ်၊

(၃) အနတ္တကို တကယ်မြင်တော့ အတ္တကို ပယ်ကြဉ် ထားနိုင်ပါတယ်၊

(၄) အသုဘကို တကယ်မြင်တော့ သုဘကိုပယ်ကြဉ် ထားနိုင်ပါတယ်၊

ယခုကဲ့သို့ အသိဉာဏ်ရင့်၍ အဆင့်ဆင့် ပယ်မှုသည် ပဟာနပရိညာခေါ်ဆိုရပါတယ်။

လျက် ထွက်မြောက်ကြောင်းပြု သဘာဝနှင့် လက္ခဏာသုံး ကျင့်စဉ်ထုံးကို နှလုံးသွင်းတတ် ယောဂီမြတ်ဟု ဆိုအပ်ပုံသေ ခေါ်နိုင်ပေ၏ စိန္တေထွင့်ထား မြတ်ဘုရားသည် ထင်ရှားရှိစဉ် ရှေးယခင်က အရှင်နန္ဒ ညီတော်လှကို ရာဂလောင်မီး အပူစီး၍ အော်ညီးတမ်းတ လူ့ဘဝသို့ ဆင်းကြွမည်ပင် ဘုရားမြင်သော ခေါ်ငင်ပြီးကာ နတ်တို့ရွာသို့ တေဇာ မောက်ဖြိုး ဘုန်းတံခိုးဖြင့် သယ်ပိုးတက်သွား နတ်အများနှင့် သိကြားဒေဝီ အလီလီတို့ ရှင်ကြည်နူတ်ချို ဆီးကာကြိုလျက် ကြည်ညိုလေးစား ခဝတ်တွားပြီး ဘုရားညီလှ ရှင်နန္ဒကို များစွာဒေဝနတ်ကညာတို့ သဒ္ဒါဖွေးဖြူ အရေးယူလျက် ပေးလှူနတ်ပန်း ပူဇော်လှမ်းပြီး စည်းကမ်းတကြ ပင့်ဖိတ်ကြသော် နန္ဒညီရင်း စိတ်အတွင်း၌ ပူပြင်းလောင်တောက် အဟောင်းပျောက်လျှက် သစ်ရောက်ပူးယှဉ် ရာဂဝင်သော် ဂုဏ်အင်ကြီးမား မြတ်ဘုရားသည် ချစ်သားနန္ဒ လူ့ဂါမသို့ မြန်းကြွတို့နော် အချိန်တော်ပြီ မိန့်ခေါ်ချက်ခြင်း ပြန်ကြွဆင်းလျှက် ကျောင်းတွင်းဝိဟာ နေသောခါဝယ် နန္ဒညီချစ် ရဟန်းသစ်က ဒေဝစ္ဆရာနတ်ကညာကို လွန်စွာစုံမက် ရလိုချက်ကြောင့် မသက်မသာ ရှိနေတာကို မြတ်စွာဘုရား ကြားလျှောက်ထားတော့ သနားချစ်လှ ညီနန္ဒကို ရာဂအေးကြောင်း တရားကောင်းဟု ထုံးဟောင်းစံပြ မသိရဘဲ နန္ဒညီချစ် ဒေဝစ္ဆရာ စင်စစ်လာအောင် ကောဋ္ဌာသများ ကာယငါးကို သင်ကားသုံးသတ် မပျက်လေ့လာ ဆောင်ပွားပါက လိုရာခရီး ရမှုပြီးလိမ့် ပွားနည်းစုံလင် အားထုတ်ယှဉ်သော် အသင်လိုလား သဘောများသည်

တည်နေရာရောက်ကြ အမှန်ရမည် အားထုတ်ကြိုးစား နေ့ညပွားဟု ဘုရားမြတ်စွာ တိုက်တွန်းပါ၍ နန္ဒညီချစ် ရဟန်းသစ်လဲ ဒေဝစ္ဆရာ ရဘို့ရာဟု လွန်စွာကြိုးစား ကာယငါးကို စဉ်းစားဆင်ခြင် လုပ်ငန်းဝင်သော် ဉာဏ်စဉ် ပေါ်ပေါက် လမ်းမှန်ရောက်၍ ကင်းပျောက်ကိလေ မိုက်မှားကြွေလျက် အသေကင်းပြတ် နိဗ္ဗာန်ဓါတ်သို့ ချဉ်းကပ်တည်နား ရကြောင်းများကို ထင်ရှားကျမ်းဂန် အတန်တန်ကြောင့် ထက်သန်စိတ်ထား ယောဂီများသည် ကြိုးစား၍သာ ရှုတ်ပွားလိုက်ကြပါကုန်လော့။

ယခုဖော်ပြမည်ဖြစ်သော ကာယ(၅)မျိုး။ သဘာဝ (၁၀)ချက်။ လက္ခဏာ(၃)နက်၊ မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာ၏ အခြေးကြီးသော သဘောသွား ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ရင့်သန်စေလိုသောကြောင့် အထူးသတိပေး ရေးသားလိုက်ရပေသည်။

ပရိညာသုံးပါး လုပ်ငန်းသွားကို သက်ဆိုင်ရာပွားများနှလုံးသွင်းမှု ကာယငါးမျိုး သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာပွားရာတွင် အသိထူး ဉာဏ်ထူးများဆထက်တပိုးတိုး၍ သူတော်စဉ် အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့ အကျိုးထူးတရား တိုးပွားစေခြင်းငှါ-

(ကိုယ့်အသံကိုယ်ကြား ကိုယ့်စကား ကိုယ်နားလယ်) ဟူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ သိသင့်သိထိုက်သည်များကို သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး အသိပေးသကဲ့သို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တန်းစားမခွဲခြားဘဲ တိကျမှန်ကန် သနားခြင်းမှန်လှစွာ စေတနာသန်

လျက် ဝေဘန်ပိုင်းခြား၍ ဩဝါဒပေးတော်မူခဲ့ပေသည်၊ ဤသည့်ဂုဏ်ထူးတော်များကို အထူးအလေးတမူ ဂရုထား၍ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်မျက်မှောက်ပြုနိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ-

ဥဒယပရိညာစခန်း ကောဋ္ဌာသကမ္မဋ္ဌာန်းကို အထူးကြိုးပန်းပွားများအားထုတ်ပါ များသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မဟုတ် အသက်ဝိညာဉ်အရှင်မဟုတ် စေ့ဆော်တတ်သော စေတနာမရှိ သက်သက်ထင်ရှား ရုပ်တရားစုသာဟု ဉာဏ်အားကောင်းစွာ ထင်ရှားလာပြီး ငါ့ကိုယ့်ငါ့ဟာ ငါ့ဉစ္စာမှ ကင်းကွာ ဆိတ်သုဉ်း ပျက်ကြေပြုံး၍ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ပြတ်ကုန်စဲ၍ မမေ့သော သတိအလေ့ကြောင့် ဥဒယပရိညာစခန်း လွန်ကြိုးပန်း၍ ဉာဏ်လှမ်း ကျယ်သောအခါ ကောဋ္ဌာသတခုခု၌သော်၎င်း၊ အပေါင်းအစု၌ သော်၎င်း မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ အနှစ်သာရ မရှိသည့်သဘော အရှိကို လက္ခဏာရေးမိလျက် အသိထူး အမြင်ထူး ပေါက်ရောက်သည်ကိုပင် တီရဏပရိညာစခန်း တက်လှမ်းကာ ပိုင်လာပြီဟုလက်ခံရပါလိမ့်မယ်။

ဆံပင်မည်ရ ကောဋ္ဌာသကို ဆံပင်အမြဲမရှိ ဆံပင်ဆင်းရဲ၏ ဆံပင်အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိဟု ရှုပွားမိသော် ထိုနည်းတူစွာ ၃၂ ပါး ကောဋ္ဌာသများကို ဆံပင်ကဲ့သို့ ကောဋ္ဌာသတိုင်း ရှုပွားပါမူ (၃၂)ကို(၃)နှင့်မြှောက်က ၉၆ ပါး ရုပ်ခေါက် ပွားများခြင်းပြီးလျှင်၊ နာမ်ခန္ဓာလေးအင် ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ နာမ်ခေါက်လေးပါး၌ ရုပ်ခေါက်နည်းတူ

ပွားများပါမှုကား တဆယ့်နှစ်ပါး နာမ်ခါတ်ပွားများရာဖြစ်၍ ရုပ်ဓါတ်(၉၆)ပါး နာမ်ဓါတ်(၁၂)ပါး ပေါင်းသောအခါ တိရဏာပရိညာ ပေါင်း(၁၀၈)ပါး ရပါတယ် ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာနယ် ရှုတိုင်းကျယ်၍ တကယ်အားထုတ်ရာ ရောက်ပါတယ်။

ပဟာန ပရိညာ သဘောသွားကုတော့ အထူးပွားများဘို မလိုပါ၊ ဉာတပရိညာ တိရဏာပရိညာ လုပ်ငန်းမှန်စေဘို့ပင် အရေးကြီးပေသည်။

စိတ်ကိုစောင့်ရှောက်မှ ပညာရှိ ့မည်ကြောင်း ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပါတယ်။

စိတ္တံရက္ခေထ မေဓါဝီ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ
(ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

ငင်း ကာယငါးပါး သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက်တို့ကို ဉာဏ်၌ ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ရာမှာ ဆံပင်အစရှိသော ၃၂-ပါးသော ဒွတ္တိံသကာယခန္ဓာသည်လည်း တပေါင်းတခဲ တလုံးတစည်းမဟုတ် အာကာသ ပရိစ္ဆေဒခြားလျှက် သဲလုံးခန့်မျှလောက်သော အသားစု အရိုးစု အရေစု အသွေးစု၌ ပင်လျှင် အရာအထောင်မကသော များပြားလှသော မြေ ရေ မီးလေ အဆင်း အနံ့ အရသာ အဆီ အစရှိသော ပရမာ နုမြူ အဋ္ဌကလပ် ရုပ်စုံ တွေသာ ဖြစ်ကြကုန်သဖြင့် စင်စစ် ဏလာပ်အမှုံစုတို့သာတည်း ဆံပင်မွေးညှင်းစသော ခေါ်ဝေါ်

သမုတ် ပညတ်သည့် ဒြပ်သဏ္ဍာန် နိမိတ်သမူဟ ဃဏတို့ကို ဉာဏ်၌ ကွယ်ပျောက်အောင် ရေမြှုပ်ဆိုင်နှုကို လက်ဖြင့်ကြိတ်ချေဘိသကဲ့သို့ ဉာဏ်၌ကြိတ်ချေ၍ ဘာမျှ အနှစ်သာရ အခိုင်အမာ ရှာမရ အဌကလာပ်စုသက်သက် သာဟု ဉာဏ်၌ထင်မြင်ဆင်ခြင်မိသောအခါ အတ္တဟု စွဲလမ်းသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကွာ ပေမည်။ ဤနည်းအတိုင်း မိမိကိုယ်ကာယမှ ဒြပ်သဏ္ဍာန် နိမိတ် သမူဟ ဃဏတွေကို ဉာဏ်၌ အကုန်ကွယ်ပျောက်၍ အဌက လာပ်အပေါင်းအစုသာ ဟု တကိုယ်လုံးမှာ ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်နိုင်သောအခါတွင် နောက်ပွားနည်းတွင် ပေါ်လာမည့် သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးဆင့် ဉာဏ်အမြင် သန့်ပါမူ ကား ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏ် တည်ထောင်မိပြီဟု ခေါ်ဆိုရပါမည်။

ကာယငါးမျိုး သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာ ပွားများရန်။

ကာယငါးဖြာ အဖြာဖြာကို သဘာဝ ဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ရန် ဆင်ခြင်ပွားများ နှလုံးသွင်းတော်မူလိုက်ကြပါကုန်လော့။

အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ-

(၁) ပထဝီကာယာ (၂) အာပေါကာယာ

(၃) တေဇောကာယာ (၄) ဝါယောကာယာ

(၅) ဝိညာဏကာယာ။

မေငါ၏ ဣမသ္မိံ ကာယေ ဤရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌ ပထဝီကာယာ မြေဓါတ်တူစွာ ကျမ်းတမ်းခက်မာတဲ့ ကိုယ်အစုတို့သည်ရင်း၊ အာပေါကာယာ ရေဓါတ်တူစွာ ဖွဲ့စေးတတ်ပါတဲ့

ကိုယ်အစုတို့သည်ရှင်း၊ တေဇောကာယာ မီးဓါတ်တူစွာ ပူအေး တတ်ပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့သည်ရှင်း၊ ဝါယောကာယာ လေဓါတ် တူစွာ လှုပ်ရှားတတ်ပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့သည်ရှင်၊ ဝိညာဏကာယာ ကြံတွေးသိတတ် သဘောမှတ်ရတဲ့ ကိုယ်အစုတို့သည်ရှင်း၊ အတ္တိသန္တိ၊ သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ပြီး တည်ရောက် နေကြကုန်၏။ ။

၁။ တတ္ထကတ မေ ပထဝီကာယာ၊
ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော၊
မံသံ၊ နှာရု၊ အဋ္ဌိ၊အဋ္ဌိမဉ္ဇံ၊ ဝက္ကံ၊
ဟဒယံ၊ ယကနံ၊ ကိလောမကံ၊ ပိဟကံ၊ ပပ္ဖါသံ
အန္တံ၊ အန္တဂုဏံ၊ ဥဒရိယံ၊ ကရီသံ၊ မတ္ထလုင်္ဂံ၊
ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပထဝီကာယာ။

၁။ တတ္ထသဘာဝ ထင်ရှားဖြစ်တည်နားတဲ့ ထိုငါး ပါးသောကာယတို့တွင် ပထဝီကာယာ၊ မြေဓါတ်တူစွာ ကြမ်း တမ်းခက်မာတဲ့ ကိုယ်အစုတို့ဟူသည် ကတမေ အဘယ်သဘော တရားတို့နည်း ဟူမူကား။

ကေသာ — နှစ်ကုဋေပေါ် ငါးသန်းကျော်သည် ဆံပင် တို့သည်ရှင်း၊

လောမာ — ကိုးသောင်း ကိုးထောင် သချ်ာဆောင်ထား မွေးညှင်းအစားစားတို့သည်ရှင်း၊

နခါ — ခြေလက်ဖျားဝယ်၊ ကြည့်ရှုလှယ်သည့် နှစ် ဆယ်သော ခြေသည်းလက်သည်း တို့သည်ရှင်း၊

ဒန္တာ — သုံးဆယ့် နှစ်ချောင်း ရေတွက် ပေါင်းရသည့် သွားတို့သည်ရှင်း၊

တစော — အရေထူအရေပါးတို့သည်ရှင်း၊

မံသံ — ကိုးရာပိုင်းခြား ရေတွက်ထားရသည့် အသားစု သည်ရှင်း၊

နှာရု — ခုနှစ်ထောင် ကိုးရာသော အကြောသေး အကြောကြီးများတို့သည်ရှင်း၊

အဋ္ဌိ — ရှည်တိုအမျိုးမျိုး အကြည့်ဆိုးတဲ့ အရိုးသုံးရာ တို့သည်ရှင်း၊

အဋ္ဌိမဉ္ဇ — ရိုးတွင်းဥ္ဓတည်ဟောင်နံညှီသည့်ချဉ်ဆီအပေါင်း တို့သည်ရှင်း၊

ဝက္ကံ — နှလုံးပြွတ်ဆိုင် သရက်ခိုင်သို့ ဆွဲကိုင်တည်မှု အညှီ အစုသည်ရှင်း၊

ယကနံ — နံစောင် လက်ျာ မှီခိုကာတဲ ညိုညစ်မဲသည့် အသဲ စုသည်ရှင်း၊

ကိလောမကံ — နှလုံးညှိုဖျား ဖုံးဘို့ထားပေး ပိတ်ဖြူသွေးရှိတဲ့ အမြှေးသည်ရှင်း၊

ပိဟကံ — လက်ဝဲနံဘက် မှီနေဆက်သည့် သရက်ရွက်ပုံ အသွင် အပျဉ်စင်းတဲ့ အဖျဉ်းသည်ရှင်း၊

ပပ္ဖာသံ — သဲနှလုံးချုပ် အကုန်အုပ်သည့် အဆုပ်သည်ရှင်း၊

အန္တံ — သုံးဆယ်နှစ်သာ ယောကျ်ားမှာမူ ဣတ္ထီဟူစစ် နှစ်ဆယ့်ရှစ်ရှိသော အူမသည်ရှင်၊

အန္တဂုဏ သွယ်သွယ်အူမ မလျှော့ရပေ မပျက်လေအောင် ယှက်ပွေ့လိမ်မှု အူသိမ်အစုသည်ရှင်း၊

ဥဒရိယံ လျှာရည်တံထွေး သွားသချေးနှင့် ညစ်ကြေး ထွေထွေ ထောင်းထုခြေကာ ဝါးမျိုရာဖြစ်သော အစာသစ်သည်ရှင်း၊

ကရီသံ စားသုံးသမျှ ကြေညက်မှ၍ ယိုကြထွက်ကြောင်း အစာဟောင်းသည်ရှင်း၊

မတ္ထလုင်္ဂ ဦးခေါင်းတွင်းရောက် နံ့ညှိဟောက်သည့် ဦးနှောက်အစုသည်ရှင်း၊

ဤမေ ဤနှစ်ဆယ်သော ကိုယ်အစုတို့ကို ပထဝီကာယာ မြေဓာတ်ထူစွာကြမ်းတမ်းခက်မာတဲ့သဘာဝ အစုတို့ဟူ၍ဝိစ္စန္တော် ဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်သဘောမှတ်လျှက် ဆိုအပ်လေကုန်၏။

ပထဝီကာယာ ၂၀။

ကေသကာယေ ကက္ခဋ္ဌ ကရိယာ ပထဝီနာမ အာဗန္ဓန ကရိယာ အာပေါနာမ ဥဏှတ္တ ကရိယာ တေဇောနာမ ဝိတ္ထမ္ဘန ကရိယာ ဝါယောနာမ ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ တဒူပါဒါ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ နိသတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာသုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓ ဓမ္မာ ခယ ဋ္ဌေန အနိစ္စ၊ ဘယ ဋ္ဌေန ဒုက္ခ၊ အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တ။

တထ လောကာမယေ နခကာယေ ဒန္တကာယေ တစ ကာယေ မံသ ကာယေ နာရုကာယေ အဋ္ဌိကာယေ အဋ္ဌိမဉ္ဇကာ

ယေ ဝဏ္ဏကာသယေ ဟာဒယ ကာသယေ ယကန ကာသယေ ကိလောမ ကာသယေ ပိလဟာ ကာသယေ ပပ္ဖါသ ကာသယေ အန္တကာသယေ အန္တဂုဏ ကာသယေ ဥဒရိယ ကာသယေ ကရိသံကာသယေ မတ္တလုင်္ဂကာသယေ။

ကေသကာသယေ ဆံပင်ခေါ်ပြု ကိုယ်အစုဌ်၊

ကက္ခဠကရိယာ မြေဓါတ်ပမာ ကြမ်းတမ်းခက်မာမှု သဘောအစုသည် ပထဝီနာမ အဖတ်ကလာပ် ပေါင်းစုအပ်တဲ့ မြေဓါတ်စစ်မည်၏။

အာပန္ဒန ကရိယာ ဖွဲ့စေးကပ်တွယ်မှု သဘောအစုသည် အာပေါနာမ အရေကလာပ် ပေါင်းစုအပ်တဲ့ ရေဓါတ်စစ်မည်၏။

ဥဏှတ္တ ကရိယာ နွေးမှု ပူမှုအရှိန် အခိုးသဘောအစုသည် တေဇောနာမ အရှိန်ကလာပ် ပေါင်းစုအပ်တဲ့ မီးဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝိတ္ထမ္ဘန ကရိယာ ဘောက်ကန်လှုပ်ရှားမှု သဘောအစုသည် ဝါယောနာမ အဟုန်ကလာပ် ပေါင်းစု အပ်တဲ့ လေဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝဏ္ဏော အဆင်းဓါတ်သည်ရင်း၊ ဂန္ဓော အနံ့ဓါတ်သည်ရင်း၊ ရသော အရသာဓါတ်သည်ရင်း၊ ဩဇာပြုန့်နှံ့ရှိတည်ဩဇာအဆီဓါတ်သည်ရင်း၊

ဤမေ ဤလေးပါးသော ဓာတ်ငယ်တို့သည် တဒုပါဒါ မြေ ရေ မီး လေ ဓာတ်ကြီးတွေကို မှီနေထင်ရှား ထိုဓာတ်ငယ် ဓာတ်သေးတို့သာတည်း။

သဗ္ဗေအလုံးစုံကုန်သော ဓေတဓမ္မာ တိုခေတ်ကြီးလေး သွယ် မှီနေတွယ်တဲ့ ခေတ်ငယ်လေးပါး ရုပ်တရားတို့သည်—

၁။ သန္တတာ အဖန်ဖန်ပင် အကြောင်းယှဉ်၍ ပွါးပြင်အပ် သောတရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အကြောင်းကိုစွဲ တပေါင်းထဲသာ မခွဲသာ အောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားတို့သာ တည်း။

၃။ နိသတ္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သမုတ် သတ္တဝါ သမုတ် သော်လဲမဟုတ် နိုင်မရှိနိုင်ကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ စက္ကန့် မိနစ် နာရီခေတ်မျှ စီစစ်ပြနိုင်တဲ့ ဇီဝ အသက် မပေါ်ထွက်သဖြင့် အသက်ဝိညာဉ် အရှင်မဟုတ်ကုန်။

၅။ တုစ္ဆာ အမြုတ်အကြီး မစပ်မနီးဘဲ အချည်းနှီး သော တန်ဘိုးမရှိသော သဘာဝမျိုးတို့ သာတည်း။

၆။ သုညာ မြဲတဲ့ဂုဏ် ချမ်းသာတဲ့ဂုဏ် အစိုးရတဲ့ဂုဏ် တင့်တယ်တဲ့ဂုဏ် အလုံးစုံတို့မှ အကုန်ဆိတ် သုဉ်းခြင်းရှိကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ ဘာတခုမျှ ရှာမရအောင် ခဏခဏကုန်ဆုံး သော သဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

၈။ ဝယဓမ္မာ ခဏခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက်ကြပြီး ကွယ်ပ ပျောက်ဆုံးခြင်း သဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

၉။ ဝိရာဂဓမ္မာ ခဏာတွင်းဝယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပြယ်ခြင်းသဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓဓမ္မာ ခဏခဏကိန်း ခဏခဏသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

(က) ခယဋ္ဌေန ဖြစ်ပေါ်သမျှ မတည်ရဘဲ ခဏခဏကုန်ဆုံးခြင်း အနက် သဘော ကြောင့် အနိစ္စာ ဟောင်းသစ်ပြောင်းလဲ မရပ်စဲဘဲ အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

(ခ) ဘယဋ္ဌေန ကြောက်လန့်ဘွယ်မှု ဘေးအစုဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိုပ်ခြေဆောင်ဆွဲ တသဲသဲကြောင့် ဆင်းရဲမျိုးတို့သာလျှင်လည်း။

(ဂ) အသာရက ဋ္ဌေန စက္ကန့်မိနစ်နာရီခေတ်မျှ အနှစ်သာရ ရှာမရသောအနက်သဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တာ ခေါ်ရိုး မရှိမျိုးကြောင့် အစိုးမရသော သဘောတို့သာလျှင်တည်း။

၂။ ကတ္ထ ကတမေ အာပေါကာယာ

ပိတ္တံ သလေမှံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ အဿု ဝသာ ခေဠော သိင်္ဃာဏိကာ လသိကာ မုတ္တံ ဤမေဝုစ္စန္တိ အာပေါကာယာ။

၂။ တတ္ထ သဘာဝထင်ရှား ဖြစ်တည်နားတဲ့ ထိုငါးပါးသော ကာယတို့တွင် အာပေါကာယာ ရေဓာတ်တူစွာနှာဖွဲ့ဧ

တတ်ပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့ဟူသည် ကတမေ အဘယ် သဘောတရားတို့နည်းဟူမူကား—

ပိတ္တံ — ပေါင်းစုတည်နေ ပြန့်နှံ့နေသည် သည်းခြေ နှစ်မျိုးတို့သည်ရင်း၊

သေမှ — အစာသစ်အိမ်ပိတ် ပြစ်ချွဲသိတ်သည့် သလိပ်အစု သည်ရင်း၊

ပုဗ္ဗော — သွေးပုတ်ရင့်ရော် အနာပေါက မှည့်ပျော် ရောက်ကြောင်း ပြည်အပေါင်းသည်ရင်း၊

လောဟိတံ — နှလုံးအထက် တစက်စက်ကျ ပြန့်ထွက် ရ၍ ကြောမကြောသေး သွားအားပေးလျက် နီထွေး ချိပ်ရည် ပတ်ပတ်လည်နေသော သွေးအပေါင်း သည်ရင်း၊

သေဒေါ — ဟောင်ညှီသိုးအူ ညစ်ကြေး ထူသည့် ချွေးဟူ သော အပေါင်းအစုသည်ရင်း၊

မေဒေါ — ဆူသောသူကား အရေကြားနေ ကြုံပါးသူမှာ ဆူရာဌာန တည်ရှိရမြဲ အဆီခဲသည်ရင်း၊

အဿု — ငိုကြွေး ရယ်ရွှင် ကျိန်းစပ်အင်နှင့် ပူပင်အခိုး အမျိုးမျိုးကြောင့် ထွက်ရိုး မျက်ကွင်း ယိုကြ ဆင်းသည့် မျက်ရည်သည်ရင်း၊

ဝသာ — နဖူး နှာဖျား ဖမိုးများနှင့် တည်နာတိုထိ စိမ့်ယို စိုသည့် ဆီကြည်အစုသည်ရင်း၊

ခေဠော — နှလုံး နောက်ကြု မူးနောက်မှုနှင့် ကြည့်ရှု သောက်စား ချဉ်ငံ ခါး ပြင်း ငါး ဘောဇဉ်များ

ကြောင့်ဝဝကြောင့် ယိုကြ ငြစ်ကြေး တံတွေး အစုသည်ရှင်း၊

သိင်္ဃာဏိကာ ဥတုမမှန် ဓါတ်ဖေါက်ပြန်၍ ပြင်းထန်စာစာ ငိုကြွေးပါမူ ထွက်လာသုတ်သုတ် ဦးကျောက်ပုတ်ရည် နှပ်မည်သောအစုသည်ရှင်း၊

လသိကာ ရှော့ရှစ်ဆယ်ထွက် အရိုးဆက်၌ ဆွတ်လျက်ကပ်နေ ကျိုးရကြေမှုးခိုင်အောင်ပြုပေးသည့်အစေးဟူသော အစုသည်ရှင်း၊

မုတ္တံ ချက်နား အောက်ထိပ် စည်ပေါင်းအိတ်၌ ဆို့ပိတ်ဝင်ပေါက် မရှိပျောက်လည်း စိမ့်ရောက်ကျဆင်း ဆီးအိမ်တွင်း၌ တောင့်တင်းတည်နေ ကျင်ငယ်ရေတို့သည်ရှင်း၊

ဤမေ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသော ကိုယ်အစုတို့ကို အာကောကာယာ ရေဓါတ်တူစွာ ဖွဲ့စေတတ်ပါတဲ့ သဘာဝအစုတို့ဟူ၍ ဝုစ္စန္တိဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်သဘော မှတ်လျက်ဆိုအပ်လေကုန်၏။

၂။ အာပေါကာယ ၁၂ ပါး

ပိတ္တံကာသေ ကက္ခဋကရိယာ ပထဝီနာမ အာဗန္ဓနကရိယာ အာပေါနာမ ဥဏှတ္တကရိယာ တေဇောနာမ ဝိတ္ထမ္ဘနကရိယာ ဝါယောနာမ ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော သြဇာ တဒုပါဒါ သဗ္ဗေ တေမမွာ သင်္ခါတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ နိသတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာ သုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓ ဓမ္မာ ယေဋ္ဌေန အနိစ္စ ဘယဋ္ဌေန ဒုက္ခ အသာရက ဋ္ဌေန အနတ္တာ။

တထ သလေမှ ကာယေ ပုဗ္ဗကာယေ လောဟိတကာယေ သေဒကာယေ မေဒကာယေ အဿုကာယေ ဝသာကာယေ ခေဠကာယေ သိဃာဏိက ကာယေ လသိက ကာယေ မုတ္တကာယေ။

ပိတ္တကာယေ   သည်းခြေခေါ်ပြုကိုယ်အစု၌၊
ကက္ခဠကရိယာ   မြေဓါတ်ပမာ ကြမ်းတမ်းခက်မာမှုသဘော အစုံသည် ပထဝီနာမ ကိုင်တွယ် သုံးသပ် တွေ့ထိအပ်တဲ့ မြေဓါတ်စစ်မည်၏။
အာဗန္ဓနကရိယာ   ဖွဲ့စေးကပ်တွယ်မှု သဘောအစုံသည် အာပေါနာမ အာဒေကလာပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ ရေဓါတ်စစ်မည်၏။
ဥဏှတ္တကရိယာ   နွေးမှု ပူမှု အရှိန်အခိုး သဘောအစုံသည် တေဇောနာမ အရှိန်ကလာပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ မီးဓါတ်စစ်မည်၏။
ဝိတ္ထမ္ဘနကရိယာ   တောက်ကာံ လှုပ်ရှားမှု သဘောအစုံသည် ဝါယောနမ အဟုန်ကလာပ်ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ လေဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝဏ္ဏော အဆင်းဓါတ်သည်ရင်း၊ ဂန္ဓောအနံ့ဓါတ်သည်ရင်း၊ ရသော အရသာဓါတ်သည်ရင်း၊ ဩဇာပြန့်နှံ့၍ တည် ဩဇာအဆီဓါတ်သည်ရင်း၊

ဤမေ ဤလေးပါးသော ဓါတ်ငယ်တို့သည် တဒုပါဒါ မြေ ရေ မီး လေ ဓါတ်ကြီးတွေကို မှီနေထင်ရှား ထိုဓါတ်ငယ် ဓါတ်သေးတို့သာတည်း၊

သဗ္ဗေအလုံးစုံကုန်သော ဓေတေမွာ ထိုဓါတ်ကြီးလေးသွယ် မှီနေတွယ်တဲ့ဓါတ်ငယ်လေးပါး ရုပ်တရားတို့သည်—

၁။ သင်္ခတာ — အဖန်ဖန်ပင် အကြောင်းယှဉ်၍ ပြုပြင်အပ်သော တရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ — အကြောင်းကိုစွဲ ဟပေါင်းတည်းသော မခွဲသာအောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားတို့သာတည်း။

၃။ နိသတ္တာ — ပုဂ္ဂိုလ်သမုတ် သတ္တဝါသမုတ် သော်လည်း မဟုတ်နိုင် မရှိနိုင်ကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ — စက္ကန့် မိနစ် နာရီခေတ်မျှ စိစစ်ပြနိုင်တဲ့ ဇီဝ အသက် မပေါ်ထွက်သဖြင့် အသက်ဝိညာဉ်အရှင်မဟုတ်ကုန်။

၅။ တုစ္ဆာ — ထင်မှားမှု အသီးသီး မစပ်မနီးသဖြင့် အချည်းနှီးသော တန်ဘိုး မရှိသော သဘောမျိုးတို့သာတည်း။

၆။ သုညာ — မြဲတဲ့ဂုဏ် ချမ်းသာတဲ့ဂုဏ် အစိုးရတဲ့ဂုဏ် ဘင့်တယ်တဲ့ဂုဏ် အလုံးစုံတို့မှ အကုန်ဆိတ်သုဉ်းခြင်းရှိကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ — ဘာတခုမျှရှာမရအောင် ခဏခဏ ကုန်ဆုံးသော သဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

၈။ ဝယဓမ္မာ — ဖောခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက်ကြပြီး ကွယ်ပပျောက်ဆုံးခြင်း သဘော အလေ့ ရှိကုန်၏။

၉။ ဝိရာဂဓမ္မာ ခဏတွင်းဝယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပျယ်ခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓဓမ္မာ ခဏခဏကိန်း ခဏခဏသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၁။ ခယဋ္ဌေန ဖြစ်ပေါ်သမျှ မတည်ရဘဲ ခဏခဏကုန်ဆုံးခြင်း အနက်သဘောကြောင့် အနိစ္စာ ဟောင်း သစ်ပြောင်းလဲ မရပ်စဲဘဲ အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

၁၂။ ဘယဋ္ဌေန ကြောက်လန့်ဘွယ် မှုဘေးအစုဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိုပ် ခြေဆောင်ဆွဲ တသဲသဲ ကြောင့်ဆင်းရဲမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

၁၃။ အသာရက ဋ္ဌေန စက္ကန့်မိနစ် နာရီခေတ်မျှ အနှစ်သာရ ရှာမရသော အနက် သဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တခေါ်ရိုးမရှိမျိုးကြောင့် အစိုးမရသော သဘောတို့သာလျှင်တည်း။

၃။ တတ္တကတမေ တေဇောကာယာ
သန္တာပေါ် ဒါဟော ပါစကော ဇီရဏာ
ဣမေ ဝုစ္စန္တိ တေဇောကာယာ။

၃။ တတ္တ သဘာဝထင်ရှား ဖြစ်တည်နေးတဲ့ ထိုငါးပါးသော ကာယတို့တွင် တေဇောကာယာ မီးဓါတ်ပမာ ရှိန်ခိုးပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့ဟူသည် ကတမေ အဘယ်သဘောတရားတို့နည်း ဟူမူကား။

သန္တာပေါ ပုံး အေး ရက် ကျော် ဖျားနာပေါ်၍ ဟတ်အော် လွန်လုံး အပူထူးသော တေဇောမိုးဓါတ် အစု သည်ရှင်း။

ဒါဟော ကျောက် ပုလိပ်ဖျား အပူများအောင် အင် အားဆောင်လျက် တောက်လောင်ချက် ဆိုး သော တေဇောမိုးဓါတ်အစုသည်ရှင်း။

ပါစကော စားမျိုသမျှ အဟာရတွေကို ကျက်စေ ကြေစေ သော ပါစကမိုးဓါတ်အစုသည်ရှင်း။

ဇီရဏာ ရင့်ရော်မှုအခန်းခန်း ဆွေးမြေ့မှု လွှမ်းလျက် ဟောင်းနွမ်း စေတတ်သော တေဇောမိုးဓါတ် အစုသည်ရှင်း။

ဤမေ သရုပ်ထင်ရှား ဤလေးပါးသော ကိုယ်အစုတို့ ကို တေဇောကာယ ဓါတ်မိုးပမာ ရှိန်ခိုးပါတဲ့ သဘာဝအစု တို့ ဟူ၍ ဝုစ္စတ္တိ ဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်သဘောမှတ်လျက် ဆိုအပ်လေ ကုန်၏။

တေဇောကာယ—၄—ပါး

သန္တာပကာ ယေ ကက္ခဠကရိယာ ပထဝီနာမ အာ ဗန္ဓနကရိယာ အာပေါနာမ ဥဏှတ္တကရိယာ တေဇောနာမ ဝိတ္တမ္ဘနကရိယာ ဝါယောနာမ ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩ ဇာ တဒုဒါပါ သဒ္ဒေ တေမွော သခ်ဝာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ နိသတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာ သုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂ ဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ ခယဋ္ဌေန အနိစ္စ ဘယဋ္ဌေနဒုက္ခ အသာ ရကဋ္ဌေန အနတ္တာ။

တထာ ဒါယကာယေ ပါစကာ ဇိရဏကာ ယေ။

သန္တာပကာယေ ပူအေးနှစ်ခု အပြိုင်လှုံ၍ အေးမှုပူမှု အမျိုးမျိုး ပြုနေသော ကိုယ်အစဥ်။

ကက္ခဠကရိယာ မြေဓါတ်ပမာ ကြမ်းတမ်းခက်မာမှု သဘော အစုသည် ပထဝီနာမ အဖတ်ကလပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ မြေဓါတ်စစ်မည်၏။

အာဗန္ဓနကရိယာ ဖွဲ့စေးကပ်တွယ်မှု သဘောအစုသည် အာပေါနာမ အရေကလပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ ရေဓါတ်စစ်ဖြစ်၏။

ဥဏှတ္တကရိယာ နွေးမှုပူမှု အရှိန်အခိုးသဘော အစုသည် တေဇောနာမ အရှိန်ကလပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ မီးဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝိတ္ထမ္ဘနကရိယာ ထောက်ကန်လှုပ်ရှားမှု သဘောအစုသည် ဝါယောနာမ အဟုန်ကလပ် ပေါင်းစုံအပ်တဲ့ လေဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝဏ္ဏော အဆင်းဓါတ်သည်ငှင်း၊ ဂန္ဓောအနံ့ဓါတ်သည်ငှင်း၊ ရသော အရသာ ဓါတ်သည်ငှင်း၊ ဩဇာ ပြန့်နှံ့၍တည် ဩဇာ အဆီဓါတ်သည်ငှင်း။

ဣမေ ဤလေးပါးသော ဓါတ်ငယ်တို့သည် တဒုပါဒါ မြေ ရေ မီး လေ ဓါတ်ကြီးတွေကို မှီနေထင်ရှား ထိုဓါတ်ငယ်ဓါတ်သေးတို့သာတည်း။

သဗ္ဗေ အလုံးစုံကုန်သော ဓေတမ္မော ထိုခါတ်ကြီးလေး သွယ် ခါတ်ငယ်လေးပါး ရုပ်တရားတို့သည်။

၁။ သခ်တာ အဖန်ဖန်ပင် အကြောင်းယှဉ်၍ ပြုပြင်အပ်သော တရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အကြောင်းကိုစွဲ တပေါင်းထဲသော မခွဲသာအောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားထို့သာတည်း။

၃။ နိသတ္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သမုတ် သတ္တဝါ သမုတ်သော်လဲ မဟုတ်နိုင် မရှိနိုင်ကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ စက္ကာန့်မီးနစ် နာရီခေတ်မျှစိစစ်ပြနိုင်တဲ့ ဇီဝ အသက်မပေါ်ထွက်သဖြင့် အသက်ဝိညာဉ် အရှင်မဟုတ်ကုန်။

၅။ တုစ္ဆာ အမြတ်အကြီး မစပ်မနီးဘဲ အချည်းနှီးသော တန်ဘိုးမရှိသော သဘာဝမျိုးတို့သာတည်း။

၆။ သုညာ မြဲတဲ့ဂုဏ် ချမ်းသာတဲ့ဂုဏ် အစိုးရတဲ့ဂုဏ် တင့်တယ်တဲ့ဂုဏ် အလုံးစုံတို့မှ အကုန်ဆိတ်သုဉ်းခြင်း ရှိကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ ဘာတခုမျှ ရှာမရအောင် ခဏခဏကုန်ဆုံးခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၈။ ဝယဓမ္မာ ခဏခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက်ကြပြီး ကွယ်ပပျောက်ဆုံးခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၉။ ဝိရာဂဓမ္မာ ခဏတွင်းဝယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပျယ်ခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓဓမ္မာ ခဏ ခဏကိန်း ခဏခဏသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

(က) ခယဋ္ဌေန — ဖြစ်ပေါ်သမျှ မတည်ရ ခဏခဏ ကုန်ဆုံးခြင်း အနက်သဘောကြောင့် အနိစ္စာ ဟောင်းသစ် ပြောင်းလဲ မရပ်စဲသဖြင့် အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

(ခ) ဘယဋ္ဌေန — ကြောက်လန့်ဘွယ်ဟု ဘေးအစုံဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိုပ်ခြေဆောင်ဆွဲ တသဲသဲကြောင့် ဆင်းရဲမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

(ဂ) အသာရကဋ္ဌေန — စက္ကန့်မီးနှစ် နာရီခေတ်မျှ အနှစ်သာရ ရှာမရသော အနက်သဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တခေါ်ရိုး မရှိမျိုးကြောင့် အစိုးမရသော သဘောတို့သာလျှင်တည်း။

၄။ တတ္တ ကတမေ ဝါယောကာယာ
ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတာ အဓောဂမဝါတာ ကုစ္ဆိသယဝါတာ ကောဋ္ဌာသယဝါတာ အင်္ဂမင်္ဂါ နုသာရီ နောဝါတာ အဿာသ ပဿာသဝါတာ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဝါယောကာယာ

၄။ တတ္တ သဘာဝထင်ရှား ဖြစ်တည်နားတဲ့ ထိုငါးပါးသော ကာယတို့တွင် ဝါယောကာယာ လေခေါ်တဲ့

စွာ လှုပ်ရှားတတ်ပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့ဟူသည် ကတမေ အဘယ်သဘောတရားတို့နည်း ဟူမူကား—

ဥဒ္ဒင်္ဂမဝါတာ	အထက်သို့ဆန်တက် ပြို့အံ့ထွက်ပြီး ဆန့်တက်ခြင်းစသော လေဓါတ်အစုတို့သည်၎င်း
ကုစ္ဆိသယဝါတာ	ဝမ်းခေါင်းတွင်းကိန်း မွှေနှောက် ထိန်းသည့် မြည်ဟိန်းသော လေဓါတ်အစုတို့သည်၎င်း
ကောဋ္ဌာသယဝါတာ	အူမအူသိမ်တွင်း လှုပ်ရှားခြင်းပြု၍ အဆင်းတွန်းတတ်သော လေဓါတ်အစုတို့သည်၎င်း
အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေဝါတာ	ကိုယ်အင်္ဂါအားလုံး လှုပ်ရှားမှု သဉ်းပါက သိမ်းကြုံး စောင့်ရှောက် အစဉ်လျှောက်သည့် လေဓါတ်အစုတို့သည်၎င်း
အဿာသ ပဿာသဝါတာ	ထွက်သက်ကိုထုပ် ဝင်သက်ကို စုပ်ယူတတ်သော ထွက်သက် ဝင်သက် လေဓါတ်အစုတို့သည်၎င်း

ဣမေ ဤသို့ထင်ရှား လေဓါတ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဝါယောကာယာ လေဓါတ်တူစွာ လှုပ်ရှားတတ်ပါတဲ့ ကိုယ်အစုတို့ဟူ၍ ဝုစ္စန္တိ ဉာဏ်ဖြင့်မပြတ် သဘောမှတ်လျှက် ဆိုအပ်လေကုန်၏။

ဝါယောဓါတ်-၆-ပါး

ဥဒ္ဒင်္ဂမဝါတကာ ယေ ကက္ခဠကရိယာ ပထဝီနာမ အာဗန္ဓနကရိယာ အာပေါနာမ ဥဏှတ္တကရိယာ တေဇောနာမ

ဝိတ္ထမ္ဘနကရိယာ ဝါယောနာမ ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော သြဇာ တဒုပါဒါ သဗ္ဗေ တေဓမ္မာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ နိသတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာ သုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ ခယဋ္ဌေန အနိစ္စ ဘယဋ္ဌေန ဒုက္ခ အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တ။ ။

တထာ အဓောဂ မဝါတကာ ဝေ ကုစ္ဆိသယဝါတကာ ဝေ ကောဋ္ဌာသယဝါတကာ ဝေ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတကာ ဝေ အဿာသ ပဿာသ ဝါတကာ ဝေ။ ။

ဥဒ္ဓင်္ဂမ ဝါတကာ ဝေ	အထက်သို့ ဆတ်တက်ခြင်းစသော လေဓာတ်ခေါ်ပြု ကိုယ်အစဉ်း:
ကက္ခဠကရိယာ	မြေဓါတ်ပမာ ကြမ်းတမ်းခက်မာမှု သဘော အစုသည် ပထဝီနာမ ကိုင်တွယ်သုံးသပ် တွေ့ထိအပ်တဲ့ မြေဓါတ်စစ် မည်၏။
အာဗန္ဓနကကရိယာ	ဖွဲ့စေးကပ်တွယ်မှု သဘောအစုသည် အာပေါနာမ အရေကလာပ် ပေါင်းစုအပ်တဲ့ ရေဓါတ်စစ်မည်၏။
ဥဏှတ္တကရိယာ	နွေးမှု ပူမှု အရှိန်အခိုး သဘောအစုသည် တေဇောနာမ အရှိန်ကလာပ် ပေါင်းစု အပ်တဲ့ မီးဓါတ်စစ်မည်၏။
ဝိတ္ထမ္ဘနကရိယာ	ထောက်ကန်လှုပ်ရှားမှု သဘောအစုသည် ဝါယောနာမ အဟုမ်ကလာပ် ပေါင်းစု အပ်တဲ့ လေဓါတ်စစ်မည်၏။

ဝဏ္ဏော အဆင်းဓါတ်သည်ရှင်း၊ ဂန္ဓော အနံ့ဓါတ် လည်ရှင်း၊ ရသော အရသာဓါတ်သည်ရှင်း၊ ဩဇာ ပြန်နှံ့၍ တည် ဩဇာအဆီဓါတ်သည်ရှင်း၊

ဣမေ ဤလေးပါးသော ဓါတ်ငယ်တို့သည် တဒုပါဒါ မြေ ရေ မီး လေ ဓါတ်ကြီးတွေကို မှီနေထင်ရှား ထိုဓါတ် ငယ်ဓာတ်သေးတို့သာတည်း။

သဗ္ဗေ အလုံးစုံကုန်သော တေဓမ္မာ ထိုဓါတ်ကြီးလေး သွယ် မှီနေတွယ်သည့် ဓါတ်ငယ်လေးပါး ရုပ်တရားတို့သည်။

၁။ သခ်တာ အဖန်ဖန်ပင် အကြောင်းယှဉ်၍ ပြုပြင်အပ် သော တရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အကြောင်းကိုစွဲ တပေါင်းတည်းသာ မခွဲ သာအောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားတို့ သာတည်း။

၃။ နိသတ္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သမုတ် သတ္တဝါ သမုတ်သော် လည်း မဟုတ်နိုင်မရှိနိုင်ကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ စက္ကန့်မီးနစ် နာရီခေတ်မျှ စီစစ်ပြန်နိုင်တဲ့ ဇီဝအသက် မပေါ်ထွက်သဖြင့် အသက် ဝိညာဉ်အရှင်မဟုတ်ကုန်။

၅။ ကုစ္ဆာ ထင်မှားမှု အသီးသီး မစပ်မနီးသဖြင့် အချည်းနှီးသော တန်ဘိုး မရှိသော သဘာဝမျိုးတို့သာတည်း။

၆။ သုညာ — မြဲတဲ့ဂုဏ် ချမ်းသာတဲ့ဂုဏ် အစိုးရတဲ့ဂုဏ် တင့်တယ်တဲ့ဂုဏ် အလုံးစုံတို့မှ အကုန်ဆိတ်သုဉ်းခြင်းရှိကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ — ဘာတခုမျှ ရှာမရအောင် ခဏခဏကုန်ဆုံးခြင်းသဘော အလေ့ရှိကုန်၏။

၈။ ဝယဓမ္မာ — ခဏခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက်ကြပြီး ကွယ်ပပျောက်ဆုံးခြင်း သဘော အလေ့ ရှိကုန်၏။

၉။ ဝိရာဂဓမ္မာ — ခဏတွင်းဝယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပျယ်ခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓ ဓမ္မာ — ခဏခဏကိုန်း ခဏခဏသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

(က) ခယဉာဏ် — ဖြစ်ပေါ်သမျှ မတည်ရဘဲ ခဏခဏကုန်ဆုံးခြင်းအနက်သဘောကြောင့် အနိစ္စာ ဟောင်းသစ်ပြောင်းလဲ မရပ်စဲသဖြင့် အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

(ခ) ဘယဉာဏ် — ကြောက်လန့်ဘွယ်မှု ဘေးအစုဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိမ်ခြေဆောင်ဆဲ့ တသဲသဲကြောင့် ဆင်းရဲမျိုးတို့သာလျှင်တည်း။

(ဂ) အရသာရကဌေန စက္ကန့် မိးနှစ် နာရီခေတ်မျှ အနှစ်သာရရှာမရသော အနက်သဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တခေါ်ရိုး မရှိမျိုးကြောင့် အစိုးမရသော သဘောတို့သာလျှင်တည်း။

၇။ တတ္ထ ကတမေ ဝိညာဏကာယာ
စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏံ ဃာနဝိညာဏံ
ဇိဝှါဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ
ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဝိညာဏကာယာ

၇။ တတ္ထ သဘာဝထင်ရှား ဖြစ်တည်နားတဲ့ ထိုငါးပါးသော ကာယတို့တွင် ဝိညာဏကာယာ ကြံတတ် သိတတ် တွေးဆ တတ်သော ကိုယ်အစုတို့ဟူသည်။
ကတမေ အဘယ်သဘောတရားတို့နည်းဟူမူကား။

စက္ခုဝိညာဏံ — မြင်ဆဲကာလဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှုသည်ရင်း၊
သောတဝိညာဏံ — ကြားဆဲကာလဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှုသည်ရင်း၊
ဃာနဝိညာဏံ — နံဆဲကာလ ဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှုသည်ရင်း၊
ဇိဝှါဝိညာဏံ — စားဆဲကာလ ဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှုသည်ရင်း၊

ကာယဝိညာဏံ — တွေ့ထိဆဲကာလ ဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှု သည်ဂုဏ်း၊
မနောဝိညာဏံ — ကြံတွေးဆဲကာလ ဖြစ်ပေါ်ကြတဲ့ ကြံသိမှု သည်ဂုဏ်း၊

ဤမေ ဤခြောက်ပါးသော ကြံသိမှု တွေးတောမှု တို့ကို ဝိညာဏကာယာ ကြံတတ် သိတတ် တွေးဆတတ်သော နာမကာယအစုတို့ဟူ၍ ဝုစ္စန္တိဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်သဘောမှတ်လျက် ဆိုအပ်လေကုန်၏။

ဝိညာဏကာယ ၆—ပါး

စက္ခုဝိညာဏကာယေ စတ္တာရော ခန္ဓာလဗ္ဘန္တိ ဝေဒနာ ဝေဒနက္ခန္ဓော သညာသညက္ခန္ဓော စေတနာသင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော သဗ္ဗေ ဒေတဓမ္မာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ နိသတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာ သုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓ ဓမ္မာ ခယဋ္ဌေနအနိစ္စံ ဘယဋ္ဌေနဒုက္ခ အသာရကဋ္ဌေနအနတ္တာ။

တထာ သောတဝိညာဏကာယေ ဃာနဝိညာဏကာယေ ဇိဝှါဝိညာဏ ကာယေ ကာယဝိညာဏကာယေ မနောဝိညာဏ ကာယေ။

စက္ခုဝိညာဏကာယေ — စက္ခုဝိညာဏ် အမည်ရတဲ့နာမကာယ၌ စတ္တာရော ခန္ဓာ လေးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို လဗ္ဘန္တိ ရအပ်ကုန်၏။

ဝေဒနာ — အာရုံ၏ အရသာခံစားတတ်ပါတဲ့ ငါးဖြာသော ဝေဒနာ သည် ဝေဒနက္ခန္ဓာ- ဝေဒနက္ခန္ဓာမည်၏။

သညာ — အာရုံတွေရာ မှတ်တတ်ပါတဲ့ သဘောအစုသည် သညက္ခန္ဓာ သညက္ခန္ဓာမည်၏။

စေတနာ — စေ့ဆော်တိုက်တွန်းတတ်ပါတဲ့ စီရင်မှုများသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။

ဝိညာဏ် — ကြံမှု သိမှု သဘော အစုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဝိညာနက္ခန္ဓာ မည်၏။

သဗ္ဗေ အလုံးစုံကုန်သော ဓတေမမှာ ကြံသိရှေ့သွား နာမ်တရားဖြစ်တဲ့ လေးပါးသောထိုသဘောအစုတို့သည်—

၁။ သင်္ခတာ — အဖန်ဖန်ပင် အကြောင်းယှဉ်၍ ပြုပြင်အပ်သောတရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ — အကြောင်းကိုစွဲ တပေါင်းတဲသာ မွဲသာအောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားတို့သာတည်း။

၃။ နိသတ္တာ — ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ သမုတ်သော်လည်း မဟုတ်နိုင် မရှိနိုင်ကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ — စက္ကန့်မီးနစ် နာရီခေတ်မျှ စိစစ်ပြနိုင်တဲ့ ဇီဝအသက်မပေါ်ထွက်သဖြင့် အသက်ဝိညာဉ်အရှင်မဟုတ်ကုန်။

၅။ တုစ္ဆာ — ထင်မှားမှု အသီးသီး မစပ်မနီး သဖြင့်

အချည်းနှီးသော တန်ဘိုးမရှိသော သဘာဝ မျိုးတို့သာတည်း။

၆။ သုညာ မြဲတဲ့ဂုဏ် ချမ်းသာတဲ့ဂုဏ် အစိုးရတဲ့ဂုဏ် တင့်တယ်တဲ့ဂုဏ် အလုံးစုံတို့မှ အကုန်ဆိတ်သုဉ်းခြင်း ရှိကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ ဘာတခုမျှ ရှာမရအောင် ခဏခဏ ကုန်ဆုံးခြင်းသဘော အလေ့ ရှိကုန်၏။

၈။ ဝယဓမ္မာ ခဏခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက် ကြပြီး ကွယ်ပပျောက် ဆုံးခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၉။ ဝိရာဂဓမ္မာ ခဏတွင်းဝယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပျယ်ခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓဓမ္မာ ခဏခဏကိန်း ခဏခဏသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

(က) ခယဋ္ဌေန ဖြစ်ပေါ် သမျှ မတည် ရဘဲ ခဏခဏ ကုန်ဆုံးခြင်း အနက်သဘော ကြောင့် အနိစ္စာ ဟောင်း သစ်ပြောင်းလဲ မရပ်စဲဘဲ အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုး တို့သာလျှင်တည်း။

(ခ) ဘယဋ္ဌေန ကြောက်လန့်ဘွယ်မှု ဘေးအစုဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်သ

ဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိပ်ခြေ
ဆောင်ဆဲ့ တသဲသဲ ကြောင့်
ဆင်းရဲမျိုးတို့သာ လျှင်တည်း။

(၈) အသာရ ကဋ္ဌေန — စက္ကန့်မီးနှစ်နာရီခေတ်မျှ အနှစ်
သာရ ရှာမရသော အနက် သ
ဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တ
ခေါ်ရိုးမရှိ မျိုးကြောင့် အစိုး
မရသော သဘောတို့ သာလျှင်
တည်း။

ဣမသ္မိံမေကာယေ အဋ္ဌစတ္တာလိသ ပဘေဒါ ဓါတု ကာယာ ဓမ္မကာယာ သဗ္ဗေတေဓမ္မာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ နိဿတ္တာ နိဇ္ဇီဝါ တုစ္ဆာ သုညာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ ခယဋ္ဌေန အနိစ္စ ဘယဋ္ဌေန ဒုက္ခ အသာရက ဋ္ဌေန အနတ္တာ၊

မေ ငါ၏ ဣမသ္မိံ ကာယေ အလျားတလံ အနံတတောင် လူယောင် ဆောင်၍နေသော ဤခန္ဓာကိုယ်၌ အဋ္ဌစတ္တာလိသ ပဘေဒါ လေးဆယ်ရှစ်ပါး အပြား ရှိကုန်သော ဓါတုကာယာ ဓါတ်အပေါင်းအစု တို့သည်ရင်း ဓမ္မကာယာ ဓမ္မအပေါင်းအစုတို့သည်ရင်း သဗ္ဗေ အလုံးစုံကုန်သော ဧတေ ဓမ္မာ ဓါတုကာယာ ဓမ္မကာယာ အပေါင်းအစုတို့သည်၊

၁။ သင်္ခတာ — အကြောင်းလေးအင် အမြဲယှဉ်၍ ပြုပြင်
အပ်သော တရားတို့သာတည်း။

၂။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ — အကြောင်းကိုစွဲ တပေါင်းတည်းသာ ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားတို့သာတည်း။

၃။ နိဿတ္တာ — ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တ ၀ါသ မုတ်သော်လည်း အဟုတ်မရှိကြလေကုန်။

၄။ နိဇ္ဇီဝါ — စက္ကန့်မီးနစ် နာရီခေတ်မျှ ရှည်နေကြတဲ့ အသက်ဇီဝ ရှိကြသော တရားမျိုး မဟုတ်ကုန်။

၅။ တုစ္ဆာ — ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ငါသူထင်ဘွယ် အထည်ဒြပ် ဂုဏ်သကပ်နှင့် မစပ်မနီး အချည်းနှီးတို့သာတည်း။

၆။ သုညာ — နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘ ရှာမရတဲ့ အနှစ်သာရ တို့မှ ဆိတ်သုဉ်းကြလေကုန်၏။

၇။ ခယဓမ္မာ — ဘာတခုမျှ ရှာမရအောင် ခဏခဏကုန်ဆုံးသော သဘောအလေ့ရှိကုန်၏။

၈။ ၀ယဓမ္မာ — ခဏခြင်းမျှ ပေါ်ပေါက်ကြပြီး ကွယ်ပပျောက် ဆုံးခြင်းသဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၉။ ၀ိပရိဏာမဓမ္မာ — ခဏတွင်း၀ယ် ဖြစ်ပေါ်လွယ်၍ ပျောက်ပြယ်ခြင်း သဘောအလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၀။ နိရောဓ ဓမ္မာ — ခဏခဏကိန်း ခဏဓောသိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘော အလေ့ရှိကုန်၏။

(က) ခယဋ္ဌေန ဖြစ်ပေါ်သမျှ မတည်ရဘဲ
ခဏခဏ ကုန်ဆုံးခြင်း အနက်
သဘောကြောင့် အနိစ္စာ

ဟောင်း သစ်ပြောင်းလဲ မချပ်
စဲဘဲ အမြဲမရှိသော အနိစ္စမျိုး
တို့သာလျှင်တည်း။

(ခ) ဘယဌေန ကြောက်လန့်ဘွယ်ဟု ဘေး အ
စုဟု မှတ်ရှုအပ်သော အနက်
သဘောကြောင့် ဒုက္ခာ ကြိုပ်
ခြေဆောင်ဆွဲ တသဲသဲကြောင့်
ဆင်းရဲမျိုးတို့ သာလျှင်တည်း။

(ဂ) အသာရကဌေန စက္ကန့်မီးနှစ်နာရီခေတ်မျှ အနှစ်
သာရ ရှာမရသော အနက်သ
ဘောကြောင့် အနတ္တာ အတ္တ
ခေါ်ရိုးမရှိမျိုးကြောင့် အစိုးမ
ရသော သဘောတို့သာ လျှင်
တည်း။

ဣတိမ နသိကာတဗ္ဗာ ဤကဲ့သို့ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်
အပ်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ငါသူတပါး ယောကျ်ား မိန်းမ မှတ်
ထင်ထားတဲ့ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး၌ သဘာ
ဝ အားဖြင့်(၄၈ ပါးသော ဓါတ် တ
ရားတို့သာလျှင်တည်း၊ ဤ ၄၈ ပါး
ဓါတ် တရားတို့အား အဟောင်းတွေ
ပျက် အသစ်တွေဆက်ပြီး ပေါ်ထွက်
နေသည်ဟု ဉာဏ်အမြင် ရှင်းအောင်

ပါဠိအနက် အာဂုံကျက်ပြီး နေ့ဆက်
ရက်ဆက် သဘောဉာဏ်ပေါက် ခရီး
ရောက်အောင် တွင်တွင်ကြီးသာ ကြိုး
စားကြပါလေကုန်။

ငင်းဖော်ပြပြီးခဲ့သော သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာ
သုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာကို—

၁။ ကေသကာ ယေ ကဲ့သို့—

လောမကာ ယေ နခကာ ယေ ဒန္တကာ ယေ တစကာ
ယေ မံသကာ ယေ နှာရုကာ ယေ အဋ္ဌိကာ ယေ အဋ္ဌိ
မဉ္ဇကာ ယေ ဝက္ကကာ ယေ၊
ဟဒယကာ ယေ ယကနကာ ယေ ကိလောမကကာ
ယေ ပိလိဟကာ ယေ ပပ္ဖါသကာ ယေ၊
အန္တကာ ယေ အန္တဂုဏကာ ယေ ဥဒရိယကာယေ
ကရီသကာ ယေ မတ္ထလုင်္ဂကာ ယေ၊
ပထဝီကာယ ၂၀ အတူသာလျှင်တည်း၊

၂၊ ပိတ္တကာ ယေ ကဲ့သို့—
သလေမှကာ ယေ ပုပ္ဗကာ ယေ လောဟိတကာ ယေ
သေဒကာ ယေ မေဒကာ ယေ၊
အဿုကာ ယေ ဝသာကာ ယေ ခေဠကာ ယေ သိင်္ဃာ
ဏိကကာ ယေ လသိကကာ ယေ မုတ္တကာ ယေ၊
အာပေါကာယ ၁၂ ပါး အတူသာလျှင်တည်း၊

၃။ သန္တာ ပကာ ယေကဲ့သို့—
သန္တာ ပကာ ယေ ဒါဟကာ ယေ ပါစကကာ ယေ ဇီရဏကာ ယေ
တေဇောကာယ ၄ ပါး အတူသာလျှင်တည်း။
၄။ ဥဒ္ဓင်္ဂမ ဝါတကာ ယေ ကဲ့သို့—
အဓောဂ မဝါတကာ ယေ ကုစ္ဆိသယ ဝါတကာ ယေ ကောဋ္ဌာသယ ဝါတ ကာ ယေ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရီ နော ဝါတကာ ယေ အဿာသ ပဿာသ ဝါတကာ ယေ၊
ဝါယောကာယ ၆ ပါး အတူသာလျှင်တည်း၊
၅။ စက္ခုဝိညာဏကာ ယေ ကဲ့သို့—
သောတဝိညာဏကာ ယေ ဃာနဝိညာဏကာ ယေ ဇိဝှာဝိညာဏကာယေ ကာ ယဝိ ညာ ဏ ကာ ယေ မနောဝိညာဏကာ ယေ၊
ဝိညာဏကာယ ၆ ပါး အတူသာလျှင်တည်း၊

မှတ်ချက်။ ။ပထဝီကာယ ၂၀ အာပေါကာယ ၁၂ ပါး၊ တေဇောကာယ ၄ ပါး၊ ဝါယောကာယ ၆ ပါး၊ ၎င်းဓါတုကာယ ၄၂ ပါးတို့ကို ဓါတ်ကြီးလေးပါး ဓါတ်ငယ်လေးပါး စုပေါင်း တည်နေပုံနှင့် သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာဖြင့် အထူး

ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ရှုတ်ပွါး ကြိုး
စားကြပါလေကုန်။

ဝိညာဏကာယ ၆ ပါး ငုင်းမေမှကာယ ၆ ပါးတို့ကို နာမ်ခန္ဓာလေးပါး ပြောင်းလဲထဲ့သွင်း၍ သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တက်ရန်ပညာဖြင့် အထူးထင်ခြင် အောင် ဆင်ခြင်ရှုတ်ပွါး ကြိုးစားကြပါလေကုန်။

ဤတွင် သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ်တတ်ပညာ ပွါးများနည်း ပြီး၏။

ထားတိုင်းမခံ ငြင်းဖိဆန် ဖေါက်ပြန်ရုပ်တရား
ဖေါက်ပြန်ခြင်းရှိ သဘောမိ မြင်သိနာမ်တရား
ရုပ်တရား နာမ်တရား ရုပ်နာမ်မှ တပါး
ငါမရှိ သူမရှိ လူမရှိ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ သတ္တဝါမရှိ
မရှိတာသိ မှားမငြို ဒိဋ္ဌိ ကွာသည်သာ
ရုပ်နာမ်သာရှိ ပွားတိုင်မိ ဝိစိကွာသည်သာ
ဥဒ္ဒိပါဒတလာ အမော ကေသ မတ္ထကာ တစ
ပရိယန္တံ ပုရံနာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စ
ဝေက္ခေယျ ဂဟာဌေနဝါ ပဗ္ဗဇိတေနဝါအဘိဏှ
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

(သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်)

ပါဒတလာ ခြေဘဝါးအပြင်မှ ဥဒ္ဓံ အထက်ဆံဖျားသို့ တိုင်အောင် ကေသ မတ္ထကာ အထက်ဆံဖျားမှ အမောအောက် ခြေဘဝါးသို့တိုင်အောင် တစပရိယန္တံ အရေထူ အရေပါး အရေဖျားတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားကွယ်ကာ လုံခြုံစွာ ခြုံရုံအပ်သော

နာနာပွကာရဿ ရှုံစရာ ထွေိစရာ မသတိစရာ ထွေလာ ထူပြား ၃၂ပါး၊ ၄၂ပါးရှိသော အသုစိနော ယနံ့ဆိုးယုတ် မစင် ပုတ်ဖြင့် ပုရံပြည့်သော ဣမမေဝကာယံ နေ့တိုင်းနေ့စဉ် အမွန်း တင်၍ ချီချဉ်ရသော လိုရာကိုကျေး ယုယစွာမွေးရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ် ရုပ် အကောင်ပုတ်ကိုသာလျှင် ပစ္စဝေက္ခယျ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ ဉာဏ် ၇-ပါး မနသိကောသလ္လဉာဏ် ၁၁-ပါး နိမိတ်သုံးပါး ထင်လာအောင် အနုလုံ ပဋိလုံ စျာန်ဟုန်ကသိုဏ်း စိုင်းကာစိုင်း ကာ ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဂဟဋ္ဌေနဝါ ဂရာဝါသ မှုကိစ္စနှင့် ဒုက္ခနွံ့ နှောင် လူတို့ဘောင်တွင် အိမ်ထောင်ခြင်း သားမွေးခြင်း လုပ် ဖြစ်သော်ငြား။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတေနဝါ အိမ်ယာ မထောင် ရွာကိုရှောင် လျက် တောတောင်ဂူပျော် သူတော်ဖိုမ တာပသနှင့် ပဗ္ဗဇ္ဇာခေါ ရဟန်းတော်တို့ပင် ဖြစ်သော်ငြား အာကိဏ္ဏံ နေ့ညဉ်မပြတ် ကိ လေသာကြား မချပ်လေအောင် ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ အနုလုံ ပဋိလုံ အစုံအဆန် အပြန်အသွား သတိထား၍ ပွားများဆင်ခြင်အင် လေတော့သတည်း။

(သတိပဋ္ဌာန် အကျိုးပြစကား(ဝ၁) ကိုယ်ကျိုးစီးပွား အလွန်များပြားကြောင်းကို ဆက်လက်၍ပြခြင်း)။

ထိုပါရမီမင်္ဂလာ သာသနာ့ဝိဇ္ဇတိ ပဋိဘာမ္ဘိဒါလေးပါး မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားကို မိန်းမယောကျ်ား ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆို မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန် တကယ် အလိုရှိကြကုန်သော သူတို့သည်၊ ခုနှစ်,နှစ်ခုနစ်လ ခုနှစ် ရက်ကာလမျှ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းတော်မြတ် ကြီးကို အနုလုံပဋိလုံ အစုံအစုံ စျာန်ဟုန်ဝင်စား အားထုပ်သည်

ဖြစ်အံ့ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ဤဘဝ၌ပင်လျှင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဝင်နိုင်ကြောင်းကို (မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဝိဘင်းပါဠိတော်) ထင်ရှားစေလိုသော သမာဆန္ဒ ကောင်းမြတ်သော စိတ်မြတ်စိတ်ကောင်းဖြင့် ရေးသားပေအံ့။

ယောဟိကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ တဿဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ အညာသတိဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တဝဿာနိ

ယောဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံဘာဝေယျ ဆဝဿာနိ ပဉ္စဝဿာနိ စတ္တာရိဝဿာနိ တိဏ္ဏိဝဿာနိ ဒွေဝဿာနိ ဧကံဝဿံ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ ဧကံဝဿံ ယောဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တမာသာနိ တဿဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ အညာသတိ ဝါဥပါဒိသေ သေအနာဂါမိတာ တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေသတ္တမာသာနိ

ယောဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေစတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံဘာဝေယျ ဆမာသာနိ ပဉ္စမာသာနိ စတ္တာရိမာသာနိ တိဏိမာသာနိ ဒွေမာ သာနိ ဧကမာသံ အဍ္ဎမာသံ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အဍ္ဎမာသံ ယောဟိကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေစတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံဘာဝေယျ သတ္တာဟံ တဿဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ အညာသတိဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာတိ

ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်၊ အလွန်နှစ်လို ကြည်ညိုဘွယ် တကယ်အားကိုးစရာ တကယ်ကြိုးစား အားထုတ်စရာ ဤကဲ့သို့သော ကောင်းမြတ်လှစွာသော နည်းလမ်းကောင်းသည် မရှိလေစွတကား၊ သို့ပါ၍ မဟွန့်တိုသော လုလ္လဝိရိယဖြင့် ကြိုးစား အားထုတ် သင့်ပေတကား။

ဧကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ မျက်စေ့တမှိတ် လက်ဖြစ်တကွက် လျှပ်တပြက်ခန့်မျှပင် ဤမဟာ သတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်ကို စိတ်ပါဝင်စား နှလုံးသွင်းခဲ့သည် ဖြစ်အံ့ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရိတ် နိမိတ်မကင်းပြီ။

ထို့ကြောင့် အပျင်းခြောက်ပါ အရိုရှစ်ပါးကို ပယ်ရှား ရှောင်ကွင်းနိုင်သမျှ ရှောင်ကွင်းကြ၍ အကြိမ်များစွာ အခါခါပွားစီးခြင်းကို ပြုသည်ဖြစ်အံ့ စင်စစ်ကေန် ပစ္စုပ္ပန် ဤဘဝ၌ပင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရနိုင်ကြောင်း။

(ဧကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

အစ္ဆရာသင်္ဃာတ မတမ္ပိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုစတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတိ အယံဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုအရိတ္တ ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္ထုသာသနကရော ဩဝါဒပဋိကရော အမောဃံရဋ္ဌ ပိဏ္ဍံဘုဉ္ဇတိ ကောပန ဝါဒေါ ယေပန ဗဟုလီကရောတီတိ။

ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်

ဘိက္ခဝေ မဂ်ဖိုလ်လိုလားကြကုန်သော ချစ်သားချစ်သမီးတို့

အစ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ မျက်စေ့တမှိတ် လက်ဖြစ်တကွက် လျှပ်ပြက်ခန့်မျှသော်လည်း၊ ဘိက္ခု သံသရာဘေး လေးပါးကိုရှုစားဘတ်သော တကယ့်ရှင်လူ ရဟန်းတို့သည် စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတို့ကို စေဘာဝေတိ အကယ်၍ပွားမိသည်ဖြစ်အံ့။ ဘိက္ခဝေ ချစ်သားချစ်သမီးတို့ အယံဘိက္ခု ထိုရှင်လူရဟန်းတို့ကို အရိတ္တဈာနော ဈာန်ရိပ် မဂ်ရိပ် ဖိုလ်ရိပ်မကင်းသည်ဖြစ်၍ ဝိဟရတိ အထူးသဖြင့် နေထိုင်သည်မည်၏။ သတ္ထုသာသနကရော ကိလေသာဟု အညစ်ငြုတို့ကို သာသနာနှင့် နာနာကြီးဆုံးမတတ်သော ငါဘုရားသာသနာတော်ကို ရှည်ကြာတည်အောင်မြင့်တင်ဆောင်သည်မည်၏။ ဩဝါဒပဋိကရော ဒွေးမာတိကာ အာဏာပါတိမောက် ဩဝါဒပါတိမောက်လေးစောင်ကိုထင်ရှားအောင် ရွက်ဆောင်သည်မည်၏။ မမောဃံ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်မှ အချည်းနှီးမဟုတ်သော ရဋ္ဌပိဏ္ဍ တိုင်းသူပြည်သူတို့သဒ္ဓါကြည်ဖြူလှူသောဆွမ်းကို ဘုဉ္ဇတိ ဘုဉ်းပေးသည်မည်၏။ ယောနဘိက္ခု အကြင်ရဟန်းသည်ကား ဗဟုလိ ကရောတိ အကြိမ်များစွာအခါခါဝတ်ကပ်ဝတ်တက်မပြတ်မလပ်ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုပါမူကား ကောပနဝါဒေါ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။ ဣတိ ဤသို့ အဟံ ငါဘုရားသည် ဝဒါမိ ဟောတော်မူ၏(၀၁)ဟောလိုက်ပေ၏။

ယခုကဲ့သို့ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်များမှာ အလွန်ပင်များပြားကျယ်ဝန်း ပါပေသည်။

ကေစမွာ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော မဟတောသံဝေဂါယ သံဝတ္တတိမဟတော အတ္ထာယသံဝတ္တတိ

မဟတော ယောဂက္ခေမာယ သံဝတ္တတိ မဟတော သတိသမ္ပဇညာယသံဝတ္တတိ ဉာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလ သစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ ကတမော ဧကဓမ္မော(ကာယဂတာသတိ)ဟူ၍

ဧကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗါန် သုံးတန်သော ချမ်းသာအကျိုးကို အမှန်တကယ် မလွဲကြန် ပေးနိုင်စွမ်းသော(ဝါ) ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအလွန်ပင်များပြားလှသော တခုသောတရား(ဝါ) တခုသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဘယ်သောတရား(ဝါ)ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဖြစ်လေဘိသနည်း။

ဤသို့သော တခုသော တရားကို (ဝါ) ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အခေါက်ခေါက်အခါခါ ပွါးများအပ်သည်ရှိသော် သံဝေဂဉာဏ် အမြင်သန်ခြင်း ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၌ အကျိုးစီးပွါး အလွန်ပင်များခြင်း၊ ယောဂတရား လေးပါးကုန်ခြင်း၊ သတိဉာဏ်ပညာ အလွန်ထက်မြက်ခြင်း၊ ယထာဘူတဉာဏ်ကိုရခြင်း၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းတို့ရရှိခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်သုံးပါး မဂ်ဖိုနိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း ဤမျှများပြားသော အကျိုးတရားတို့ကို ဖြစ်စေသော ရစေသော တခုသော တရားကား အဘယ်တရားပါနည်း၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွါး အလွန်များသော မဟာသတိဋ္ဌာန် ကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်း တရားပေတည်း။ ဝါ။ ကေသာ လောမာ စသော ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေတည်း။

ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော

သောတာပတ္တိဖလ သစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ သကဒါဂါမိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ အရဟတ္တဖလ သစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ ကတမောဧကဓမ္မော ကာယဂတာသတိ။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်းဟူသော အကျိုးထူးတရား များပြားသော (၀၇)နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော တခုတည်းသောတရားသည် အဘယ်တရားတို့နည်းဟူမူကား ကိုယ်ကျိုးစီးပွါးအလွန်များသော မဟာသတိပဋ္ဌာန် ကာယဂတာ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေတည်း။ ၀၇။ ကေသာ လောမာ စသော ဒွတ္တိံသကမ္မဋ္ဌာန်းပေတည်း။

၎င်းမဟာသတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတွင် ကာယာနုပဿနာ ကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကိုပွါးများ ဆင်ခြင် အထူးထင်မြင်သည်ရှိသော် အခြားသော အာနာပါနပဗ္ဗ ဣရိယာပထပဗ္ဗ သမ္ပဇညပဗ္ဗ ပဋိကူလ မနသိကာယပဗ္ဗ ဓာတု မနသိကာယ ပဗ္ဗ စသည့် ကာယနုပဿနာ အပိုင်းတို့သည် အန္တောဂဓအတွင်း သက်ဝင်ကြဘိသကဲ့သို့ ဝေဒနာနုပဿနာ စိတ္တာနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာစသော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကိုစ သည်လည်း တပြိုင်နက် တချက်တည်း ပြည့်စုံကြောင်းများကို သိမှတ်နားလည်ရန် အထူးသတိပြုရာ၏။

သို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်းကမ္မဋ္ဌာန်း (၀၁) ကောဋ္ဌာသကမ္မဋ္ဌာန်းကို လက်လှမ်းကာ တက်လမ်းရှာ၍ ရွတ်ပွါးကာဆောင်ကျင့်ကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူများ ဗိုလ်လူတို့သည် သောတာပတ္တိမဂ်စခန်းမှ အရဟတ္တနန်းသို့ အပြီးတိုင်ရောက်တော်မူကြသော သာမကအထွေထွေကို ထုပ်ဆောင်ခါပြရပါမူကား နိပါတ်တော်အထောက်အထား အလှန်ပင်များပြားကြပေသည်ဟု ဗုဒ္ဓမတညာ အဌကထာ ဆရာမြတ်အပေါင်းတို့က မေတ္တာရည် ဂရုဏာတော်ထား၍ ပြတော်မူကြသည်မှာလည်း သတ္တဝါအနန္တတို့အတွက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

(အဌအထာဆရာမြတ် မိန့်မှာတော်မူသည်မှာ)

ကေသာဒီသု ကောက ကောဋ္ဌာသေသု အရဟတ္တံ ပတ္တာနံ
ဘိက္ခူနံပိ ဘိက္ခုနီနံပိ ဥပါသကာနံပိ ဥပါသကီနံပိ ပရိစ္ဆေဒေါ နာမနတ္ထိ။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ပဌမအုပ် ၀န၀ါသီတိဿ သာမဏေရဝတ္ထုနိပါတ် ၃၆၉ တွင် ပြတော်မူလေသည်။

ကောယနေ့ာ အယံဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါသတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ
သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ
ဒုက္ခ ဒေါမနဿာနံ အဌင်္ဂမာယ
ဉာယဿ အဓိဂမာယ
နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ
ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ။

(ဟူ၍ သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။)

ဘိက္ခဝေ မဂ်ဖိုလ်ကို လိုလားကြကုန်သော သတ္တာနံ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ဝိသုဒ္ဓိယာ ၁၅၀၀ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ၊ သောကပရိဒေဝါနံ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း မြည်တမ်းတောက်တီးခြင်းတို့ကို သမတိက္ကမာယ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ နှလုံးမသာယာခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ဉာယဿ အရိယာမဂ်ဉာဏ် ဖိုဉာဏ်ကိုရခြင်းငှါ နိဗ္ဗာနာယ အသင်္ခတမည် နိဗ္ဗာန်ပြည်ကို သစ္ဆိကိရိယာယ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ပဝတ္တော ဖြစ်စေသော ဧကာယနော တကြောင်းတည်းသော ဧကာယနော အသင်္ခတမည် နိဗ္ဗာန်ပြည်သွား မဂ်ရထားမည်သော ဧကာယနော ဤခရီးလမ်းကောင်းမှတပါး နိဗ္ဗာပြည်သွား အခြားလမ်းကောင်းမရှိသော အယံမဂ္ဂေါ ဤမဂ္ဂင်ခရီးသည်ကား စတ္တာရော လေးပါးကုန်သော ယဒိဒံယေ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ ဤသတိပဋ္ဌာန် တရားတို့ပေတည်း။

(သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်)တွင် ဟောမြွက်တော်မူသည်ကို အထူးနှလုံးသွင်းအပ်ပေသည်။

ယောဟိကောစဘိက္ခဝေ ဣမေစတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဋိကင်္ခံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ အညာယတိဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

(သတိပဋ္ဌာန်ဝိဘင်းပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန်တကယ် အလိုရှိကြကုန်သော မည်သူမဆို သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု

ဘုရားရှင်ကြီး ဟောညွှန်ပြသဆိုဆုံးမသည့်အတိုင်း အဖျင်းအရိုးတို့ကိုပယ်၍ သတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းတော်မြတ်ကြီးကို အလေးတာမူဂရုထားပြီး ပွားများအားထုတ်ပါမူကား ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ပင်လျှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိခဲ့ငြားလည်း အနာဂါမ်(ဝါ) အနာဂါမိဖိုလ်သည်ကေန်စင်စစ်ဖြစ်ရပေမည်တကားဟု ယုံမှားဘွယ်ရာမရှိပေ။

ထိုမှတပါး—

သစေသမ္မာ ဝိဟာရေယျုံ သတိပဋ္ဌာနေ ယထာဂတံ
ပါပုဏေယျုံ ဖလဂ္ဂမ္ပိ အစိရံ ဝိဓသာသနေ
(သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်)

သတိပဋ္ဌာနေ သတိပဋ္ဌာန်သုတ်၌ ယထာဂတံ လာသည့်နည်းတိုင်း သမ္မာကောင်းစွာ သစေဝိဟာရေယျုံ အကယ်၍ကာယဂတာ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းတော်မြတ်ကြီးကို အဖျင်းခြောက်ပါး အရိုးရှစ်ပါးကိုပယ်၍ ပွါးများအားထုတ်၍ နေကြကုန်သည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဣဓသာသနေ ဤဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ (ဝါ) ဤဂေါတမဘုရားရှင်ကြီး သာသနာတော်၌အစိရံ မကြာခဏ်လျင်မြန်စွာ(ဝါ) အကာလိကမမှော အခါမလင့်သာလျှင် ဖလဂ္ဂမ္ပိ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ပါပုဏေယျုံ ကေန်ရောက်ကြကုန်ရာ၏။

ဤတွင် မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း (ဝါ) ကိုယ်ကျိုးစီးပွါးအလွန်များပြားလှသော ကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းအကျိုးပြစကားသည် ယခုဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်တို့ဖြင့်

ပြည့်စုံပြီဟု ထင်မိပေသည်။ ဤပါဠိတော်များကို မည်သည့်အတွက် ဖော်ပြရခြင်းဟု ဝေဖန်ပါမူကား။

ပိဋကတ်သုံးပုံ မမ္ဗခန္ဓာရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဆုံးမဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာများ သည်ကား နည်းကောင်းလမ်းညွှန် (ဝါ) နည်းပေးလမ်းပြ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓေါဝါဒအတိုင်း အပိုမပါလိုတာမရှိ ပါဠိတော်အစုံအစုံ တင်ပြထားချက်များကို သေခြာဂန အပ်ခြမတ်ခြ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့၏မူအတိုင်း ထပ်ဆင့်တင်ပြလမ်းကောင်း ပြထားသည်တို့ကို အလေးဂရုထား၍ ကြည့်ရှုကြကုန်ရာ၏။

အထူးတိုက်တွန်းချက်

ဤသို့ (မုဒယသစ္စာ)တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ပ ပဥ္စဟရား ရာဂကိလေသာ အကြမ်းအယုတ်ကို ဘုရားကုသိုလ်တော်ပွါး ဒါနသီလ နိက္ခမ ဘာဝနာပါရမီ မင်္ဂလာအဖြာဖြာတို့ဖြင့် အားကြီးစွာ အားကောင်းစွာဖြင့် ပယ်သတ်အပ်ကြောင်း မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၌ဟောတော်မူ၏။

မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ်အလိုရှိကြ၍ အလှူဒါနပြုကြလျှင်ကား ဝိရတီသီလ ကိုယ်တွင်း၌ စောင့်ထိမ်းတည်စေပြီး၍ သမာဓိအရာ ကိလေ့သာ ကာမမှလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာစေသော မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂဘာဝနာ အမတာဆိုတဲ့ ကာယဂတာ ဒွတ္တိံသ အာယုဝဍ္ဍနာ မြိုက်သုဒ္ဓါ

ဩသဓမန္တန်ဆေးကို တဖြေးဖြေးအနုလောမ ပဋိလောမ ကပြောင်းကပြန် နာတိသင် နာတိဒူရ မနေးလွန်းမမြန်လွန်းသော ယောနိသော မနသိကာရပညာ မျှော်မြင်ဆင်ခြင်ကာ ဖြင့်ရှိဝစသာ မနသာစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာစီးဖြန်းရိုး ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ မနသိကောသလ္လ ဝီရိယဖြင့် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်မ ပေါက်သရွေ့ မရသေးသရွေ့ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ချင်းချင်း လက်လက် နေရောင် လရောင် ထွက်သကဲ့သို့ ၃၂ ပါးသော ကိုယ်အစုတွင်(ဝါ)သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်လာ ဤစာအုပ်စာမျက်နှာ (၁၂၃)နံပါတ်တွင် ဖေါ်ပြပြီးဖြစ်သော ဥဒ္ဒိပါဒတလာ စသည့် ဒေသနာအတိုင်း ပရိကမ္မနိမိတ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်းဟူသော သုံးဖြာသောနိမိတ်အလိုက် အာဒိမဇ္ဈံ အဝသာံ မနသိ ဒုဥဂ္ဂဟပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ ပဋိကူလသညာ ဝဏ္ဏသညာ ဓာတုသညာ သုံးပါးသော သညာ အာလျှောက် ထင်ရှားအောင် ပေါ်လွင်အောင် ထင်မြင်အောင် ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသ အဓိပတိဇော ကိစ္စလေးပါးအားမဆုတ်မနစ်သော လုလ္လဥဿာဟဖြင့် ပွားများအားထုတ် ကျင့်ကြံသရဇ္ဈာယ်ကြကုန်ရာ၏။

ဤကဲ့သို့ ပေါ်လွင်ထင်မြင်အောင် အထူးကြံစီဆင်ခြင်အားထုတ် ပွားများ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းတို့သည် ဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။ အနုလောမ ခန္တီဉာဏ်လည်းမည်၏ ဂေါတြဘူဉာဏ်လည်း မည်၏၊ ထိုဉာဏ်အထူးဖြင့် လိမ္မာသောသူသည် (ကာရကာိယ ပတ္တကုသလ) ကိုယ်ကျိုးစီးပွား၌ အလွန်လိမ္မာသည်ဖြစ်၍

ရေးဦးစွာ မင်္ဂလာမ်ိဳ...

ရှေးဦးစွာ မဂ်၏ရှေ့၌ မြေဌွေပြန်သလို မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာဒိမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ အစမူလပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့သော ကျင့်စဉ်အတိုင်းသာ နောက် မဆုတ်ဘဲ အားကြိုးမာန်တက် တိုးတက်၍ ဆက်လက်ပွားများ အားထုပ်သွားပါမူကား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို မုချ မသွေ မျက်မှောက်ပြုရ ခံစား စံစားကြရပေလိမ့်သတည်း။

ဤသည့်အကျိုးပြ ဒေသနာများကား အလွန်များပြားစွာရှိသည်တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ကုန်စင်အောင် ရေးသွင်းလျှင် အလွန် ကျယ်ဝန်းရကားသို့အတွက် အထူးအကျယ်တဝင့် သိလိုသော သမာဆန္ဒဖြင့် သိလိုပါမူ ဒွတ္တိံသလောကဒီပနီကျမ်း ပဋ္ဌပတ္တာပကာသနီကျမ်းနှင့် အခြားသော စတုမ္မိကကျမ်း အစောင်စောင်တို့တွင် ကြည့်ရှု လေ့လာ ပွားများနိုင်ကြပါသည်။

(အမှာစကားရပ်)

သမာဓိက္ခန္ဓံ အပူရေတွာ ပညက္ခန္ဓံ ပရိပူရိဿန္တိ နေဘင်္ဌာနံဝိဇ္ဇတိ

(ပဥ္စနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

သမာဓိက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓကို (ဝါ) သမ္မာဝါယမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါးကိုအပူရေတွာ မဖြည့် မကျင့်မူ၍ ပညက္ခန္ဓံ ပညက္ခန္ဓကို (ဝါ) ငါးပဿနာမဂ်ပညာ

တို့ကို ပရိပူရိသာန္တိ ဖြည့်ကျင်ကုန်လတ္တံ့။ ဇာတိ ဤသို့တော်ဥာန် ဤအကြောင်းသည် နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ

(ပဋ္ဌာန်ပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

သမာဓိကၡန္ဓ အဓိစိတ္တ ပါရမီလုံပ်င်န်းကျင့်စဉ် ဤတွင် ပြီးပြည့် စုံတော့သည်။

သမာဓိကၡန္ဓေန လောဘက္ခန္ဓံ ပဒါလေန္တော အမတံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတိ။

(မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်)

သမာဓိကၡန္ဓေန မြင့်မိုရ်ပမာ တည်ကြည်စွာဘိ သမာဓိဖြင့် လောဘက္ခန္ဓံ လိုချင်မိုက်မှား လောဘတရားကို ပဒါလေန္တော ဖေါက်ခွဲသည်ဖြစ်၍ အမတံ ထပ်၍မသော အမြဲနေရသော နိဗ္ဗာနံ တဏှာကုန်ခမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ သစ္ဆိကရောတိ တကယ်ကေန် အနှန်ပင် မျက်မှောက်ပြုရလေတော့သတည်း။

(၁) ဆင်ကောင်ဥာသ၊ (၂) ကေန္တရိက၊ (၃) ဒုန္နင်္က၊
(၄) အင်္ဂုသ၊ (၅) နဂဘာသိဝ၊

ပရိသာငါး ဆောင်ပွားရှသော်
တဏှာခပင်း ပယ်ရှင်းပြတ်နော်
ငါသူလူပြုတ် နာမ်ရုပ်တွေ့ပေါ်
လောဘခေတ် ခုတ်ဖြတ်ဆင့်ဆင့်ကျော်

မှတ်ချက်။ ။အဓိစိတ္တ သမာဓိက္ခန္ဓ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း (ဝါ) ဒွတ္တိံ သကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားနည်းလုပ်ငန်းများကို ဤကျမ်းတွင် မြန်မာပြန်သက်သက် အသိဉာဏ် ရင့်ကြက်စေလိုသောကြောင့်(ဝါ) လိုရင်းသဘောကို လွယ်ကူစွာ တတ်မြောက်၍ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ခဏခြင်း ပေါ်ပေါက် အသိထူးရောက်ကြစေရန် (ဝါ)ပါဠိဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော မဂ္ဂသစ္စာပွားနည်း ဩကာသ ဒီပနီကျမ်း စတုဘုမ္မိကကျင့်စဉ်နှင့် ပါဠိ မြန်မာ အဓိပ္ပါယ်သဘောသွား အလွန်ဆန်းပြား စွာဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနာ စရိယ မန္တလေး စတုဘုမ္မိကရိပ်သာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဂိုဏ်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးဇာဂရမထေရ်မြတ် စီယဉ်ရေးသားတော်မူထားသော ဒွတ္တိံသလောက ဒီပနီကျမ်း စသည့် ကျမ်းအစောင်စောင်တွင်ရှိပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် မြန်မာပြန်သက်သက်ဖြင့် ဖေါ်ပြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဖြစ်တင်မစောကြပါဘဲ သဘောသွားအမှန်ကို စော ဘုရားအရဟံ မိန့်မှာချက် ဒေသနာအလုံးစုံတို့မှ ဝေနေယျာ

ဘုံအရှုပ်မှ အကုန်လုံးလွတ်ကြစေဘို့ ရွှေမင်းဝံ ဗုဒ္ဓမတ္တညူ ကိုယ်စားပြုတဲ့ စတုဘုမ္မိကဂိုဏ်းဆရာတော်ဘုရားအကြီး အမှူးတို့၏ နိယျာဉ်းအမှန်ကို သိပ်သည်းစွာ နာခံ နှလုံးသွင်းကာ ပေါင်းစီး၍ ဒွတ္တိံသကာယ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားနည်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပိုအလိုမပါဘဲ ထိုထိုဒေသနာအစေါင်စေါင်မှ သေခြာစွာထုပ်ဆောင်၍ ပြလိုက်ရပါသည် အရိယာ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

\+ × +

ပညက္ခန္ဓ အဓိပညာ ပါရမီလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဖြည့်ဆည်းရမည်။

(ဖြည့်ဆည်းရန် အစဉ်ကို ပြပေအံ့)

သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရိတွာ ပညက္ခန္ဓံ ပရိပူရိဿ တီတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

(ပဥ္စနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်)

သမာဓိက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓကို (ဝါ) သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်သုံးပါးကို ပြည့်စုံပြီး၍ ပညက္ခန္ဓံ ပညက္ခန္ဓကို (ဝါ) ဝိပဿနာမဂ်ပညာကို ပရိပူရိဿတိ ဖြည့်ကျင့်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧတံဌာနံ ဤအကြောင်းသည် ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။

၁။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ တိ ယဒါပညာယ ပဿတိ·
အထနိဗ္ဗိန္ဒတိဒုက္ခေ ဧသမဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၂။ အနိစ္စာ ဝတဘော သင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒဝယ ဓမ္မိနော·
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ ဝူပသမောသုခေါ။
၃။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ ယဒါပညာယပဿတိ
နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ ဧသမဂ္ဂေါဝိသုဒ္ဓိယာ။
၄။ ဒုက္ခာဝတဘော သင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ ဝူပသ မော သုခေါ။
၅။ သဗ္ဗေဓမ္မာအနတ္တာတိ ယဒါပညာယ ပဿတိ
အထနိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ ဧသမဂ္ဂေါဝိသုဒ္ဓိယာ။
၆။ အနတ္တာဝတဘော ယေဓမ္မာဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံဝူပသ မော သုခေါ။

ဘော၊ အိုအချင်းတို့ သဗ္ဗေခပ်သိမ်းကုန်သော သင်္ခါရာ· အကြောင်း သင်္ခါရအကျိုး သင်္ခါရ အကြောင်းအကျိုး ဖြစ်သော သင်္ခါရတရားစုတို့သည် သင်္ခါရာ အကြောင်းလေးတန် ပြုစီမံ၍ ဖြစ်ပြန်ထင်ရှား ၃၂-ပါး ၄၂—ပါး ရုပ်နာမ် သင်္ခါရ တရားစုတို့သည် အနိစ္စာ ရွေ့နေပြောင်းနေ အတည်မနေ မချုပ်စဲသဖြင့် အမြဲမရှိကြလေကုန်။ အနိစ္စာ စက္ကန့်မိနစ် နာရီ ခေတ်မျှ မိနစ်မတည် ဟောင်းသစ်လည်၍ ရွေ့ချည်ပျက်ပြုန်း ကုန်ဆုံးတတ်သောကြောင့် အနိစ္စ သဘောတရားတို့ ပါပေတည်း။ ဒုက္ခာ နေ့ညဉ့်ဆက်စပ် ကွက်မလပ်အောင် မပြတ်ဆောင်ဆဲ လှုန်ဆင်းရဲ၍နေသော ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခခဲ ဒုက္ခအစု· ဒုက္ခအမှုကြီးတို့ပါပေတည်း။

အနတ္တာ ခဏသာဖြစ် ကိုင်တွယ်စင်က အနှစ်သာရ ရှာမရသော အနတ္တသဘောတရားတို့ပါပေတည်း။ အနတ္တာ သူပိုင်

ကိုယ်ပိုင် မဆိုနိုင်ကြ မပိုင်သဘဲ အစိုးမရသော အနတ္တသဘော တရားတို့ပါပေတည်း။ ဣတိ ဤသို့သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ကျကျ နန ဆောက်တည် ပွါးများပြီးသော အကြောင်းအခါ၌ ပညာယ အနုလောမပညာ ပဋိလောမပညာ ဈာနာနုလောမပညာ ကသိဏာနုလောမပညာ အနုလောမခန္တိပညာ ဂေါတြဘူပညာ ဝေါဒါနပညာ ဤမဟာဗောဓိပညာ ခုနစ်ပါးဖြင့် (ပဿတိ) အနိစ္စအချက်ကို ပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်လေတော့၏။ အထ ထိုသို့ အနိစ္စအချက်ကို ပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်လေသောအခါ၌ (ပဿတိ)ဒုက္ခအချက်ကို ပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်လေတော့၏။ အထ ထိုသို့ ဒုက္ခအချက်ကိုပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်သောအခါ၌ (ပဿတိ) အနတ္တအချက်ကို ပျက်ပျက်ထင်ထင်သိမြင်လေတော့၏။ အထ ထိုသို့ အနတ္တအချက်ကို ပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်သောအခါ၌ ဒုက္ခနေ့ညဥ့်ဆက်စပ် ကွက်မလပ်အောင် မပြတ်ဆောင်ဆဲ့ လှိုန်သင်းရှိ၍နေသော ဒုက္ခဘုံ ဒုက္ခခဲ ဒုက္ခအမှုကြီးတွေကို ဒုက္ခေ ဥပါဒ်၌ဘင်မပြတ်နှင့်၍ တွင်တွင်ဆင်းရဲ မရပ်ဘဲ တသဲသဲဖြစ်ပေါ်နေသော ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခခဲ ဒုက္ခအမှုကြီးတို့၌ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဝဋ်ဘုံမလေ့မပျော်မွေ့ဘဲ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ရလေတော့၏။ သေသော ဤသို့ ပျက်ပျက်ထင်ထင် သိမြင်လိုက်ရခြင်းသည် ဝိသုဒ္ဓိယာ လောဘစသော ကိလေသာမှစင်ကြယ်ခြင်းငှါ မဂ္ဂေါ နိယျာနိက ဟောတု ဒဿန အဓိပတေယျ မဂ္ဂသဘောသဘောတရားတို့ပါပေတည်း။ မဂ္ဂေါ သံသရာမှ ထွက်မြောက်ရာလမ်းကောင်း နိယျာနိကဲ ကျင့်ကြံဘိုအကြောင်း ဟော

အသိကောင်းအမြင်ကောင်း ဒဿန အစိုးရခြင်း အဓိပတေယျ မဂ္ဂသစ္စာသဘောတရားတို့ပါပေတည်း။

ဘော အိုအချင်းတို့ သင်္ခါရာအကြောင်း သင်္ခါရအကျိုး ဖြစ်သော သင်္ခါရ တရားအစုတို့သည် သင်္ခါရာ အကြောင်းလေး တန် ပြုစီမံ၍ ဖြစ်ပြန်ထင်ရှား ၃၂ ပါး ၄၂ ပါး ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတရားတို့သည် ဝတ စင်စစ်အနိစ္စာ ရွေ့နေ ပြောင်းနေ အတည်မနေ မရပ်စဲသဖြင့် အမြဲမရှိကြလေကုန်။ အနိစ္စာ စက္ကန့် မီးနှစ် နာရီခေတ္တမျှ မီးနှစ်မတည် ဟောင်သစ်လည်၍ ရွေ့ချို ပျက်ပြုန်း ကုန်ဆုံးတတ်သောကြောင့်။ အနိစ္စသဘောတရားတို့ ပါပေတည်း။ ဒုက္ခာ နေ့ညဉ့်ဆက်စပ် ကွက်မလပ်အောင် မပြတ် ဆောင်ဆွဲ လွန်ဆင်းရဲ၍နေသော ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခခဲ ဒုက္ခအမှုကြီး တို့ပါပေတည်း။ အနတ္တာ ခဏသာဖြစ် ကိုင်တွယ်စစ်က အနှစ် သာရ ရှာမရသော အနတ္တ သဘောတရားတို့ပါ ပေတည်း။ အနတ္တာ သူပိုင်ကိုယ်ပိုင်မဆိုနိုင်ကြ ခပိုင်သဘဲ အစိုးမရသော အတ္တသဘောတရားတို့ပါပေတည်း။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော ဖြစ် ခြင်း ပျက်ခြင်း အမြင်ရှင်းအောင် ထင်လင်းသော သဘောရှိ ကြပါကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အကြောင်းတိုက်ဆုံ အကျိုးဟုန်တို့ စုဆုံ၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နိရုဇ္ဈန္တိ တလှုပ်လှုပ် တဖြုတ်ဖြုတ် ငြိမ်းချုပ်၍သာ သွားကြလေကုန်တော့၏။တေသံ ဖြစ်ပြီးမှချ ပျက်စီးရမည် သင်္ခါရသဘောတရားတို့၏ ဝူပသမော ငြိမ်းပျောက်ချုပ်ကွယ်၍ သွားခြင်းသည် သုခေါ နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်ရန် ဝိဝေက အမတ အသင်္ခတ နိရောဓသစ္စာ ချမ်းသာခြင်းမှန်လှပါ ပေ၏။ သုခေါ ထွက်မြောက်ခြင်း နိဿရန အေးငြိမ်းခြင်း

ဝိဝေက အသေကင်းခြင်း အမတ မပြုပြင်ရခြင်း အသခ်တ နိုရောဓသေစွာချမ်းသာခြင်း မှန်လှပါပေ၏။

အနုတ္တမေ ပဥ္စက္ခန္ဓာ ကာယမ္ဗူရိဝ ရိတ္တကာ
တုစ္ဆာ ဒဗ္ဗဏာဆာယာဝ သုညံ ပက္ခိပတောယထာ။

ဣမေ ပဥ္စက္ခန္ဓာ ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် အနုတ္တာ မရင့်စေလို မအိုချင်ပါမသေပါကြောင်းဆုမှန်တောင်းလည်း တောင်းတိုင်းမရ တတိုင်းမမြင် အာဏာဘုရင် ကြောင်းလေးအင်တို့ ပြုပြင်သမျှ ဖြစ်ပေါ်ရတဲ့ အနုတ္တာတရားတို့သာတည်း။

ကာယမ္ဗူရိဝ လုံးဝန်းသဏ္ဍာန် တကဲ့ဟန်ဖြင့် ပေါ်ရန်ပြည့်တင်း ဖူရောင်ဝင်းသည့် အတွင်းခေါ်လည်း အဆီသွေးသား လွန်ခေါင်းပါးတဲ့ ခရုရောက်သွားကဲ့သို့ ရိတ္တကာ ပြင်ပ၌သာ ထယ်ဝါကြီးမား အနေကြွားလျက် တွင်းသားခေါ်စစ်ရှာဖွေလှစ်မူ အနှစ်သာရ ဟူသမျှနှင့် မြူစပနီး အချိးနှီးသော တရားတို့သာတည်း။ ဒဗ္ဗဏာဆာယာဝါ သွားဟန် လာဟန်ပြုံးရယ်ဟန်နှင့် သဏ္ဍာန်တူစွာ မြင်ရပါလည်း ခေါ်၍မထူးဦးလည်းမညီမှ ခေတ်ရုပ်ပုံသွင် မှန်ထင်အရိပ်ကဲ့သို့ တုစ္ဆာ သူရောင် ငါရောင် ဟန်ဆောင်သည့်နှယ် ပြင်ကထည်လည်း အကယ်ဆပ်ဆပ် အတွင်းခေတ်၌ ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ မင်္ဂလာ သုခ ဟူသမျှနှင့် မြူစမနီး အချိးနှီးသော တရားတို့သာတည်း။ ပက္ခိပတောယသာ ဘေးဒါန်ရန်မာန် အန္တရာယ်ခပင်း တွေ့ကြုံ

လျှင်းကဲ မှိုတင်းဘိုင့ါ မကွယ်ကာဘဲ ခိုရာမဲ့ထီးကောင်းကင်ကြီး ကဲ့သို့ သုညံ ကိုးရာကွယ်ရာ အားထားရာမျိုး တစိုးတစိ မရှိ လုံးလုံး အသုံးမကျတဲ့ အနတ္တတရားတို့သာတည်း။

ဤတွင် ပညက္ခန္ဓ မဂ္ဂင်နှစ်ပါး လုပ်ငန်းစဉ်အကျဉ်းချုပ် ပွါးနည်းပြီး၏။ အကျယ်ပွါးများနည်း ရှေ့၌ဆက်လက်ပြအံ့။

ပညက္ခန္ဓေန မောဟက္ခန္ဓံ ပဒါလေန္တော အမတနိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတိ။

ပညက္ခန္ဓေန နေထက်ထွန်းပြောင် ပညာရောင်ဖြင့် မောဟက္ခန္ဓ မောဟပိတ်ဖုံး အဝိဇ္ဇာတုံးကို ပဒါလေန္တောဖေါက် ခွဲသည်ဖြစ်၍ အမတံထပ်၍ မသေအမြဲနေရသော နိဗ္ဗာနံ ဘဏ္ဍာကုန်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ သစ္ဆိကရောတိ တကယ်ပင် ကောန် အမှန်ပင်မျက်မှောက်ပြုရလေကုန်တော့သတည်း။

ပညက္ခန္ဓ အဓိပညာ ပါရမီလုပ်ငန်း ကျင့်စဉ်အကျဉ်း ဤတွင်ပြီး ပြည့်စုံတော့သည်။

(၁) တဏှာသတ်ပညာ
(၂) ရာဂသတ်ပညာ
(၃) ဒိဋ္ဌိသတ်ပညာ
(၄) အနုံယသတ်ပညာ
(၅) သဘာဝဆယ်ချက် လက္ခဏာသုံးနက် မဂ်ဉာဏ် တတ်ပညာ။

ပညာငါးရပ် ထပ်ထပ်ဆင်ခြင်
ဒိဋ္ဌိစားစား မြင်မှားလှင့်စင်

သစ္စာကျယ်သိ သတိဥာဏ်ယှဉ်
မောဟယုတ် တိုက်ထုတ်ကုန်အောင်ပင်။

မှတ်ချက်။ ။သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာက္ခန္ဓ ဤသုံး ဌာနလုပ်ငန်းများကို ဆောက်တည်ပွါး များအားထုတ်ခြင်းရှိသောသူအပေါင်း သည် ယောဟိပဿတိသဒ္ဓမ္မံ သောမံ ပဿတိပဏ္ဍိတော ဟူသော ပါဠိတော် နှင့်အညီ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို ပွါးများကြည်ညိုတိုင်း ဘုရားရှင်ကြီးကို ဖူးမြင်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ဖူးမြင်ရတိုင်း အကျိုး များမည်ဖြစ်ရာ ဘုရားဂုဏ် တရားဂုဏ် သံဃာ့ဂုဏ်များ ဆက်လက် ပွါးများ ကြည်ညိုကြရမည် (ဝါ) ကြည်ညိုကြမှ သာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉—ပါး ပါဠိတော်သက်သက်။

ဣတိပိသော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာဒေဝ မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ။

တရားဂုဏ်တော ၆—ပါး

သွာက္ခာတော ဘဂဝတာဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိ ကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိတိ

သံဃာဂုဏ်တော် ၉-ပါး

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
ဤကား အတွင်းဂုဏ် ၄-ပါးတည်း။

ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသ ပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။
အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိနေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ ဤကား အပြင်ဂုဏ် ၅ပါးတည်း။
(သံဃာဂုဏ် အတွင်းအပြင် ၉ပါးတို့ပင်တည်း)

မှတ်ချက်။ ။ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရားတို့ ဆောက်တည် ပွားများ ဆင်ခြင်ပြီး၍ ဘုရားဂုဏ် တရားဂုဏ် သံဃာဂုဏ်များကို အောက်မေ့ ကြည်ညိုလေ့ရှိသောသူတို့သည် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာလက်တွင်း အိပ်ပျော်၍နေခြင်းမှ အကျင့်တန်ခိုးကြောင့် နိုးကြားထကြွလာကြောင်း ဟောတော်မူသော

ဒေသနာ ၆-ပါး ဇာဂရိယာနုယောဂ
တရားများကို ဆက်လက်ရွတ်ဆို ပွား
များရမည်။

၁။ သုပ္ပဘုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ ဗုဒ္ဓဂတာသတိ
၂။ သုပ္ပဘုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ ဓမ္မဂတာသတိ
၃။ သုပ္ပဘုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ နိစ္စံ သံဃဂတာသတိ
၄။ သုပ္ပဘုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတ မသာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ အဟိံသာရ ရတ္တောမနော
၅။ သုပ္ပဘုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ သဒါဂေါတမသာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ ဘာဝနာယ ရတ္တောမနော
(ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

ယေယံ ဘုရားတပည့်တရားရှိသည်ကို အများသိအောင် ရှက်ဆောင်၍ နေကြကုန်သော အကြင်သူတို့အား ဒိဝါစ နေရောင်ထွန်းပြ နေ့ကာလဥ္စရင်း၊ ရတ္တောစ၊ နေရောင်ကင်းပညဉ့်ကာလဥ္စရင်း၊ နိစ္စံ၊ အမြဲနိစ္စပါယ်(ဗုဒ္ဓဂတာသတိ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ရောက်သော သတိသည်) (ဓမ္မဂတာသတိ တရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ရောက်သော သတိသည်)သံဃဂတာသတိ (သံဃာ့ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ရောက်သောသတိသည်) (ကာယဂတာသတိ ဆံပင်မွေးညှင်းစသော ကောဋ္ဌာသအစု၌ အာ

လေးဂရုပြု၍ ကြည့်ရှုသဖြင့် ရောက်အပ်သော သတိသည်) (အဟိံသာရ၊ သတ္တဝါခပင်း အပြစ်ကင်းအောင် မညှင်းဆဲခြင်း၌ ရတ္တော မွေ့လျော်၍နေသော မနောစိတ်စေတနာကောင်းသည်) (ဘာဝနာယ ကာယဂတာ ဘာဝနာကို ကောင်းစွာပွားစီးခြင်း၌ ဘာဂုနာယ ဒွတ္တိံသဟု ကောယနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကောင်းစွာပွားစီးခြင်း၌ ရတ္တော မွေ့လျော်၍နေသော မနောစိတ်စေတနာကောင်းသည်) အတ္တိ ထင်ရှားမှုသွေ ရှိပါပေ၏။ ဂေါတမသာဝကာ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိယတ် ပဋိပတ် ပဋိဝေဒ သာသနာတော်သုံးပါး အဆုံးအမစကားကို ထောင်နားစိုက်ကြကုန်သော တေ ဘုရားတပည့်တရားရှိသည်ကို အများသိအောင် ရှက်ဆောင်ကြကုန်သော သူတို့အား သဒ္ဓါ အခါခပ်သိမ်း သဒ္ဓါ ဣရိယာပုဒ် လေးပါးစလုံး သုပ္ပဗုဒ္ဓံ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာလက်တွင်း ဉာဏ်မလင်းဘဲ စင်းစင်းကြီး အိပ်၍နေခြင်းမှ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ ပဋိပတ်တရား လက်ကိုင်ထားသဖြင့် ထကြွနိုးကြားလေကုန်တော့၏) (ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ ဇာဂရိယာနုယောဂခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံနိုးကြားကြကုန်သော သူတို့သည် ဘုရားရှင်ကြီး၏ သာဝကအဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်သဖြင့် ရုပ်ထူးဝိသေသ နာမ်ထူးဝိသေသ ထင်ရှားတော့သည်ဖြစ်၍တေဘုမ္မံကသင်္ခါရမှ စတုဘုမ္မိက အသင်္ခတသဘောသို့ သက်ဝင်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ကို ဆက်လက်ရွတ်ဆိုပွားများကြရမည်)

သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ

ကုသလံမွံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ
ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ တယော ခန္ဓေ
ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ
(ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့(ဝါ)မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ် အလိုရှိကြကုန်သော အမျိုးကောင်း သားသမီးတို့၊ ရံခါ(ဝါ)ဘဝမခြား စက်လေးပါးနှင့် တွေ့ကြုံကြိုက်သောအခါ ကုသလံမွံ ဒါန သီလ နိက္ခမ ပါရမီ မင်္ဂလာမဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက ကုသိုလ်တော်ပွား တရားအထူးကို ပဋိစ္စ၊ စကြာမန္တတ်မင်းနှင့်တူသော ပဋိသန္ဓေနေ ဝါ ပစ္စည်းစွဲ၍ ကုသလောဓမ္မော တေဘုမ္မိကသင်္ခါရ ကုသိုလ်ဓမ္မများကို ပယ်ရှားနိုင်သော စတုဘုမ္မိက အသင်္ခတ ဗောဓိပက္ခိယ ကုသလဓမ္မဝိသေက တရား အပေါင်းသည်၊ ဟေတုပစ္စယာ သီလဖြင့် ဒေါသကိုသတ် သမာဓိဖြင့် လောဘကိုသတ် ပညာဖြင့် မောဟကိုသတ် ပဝတ္တာ ဉာဏ် ဝါ။ ပဋ္ဌာန ပဉ္စောင်ပင်နှင့်တူသော ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိ မြေလက်ခတ်တီး အပြီးမုချ ဖြစ်ရလေတော့ ၏။ ကုသလံမွံ သာသနာ ဂါသမယ ဘုရားရှင် ဟောဖေါ်ပြမှ ကျင့်ရကြံရ အားထုတ်ရသောပါရမီမင်္ဂလာလောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက ကုသိုလ်ဆိုအပ်သော ဧကံခန္ဓံ မဂ်ဉာဏ်ကိုမှီမဂ်မျိုးစည် အောင် အတည်ပြုအပ် အားထုတ်အပ်သော တခုသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပဋိစ္စ သံသရာက လွတ်ကြောင်းဘုရား ကုသိုလ်

တော်ပွားအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ တယောခန္ဓာ သုံးပါးသော ခေတသိတ်ခန္ဓာတို့သည် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ တယောခန္ဓေ သုံးပါးကုန်သော,စေတသိတ် ခန္ဓာတို့ကို ပဋိစ္စ ပဋိသမုပ္ပါဒ် ပစ္စည်းစွဲ၍ ကောခန္ဓော တခုသော ရူပက္ခန္ဓာသည် ဝါ ရုပ်ထူးဝိသေသတရားသည် ဥပ္ပဇ္ဇတိ စတုဘုမ္မိက ကံသိုလ်ဇာတ် ပါချမိဓါတ်ကြောင့် ကောင်းကောင်းကြီး ဖြစ်ပေါ်လာတော့၏။ ဒွေခန္ဓေ မဂ်ဉာဏ်ကိုမှီ မဂ်မျိုးစည်အောင် အတည်ပြုအပ် အားထုတ်အပ်သော နှစ်ပါးသော ခန္ဓာတို့ကို ပဋိစ္စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပစ္စည်းစွဲ၍ ဒွေခန္ဓာ နှစ်ပါးကုန်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ အထူးတို့သည် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်ပေါ်လာကြလေကုန်တော့၏။

ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကူးပြောင်းပုံ ဟောတော်မူသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်အဆုံး၌ အနုဓမ္မအကျင့် အကြောင်းတရားများ ပြည့်စုံတော့သည်ဖြစ်၍ လိုအပ်သော အကျိုးတရားများကို ဆက်လက်၍ သမ္မာ ဆန္ဒ ပတ္တနာပြုကြရန် အောက်၌ ဖော်ပြသော ပါဠိတော်များကို ရွတ်ဆိုဆုတောင်းရမည်။

ဒါနမေတံ မဃာဂတမဂ္ဂေါ
သီလမေတံ မဃာဂတမဂ္ဂေါ
နေက္ခမ္မံ ယေဝ ပူရေန္တော နိဗ္ဗာနပစ္စ ယော ဟောတု
ဣဒံမေပုညံ အာသဝက္ခယပတ္တံ ဝဟံဟောတု
ဣဒံမေပုညံ အာသဝက္ခယပတ္တံ ဝဟံဟောတု
ဣဒံမေပုညံ အာသဝက္ခကပတ္တံ ဝဟံဟောတု

(စီရံတိဌတု သဒ္ဓမ္မော ပု—ဒိ—အာ နှင့် ပြည့်စုံရပါစေသောဝ်)

ဤဆုတောင်းစကားဆုံးလျှင် မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာဓမ္မကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂင်ကံ ဗောဇ္ဈင်ကံ ပါရမီကံ ဟူသော စတုဘုမ္မိက အနုဓမ္မကျင့်စဉ်တရားများ ပြည့်စုံ ရှက်ဆောင် အားထုတ်ခြင်းကိစ္စပြီး ပြည့်စုံတော့၏။

တေံဒါနံ၊ ဤဒါန ပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါးသည်။ မဟာဂတမဂ္ဂေါ—မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်တိုင်အောင်ပြည့်ကျင့်ဆည်းပူး၍လာသော ငါဘုရား၏ ပါရမီမဂ္ဂင်ခရီးလမ်း အစဉ် ပေတည်း။ တေံသီလံ— ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါးသည်။ မဟာဂတမဂ္ဂေါ— ငါဘုရား၏ မဟာ ဗောဓိ မဏ္ဍိုင်တိုင်အောင် ကျင့်သုံးဆောက်တည်၍လာခဲ့သောပါရမီမဂ္ဂင်ခရီးလမ်း အစဉ်ပေတည်း။ နေက္ခမ်ယေဝ— ဝတ္ထုကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နိက္ခမပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး ကိလေသာ ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နိက္ခမ ပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး ဤနိက္ခမ ပါရမီမင်္ဂလာ ခြောက်ပါး ကိုသာလျှင်။ ပူရေန္တော— ပြည့်စုံစေသည်ဖြစ်၍။ အာဂတော လာတော်မူ၏။နိဗ္ဗာနဿ—နိဗ္ဗာန်လေးပါး၏၊ပစ္စ ယော အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတုဖြစ်ပါစေသတည်း။

မေအမှာက် ဘုရားတပည့်တော်တို့၏ ဣဒံပုညံ ဤဒါန ပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး သီလပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး နိက္ခမ ပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါး ပညာပါရမီအချုပ်ထား အပ်သော ဤပါရမီမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိကဘုရား ကုသိုလ်တော်ပွား အထူးတို့ကြောင့် အာသဝက္ခယပတ္တံ ကာမာသဝ၊

ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဟုဆိုအပ်သော အာသဝေါ တရားလေးပါးတို့၏ ကင်းရာ ကုန်ရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော အသင်္ခတဓါတ် မအိုရာ မနာရာ မသေရာ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာမြတ်သို့ ဝဟ် ဝဟာန္တော အပါအဝင် မရောက်ရောက်အောင် ရှက်ဆောင် နိုင်သည်။ ဟောန္တု မဂ္ဂင် ရှစ်ရပ် အကျင့်မြတ် ကြောင့် ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သဒ္ဓမ္မော သစ္စာလေးပါး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ် တရားသည်။ စိရံမဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး နိဗ္ဗာန် ဓမ္မ ကိုးပါးရသည့်တိုင်အောင် တိဌတု ရပ်နာမ်တိုင်းပင် အမြဲ ယှဉ်၍ မပျက်မပြီ အမြဲတည်ပါစေသတည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသ နုဿတိဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခ ယဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိဇ္ဇာသုံးတန် အမြင်သန်သည်။ ဟောန္တု ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးအား သီလ သိက္ခာ သမာဓိသိက္ခာ ပညာသိက္ခာ အကျင့်တရားပြီး ပြည့်စုံ တော့သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရား အထူးတိုးပွားစေရန်)

ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓံပူဇေမိ— (ဦးတကြိမ်ချ)။

ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဓမ္မံပူဇေမိ— (ဦးတကြိမ်ချ)။

ဣမာယဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ သံဃံပူဇေမိ (ဦးတကြိမ်ချ)။

(မြန်မာပြန်အနက်ပေါ်ပြပြီး)

ကျေးဇူးရှင် နံ့ယောဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကန်တော့ခန်း။

သဒ္ဓါပါလ ဆန္ဒမဟိံ၊ ဒယာညာဏကမ္မကရိံ
မမ္မဆေက ဂုဏစယိံ ဝန္ဒာမ အမှမာစေရိံ။

သဒ္ဓပါလံ သာသနာဝင်အများ ယုံကြည်မှုပွားအောင် အင်အားရှိသလောက် ခရီးပေါက်စေဘို့ စောင့်ရှောက်လေ့ ရှိပေထသော။ ဆန္ဒမဟိံ စတုဘုမ္မိက သာသနာကို ကမ္ဘာကြီးပြန့် တည်ရှိနှံ့အောင် ခိုင်ခန့်သော သမာဆန္ဒလည်း ရှိပေထသော။ ဒယာညာဏံ ပုဂ္ဂိုလ်တန်းစား မခွဲခြားဘဲ သနားခြင်းအမှန် စေတနာသန့်လျက် ဝေဘန်သောဉာဏ်လည်း ရှိပေထသော။ ကမ္မကရိံ ကံလေးပါးဝယ် ယုတ်လတ်ပယ်၍ စင်ကြယ်ဖြောင့်မတ် ကံအမြတ်ကိုသာ အထပ်ထပ်ပြုလေ့ ရှိပေထသော။ မမ္မဆေကံ သုတမယဉာဏ် စိန္တာမယဉာဏ် ဘာဝနာမယဉာဏ် သဘောမှန်တို့ဖြင့် ကျမ်းဂန်ကန့်သတ် ထုံးပုံကပ်လျက် ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိပေထသော။ ဂုဏစယိံ သာဝကတပည့် သဘောကြည့်လျက် ဂုဏ်ရှိသလော ခရီး ပေါက်အောင် ချီးမြှောက်လေ့ရှိပေထသော။ အမှံ သိက္ခာသုံးလီဆောင်ပွားတည်၍ ယောဂီခေါ်ထား တပည့်များ၏။ အာစေရိံ ဟု သာဝတိဘကြော ကျေးရွာတွေပါသော်လဲ နံ့ယောဂါမာ နေထိုင်လာ၍ ကျေညာထင်ပေါ် နံ့ယော ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မယံ ဆရာတော်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ချီးကျူး

ဖေါ်ထုတ် ဘုရားတပည့်တော်တို့သည်။ ဝန္ဒာမ လောကုတ္တရာ ဘန့်ဘိုး အသိဉာဏ်တိုးသဖြင့် ရှိခိုးကန်တော့ပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

ယခုဖေါ်ပြသော စကားအစဉ်များကို ဝတ် အသင်းသား အသင်းသူများနှင့် သဒ္ဓါတရားရှိသူများ အရကျက်၍ ဆက်လက်ရွတ်ဆိုကြရန် ဖေါ်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဗုဒ္ဓေါစ မင်္ဂလော လော ကေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါစာပိ လောကဂ္ဂေါ။

ဗုဒ္ဓံသရဏံ မာဂမ္မ သဗ္ဗဒုက္ခာပ မုစ္စရေ။

လောကေကာမ ရူပ အရူပဟု လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌။ ဗုဒ္ဓေါစ လေးပါးသစ္စာ မြတ်ဓမ္မာကို ဆရာမရှိ မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်ပင် သိမြင်နိုင်ပြောမြတ်စွာဘုရား သည်လည်း။ မင်္ဂလော အမြတ်ပိုင်းခြား မင်္ဂလာတရား တိုးဆက်ထင်ရှားမြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာကြီး ဖြစ်တော်မူ ပါပေ ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါစာပိ တေဘုမ္မိကစတုဘုမ္မိက သင်္ခတ အသင်္ခတ တရားသဘော အတန်တန်ကို မကြွင်းမကျန် အမြင်သန်သော သယမ္ဘူဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့်လည်း၊ ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏ လောကဂ္ဂေါ ကာမလောက ရူပလောက အရူပလောက သုံးလောက ဟိုထက် ကြီးမြတ်တော်မူပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂေါတမန္တယ်ဘွား မြတ်စွာဘုရားတည်း ဟူသော ကိုးကွယ်ရာကို အာဂမ္မသဒ္ဓါတန်သဲ မပြောင်းလဲဘဲ အစွဲပြုကြ၍ သတ္တာ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် သဗ္ဗဒုက္ခာ အပါဒါနိ ခြောက်ပါးအပါ ဒီရှစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲ

ဒုက္ခကြားမှ ပမုစ္စရေပမုစ္စန္တိ မချည်းမစွပ်။ ဆင့်ဆင့်ကျွတ်၍ ကင်းလွတ်ကြရကုန်၏။

ဓမ္မောစမင်္ဂလော လောကေ ဂမ္ဘီရော ဃောတိဒုဒ္ဒ
သော။

ဓမ္မံသရဏာမာဂမ္မ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။

လောကေ ကာမ ရူပ အရူပဟု လောကသုံးခွင် ဘုံအာပြင်၌။ ဓမ္မောစ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် မြိုက်နိ ဗ္ဗာန်နှင့် တဖန်ပရိယတ် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်သည် လည်း မင်္ဂလော အမြတ်ပိုင်းခြား မင်္ဂလာတရား တို့ထက်ထင်ရှား မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာကြီး ဖြစ်ပါပေ၏။ ဂမ္ဘီရော ပါဠိ၏ နက်နဲခြင်း အနက်၏နက်နဲခြင်း ဒေသနာ၏နက်နဲခြင်း အသိဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်း သဘောရင့်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိုးတွင်းမရ အလွန်နက်နဲလှပေ၏။ ဒုဒ္ဒသော အကျင့်မသန် ပုထုဇန်တို့ အလွန်သိနိုင်မြင်နိုင်ခဲသည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ ဓမ္မံသရဏံ ပါရမိကံ မဂ္ဂင်ကံ ဗောဇ္ဈင်ကံ စတုဘုမ္မိကတရားမှန်တည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာကို အာဂမ္မသဒ္ဓါတန်သဲ မပြောင်းလဲဘဲ အစွဲပြုကြ၍ သတ္တာ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် သဗ္ဗဒုက္ခာ အပါဒါန် ခြောက်ပါး အပါဒည်ရှစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲဒုက္ခ အာပေါင်းမှ ပမုစ္စရေ ပမုစ္စန္တိ မချည်းမစွပ် ဆင့်ဆင့်ကျွတ်၍ ကင်းလွတ်ကြရကုန်၏။

သံဃောစ မင်္ဂလောလောကေ ဒက္ခိဏေယျော သဒါ
ဘဝေ။

သံဃံသရဏာ မာဂမ္မ သဗ္ဗဒုက္ခာပမုစ္စရေ။

လောကေ ကာမ ရူပ အရူပဟု လောကသုံးခွင် ဘုံအာပြင်၌ သံဃောစ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရှစ်ယောက်သောအရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်အစစ် တရားရှစ်ပါးသည်လည်း၊ မင်္ဂလာ အမြတ်ပိုင်းခြား မင်္ဂလာတရားတို့ထက် ထင်ရှားမြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာကြီး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ သဒ္ဓါ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါ ခပ်သိမ်း ဒက္ခိဏေယျာ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ မြတ်သောအလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်သည်။ ဘဝေဖြစ်၏။ သံဃံသရဏ မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရှစ်ယောက်သော အရိယာ မဟာသတိပဋ္ဌာင်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော် အစစ် တရားရှစ်ပါးတည်းဟူသော ကိုးကွယ်ရာကို။ အာဂမ္မ သဒ္ဓါထန်သဲ မပြောင်းလဲဘဲ အစွဲပြုကြ၍ သတ္တာ လူ နတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ အပါဒါန်ခြောက်ပါး အပါဒည်ရှစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲဒုက္ခများမှ ပမုစ္စရေ ပမုစ္စန္တိ မချဉ်းမစွပ် ဆင့်ဆင့်ကျွတ်၍ ကင်းလွတ်ကြရကုန်တော့သတည်း။

\+ \+ ×

(မေတ္တာပို့) စတုဘုမ္မိကရိပ်သာမေတ္တာပို့

ယံဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ ယောစမနာ ပေါသကုဏာသ-
သဒ္ဒေါပါပဂ္ဂဟော ဒုသုပိနံ အကန္တံ။

ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသမေန္တု
ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသမေန္တု
သံဃာနုဘာဝေန ဝိနာသမေန္တု

ဣလ္လခဂေဟ တရားသဘင် ဆင်ယင်ခင်းကြင်း ဤအိမ်တွင်းသို့ အာဂတာနံ ကြည်ရွှင်ဟဒယ ရောက်လာကြကုန်သော ဝေါတုံမှာကံ သင်တရားနာပရိသတ်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့၏ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု ဝင်းပြင်တွင်းပ နှစ်ဌာနတို့၌၊ ဝါကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ အိမ်တွင်းအိမ်ပ ခြံတွင်းခြံပ မိမိတို့၏နေထိုင်သွားလာရာ ဒေသဟူသမျှတို့၌ ယံဒုန္နိမိတ္တဉ္စ အကြင်ဇနီးတပေါင်းစိုးသက်ရောင်နှင့် ချကောင်များဝတ် ဖွတ်ငွင်းတချိုး ဆိုးသမျှငှက် တောနက်တို့ရှိစွာန် ဝင်ပြန်ခိုအိပ် မကောင်းသောအတိတ်နိမိတ်တို့သည်ရင်း၊ ယံအဝမင်္ဂလဉ္စ အကြင်မင်္ဂလာမရှိသော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ စသော ငါးပါးသောကာမဂုဏ် တို့သည်ရင်း၊ အမနာပေါ မနှစ်သက်ဘွယ်သော သကုဏာသ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ထက်ခေါင်အိမ်မိုး ဝင်တိုးကျော်သန်း ငှက်သရမ်း၏ ယောသဒ္ဒါစ အကြင်အသံတို့သည်ရင်း။ ယောပါပဂ္ဂဟောစ အကြင်ဂြိုလ်နှိမ့် ဂြိုလ်ပန်းစန်းလက်ကျန်းနှင့် ညှိုးနွမ်းဆိုးယုတ် စုံးဘုတ်တစ္ဆေ ကဝေမှင်စာ ပဒရာရက္ခိုက် အတိုက်အမြှုတ် အနှုတ်အဖွဲ့ အစွဲအလမ်း အကြမ်းအနု ပြုပြုသမျှ မကောင်းသောလုလ္လ ပယောဂတို့သည်ရင်း။ ယံဒုသုပိနဉ္စ အကြင်ကြောက်လန့် ထိတ်ဘွယ်နှိပ်နှယ် ညှင်းပန်း အကြမ်းအယုတ် ဘန်းကုတ်ဆုပ်ဆွဲ အသဲအူနှုတ် ရိုက်ပုတ်ချီနှောင် ဂရောင်ဂတန်း ရောင်ရမ်းငိုကြွေး ပူဆွေးဆူပွက်

မကောင်းသောအိပ်မက်တို့သည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝေန ဘုရားသခင်၏ မေတ္တာရေခေါ် တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်ကြောင့်၎င်း၊ ဓမ္မာနုဿတိဝေန တရားတော်မြတ်၏ မေတ္တာရေခေါ် တန်ခိုးတေဇော်မေတ္တာတော်အာနုဘော်တော်ကြောင့်၎င်း၊ သံဃာနုဿတိဝေန သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းတို့၏ မေတ္တာရေခေါ် တန်ခိုးတေဇော်အာနုဘော်တော်ကြောင့်၎င်း၊ သဗ္ဗဘယေဟိ အလုံးစုံသော ဘေးအန္တရာယ် ရန်စွယ်ဟူသမျှတို့သည် ဝိနာသံ ပိန်းကြာဖက်ပေါ်တွင် ရေမတင် ကင်းစင်လွင့်ပျောက်ကျခြင်းသို့ အန္တုပ္ပါပုနန္တု ယန္တေကဟု ယံခုကစ နိဗ္ဗာန်ကြအောင် ဒိဌ္ဌပုံသေ ကျန်းမာချမ်းသာတော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

စတုဘုမ္မိကရိပ်သာအမျှဝေ

ဤသို့ယနေ့ ယခုပွါးများအားထုတ်ရသော စတုဘုမ္မိကကုသိုလ်ကောင်းမှု၏အဘို့ကို မွေးသမိခင် ကျွေးသဖခင် ဆရာသမားဘိုးဘွားဉာတိ အဆွေအမျိုးတို့မှစ၍ ရေမြေသန်း မင်းမိဖုရားနှင့် ပြည်သူလူအပေါင်းတို့၏ ကိုယ်ကာယ စောင့်ကြပ်နတ်ပါဆယ်နှစ်ဖြာမကြွင်း အိမ်စောင့်နတ် တောစောင့်နတ် ရွာစောင့်နတ် မြို့စောင့်နတ် ကျောင်းစောင့်နတ် ရုက္ခစိုး ဘုမ္မစိုး အာကာသစိုး မိုးနတ်သားတထွေ လေနတ်သားတဝ လနတ်သားတဖြာ စတုလောကပါလမကြွင်း သိကြားမင်းအစုံခြောက်ဘုံတဖြာ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ် အောက်ဝယ်တာဝ ဓတ္တရဋ္ဌ ဝိရူဠှက ဝိရူပက္ခ ကုဝေရနှင့် နဂါးဂဠုန် ဂုမ္ဘာန်ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗနှင့်

မြေ ရေ လေမကြွင်းရသည့် ဇာတိခေတ် အာဏာခေတ် ဝိသယခေတ် စက္ကဝါဠသု ကုဋေတသိန်း မိုတင်းနေမျိုး သိဒ္ဓိုး ကာဠ သုတ် သဃ်ာတ ရောရုဝ မဟာရောရုဝ တာပန မဟာတာပန အထိ အဝီစိအဆုံး ဘုံသုံးဆယ်တစ် ဖြစ်ဖြစ်သမျှ သတ္တဝါသဘာဇေမ အမျှပေးဝေပါ၏။ ဤကောင်းမှုကို သောင်းထိုက်ဇမ္ဗူ နတ်နှင့်လူကြည်ဖြူ သာခုသာခုသာခုခေါ်စေသောဝ်။

အမျှ....အမျှ....အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့
(သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ)
(အမျှဝေတမျိုး)

သုံးလူ့ထွဋ်ထား မြတ်တရားနှင့် ရှစ်ပါးသံဃာအရိယာအား ရတနာမိုးရွာသွန်းဖြိုး၍ ကိုးပါးခြောက်စုံ ကိုးဖြာဂုဏ်ကို အာရုံကြည်နူး နှုတ်လျှာမြူး၍ ကြည်နူးဆွဆွ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။

ပါရမီကုသိုလ်အဘို့ကိုလည်း မွေးမိခင်နှင့် ဖခင်ဆရာ ညာတကာအား သတ္တဝါများ နတ်တို့အားလဲ ရငြားပါစေ ပေးမျှဝေသည် ကောင်းစေ သာခု-သာခု-သာခု ခေါ်စေသော်ဝ်။

အမျှ....အမျှ....အမျှ
ယူတော်မူကြပါကုန်လော့(သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ)
စဘုဘုမ္မိကရိပ်သာမေတ္တာပို့
ဒုက္ခပ္ပတ္တာစ နိဒ္ဒုက္ခာ ဘယပ္ပတ္တာစ နိဗ္ဘယာ
သောကပ္ပတ္တာစ နိသောကာ ဟောန္တုသဗ္ဗေ ပိပါဏိနော။

ဒုက္ခပဋိပတ္တာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာမချမ်းသာဘဲ လွန်စွာပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော သဗ္ဗေပိ ကြွင်းမဲ့ ဉဿုံ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ပါဏိနောစကံ ပို့ဆောင်ကြ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြများစွာ သတ္တဝါတို့သည်လည်း နိဒုက္ခာ ဆင်းရဲခပင်း လွန်မြောက်ကင်း၍ ကပ်ခြင်းသုခ ချမ်းသာမြ ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု မေတ္တာဓါတ်ရေ အလွဲမသွေဘဲ ဖြစ်ကြ စေကုန်သတည်း။

သယပ္ပတ္တာ ကြောက်လန့်ဘွယ်ရာ အဖြာဖြာနှင့် များ စွာရှုပ်ထွေး တွင်းပြင်ဘေးသို့ ပြေးဝင်ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ ဉဿုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော ပါဏိနောစ ကံပို့ဆောင်ကြ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြများစွာ သတ္တဝါတို့သည် လည်း နိဗ္ဗယာ ဘေးအပေါင်းဟူသမျှ ကင်းလွတ်ကြ၍ မြေ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု မေတ္တာဓါတ်ရေ မလွဲ မသွေဘဲ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

သောကပ္ပတ္တာ ဉာတိဘောဂ သီလဒိဋ္ဌိ ကပ်ငြိရောဂါ ငါးဖြာသော ဗျသနတရားတို့ကြောင့် စိုးရိမ်ပင်ပန်း မရှင်လန်း ခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ ကြွင်းမဲ့ဉဿုံ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနောစ ကံပို့ဆောင်ချ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြ များစွာ သတ္တဝါတို့သည်လည်း နိသောကာ စိုးရိမ်ခြင်းမှ လွတ် ကင်းပ၍ မြေချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တုမေတ္တာ ဓါတ်ရေ မလွဲမသွေဘဲ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

မြေ ရေ လေ့မကြွင်းရသည့် ဇာတိခေတ် အာဏာခေတ် ဝိသယခေတ် စက္ကဝါဠ္ဍေသု ကုဋေတသိန်း မှီတင်းနေမျိုး သိဒ္ဓိုး ကာဋ္ဌသုတ် သင်္ဃာတ ရောရုဝ မဟာရောရုဝ တာပန မဟာတာပန အထိ အဝီစိအဆုံး ဘုံသုံးဆယ်တစ် ဖြစ်ဖြစ်သမျှ ‘သတ္တဝါသဘာဇေမ အမျှပေးဝေပါ၏။ ဤကောင်းမှုကို သောင်းထိုက်ဇမ္ဗူ နှတ်နှင့်လူကြည်ဖြူ သာဓုသာဓုသာဓုခေါ်စေသောဝ်။

အမျှ....အမျှ....အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့
(သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ)
(အမျှဝေတမျိုး)

သုံးလူ့ထွဋ်ထား မြတ်တရားနှင့် ရှစ်ပါးသံဃာအရိယာအား ရတနာမိုးရွာသွန်းဖြိုး၍ ကိုးပါးခြောက်စုံ ကိုးဖြာဂုဏ်ကို အာရုံကြည်နူး နှတ်လျှာမြူး၍ ကြည်နူးဆွဆွ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။

ပါရမီကုသိုလ်အဘို့ကိုလည်း မွေးမိခင်နှင့် ဖခင်ဆရာ ညာတကာအား သတ္တဝါများ နှတ်တို့အားလဲ ရငြွေးပါစေ ပေးမျှဝေသည် ကောင်းစေ သာဓု-သာဓု-သာဓု ခေါ်စေ သော်ဝ်။

အမျှ....အမျှ....အမျှ
ယူတော်မူကြပါကုန်လော့(သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ)
စတုဘုမ္မိကရိပ်သာမေတ္တာပို့
ဒုက္ခပ္ပတ္တာစ နိဒ္ဒုက္ခာ ဘယပ္ပတ္တာစ နိဗ္ဘယာ
သောကပ္ပတ္တာစ နိသောကာ ဟောန္တုသဗ္ဗေ ပိပါဏိနော။

ဒုက္ခပတ္တာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာမချမ်းသာဘဲ လွန်စွာပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော သဗ္ဗေပိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ပါဏိနောစကံ ပိုဆောင်ကြ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြများစွာ သတ္တဝါတို့သည်လည်း နိဒုက္ခာ ဆင်းရဲပင်း လွန်မြောက်ကင်း၍ ကပ်ခြင်းသုခ ချမ်းသာမြ ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု မေတ္တာဓါတ်ရေ အလွှမသေ့ဘဲ ဖြစ်ကြ စေကုန်သတည်း။

သယပတ္တာ ကြောက်လန့်ဘွယ်ရာ အဖြာဖြာနှင့် များ စွာရှုပ်ထွေး တွင်းပြင်ဘေးသို့ ပြေးဝင်ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော ပါဏိနောစ ကံပို့ဆောင်ကြ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြများစွာ သတ္တဝါတို့သည် လည်း နိဗ္ဗယာ ဘေးအပေါင်းဟူသမျှ ကင်းလွတ်ကြ၍ မြေ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု မေတ္တာဓါတ်ရေ မလွှဲ မသေ့ဘဲ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

သောကပတ္တာ ဉာတိဘောဂ သီလဒိဋ္ဌိ ကပ်ငြိရောဂါ ငါးဖြာသော ဗျသနတရားတို့ကြောင့် စိုးရိမ်ပင်ပန်း မရွှင်လန်း ခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနောစ ကံပို့ဆောင်ချ ဘုံဘဝ၌ တည်ကြ များစွာ သတ္တဝါတို့သည်လည်း နိသောကာ စိုးရိမ်ခြင်းမှ လွတ် ကင်းပ၍ မြေချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တုမေတ္တာ ဓါတ်ရေ မလွှဲမသေ့ဘဲ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

ဧတ္တာဝတာစ အမှေဟိ သမ္ပဒံ ပုညသမ္ပဒံ
သဗ္ဗေဒေဝါ နုမောဒန္တု သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ
ဒါနံဒ ဒန္တုသဒ္ဓါယ သီလံရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု ဂစ္ဆန္တုဒေဝတာဂတာ။

ဧတ္တာဝတာစ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိအစဉ် ပဋိပတ်မဂ္ဂင် အနုဓမ္မကျင့်စဉ်ဖြင့် အမှေဟိ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက အနုဓမ္မကို ကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် သမ္ပဒံ အခါကောင်းသင့် မဂ်ဉာဏ်ပွင့်အောင် ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးအပ်သော။ ပုညသမ္ပဒံ၊ ပါရမီ သမ္ဘာရ မြတ်ပုညာ လုံးဝဥဿုံ ခေတ်ကောင်းကြုံ၍ ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါအပေါင်း များစွာနတ်ဒေဝါတို့သည် အနုမောဒန္တု နှစ်သက်ရွှင်ပြ ဝမ်းမြောက်ကြ၍ အနုမောဒနာပြုကြပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊လောကီလောကုတ္တရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို လိုရာဆန္ဒ ကြံတိုင်းရ၍ လုံးဝဥဿုံ တိုက်ဆိုင်ကြုံလျက် ပြည့်စုံပြီးစီးခြင်းအကျိုးငှါ။ သဒ္ဓါယ၊ အမြတ်ကို အားကိုးကံ,ကံ၏အကျိုး၌အုပ်စိုး၍တည်ပါရမီဟုယုံကြည်သောသဒ္ဓါတရားဖြင့်။ သဒ္ဓါယ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့်သမာဓိ သတိနှင့်ဣန္ဒြေ ဤငါးထွေကို ခွဲဝေပိုင်းခြား သဒ္ဓါတရားဖြင့်။ ဒါနံ နှစ်ဆယ်သောအစု ဒါနဝတ္ထုတို့ကို။ ဒါနံ ဒါနပါရမီ မင်္ဂလာသုံးပါးကို။ ဒ ဒန္တု နှစ်သက်ရွှင်ပြ ပေးလှူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဒါ နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘေးကင်းကွာအောင် အခါခပ်သိမ်း သီလံ အဓိသီလ ပါရမီမင်္ဂလာသုံးပါးကို။ ဝါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဟုဆိုအပ်သော အာဒိဗြဟ္မ

စရိယက အာဇီဝဋ္ဌမကဂရူ ဓမ္မသီလတော်မြတ်ကို။ ရက္ခန္တု မကျိုးမပေါက် မကြားမပျောက်ရအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့် ရှောက်နိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။ ဘာဝနာ ကာယဂတာ ဒွတ္တိံ သာဟု ကောယန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရွတ်ပွါးစီးဖြန်းခြင်း၌။ အဘိရတာ ပျင်းရိမပေါ် ရှင်လန်းပျော်၍ မွေ့လျော်နိုင်ကြ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုသိုလ်ဖြိုးဝေ မဂ်အခြေ၌ ဖြစ်ကြစေ ကုန်သတည်း။ အာဂတာ ပါရမီမဂ်လာ လောကုတ္တရာ စတု ဘုမ္မိက မဟာသတိပဋ္ဌာန်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဘုရားကုသိုလ်တော် ပွါး တရားတော်မြတ်ကြီးကို နာကြားခြင်းငှါ ရောက်လာကြကုန် သော။ ဒေဝတာ ထင်ရှားသော နတ်ဗြဟ္မာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တု သင်တို့နေရာ သင်တို့ပြန်ကြ၍ ကာယာနုပဿနာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကမ္မဋ္ဌာန်း တော်မြတ်ကြီးကို အဘန်ဘန်အထပ်ထပ် မပြတ်ဆင်ခြင်နှလုံး သွင်း အားထုတ်ကြပါကုန်လော့။

သာသနာ အာသိသဂါထာ

သာသနဿစ လောကဿ ဝုဍ္ဎိ ဘဝတုသဗ္ဗဒါ
သာသနမ္ပိစ လောကဉ္စ ဒေဝါရက္ခန္တုသဗ္ဗဒါ

သာသနဿစ မိုက်မှောင်ခွင်းပျောက် အလင်းရောက် အောင် ထွန်းတောက်လျှံညီး သုံးရပ်သော စတုဘုမ္မိကသာသ နာတော်မြတ်ကြီး၏ရင်း၊ လောကဿ လူအပေါင်းတို့၏ရင်း၊ သဗ္ဗဒါ နေ့ညမပြတ် မလပ်ဗီဇနာ ပြန်ခရာဖြင့် မှန်စွာမတိမ်း

အခါခပ်သိမ်း၊ ဝုဇ္ဇိတနေ့တမျိုး ကြက်သရေတက်နေတိုးသလို ပြည့်ဖြိုးထင်လင်း ကြီးပွားခြင်းသည် ဘဝတု အရောင်မမှိန် ရောင်ရှိန်ထွန်းသစ် အမှန်ပင် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ သာသနပိစ အလင်းရောင်ရှိန် တသိန်ထိန်နှင့် သာဂိန်ဥက္ကဋ္ဌ. စောနေနတ်၏ သုံးရပ်ထင်ပေါ် စတုဘုမ္မိက သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ရှင်း၊ လောကဥ္စ လူအပေါင်းတို့၏ရှင်း၊ လောကဥ္စ သာသနာအတွက် ကိုယ့်အသက်ကို ထက်မြက်စေတနာ သဒ္ဓါရင့်ညောင်း လူ အပေါင်းတို့၏ရှင်း၊ ဝါ—သာသနာအလင်းရောင်မှာ ဝင်းပြောင်ကာအရှိန်တိုးစေဘို့ အမျိုးမျိုးဆောင်ရွက် စောင့်ရှောက်ကြ ကုန်သော၊လူအပေါင်းတို့၏ရှင်း၊ ဒေဝါသာသနာစောင့် ကမ္ဘာ စောင့်နှင့် မြို့စောင့်ပြည်ရွာ အာသာသဌ် ဘုမ္မာ ရုက္ခာ အစဖြာ၍ သမာဒေဝ မည်နာဖြင့် ခေါ်ကြထင်ရှား နတ်အများတို့သည် သဒ္ဓါပေါ်ဒိဗ္ဗနာ ပြန်ခရာဖြင့် မြန်စွာမတိမ် းအခါခပ်သိမ်း ရက္ခန္တ၊ မိစ္ဆာမှောင်ပယ်ချိုး ဒို့သာသနာအရောင်တိုးစေဘို့အမျိုး မျိုးဆောင်ရွက်စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော၊ရက္ခန္တ၊ သာသနာ့အ လင်းရောင်မှ ဝင်းပြောင်ကာအမှောင်မကပ်ရအောင့်သမ္မာခေါ် အပ် အရှင်နတ်အပေါင်းတို့က လောကီ လောကုတ္တရာ ခရီး ရောက်အောင် ကောင်းကောင်းကြီးသာ စောင့်ရှောက်ကြပါ ကုန်လော့။

အမှာစကားရပ်။ ယခု ဖော်ပြထားရှိသော မေတ္တာပို့များ ဆုတောင်းစကားများသည် ဗုဒ္ဓ၏ အလို တော်ကြမျှား ဖြစ်သည့်အတွက်သဒ္ဓါတရား

ရှိသူများ အရကျက်၍ ရွတ်ပွားကြရန် ဖြစ်ပေသည်။

အဓိပညာ ဝိပဿနာရှင်းတန်း။

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန်တကယ် ရလို ရောက်လို၍ ကောင်းမြတ်သောတရားတို့ကို အားထုတ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သူတော်ကောင်းတို့သည် အကြောင်းဖြစ်သော ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်တရားများကို ရှေးဦးစွာ အားထုတ်ရာ၏ အဘယ်သို့ အားထုတ်ရာသနည်း ဟူမူကား။

မဂ်လေးပါးတို့၏ အခြေကား ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဆယ်ပါးတည်း၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဆယ်ပါး၏ အခြေကား သမာဓိ နှစ်ပါးတည်း။ သမာဓိနှစ်ပါးတို့၏အခြေကား ကာယသုခ စိတ္တသုခ နှစ်ပါးတည်း။ ကာယသုခ စိတ္တသုခနှစ်ပါးတို့၏အခြေကား သီလနှစ်ပါးတည်း၊ သီလနှစ်ပါးတို့၏အခြေကား ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ တရား နှစ်ပါးတည်း ထိုပဋိပတ်ကျင့်စဉ် တရားအပေါင်းတို့တွင် မကောင်းမှုကို ရှက်တတ်သော ဟိရီတရား မကောင်းမှုကို လန့်တတ်သော ဩတ္တပ္ပတရား ဤနှစ်ပါးပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင် စင်ကြယ်စွာသော သီလနှစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်ရာသည်။ စင်ကြယ်စွာသော သီလနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာလျှင် ကာယသုခ စိတ္တသုခ နှစ်ပါးကို ရနိုင်ကုန်ရာသည်။ ကာယသုခ စိတ္တသုခနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် လောကုတ္တရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀–တို့တွင် တပါးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သမာဓိ

တရားနှစ်ပါးကို ရနိုင်ရာသည်။ သမာဓိတရားနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင် ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဆယ်ပါးကို ရနိုင်ကုန်ရာသည်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရ၍ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်ကုန်ရာသည်။

မှတ်ချက်။ ဉာဏ်စဉ်များကို ဆက်လက်၍မပြမီ တရားအားခြင်း တရားအားထုတ်သည့် တရားအားထုတ်မှုစသည်ဖြင့် ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်။ တရားအားထုတ်သည်ဟုဆိုရာ၌ မတရားသော ကာယကံ့ ဝစီကံ မနောကံတို့ကို ပါယ်စွန့်၍ တရားသော ကာယကံဝစီကံ မနောကံတို့ကို ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကြ ဝေရာမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိဟု စောင့်ရှောက် စောင့်ဆည်းခြင်းကို သာလျှင် တရားအားထုတ်သည်ဟု ခေါ်ဆိုရာ၏။ ထို့ကြောင့်—

တရားကျင့်စဉ်မှာ—ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ကံသုံးပါး ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး(ဝါ)တဆယ့်နှစ်ပါးတို့ကို ပါယ်စွန့်ဆောက်တည် ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ ပစ္စယသံနိဿိတသီလအားဖြင့် သီလကြီးလေးပါး။

(၁) ကံသုံးပါး အထူးစင်ကြယ်ခြင်း ပါတိ မောက္ခသံဝရသီလ

(၂) ဣန္ဒြေငါးပါး ခြောက်ပါးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိမ်းမှု ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

(၃) အသက်မွေးစင်ကြယ်မှု အာဇီဝပါရိ သုဒ္ဓိသီလ

(၄) ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေက္ခနာ ဆင်ခြင်ကာသုံးဆောင်မှု ပစ္စယသံ နိဿိတသီလ ၎င်းသီလလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် သီလဝိသုဒ္ဓိခေါ်ဆိုရပါသည်။သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ အစ၏ကောင်းခြင်းဖြင့်သောသီလက္ခန္ဓဖြစ်၍ ၎င်းအကျင့်တရားနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အန္ဓပုထုဇန်အနွယ်ပြတ်၍ ကလျာဏသေက္ခအရိယာ အ ဖြစ်သို့ ရောက်ကြောင်း ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလျာဏောန ကလျာဏတရော ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာပဋိဝိရတောဟောတိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိအတ္တနာ စ မုသာဝါဒါပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စမုသာဝါဒါဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိအတ္တနာ စ ပိသုဏာယဝါစာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ပိသုနဝါစာဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ အတ္တနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ဖရုသာဝါစာ ဝေယာမဏိယာ သမာဒပေတိအတ္တနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ သမ္ဖပ္ပ

လာပါ ဝေရာမဏီ ယာ သမာဒပေတိ အတ္တနာစ အနဘိဇ္ဈာလု
ဟောတိ ပရဥ္စအနဘိဇ္ဈာ သမာဒပေတိ အတ္တနာစ အဗျာပန္န
စိတ္တောဟောတိ ပရဥ္စ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ အတ္တနာစ
သမ္မာဒိဋ္ဌိပရဥ္စ သမာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ အယံဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
ကလျာဏော ကလျာဏတရော။

(ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်)

ယဿကာယေန ဝါစာယ မနသာ နတ္ထိ ဒုက္ကဋံ
တံအဟံ ကေလျာဏ သီလောတိ အာဟု အဘိက္ခု ဟိရိမနံ။

(ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်)

ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှု၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှု၊ စိတ်ဖြင့်
မကောင်းမှု၊ မကောင်းသဖြင့် ဖြစ်မှား လွန်ကျူးခြင်းမရှိ၊
မကောင်းမှု ဒုစရိုက် အဖြာဖြာတို့ကို ရှက်ကြောက်တတ်သော
စိတ်နှလုံးရှိသောသူအား အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သူဟူ၍
ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုကုန်၏။

ကာယေန သံဝရောသာဓု
သာဓုဝါစာယ သံဝရော
မနသာသံဝရော သာဓု
သာဓုသဗ္ဗတ္ထ သံဝရော

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်မကောင်းမှု(ဝါ)သတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ လွန်
ကျူးမှု၊ သောက်စားမှုတို့ကို စောင့်ရှောက် စောင့်ထိန်း
ဆောက်တည်နိုင်ခြင်းသည် သာဓု ကောင်းမြတ်လှပေ၏ ဟု
သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်ကြီး သာဓုခေါ်တော်မူ၏။

နှုတ်ဖြင့် (ဝါ) ပါးစပ်ဖြင့် ဒုစရိုက်တရား မဖြစ်ပွါးရအောင် (ဝါ) လိမ်မှု၊ ဂုံးတိုက်မှု၊ ဆဲဆိုမှု၊ ပိန်ဖျင်းပြောမှုတို့ကို စောင့်ထိန်းစောင့်ဆည်းနိုင်ခြင်းသည် သာဓုကောင်းမြတ်လှပေ၏ဟု သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး သာဓုခေါ်တော်မူ၏။

စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်တရား မဖြစ်ပွါးရအောင် (ဝါ) သူ့စည်းစိမ် မတရားကြံမှု၊ ရန်ငြိုးထားမှု၊ အယူမှားမှု၊ အသက်မွေးမှားမှုတို့ကို စောင့်ရှောက် စောင့်ထိန်း စောင့်စည်းနိုင်ခြင်းသည် သာဓုကောင်းမြတ်လှပေ၏ဟု သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး သာဓုခေါ်တော်မူ၏။

ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးဖြင့် ဒုစရိုက်တရား မဖြစ်ပွားရအောင် စောင့်ရှောက် စောင့်ထိန်း စောင့်စည်း နိုင်ခြင်းသည် သာဓုကောင်းမြတ်လှပေ၏ဟု သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး သာဓုလေးကြိမ် ခေါ်တော်မူ၏။

ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေယ်တိ
ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေယ်တိ
မနော ဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေယ်တိ
တတော တံ့ဘိက္ခု သီလံနိဿာယ သီလေပတိဋ္ဌာယ
စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေယ်တိ။

(မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်)

ကာယဒုစ္စတံ ကာယဒုစရိုက်တရားကို ပဟာယ ရှောင်ရှားပယ်ခွါ၍ ကာယသုစရိတံ ကာယသုစရိုက်တရားကို ဘာဝေယ်တိ ပွားများလေ့(ဝါ)ပွားလတ္တံ့။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ဝစီ

ဒုစရိုက်တရားကို ပဟာယ ရှောင်ရှားပယ်ခွါ၍ ဝစီသုစရိတံ ဝစီသုစရိုက်ကို ဘာဝေဿတိ ပွါးများလော့ (ဝါ) ပွါး လတ္တံ့။

မနောဒုစ္စရိတံ၊ မနောဒုစရိုက်တရားကို ပဟာယ ရှောင် ရှားပယ်ခွါ၍၊ မနောသုစရိတံ မနောသုစရိုက်တရားကို ဘာဝေ ဿတိ၊ ပွါးများလော့၊ (ဝါ)ပွါးလတ္တံ့။ ဘိက္ခု၊ သံသရာ ဘေးကိုတွေး၍ ရှုတတ်သော။ တွံ၊ သင်သည်။ သီလံ ကာယ သုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသောသီလကို၊ နိဿာယ မှီ၍။ သီလေ၊ သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ မလွန်ကြူးသော အားဖြင့် တည်ပြီး၍။ တတော၊ ထိုသုစရိုက်သီလ၌ တည်ပြီး သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ စတ္တာရော လေးပါး ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို။ ဘာဝေဿတိ၊ ပွါးများ လော့ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဤသည်ကား အဓိသီလသိက္ခာ သီလက္ခန္ဓမည်၏။

ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ နှစ်ပါးကို ပြည့်စုံစေ တတ်သော ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော၊ ဒွေသ ကာယဂတာသတိကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် သမ္မပ္ပဓါန် မဂ္ဂ သစ္စာ ဘာဝနာပွါးများမှု စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ အလယ်၏ကောင်းခြင်းဖြစ်သော သမာဓိက္ခန္ဓ။

ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်တရားနှင့် ရုပ်ကိုရှုဆင်ခြင် ခြင်း ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်တရား စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်တရား ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်တရား ၎င်းသတိ ပဋ္ဌာန်တရားသုံးပါးဖြင့် နာမ်ကိုရှုဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဤကဲ့သို့ ရုပ်

နာမ်တရားကိုပိုင်းခြား၍(ဝါ)ရုပ်တရားကို ပိုင်းခြား၍သိသော ရူပပရိစ္ဆေဒ နာမ်တရားကို ပိုင်းခြား၍သိသော နာမပရိစ္ဆေဒ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ခွဲခြား၍သိသော ဉာဏ်ကို နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ်ဟုခေါ်ဆိုသည်။

ငါ့ကိုယ် ငါ့သား ငါ့လင်ဟု စွဲလန်း၍ယူသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ၂၀ ကွာ၍ စင်ကြယ်သည်ကို ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်၊ ရှုဒွေ သောတာပန်အနုဖြစ်၏။

အန္တမသော ဝိသတိဝတ္ထုကံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဥပါဒါယ
ဒိဋ္ဌိနာမ သင်္ဂဥပနေတုံ နတ္ထိ
ကေန္တံ နိရိယသို့ ယေဝ နိမုဇ္ဇာပေတိ။

(တိက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

အန္တမသော၊ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝိသတိ၊ ဝတ္ထုကံ ၂၀သော ဝတ္ထုကံသည်(ဝါ)၂၀သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ ဒိဋ္ဌိနာမ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ သင်္ဂ နည်ပြည်သို့ ဥပနေတုံ ဆောင်ခြင်းငှါ နတ္ထိ မရှိ။ ကေန္တံ စင်စစ်။ နိရိယသို့ ယေဝ ငရဲ အပါယ် လေးဘုံသို့၌သာလျှင် (ဝါ) ငရဲ တိရိစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ် အပါယ်လေးဘုံထဲ၌သာလျှင်။ နိမုဇ္ဇာပေတိ နစ်မြုပ်မြောပါစေ ရာ၏။

ဤဒေသနာတော်အရကား ငါ သူတပါး ယောကျ်ား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟူ၍ ခန္ဓာငါးပါး အလိုက်အသိများ အမြင်များ အမှတ်များမှ လွတ်ကင်းလွတ်မြောက်ရန် (ဝါ)မင် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ်အလိုရှိကြ

ကုန်သော အမျိုးကောင်း သားသမီးတို့သည် ဤဘက္ကာယဒိဋ္ဌိ (၂၀)မှ လွတ်ကင်းအောင် မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း (ဝါ) မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကမ္မဋ္ဌာန်း(ဝါ) ကိုယ်ကျိုးစီးပွါး အလှုန်များသည့် ဒွတ္တိံသကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပုင်းအရိကို ခွါ၍ မမေ့မလျော့သော လုလ္လဝီရိယဖြင့် အနုလောမ ပဋိလောမပွါးများရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်ရ ပေသည်။

> သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော
> ဒယှမာနော၀ မတ္ထကေ
> သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ
> သတော ဘိက္ခုပရိဗ္ဗဇေ
>
> (သံယုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ မင်္ဂလာလိုလားကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ သတ္တိယာ၊အသွားထက်၍ ချွန်လှစွာသော လှံခရင်း ချွန်ကြီးဖြင့် ဩမဋ္ဌောဝိယ ရင်လည်တည့်တည့် အသံနှလုံးခြားဦး စူးစိုက်၍နေသောသူကဲ့သို့။ မတ္ထကေ ဦးခေါင်းထက်၌ ဒယှမာနော၀ မီးကြီးလောင်မီး စွဲနေသောသူကဲ့သို့ရင်း၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ငါလင် ငါသား ငါမယားဟု အထင်အမြင်လွဲ၍ (ဝါ) ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တ ၀ါ ငါသူတပါး ယောကျ်ားမိန်းမဟု အယူစွဲနေကြကုန် သော (ဝါ)ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ်တို့ကို ပြုလုပ်ရှု နေကြကုန်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အယူမှားကြီးကို ; ပဟာနာယ ပယ်ရှား စွန့်ပြစ်စေခြင်းငှါ (ဝါ) လွတ်ကင်းလွတ်မြောက်စေ ခြင်းငှါ။ သတော၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ;ကာယဂတာ

သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို မမေ့မလျော့ မပေါ့ဘဲ မြဲသောသတိ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခု သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို တွေး၍ ကြောက်တတ်သော ငါ၏ချစ်သားချစ်သမီးတို့သည်။ ပရိဗ္ဗဇော၊ ကာယနုပဿနာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားမပြတ် ပွါးလျက်ကြိုးစားအားထုတ်၍နေရာသတည်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နာနရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်အမြင် သန့်ပါက ရုပ်နာမ်ဂန္ထာတရားတို့သည် မည်သူပြုပြင်၍မျှ ဖြစ်ရသည်မဟုတ်၊ မိမိတို့အတိတ်က အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝ ဤအကြောင်း ငါးပါးတို့ ပြုလုပ်ခဲ့၍ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ဝိညာဏ် နာမ် ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဤအကျိုးတရားငါးပါး ပေါ်ပေါက် တည်ရှိရသည့်အတွက် ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ ဤဘေးဆိုးကြီးကို မတွေ့လို မရလို မဖြစ်လိုသော်လည်းဘဲ တွေ့ကြုံကြရလေသည်။ ယခုတဖန် ပစ္စုပ္ပန်၌ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ အကြောင်းတရား ငါးပါးကို အသစ်တဖန် ပြုလုပ်ပြန်လျှင် နောင်အနာဂါတ်၌တဖန် ဝိညာဏ် နာမ် ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ စသည်အကျိုးတရား တဖန်ဖြစ်ရဦးမည်ဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါ ၁၂ ပါး ခြင်းရာ ၂၀ သုံးသွယ်သောအစပ် လေးထပ်သောအလွှာ သုံးဖြာသောဝဋ် နှစ်ပါးသော သံသရာရေသောက်မြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်၍သိသော ဉာဏ်ကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ခေါ်သည်။ (၈) ပါး (၁၆)ပါးသော ယုံမှားခြင်းမှ ကင်း၍ စင်ကြယ်သောကြောင့် ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ စူဠ သောတာပန်အရှင်ဖြစ်၏။

ကုန်သော အမျိုးကောင်း သားသမီးတို့သည် ဤဘက္ကာယဒိဋ္ဌိ (၂၀)မှ လွတ်ကင်းအောင် မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း (ဝါ) မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကမ္မဋ္ဌာန်း(ဝါ) ကိုယ်ကျိုးစီးပွါး အလွန်များသည့် ဒွတ္တိံသကာယဂတာ သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပျင်းအရိကို ခွါ၍ မမေ့မလျော့သော လုလ္လဝီရိယဖြင့် အနုလောမ ပဋိလောမပွါးများရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်ရ ပေသည်။

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော
ဍယှမာနောဝ မတ္ထကေ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ
သတော ဘိက္ခုပရိဗ္ဗဇေ

(သံယုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ မဂ်ဖိုလ်လိုလားကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ သတ္တိယာ၊အသွားထက်၍ ချွန်လှစွာသော လှံခရင်း ခွကြီးဖြင့် ဩမဋ္ဌောဝိယ ရင်လည်တည့်တည့် အသံနှလုံးခြား၌ စူးစိုက်၍နေသောသူကဲ့သို့။ မတ္ထကေ ဦးခေါင်းထက်၌ ဍယှမာနောဝ မိုးကြိုးလောင်မီး စွဲနေသောသူကဲ့သို့ငှင်း၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ငါ့လင် ငါ့သား ငါ့မယားဟု အထင်အမြင်လွဲ၍ (ဝါ) ပဉ္စုပ်သတ္တဝါ ငါသူတပါး ယောကျ်ားမိန်းမဟု အယူစွဲနေကြကုန်သော (ဝါ)ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ်တို့ကို ပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အယူမှားကြီးကို ပဟာနာယ ပယ်ရှား စွန့်ပြစ်စေခြင်းငှါ (ဝါ) လွတ်ကင်းလွတ်မြောက်စေ ခြင်းငှါ။ သတော၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကာယဂတာ

သတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို မမေ့မလျော့ မပေါ့ဘဲ မြဲသောသတိ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခု သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို တွေး၍ ကြောက်တတ်သော ငါ၏ချစ်သားချစ်သမီးတို့သည်။ ပရိဗ္ဗဇော၊ ကာယနုပဿနာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားမပြတ် ပွါးလျက်ကြိုးစားအားထုတ်၍နေရာသတည်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နာနရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်အမြင် သန့်ပါက ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတရားတို့သည် မည်သူပြုပြင်၍မျှ ဖြစ်ရသည်မဟုတ်၊ မိမိတို့အတိတ်က အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝ ဤအကြောင်း ငါးပါးတို့ ပြုလုပ်ခဲ့၍ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ဝိညာဏ် နာမ် ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဤအကျိုးတရားငါးပါး ပေါ်ပေါက် တည်ရှိရသည့်အတွက် ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ ဤဘေးဆိုးကြီးကို မတွေ့လို မရလို မဖြစ်လိုသော်လည်းဘဲ တွေ့ ကြုံကြရလေသည်။ ယခုတဖန် ပစ္စုပ္ပန်၌ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ အကြောင်းတရား ငါးပါးကို အသစ်တဖန် ပြုလုပ်ပြန်လျှင် နောင်အနာဂါတ်၌တဖန် ဝိညာဏ် နာမ် ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ စသည်အကျိုးတရား တဖန်ဖြစ်ရဦး မည်ဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါ ၁၂ ပါး ခြင်းရာ ၂၀ သုံးသွယ် သောအစပ် လေးထပ်သောအလွှာ သုံးဖြာသောဝဋ် နှစ်ပါး သော သံသရာရေသောက်မြစ်တို့ကို ဆင်ခြင်၍သိသော ဉာဏ်ကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ခေါ်သည်။ (၈) ပါး (၁၆)ပါးသော ယုံမှားခြင်းမှ ကင်း၍ စင်ကြယ်သောကြောင့် ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ စူဠ သောတာပန်အရင့်ဖြစ်၏။

ဤဉာဏ်နှစ်ပါးကို ပိုင်ပါမှ ဝိပဿနာဉာဏ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်ခွင့်ရှိပေမည်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပါမှ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ကေန်မုချ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပေမည်။

ဝိပဿနာဟု ဆိုရာ၌ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် သမထဖြစ်၏။ ဘာဝနာ သမထအစွမ်းဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပုံကား—

ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော စသည့် ကာယဂတာ သတိ ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများခြင်းသည် ဘာဝနာမည်၏။

နိဝရဏကိလေသာ ထကြွခြင်းမရှိ ငြိမ်နေ ခြင်းသည် သမထမည်၏။

အနိစ္စတွေ ဒုက္ခတွေ အနတ္တတွေဟု ထင်မြင်ခြင်းသည် ဝိပဿနာမည်၏။

ဘာဝေတီတိဘာဝနာ နီဝရဏကိလေသေသမေတီတိ သမထော အနိစ္စဒိတိ လက္ခဏေ ဝိဝိဓ ကာလေသု သုဒ္ဒေန ပဿတီတိဝိပဿနာ အသုပ်တခြား ထင်မှတ်တတ်၏ သတိ အထူးပြုဘွယ်တည်း။

ဘာဝေတိ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစောဟု အနုလောမ ပဋိလောမ ကေန္တရိက ဒွန္တရိက အင်္ဂသ နဂါဗါသိဝ အဝတ္တာဟာရသခ်လိကဗဒ္ဓ ဗျာနနုလောမ ကသိဏာနုလောမ အနုလောမခန္တ ဂေါတြဘူးတိုင်အောင် ပွားများတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာတို့ကြောင့် ဘာဝနာ ဘာဝနာမည်၏။

နီဝရဏကိုလေသေ နီဝရဏငါးပါး၊ ခြောက်ပါး၊ ရှစ်ပါး၊တထောင်ငါးရာ ကိလေသာတွေကို သမေတိ ထကြွသောင်းကျန်း ဘီလူးဖမ်းသကဲ့သို့ ကတန်းကဲရန်းမရှိ ပိပိပြားပြား ငြိမ်ဝပ်၍ သွားစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာထို့ကြောင့် သမထော သမထမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပွါးတုံးပွါးဆဲ၊ ဆင်ခြင်ဆဲ၊ ဤသတိတရားအစဉ် နားဆဲကာလ ကိလေသာ ငြိမ်ဝပ်နေသည်၊ သမထအတွက် အလုပ်တမျိုး မရှာရ။

အနိစ္စဒိတိ လက္ခဏော အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ကို၊ ဝိဝိဓကာလေသု အထူးထူးသော ကာလတို့၌ သုဒ္ဓန နီဝရဏငါးပါး၊ ခြောက်ပါး၊ ရှစ်ပါး၊တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမဝင် ချေးညှော်တွင်စင်၍နေသော သမထကြောင့် ပဿတိ ထင်ထင်ရှားရှား များများကြီး တွေ့မြင်ရ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ မည်၏။

(သတိ) ဘာဝနာ သမထရှိမှ ဝိပဿနာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်တမျိုးမရှာရ။

ဤကဲ့သို့ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် အခြေခံဉာဏ်နှစ်ပါး ထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်ပြီး အမြင်သန့်ပါက—

ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါး ဟူသော်ကား—

(၁) သမ္မသနဉာဏ်၊ (၂) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ (၃) ဘင်ဉာဏ်၊ (၄) ဘယဉာဏ်၊ (၅) အာဒီနဝဉာဏ်၊ (၆)

ဤဥာဏ်နှစ်ပါးကို ပိုင်ပါမှ ဝိပဿနာဉာဏ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်ခွင့်ရှိပေမည်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ပါမှ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ဧကန်မုချ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပေမည်။

ဝိပဿနာဟု ဆိုရာ၌ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် သမထဖြစ်၏။ ဘာဝနာ သမထအစွမ်းဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပုံကား—

ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော စသည့် ကာယဂတာ သတိ ဒွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများခြင်းသည် ဘာဝနာမည်၏။

နိဝရဏကိလေသာ ထကြွခြင်းမရှိ ငြိမ်နေ ခြင်းသည် သမထမည်၏။

အနိစ္စတွေ ဒုက္ခတွေ အနတ္တတွေဟု ထင်မြင်ခြင်းသည် ဝိပဿနာမည်၏။

ဘာဝေတီတိဘာဝနာ နီဝရဏကိလေသေသမေတိ(?)ငါ သမထော အနိစ္စဒိတိ သက္ခဏော ဝိဝိဓ ကာလေသု သုဋ္ဌု ပဿတီတိဝိပဿနာ အသုပ်တခြား ထင်မှတ်တတ်၏ သငါ အသုံးပြုဘွယ်တည်း၊

ဘာဝေတိ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစောဟု အနုလောမ ပဋိလောမ ဧကန္တရိက ဒွန္တရိက အဂ္ဂသ နဂ ါဗါသိဝ အဝတ္တာဟာရသင်္လိကဗဒ္ဓ စျာနနုလောမ ကသိဏာနုလောမ အနုလောမခန္တ ဝေ တြဘူးတိုင်အောင် ပွားများတတ်၏။ ဤငါ တည့်မှုတို့ကြောင့် ဘာဝနာ ဘာဝနာမည်၏။

နီဝရဏကိလေသေ နီဝရဏငါးပါး၊ ခြောက်ပါး၊ ရှစ်ပါး၊တထောင်ငါးရာ ကိလေသာတွေကို သမေတိ ထကြွသောင်းကျန်း ဘီလူးဖမ်းသကဲ့သို့ ကတန်းကဲရန်းမရှိ ပိပိပြားပြား ငြိမ်ဝပ်၍ သွားစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ ထို့ကြောင့် သမထော သမထမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပွါးတုံးပွါးဆဲ၊ ဆင်ခြင်ဆဲ၊ ဤသတိတရား အစဉ် နားဆဲကာလ ကိလေသာ ငြိမ်ဝတ်နေသည်၊ သမထအတွက် အလုပ်တမျိုး မရှာရ။

အနိစ္စဒိတိ လက္ခဏေ အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့ကို၊ ဝိဝိဓေဲ့လေသု၊ အထူးထူးသော ကာလတို့၌ သုဒ္ဓေန နီဝရဏငါးပါး၊ ခြောက်ပါး၊ ရှစ်ပါး၊တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမဝင် ချေးညှော်တွင်စင်၍ နေသော သမထကြောင့် ပဿတိ ထင်ထင်ရှားရှား များများကြီး တွေ့မြင်ရ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ မည်၏။

(သတိ) ဘာဝနာ သမထရှိမှ ဝိပဿနာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်တမျိုးမရှာရ။

ဤကဲ့သို့ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် အခြေခံဉာဏ်နှစ်ပါး ထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်ပြီး အမြင်သန်ပါက—

ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါး ဟူသော်ကား—

(၁) သမ္မသနဉာဏ်၊ (၂) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ (၃) ဘင်္ဂဉာဏ်၊ (၄) ဘယဉာဏ်၊ (၅) အာဒီနဝဉာဏ်၊ (၆)

နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်၊ (၇) မုဉ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်၊(၈) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ (၉) သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊(၁၀) အနုလောမဉာဏ် အားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏။

ထိုဆယ်ပါးတို့တွင် သမ္မသနဉာဏ် ဟူသည်ကား ကာမဂုဏ်ငါးပါး၊ အာရုံခြောက်ပါး၊ ဒွါယခြောက်ပါးတို့၏အစွမ်း အားဖြင့် ပြုပြင်၍ဖြစ်သော တောဘုမ္မိက သင်္ခါရတရားတို့သည် အဖန်တလဲလဲ မငြိမ်းချုပ် တိမ်းယိမ်းခြင်းမရှိဘဲ ဇာတိပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမစဲ၊ ဇရာအိုခြင်းမစဲ၊ ဗျာဓိနာခြင်းမစဲ၊ မရဏာသေခြင်း မစဲ၊ သောက စိုးရိမ်ခြင်းမစဲ၊ ပရိဒေဝ ငိုကြွေးခြင်းမစဲ၊ ဒုက္ခ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းမစဲ၊ဒေါမနဿ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းမစဲ၊ ဥပါယာသ သက်ကြီးရှိုက်ငင် ပင်ပန်းခြင်းမစဲ၊ အမြဲအနိဋ္ဌ သင်္ခတသဘော အာသဝေါရေအယဉ်သည် အစဉ်မပြတ် ဆက်ခါဆက်ခါ သံသရာဝယ် မခြားမလပ် ဖြစ်တတ်သည်၏သဘော ကြောင်း ပြင်းစွာကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်း ဆင်းရဲကြီးစွာ ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော ဒေါမနဿ စိတ်နှင့်တကွ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဒုက္ခမည်၏။

(၁) ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ၃၂ ပါး ၄၂ ပါးတို့ကို(ဝါ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော အစရှိသော ကမ္မကရဏာ ဒွတ္တိံသတို့၏ အရေအတွက် အစုတို့ကြောင့် ကိုယ်ဟုမှတ်ထင်ခြင်း၊ ရုပ်ဇီဝိတ နာမ်ဇီဝိတနှစ်ပါးတို့ကို ထင်ရှားစွာ ကိုယ်ဟူ၍မှတ်ထင်ပါမှုကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိမည်၏။ ထိုကြောင့် အတ္တ သဘောမမရဏာ အနိစ္စအမြဲမရှိရာ ဒုက္ခဆင်းရဲကြီးစွာ အနတ္တ

ကိုယ်မဟုတ်ခြေတကားဟု လက္ခဏာရေးသုံးပါးတင်၍ ရှုဆင် ခြင်သောဉာဏ်သည် သမ္မသနဉာဏ်မည်၏။

(၂) အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကမ္မ အာဟာရတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတရားတို့သည် မမြဲခြင်းသဘော ပေါက်ပြန်ပျက်စီး ရွေ့လျောရသည်ဟု ဆင်ခြင်ခြင်း (၁၁) ဝီဉာဉ်ခြောက်ပါး သတ္တိ၏ စွမ်းအားဖြင့် ပြုပြင်၍ ဖြစ်သော ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခု၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ် ငါးခု ပေါင်းသော် တဆယ့်သုံးခုရ၏။ ထိုတဆယ့်သုံးခု၌ ရှိသော စေတနာ တဆယ့်သုံးခုသည် ပုညာဘိသင်္ခါရမည်၏။ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူစိတ်နှစ်ခု၊ မောဟမူစိတ်နှစ်ခု အားဖြင့် ပေါင်းတဆယ့်နှစ်ပါး၌ရှိသော စေတနာ တဆယ့်နှစ်ပါးသည် အပုညာဘိ သင်္ခါရမည်၏။ အရူပကုသိုလ် လေးခု၌ရှိသော စေတနာလေးခုသည် အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမည်၏။ ဤသင်္ခါရ တရားသုံးပါး၊ စေတနာ ၂၉ ပါးတို့သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက် ရဟတ်ကဲ့သို့ အဆက်မပြတ် လည်စေတတ် ဖြစ်စေတတ်သော တရားသည် ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ သမ္ပယုတ်ဇောဟူသော ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် လက္ခဏာသုံးပါးသို့ တင်၍ ရှုဆင်ခြင်သောဉာဏ်သည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မည်၏။ ၎င်း ဉာဏ်နှစ်ပါးကိုဆင်ခြင်နေရာ ဩဘာသပီတိပဿဒ္ဓိ အဓိမောက္ခ ပဂ္ဂဟ သုခ ဉာဏ ဥပဋ္ဌာန ဥပေက္ခာ နိကန္တိ မဂ္ဂန္တရာယ်ဆယ် ပါးပေါ်လာ၏။ မဂ်ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကိုသိသော ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်၊ တရားအား သောတာပန်အနုဖြစ်၏။

အထက်၌ပြဆိုခဲ့သော မဂ္ဂန္တရာယ်ဆယ်ပါးကို ဖျက်ဆီးရန် ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုးပါး၏ အားပင်ဖြစ်သည်၊ ကိုးပါးကား (၁) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ (၂) ဘင်္ဂဉာဏ်၊ (၃) ဘယဉာဏ်၊ (၄) အာဒီနဝဉာဏ်၊ (၅) နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်၊ (၆) မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်၊ (၇) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ (၈) သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ (၉) အနုလောမဉာဏ်၊ ဤဉာဏ်ကိုးပါးကို ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်။ တရားသောတပန်အရင့်ဖြစ်၏။

ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဂေါတြဘူ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိ သမုဒယသစ္စာကိုပယ် နိရောဓသစ္စာကိုမျက်မှောက်ပြု မဂ္ဂသစ္စာကိုးပွါး သစ္စာလေးပါး ကိစ္စလေးပါးကို တပြိုင်နက်ပြီးစေလျက် မဂ်စိတ်တကြိမ်ကြ၍ ချုပ်လေ၏။ ထိုနောက် ဖိုလ်စိတ် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်လေ၏။ အရိယာအစစ်ဖြစ်၏ လောကုတ္တရာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိခေါ်သည်။

ပရိကံဆိုသည်ကား မဂ်ကိုပြုပြင်ပေးတတ်ခြင်း ဥပစာကား မဂ်၏အနီး၌ဖြစ်ခြင်း အနုလုံကား မဂ်အားလျော်ခြင်း ဂေါတြဘူကား ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုနှိပ်စက်လျက် အရိယာ အနွယ်ကို ပွါးစေတတ်ခြင်း။

(၃) ဘင်္ဂဉာဏ်ခိုသည်ကား ကောင်းကင်က လျှပ်စစ်ကို မျှော်၍ကြည့်လိုက်သောအခါ လျှပ်စစ်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမမြင် အပျက်ကိုသာမြင်သကဲ့သို့ ဒွတ္တိံသ အသုဘကောင် သင်္ခါရတုံးကြီး၏ အသုံးမကျ နိစ္စမဘက် တပျက်ထဲ ပျက်၍နေသည်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည် ဘင်္ဂဉာဏ်မည်၏။

(၄) ဘယဉာဏ်ကား လွန်လေသမျှ ရှေးရှေးဘဝက ဒွတ္တိံသ အသုဘကောင်ကြီး၏ အနည်းနည်း ပျက်စီးခဲ့ရသည် ကိုရှင်း ဤယခုဘဝရရှိသော အသုဘကောင်ကြီး၏ ပဌမ အရွယ်ထက် ဒုတိယအရွယ် ဒုတိယအရွယ်ထက် တတိယအရွယ် ၁၀-နှစ်ထက် ၂၀ ရွယ် ၂၀-ထက် ၃၀ ရွယ် ၃၀-ထက် ၄၀ ရွယ် ၄၀-ထက် ၅၀ ရွယ် စသည်ဖြင့် ပျက်ဆဲပျက်ပျက် နေသည်ကိုရှင်း နောင်ရလတ္တံ့သော ဆိုး ကောင်း ယုတ် မြတ် အရပ်ရပ်ဘဝတို့၌ ကေန်မုချ ဒွတ္တိံသ အသုဘ ကောင်ကြီး၏ ပျက်စီးလတ္တံ့သည်ကိုရှင်း အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ဆုံးဖြတ်ထင် ထင် ဟုတ်တိုင်းမြင်၍ မရှင်စိတ်နေ၁က် ဘုံသုံးပါးတို့၌ ဖြစ်ကြ ရသော သတ္တဝါတို့၏ ခဏခဏ ပျယ်၍ပျက်၍ အချက်ချက် သော ဘေးဘယာတို့ကို အဝေးမှမြင်သကဲ့သို့ တမြင်ထဲမြင်နေ ခြင်းသည် ဘယဉာဏ်မည်၏။

(၅) အာဒိနဝဉာဏ်ကား ဘုံသုံးပါးတို့၌ သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့၏ ပျက်စီးခြင်းမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်နိုင်သော အဖြစ် ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာကိုမမြင် ထိတ်သန့် ကြောက်ရွံ့လျက် သားစားကြူးသော ဘီလူးတွေဝိုင်းနေသည် ကို မြင်သကဲ့သို့ရှင်း၊ ခိုးသားခါးပြရှိသောခရီး သားရဲပြိတ္တာရှိ သော သင်းချိုင်း အဆိပ်ထည့်ထားသော ထမင်းဟင်းလျာတို့ ကဲ့သို့ အချင်းခပ်သိမ်း မတိမ်းရှောင်သာ သံသရာဘုံ ဘဝ၌ အပြစ်တွေကိုသာ တမြင်ထဲမြင်နေသည်ကိုပင် အာဒိနဝဉာဏ် မည်၏။

(၆) နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ကား ဒုက္ခိသကာယ၏ အပြစ်ဇာက ဘေးဘယကို အဆပ်ထပ်အခါခါ ဘာဝနာ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြန်သဖြင့် အောက်မေ့တိုင်းငြီးငွေ့ မမေ့လျော်မပျော်ပါးနိုင် တမှိုင်မှိုင်နေ၍ ဟိမဝန္တာတောတွင် မွေ့လျော်ပျော်ပါးကာ နေရသော ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းသည် ရွှေနန်းတော်ဥယျာဉ်တွင်း၌ ဆန်းကျယ်လှပသော ရွှေကွန်ရက် ရွှေချိုင့် အတွင်းသို့ သွင်းထားပါသော်လည်း ရန်သူဘေးသဘွယ် လူသူတို့နှင့် နီး၍ အလွန်ကြောက်ရွံ့ငြီးငွေ့သကဲ့သို့ ထို့အတူ အလွန်ပင် ဆန်ပြားကင့်တယ်သော လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာဘုံ သံသရာဘုံ အရှုတ်၌ မမွေ့မလျော် မပျော်မွေ့ မပျော်ပါး နိုင်တော့ဘဲ ဘေးမျိုးစုံလှသော သံသရာမှ(ဝါ) အိုဘေးနာဘေး သေဘေးတို့သာ အတိပြီး၍ နှစ်မြို့ခြင်းမရှိ ဖြစ်သမျှပျက်ရဦးမည်ဟု လက္ခဏာရေး သုံးပါးသို့ တင်ခါ ငြီးငြီးငွေ့ငွေ့ တမြေ့မြေ့ နေခြင်းသည်ပင် နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်မည်၏။

(၇) မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်ကား ဒုက္ခိသကာယအသုဘကောင်ကြီးကို အပြီးတိုင်စွန့်လွှတ်လျက် ဘေးပေါင်း ငြိမ်းရာ(ဝါ)မအိုရာ မနာရာ မသေရာ အသင်္ခတဓါတ် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ လျှင်မြန်စွာ မျက်မှောက် ပြုရစေကြောင်းကို သံသရာဝဋ်မှ ဘယ်သို့လွှတ်မြောက်နိုင်ပါမည်နည်းဟု (ဝါ) လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာဘုံ သံသရာမှ ဒုက္ခိသ အသုဘခန္ဓာဝဋ်မှ အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်အားထုတ်မှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာပါမည်နည်းဟု ထွက်ရမည့်လမ်းကို ရည်မှန်းလျှက် မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဒုက္ခိသ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ အားကိုးလျှက်

အားတိုက်ကြံစီ ဆင်ခြင်ပွားများအားထုတ်၍ လက္ခဏာရေးဖြင့် သုံးသပ်ခါ နေခြင်းသည် မုဉ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်မည်၏။

(၈) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဟူသည်ကား နှောင်အိမ် နှင့် တူသော လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာဘုံတို့ကို မီးပုံကြီးကဲ့သို့ ထင်မှတ်၍ ပင်လယ်ရေကြော၌ လင်းယဉ်တိုင်ထွင့်မှ လွတ်၍ ပြန်လိုသော သမုဒ္ဒရာ ဇင်ယော်ငှက်သည် ကမ်းကိုမမြင်သေး၍ ကြာနေရသကဲ့သို့ ကာယဝိဝေက သားမယား ကျေးကျွန်တို့နှင့် ကြင်လည်၍ရှင်း ဥပဓိကဝိဝေက သင်္ခါရတရားတို့၌သာ ကျင်လည်၍ရှင်း နေရသည်သာဟု ထပ်ခါထပ်ခါ ဝိပဿနာ ဘာဝနာဖြင့် (၀ါ) အသုဘသညာ ဘာဝနာဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး တို့ကို လက္ခဏာရေးသုံးပါး တင်ခါရှု ဆင်ခြင်သောဉာဏ်သည် ပဋိသင်္ခါဉာဏ် မည်၏။

(၉) သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဟူသည်ကား တပ်ခြင်း ကင်းသော ဝတ္ထုကို မလိုချင် မနှစ်သက် မစုံမက်မူ၍ လျစ်လျူရှုသကဲ့သို့ ထို့အတူ တေဘူမ္မကသင်္ခါရတရားတို့ကို လုစ္စတိ ပလုစ္စတီတီလော ကော ဟူသော ဝစနတ္တနှင့်အညီ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း မကင်းသော သဘောပါတကားဟု (၀ါ) သားမယား ကျေးကျွန်နှင့်တကွ မိမိကိုယ်ကိုပင် မစင်ထည့်သောဂူကဲ့သို့ထင်မှတ်၍ တပ်ချင်ဘွယ် မရှိစွတကားဟု လက္ခဏာရေး သုံးပါး တင်၍ ရှုဆင်ခြင်သောဉာဏ်သည် သင်္ခါရုပက္ခာဉာဏ်မည်၏။

(၁၀) အနုလောမဉာဏ်ဟူသည်ကား ဖေါ်ပြ ပြီး ခဲ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုးပါးတို့ကို ဆင်ခြင်ပြီးမှ ဗောဓိပက္ခိယ တရား သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးသို့ ရောက်သဖြင့် သစ္စာလေးပါး

မြတ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြားဝေဖန်၍ စတ္တာနိ သစ္စာနိ အစရှိသော ပါဠိနှင့်အညီ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ တည်းဟူသော ဤသစ္စာလေးပါးမြတ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိပြီးလျှင် အနိစ္စသာ ဒုက္ခသာ အနတ္တသာ တကားဟု လက္ခဏာရေးသုံးပါးတင်၍ ရှုဆင်ခြင်သော ဉာဏ်သည် အနုလောမဉာဏ် မည်၏။

ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါး ဤတွင်ပြီး၏။

ဝိပဿနာရှင်းတမ်း ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီဟုထင်ပေသည်၊ အထူးသဖြင့် အသိဉာဏ်ရင့်လိုပါမူကား ဒွတ္တိံသလောက ဒီပနီကျမ်း မဂ္ဂသစ္စာပွားနည်း မဂ်ဖိုလ်ကိစ္စ အမေးအဖြေ ပဋိပတ္တိပကာသနီကျမ်း စသောကျမ်းများတွင် ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ကြပေသည်။

(**မှတ်ချက်**) ဓတုဘုမ္မိက သာသနာတွင်းကျမ်းများကို ညွှန်းသည်။

\+ + ×

သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်၏ ပရိယတ္တိသာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓသာသနာ သာသနာတော် သုံးပါး အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါး သာသနာတော်

၏ အဆုံးအမစကားတော်သည်ကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားတို့ပေတည်း။

ဝှင်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဘာဝနာပွားရာ၌ တရားအစင်ကောက်ယူသော် ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး၊ သမ္မာစိတ္တကောင်းသော ပါရမီဆယ်ပါး ဤတရားအစုအားလုံး ပါဝင်သည်။

ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ သတ္တေ
စတုသု အပါယေသု ဝဋ္ဋဒုက္ခေသုစ
အပတမာ နေ ဓာရေတီတိဓမ္မော။

ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ သမန္တစက္ခု၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏ ဆုံးမဩဝါဒပေးတော်မူထိုင်း ပဋိပဇ္ဇမာနေ၊ နာယူမှတ်သား လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်ကြကုန်သော သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို စတုသု အပါယေသုစ၊ အပါယ်လေးဘုံတို့၌၎င်း၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခေသုစ၊ ကိလေသဝဋ္ဋ ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ္ဋဆင်းရဲတို့၌၎င်း အပတမာနေ မကျမရောက်စသေည်တို့ကိုကတ္တာပြု၍ ဓာရေတိ၊ သဘောအတိုင်း ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်တတ်၏၊ ဣတိသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဓမ္မော တရားတော်ပါပေတည်း။

ထို့ကြောင့် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ တရားတော်ကိုတိကျမှန်ကန်စွာ သိမှသာလျှင် ဖြစ်ကြပေမည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အလင်းပြစကား(၁၇)ဗုဒ္ဓဘာသာဟု နှုတ်မြွက်အသံထွက်ထားသော်လည်း သဘောနက် ခက်ခဲလေသည်၊ သတိပြုရန်အထူးကား—

သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတီတိ ဗုဒ္ဓေါ

သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဓမ္မေ၊ တရားအပေါင်းတို့ကို (ဝါ)သင်္ခတ အသင်္ခတတရားအပေါင်းတို့ကို (ဝါ) ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဥ္စာဘိ သင်္ခါရ တေဘူမိက သင်္ခါရတရား စတုဘူမိက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အသင်္ခတ တရားတော်တို့ကို ဗုဇ္ဈတိ၊ သယမ္ဘူဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်ပါပေ၏။

ဒွေမေဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန

နသေဝိတဗ္ဗာ။

(ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ အဆွေတော် ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ ပဗ္ဗဇိတေန၊ မုတ်ဆိတ်ဆံလျှော် ဖန်ဝတ်ဆည်း၍ ကိုယ်တည်းပျော်မှု လောကုတ္တရာလမ်း လှန်ကျိုးပန်းလျက် ရဟန်းပြုသောသူသည်၊(ဝါ) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန်တကယ် အလိုရှိ၍ လောကုတ္တရာလမ်း လှန်စွာကျိုးပန်းသောသူသည်၊ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဣမေအန္တာ၊ ဤအစွန်းနှစ်ဘက်ထွက်သော အယုတ်တရားနှစ်ပါးတို့ကို (ဝါ)လျှော့လျှင်မိစ္ဆာသာလျှင် ဒိဋ္ဌိအစွန်းနှစ်ဘက်ငြိသော (သဿတ ဥစ္ဆေဒ)တရားနှစ်ပါးတို့ကို နသေဝိတဗ္ဗာ၊ ဘယ်သောအခါမျှ မပြုလုပ်အပ်ကုန် မကျင့်အပ်ကြကုန်။

ကျင့်အပ် အားထုတ်အပ်သော တရားတော်သည်ကား—

ကတမာစ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာ

ယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သေယျထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ

(ဓမ္မစက္កပဝတ္တနသုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ခန္ဓာဝန်ခဲအား အသန့်လေးသည်ကို မြင်တွေး ဧမျှော်မြင်သော အဆွေသိတင်းသုံးဖေါ် ရဟန်းမြတ်တို့၊ တထာဂတေန သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုအနန္တတို့နှင့် ပျက်တူစွာ အသိဉာဏ်လာသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ ယာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ:အကြင် ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ အတ္တကိလမထာနုယောဂ အစွန်းသမုတ် အကျင့်ယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ လွတ်သော အလယ်အလတ် အကျင့်မြတ်ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အလင်းရောင်ဖြင့် ထွင်းဖေါက်၍ ရှေးဦးစွာမြင်အပ်ပြီ။ သာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ အစွန်းသမုတ် အကျင့်ယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့မှ လွတ်သော အလယ်အလတ် အကျင့်မြတ်တရားသည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးမြင်မှု ဉာဏ်စက္ခုကိုလည်း ပြုတတ်ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ သစ္စာဉာဏ်ပွင့်လင်း၍ သိခြင်းကိုလည်းပြုတတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ ကိလေသာဟောင်းသစ် မဖြစ်ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းသော သဉပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးတန် အမြင်မှန်ကို အထူးသဖြင့်သိခြင်းငှါ၊ သမ္ဗောဓာယ၊ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ကေန်တိတိ ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ သံသရာ ဇာတ်သိမ်း၍ လက်စသိမ်းတဲ့ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ

သော အကျိုးငါးသဝတ္တုတိ၊ သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် သံမှိုနှက်သလို မပျက်မစီး အပြီးတိုင် ကေန်အမှန်ဖြစ်၏။

အရိယော၊ ကိလေသာဖြူစင် အရိယာသူတော်စင်တို့၏ အမြဲလက်သုံးဖြစ်သော အဋ္ဌင်္ဂိကော၊အာဇီဝဋ္ဌမကာ အဓိသီလ အဘိသမ္မာစာရိက ၊ အင်္ဂါရှစ်ဌာနဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော၊ တံ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းမဂ်လမ်းခရီး ဟောင်းကြီးသည်။ အတ္တိ၊ စင်စစ်ကေန် အမှန်ရှိ၏။ ဤဒံ မဂ်င် ကိလေသာဆယ်ပါးကို ပယ်နိုင်ခြင်းအကြောင်း ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းအကျင့်မြတ်.တရားသည် သေယျထာကတမံ အဘယ်တရားတို့ပါနည်း။ ဤကျမ်းစာအုပ် စာမျက်နှာနံပါတ်တွင် ဖေါ်ပြထားပြီးဖြစ်၍ အကျယ်တခင် မရေးတော့ဘဲ လိုရင်းသဘောသွားကို ဆက်လက်ရှုပွားချင်ပြင် ဖြစ်သည်။

(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ (၃) သမ္မာဝါစာ၊ (၄) သမ္မာကမ္မန္တ၊ (၅) သမ္မာအာဇီဝ၊ (၆) သမ္မာဝါယာမ၊ (၇) သမ္မာသတိ၊ (၈) သမ္မာသမာဓိ ဤရှစ်ပါးပင်တည်း၊

ဤကား အစွန်းသမုတ် အယုတ်ခေါ်ဆို အပ်သော ကာမသုခလ္လိကာ အတ္တကိလမထ မြောမြူတ်၍ သံသရာတခွင် ကုန်စင်အောင် အကျိုးပေးသန်လှသည့် ပညာကာ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး၏ မဟာဂရုဏာတော်ဖြင့် ပွင့်လင်းစွာ ဟောညွှန်ပြသည့်အတိုင်း သိရှိရခြင်း။

ဤကား အစွန်းသမုတ် အယုတ်ခေါ်ဆိုအပ်သော ကာမသုခလ္လိကာ အတ္တကိလမထ မြောမြူတ်သော သင်္ခါရတရားတို့မှ

လွတ်သော(ဝါ)မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ကေန် ရစေတတ်သော။ (ဝါ)နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်ဖြစ်သော။ (ဝါ) ကိလေသာဆယ်ပါးကို ပယ်နိုင် ခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ပါရမီ မဂ္ဂင်ကံဟု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်ကြီး၏ မဟာဂရုဏာတော်ဖြင့် ပွင့်လင်းစွာ ဟောညွှန်ပြသည့်အတိုင်း သိရှိရခြင်း။

ယခုကဲ့သို့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကြီး ဟောညွှန် ပြ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သေချာသေန အပ်ချမတ်ချ တိတိကျကျ အပါဒါန် သမ္ပဒါန် လောကီလောကုတ္တရာ ပါယ်ရမည့်တရား သယ်ရမည့်တရားတို့၏ သဘောသွားကို မိမိကိုယ်တိုင် သဘော ပေါက်ဥာဏ်ရောက်၍ သိရှိရသည်အတွက် ယုံကြည်ခြင်း လေး စားခြင်း အားကိုးခြင်း အားတုတ်ခြင်း (ဝါ) ဘုရားရှင်ကြီး သည် ယခုကဲ့သို့ သတ္တဝါတွေအား သားနှင့်ရန်သူကို အတူအမျှ သနားတော်မူကာ ဟောကြားတော်မူပါပေသည်ဟု ယုံကြည် သည့် ဘုရားစကားတော်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ဆောင် ပွါးကြ မှသာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ် ကေန်ဖြစ်ကြပေမည်။ (ဝါ) ဗုဒ္ဓ၏ ဩဝါဒအတိုင်း နားထောင်မှသာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် ကေန် ဖြစ်ကြပေမည်။

အစွန်းသမုတ် အယုတ်တရားရှင်းလင်းချက်

အကုသလာဘိ သခါရော ကောအနေ္တာ
ကုသလာဘိ သခါရော ကောအန္တော

အကုသလာဘိ သန်္ဒါရေန သံတိဌန္တော သံသီဒတိနာမ-
ကုသလာဘိ သန်္ဒါရေန အရုဟန္တော နိဝုယှတိနာမ။
(ဩဃတရဏသုတ် သံယုတ်ပါဠိတော်)

အကုသလာဘိသန်္ဒါရော၊ အပုညာဘိသန်္ဒါရ မည်သော-
အကုသိုလ်စိတ်စေတနာ(၁၂)ပါး၊ ဒုစရိုက်ကိလေသာဆယ်ပါး
အပြား(၂၀) (၃၀) ဟု ဆိုအပ်သော အကုသလာဘိ သန်္ဒါရ
သည်။ (ဝါ) ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ သဗ္ဗဒေါသ အပြစ်ရှိ၊
ကုန်သော အပုံကြီးမကောင်းသော အကုသိုလ်တရားစုသည်။
ကောအန္တော၊ တဘက်သော အစွန်း သမုတ် အယုတ် တရား
မည်၏။

ကုသလာဘိသန်္ဒါရော၊ ပုညာဘိသန်္ဒါရ အာနဉ္ဇာဘိ-
သန်္ဒါရမည်သော ကာမပုညာစိတ်စေတနာ (၈)ပါး ရူပပုည
စိတ်စေတနာ (၅) ပါး အရူပပုည စိတ်စေတနာ (၄) ပါး၊
ပုည စိတ်စေတနာပေါင်း (၁၇)ပါး၊ ပုညကြိယာဝတ္ထုဆယ်
ပါးအပြား (၃၀)ဟု ဆိုအပ်သော ကုသလာဘိသန်္ဒါရ (ဝါ)
ကာမဘုံ ရူပဘုံ အရူပဘုံသို့ရောက်စေတတ်သော သန်္ဒါရကုသိုလ်-
တရားစုသည်၊ ကောအန္တော၊ အဘက်သော အစွန်းသမုတ်
အယုတ်တရားမည်၏။

ထို့ကြောင့် "ဒွေမေဘိက္ခဝေအန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိ
တဗ္ဗာ" ဟု ဓမ္မစက္က ပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူပေ
သည်။

အကုသလကမ္မံဘိက္ခဝေ ကရောန္တော
နိရိယံ ဥပပ္ပါဒေတိ ထပေတိ။

ဘိက္ခဝေ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အနှန်တကယ်အလိုရှိ၍ ဝါစာ ပြေပြစ် ကြွစ်လစ်လိမ်မာ ပညာမျှော်မြင် ကြည်လင်စေတနာဖြင့် တရားရှာကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ အကုသလကမ္မ အကုသိုလ်ဆယ်တန် ဒုစရိုက် အမိုက်ညစ်ဆိုး အပြစ်မျိုးကို။ ကရောန္တော၊ မိုက်မိုက်မဲမဲ ပြုကျင့်ရဲသောသူတို့သည်။ နိရိယံ၊ တကယ်မလွဲ ပါယ်ငရဲသို့။(ဝါ) ငြဲဘိရိစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ်အပါယ်လေးဘုံသို့။ဥပ္ပါဒေတိ၊ သံပတိ ဆွေးရိမသေ့ ဖြစ်ရရောက်ရချေ၏။

ဒသဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံနိရယေ။
(ဒသအင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်)

မကောင်းမသင့် ပြုကျင့်မှောက်မှား ဆယ်ပါးသော ဒုစရိုက်တရားတို့နှင့် (ဝါ) ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ဖြင့် ငြိတွယ်ကာ မပယ်နိုင်ဘဲ ကိုယ်တွင်းစွဲခြုံ အမြဲထုံသောသူသည် ချမ်းသာကင်းစဲ ပါယ်ငရဲသို့ ဒုစရိုက်ပါပ ဟူသနှုတ်ကို မုချကေန်ဖြစ်ချေလေ၏။

ယခုကဲ့သို့ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဆုံးမဩဝါဒပေးတော်မူသည့်အတိုင်း ဤအစွန်းအယုတ်တရား။ ဝါ။ အပါယ်လေးဘုံ မြုတ်စေတတ်သော တရားသည်။ လောကီ အပုညာဘိ သင်္ခါရ ပါယ်စွန့်အပ်သောတရားဟု ယုံကြည်လေးစားအားကိုး အားထုတ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ် ကေန်ဖြစ်ကြပေမည်။

ပေါ်ပြထောက်ထား ကိုးကားရန် ပါဠိတော် မြောက်များစွာရှိသော်လည်း လုံလောက်ပြီဟု ထင်မိပေသည်။

အကုသလာဘိ သင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရအကုသိုလ် အစွန်း အယုတ်တရား ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

ကာမာဝစရ/ကုသိုလ် ရူပါဝစရကုသိုလ် ပုညာဘိသင်္ခါရ အရူပါဝစရကုသိုလ် အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရ အစွန်း အယုတ်တရား သည်သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ကျင်လည်ရကြောင်းကား—

ကတမေဓမ္မာပရိယာပန္နာ သာသဝါ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာ ဓမ္မာ။
ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာ အရူပါဝစရာ
ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနက္ခန္ဓော သညက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော
ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဣမေ ဓမ္မာ ပရိယာပန္နာ။
(ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် ရူပါဝစရကုသိုလ် ပုညာဘိသင်္ခါရ အရူပါဝစရကုသိုလ် အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရ အစွန်း အယုတ်တရား သည် အာသဝေါတရားနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲမှ မထုတ်ဆောင်တတ်သော တရားသာ မည်ကြောင်း ကား—

ကတမေဓမ္မာ အနိယျာနိကာ တေဓမ္မေ ထပေတွာ
အဝသေသာ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာဓမ္မာ
ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာ အရူပါဝစရာ အပရိယာပန္နာ
ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနက္ခန္ဓော သညက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော

ဝိညာဏက္ခန္ဓော သဗ္ဗညု ရူပံ အသင်္ခတာစ ဓာတု
လ္လေမဓမ္မာ အနိယျာနိကာ။

(ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် ရူပါဝစရကုသိုလ် ပုညာဘိသင်္ခါရ အရူပါဝစရကုသိုလ် အနေဉ္စာဘိသင်္ခါရအစွန်းအယုတ်တရားသည် အာသဝေါတရားနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်၊ မပြုမကျင့်အပ်၊ အားမထုတ်အပ်သောတရားသာ မည်ကြောင်းကား—

ကတမေဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာ သာသဝါ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာ ဓမ္မာ။
ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာ အရူပဝစရာ ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနက္ခန္ဓော သညက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝိညာဏက္ခန္ဓော။
လ္လေမဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာ။

(ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်)

ကာမရူပအရူပဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရသုံးပါးတေဘူမိကာ တရားတို့ကို ကျင့်ကြံကျိုးကုတ် အားထုတ်ကြပကုန်သော ရဟန်း ရှင်လူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကြီးအား ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲ ဆဲရေးခြ ခေါက်သဖြင့် အပါယ်လေးပါး သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းကို ခံစားရကြောင်းကား—

အတ္တနာ ဒုဂ္ဂေဟိနေန အမေ့စေဝအဗ္ဘစိက္ခတိ
အတ္တာနဉ္စ ခနတိဗဟုံစ အပုည ပသဝတိ
ဒိဋ္ဌိဗျသန ဟေတုပါ သီလဗျသန ဟေတုဝါ
ကာယဿဘေဒါ ပရမ္မရဏာ ဥပ ဂစ္ဆန္တိ။
(အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်)

ယခု ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်အကျယ်တို့ကို ပဋိပတ္တိ ပကာသနီကျမ်းတွင် ကြည့်ရှုလေ့လာ ပွါးများနိုင်ပါသည်။

ဘိက္ခဝေ ပုညာဘိ သင်္ခါရော အပုညာဘိ သင်္ခါရော
အာနဉ္စာဘိ သင်္ခါရော။
မတာမတာ မာရုဇ္ဈိတ္တ။

ဘိက္ခဝေ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ် အလိုရှိကြကုန်သော ရဟန်းတို့၊ (ဝါ) ချစ်သားချစ်သမီးတို့၊ ပုညာဘိ သင်္ခါရော၊ ပုဘိသင်္ခါရ တရားကိုင်း၊ အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရော အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရတရားကိုင်း၊ မတာမတာ မကြာမကြာ အို-နာ-သေရေး ဒုက္ခဘေးကို ဖြစ်စေတတ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရ တရားတို့ကို တုမေ့ သင်တို့သည် မာရုဇ္ဈိတ္တ၊ မနှစ်သက်ကြကုန်လင့်(ဝါ)မပြုမလုပ် အားမထုတ်ကြလေ ကုန်လင့်။

ဥက္ကဋ္ဌာ ပုညတေဇေန ကာမ ရူပ ဂတိံ ဂတာ
ဘဝဂ္ဂတမ္ပိ သမ္ပတ္တာ ပုနဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
(ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ (ဝါ)မင်္ဂလိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးဘန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ်အလိုရှိကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ ပုညတေဇေန ပုညကြီးယာ သင်္ခါရကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်တန်ခိုးသည်။ ဥက္ကဋ္ဌာ၊ မြောက်စားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာမပဋိသန္ဓိ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ (သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံကြဉ်သော) ရူပတဆယ့်တဘုံတို့ ဂတာပိ ပဉ္စဝေါကာယ ပဋိသန္ဓေ ကေ ဝေါကာယပဋိသန္ဓေ တည်နေတွယ်တာမိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည်ရင်း။ ဘဝဂ္ဂတံ ဘဝဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အရူပလေးဘုံသို့ သမ္ပတ္တာပိ စတုဝေါကာယပဋိသန္ဓေ တည်နေတွယ်တာမိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည်ရင်း။ ပုနတဘန် (ဝါ) မိမိတို့ဖြစ်ရာဘုံဘဝမှ ကုသိုလ်အဟုန် အာယုကပ်ကုန်သောအခါ၌ ဒုဂ္ဂတိ မကောင်းသူတို့၏ သွားရာ အပါယ်လေးဘုံသို့ အာဂစ္ဆန္တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ တဏှာဆွဲ၍ ရောက်ကြပြန်လေကုန်၏။

တာဝဒိဿာယုကာ သတ္တာ စဝန္တိ အာယုသင်္ခယာ

နတ္ထိ ယောစိ ဘဝေါ နိစ္စော ဣတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ

ဒိဿာယုကာ အသက်တာရှည် တည်နေကြကုန်သော။ သတ္တာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည်။ ယာဝ အကြင်မျှလောက် တိဌန္တိ၊ လူ့ပြည်နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်၌ တည်နေကြကုန်၏။ တာဝ ထိုမျှလောက် ဌတွာ တည်နေကြကုန်သော်လည်း အာယုသင်္ခယာ မိမိတို့ဖြစ်ရာဘုံ အာယုကပ် အသက်ကုန်ခြင်းကြောင့် စဝန္တိ အမြဲမနေ ရွေ့လျောစုတေ သေရလေကုန်၏။ နိစ္စော၊ အမြဲတည်သော ကောစိ တစုံတခုသော ဘဝေါ လူ

နတ် ပြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ဘဝသည် နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဤသို့ မဟေသိနာ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးကို ရှာမှီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့် ဝုတ္တံ၊ သတ္တဝါဝေနေများ ဗိုလ်ချေတို့အား လွန်သနားသဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဆက်လက်၍ ထင်ရှားစွာ အသိဉာဏ်ထူး ပေါ်ပေါက်စေခြင်းငှါ ပြပါဦးအံ့။

နိရိယံ ပါပကမ္မန္တာ ပုညကမ္မာစသုဂတိံ
အပရေစမဂ္ဂံ ဘာဝိတွာ ပရိနိဗ္ဗန္တိနာသဝါ။

(နေတ္တိပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန်တကယ် လိုလားကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့။ ပါပကမ္မန္တာ၊ မကောင်းသော အကုသလကမ္မပထ ဆယ်ပါး အပြား (၂၀) (၃၀)သော တရားတို့ကို ပြုကျင့်ကြသော သူတို့သည်။ နိရိယံ၊ ငရဲတိရိစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ် အပါယ်လေးဘုံသို့ ဘယ်လိုပင်မသွားခြင် မရောက်ခြင်သော်လည်းဘဲ။ ဂမိဿန္တိ၊ လားရောက်ရကုန်၏။ ပုညကမ္မာစ ကာမ ရူပ အရူပ လောကီမမ္မကုသိုလ် ပြုကြင့်ကြသောသူတို့သည်လည်း သုဂတိံ ကာမကံက ကာမဘုံ ရူပကံကရူပဘုံ အရူပကံက အရူပဘုံသို့ ဂမိဿန္တိလား ရောက်ရကုန်၏။ အပရေစ လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်သင်္ခါရတရားတို့မှ(ဝါ) ပုညာဘိ သင်္ခါရ အပုညာဘိ

သင်္ခါရအာနုဒ္ဓာဘိသင်္ခါရတရားတို့မှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂ်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားကို။ ဘာဝိတွာ၊ ရဟန်း ရှင်လူမျှားဗိုလ်လူတို့သည် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွားများ အားထုတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနာသဝါ ကိလေသာ အာသဝေါတရားကင်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကြရကုန်၏။ (ဝါ)တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့်၊ သံသရာ ဇာတ်သိမ်းကြကုန်၏။

ယခုကဲ့သို့ သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဆုံးမဩဝါဒ ပေးသည့်အတိုင်း ဤအစွန်းသမုတ် အယုတ်တရား(ဝါ)ကာမရူပ အရူပဘုံဘဝသို့ရောက်စေတတ်သော တရားသည် လောကီ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနုဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ ပါတ်စွန့် အပ်သောတရားဟု ယုံကြည်လေးစားအားကိုး အားထုပ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ် ကေန်ဖြစ်ပေသည်။

ဤမျှနှင့်ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီဟု ထင်မိပေသည်။ အကျယ်ကိုကား ပဋိပတ္တိ ပကာသနီကျမ်း ဒွတ္တိံသလောက ဒီပနီကျမ်းတို့တွင် ကြည့်ရှုလေ့လာပွားများနိုင်ကြပါသည်။

ကုသလာဘိ သင်္ခါရော ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနုဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကုသိုလ် ၄ကောအနေ္တာ တဖက်သောအစွန်း အယုတ်တရား ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

(အထူးတိုက်တွန်းချက်)

ဩဝါဒပါတိမောက်ကထာ ဒေသနာကို သေချာစွာနှလုံးထား၍ သင်္ခါရအရေး ကံ ကတ္တားတို့ကို ဝေးဝေးကြီး

အပါဒါန် ပဟာန်ကိစ္စပြုပြီးလျှင် အသင်္ခတ စတုဘူမိကတရား တို့ကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် အထပ်ထပ် ကျင့်ကြံကြိုး ကုတ် ပွားများအားသုတ်ခြင်းကို ပြုသော သူမှသာလျှင် ရဟန်း ရှင် လူ မည်သူမဆို ဘုရားရှင်ကြီး၏ တပည့် သာဝက အစစ် ကောန်မှုကျ ဖြစ်ရပေမည်ကား ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။

ထို့ကြောင့်——

သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဆုံးမ ဟောကြား တော်မူသည်မှာ——

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ ကုသလ သုပသမ္ပဒါ
သစိတ္တပရိယောဒါပနံ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ
(ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကထာ ဒေသနာတော်)

ဘိက္ခဝေ။ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ ပါပဿ ဘဝသုံး ပါး လုံးပါးလိုက်သလို ရိုက်မိစေတတ်သော၊ သဗ္ဗ အလုံးစုံ သော ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ ပရ မတ္ထ ကံ ကတ္တား ၃၀ ၆၀တို့ကို။ အကရဏံ မပြုမလုပ် အား မထုတ်ခြင်းသည်။ သာဓု ကောင်းလှစွာ၏၊ ဧတံ၊ ဤကုသလာ ကုသလံ ဇဟံ တဒင်္ဂပဟာန် အပါဒါန် ကုံထုတ်လိုက်ရခြင်း သည်။(ဝါ)ပယ်စွန့်လိုက်ရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူ သဗ္ဗညုတို့၏ သာသနံ အာဒိကလျာဏ အစ၏ကောင်း ခြင်းဖြစ်သော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီး ပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ ကုသလဿ ပါရမီ

မင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက ကုသိုလ်ဇောပွား တရားတော်အထူးကို ဥပသမ္ပဒါ ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းဘူးရခြင်းသည်။ သာဓု ကောင်းလှစွာ၏၊ တော် ဤပါရမီမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက တရားအထူးကို ငါဘုရားကဲ့သို့ အတုအပ ကောင်းမွန်စွာ ဆည်းပူးရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူသဗ္ဗညုတို့၏ သာသနံမဇ္ဈေကလျာဏအလယ်၏ကောင်းခြင်းဖြစ်သော ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကြီးပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ မိမိစိတ်ကို မိမိစိတ်ပုတီးဖြင့် အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ စလေ့ တရှေ့ရှေ့ တမြေ့မြေ့ ဆုံးမသွန်သင် ကမြစ်ရခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်းလှစွာ၏။ ဇော်၊ ဤသို့ ကိုယ့်ဝန်ကိုယ်ထမ်း ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား ကိုယ့်တရားကိုယ်ဆင်ခြင် နှစ်ယောက်မတန် ဒွန်မဆန် ကိုယ့်နိဗ္ဗာန်ကိုယ် ဝင်ရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူသဗ္ဗညုတို့၏ ပရိယောသာန ကလျာဏံ၊ အဆုံးတိုင်ကောင်းခြင်းဖြစ်သော ပဋိဝေဓ သာသနာတော်ကြီးပေတည်း။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အစွန်းအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလွတ်သော မဂ္ဂင်တရားရှင်းလင်းချက်။

(၁) တသ္မာဟိစိရာနိပကာ နိပုဏာအတ္တစိန္တကာ
ဇရာ မရဏာ မောက္ခာယ ဘာဝေန္တိ မဂ္ဂမုတ္တမံ။

(၂) ဘာဝယိတွာ သုစိံ မဂ္ဂံ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ ပရိနိဗ္ဗန္တိ နာသဝါ။

(ဝိဘင်းပါဠိတော်)

အပါဒါန် ပဟာန်ကိစ္စပြုပြီးလျှင် အသင်္ခတ စတုဘုမ္မိကတရားတို့ကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမပြတ် အထပ်ထပ် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ခြင်းကို ပြုသော သူမှသာလျှင် ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆို ဘုရားရှင်ကြီး၏ တပည့် သာဝက အစစ်ကောန်မုက္ခ ဖြစ်ရပေမည်ကား ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။
ထို့ကြောင့်——

သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဆုံးမ ဟောကြားတော်မူသည်မှာ——

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ ကုသလ သုပသမ္ပဒါ
သစိတ္တပရိယောဒါပနံ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ
(ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကထာ ဒေသနာတော်)

ဘိက္ခဝေ။ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ ပါပဿ ဘဝသုံးပါး လုံးပါးလိုက်သလို ရိုက်မိစေတတ်သော၊ သဗ္ဗ အလုံးစုံသော ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ ပရမတ္ထ ကံ ကတ္တား ၅၀ ၆၀တို့ကို။ အကရဏံ မပြုမလုပ် အားမထုတ်ခြင်းသည်။ သာဓု ကောင်းလှစွာ၏၊ ဧတံ၊ ဤကုသလာကုသလံ ဇဟံ တဒင်္ဂပဟာန် အပါဒါန် ကို ထုတ်လိုက်ရခြင်းသည်။(ဝါ)ပယ်စွန့်လိုက်ရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူ သဗ္ဗညုတို့၏ သာသနံ အာဒိကလျာဏ အစ၏ကောင်းခြင်းဖြစ်သော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီး ပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ ကုသလဿ ပါရမီ

မင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက ကုသိုလ်တော်ပွား တရားတော်အထူးကို ဥပသမ္ပဒါ ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းဘူးရခြင်းသည်။ သာဓု ကောင်းလှစွာ၏၊ တော် ဤပါဠိမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက တရားအထူးကို ငါဘုရားကဲ့သို့ အတုအပ ကောင်းမွန်စွာ ဆည်းပူးရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူသဗ္ဗညုတို့၏ သာသနံမဇ္ဈေကလျာဏဖလယ်၏ကောင်းခြင်းဖြစ်သော ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကြီးပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ မိမိစိတ်ကို မိမိစိတ်ပုတီးဖြင့် အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ စလေ့ တရွေ့ရွေ့ တမြေ့မြေ့ ဆုံးမသွန်သင် ကမြစ်ရခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်းလှစွာ၏။ တော်၊ ဤသို့ ကိုယ့်ဝန်ကိုယ်ထမ်း ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား ကိုယ့်တရားကိုယ်ဆင်ခြင် နှစ်ယောက်မတန် ဒွန်မဆန် ကိုယ့်နိဗ္ဗာန်ကိုယ် ဝင်ရခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားအဆူဆူ သယမ္ဘူသဗ္ဗညုတို့၏ ပရိယောသာနကလျာဏ၊ အဆုံးတိုင်ကောင်းခြင်းဖြစ်သော ပဋိဝေဓ သာသနာတော်ကြီးပေတည်း။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အစွန်းအယုတ်တရားနှစ်ပါးမှလွတ်သော မဂ္ဂင်တရားရှင်းလင်းချက်။

(၁) တဏှာဟိစိရာနိပကာ နိပုဏာအတ္တစိန္တကာ
ဇရာ မရဏ မောက္ခာယ ဘဝေန္တိ မဂ္ဂမုတ္တမံ။

(၂) ဘာဝယိတွာ သုစိံမဂ္ဂံ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ ပရိနိဗ္ဗန္တိ နာသဝါ။
(ဝိဘင်းပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တသ္မာဟိ တသ္မာဝေ၊ ထိုထိုသို့သော တေဘုမ္မိက ကာမ ရူပ အရူပ သင်္ခါရကုသိုလ်အမျိုးမျိုးတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့မရောက်နိုင်သော၊ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ နိပကာ၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိကုန်သော။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိကုန်သော။ အတ္တစိန္တကာ ကိုယ်ကျိုးကိုယ့်စီးပွားကိုသာ ကြံစီလေ့ရှိကြကုန်သော။ ဓိရာ၊ ကြောင်းကျိုးမျှော်မြင် ပညာရှင်တို့သည်။ ဇရာ မရဏ မောက္ခာယ၊ အိုနာ သေရေး ဒုက္ခဘေးမှ ကင်းဝေးစေခြင်းငှာ ကင်းလွတ်စေခြင်းငှါ။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်လှစွာသော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားကို။ ဘာဝေန္တိ။ ပွားများအားထုတ်ကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ သုစိံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အပြစ်ကင်းလှစွာသော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်တရားကို။ ဘာဝယိတွာ၊ ရဟန်းရှင်လူ များဗိုလ်လူတို့သည် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသဝေ၊ ငပ်သိမ်းကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ နာသဝါ၊ ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဟု ဆိုအပ်သော အယုတ်တရားတို့သည် မရှိကင်းကွာကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကြကုန်၏။ (ဝါ) ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ သံသရာဇာတ်ပွဲမှ ပြတ်စဲလွတ်ကင်းကြကုန်၏။

သီလံသမာဓိ ပညာစ ယဿ ဝေတသုဘာဝိတာ
အတက္ကမ္မမာရဓေယျံ အာဒိစ္စောဝဝိရောစတိ။
(ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယဿ၊ ယောကျ်ား မိန်းမရဟန်း ရှင်လူ မည်သူမဆို အကြင်သို့သောသူအား။ သီလဉ္စ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ သီလကွန္ဓသုံးပါး အဓိသီလ သိက္ခာကိုရင်း၊ သမာဓိစ သမ္မာဝါယမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ အမာဓိက္ခန္ဓ သုံးပါး အဓိစိတ္တသိက္ခာကိုရင်း။ ပညာစ၊ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ပညက္ခန္ဓ နှစ်ပါး အဓိပညာ သိက္ခာကိုရင်း၊ ဧတေ၊ ဤသိက္ခာသုံးထပ် အကျင့်မြတ်တို့ကို။ သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွားများ အားထုတ်အပ်၏။ သော၊ ထိုပွားများ သားထုတ်သော ယောကျ်ား မိန်းမ ရဟန်းရှင်လူတို့သည်။ မာရဓေယျံ၊ မာရ်မင်း၏နိုင်ငံကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွတ်မြောက်၍။ အာဒိစ္စောဝ၊ ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးအင် ကင်းစင်တောက်ပ တင့်တယ်လှသော နေမင်းကဲ့သို့။ ဝိရောစတိ ထွန်းလင်းတင့်တယ်ပေ၏။

(၁) မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကောသေဋ္ဌော သစ္စာနံ စတုရောပဒါ
ဝိရာ ဂေါသေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ ဒွိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ။
(၂) ဧသေဝမဂ္ဂေါ နတ္ထညော ဒဿနဿ ဝိသုဒ္ဓိယာ
ဧတဉှိတုမှေ ပဋိပဇထ မာရဿေတံ ပမောဟနံ။
(၃) ဧတဉှိတုမှေ ပဋိပန္နာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿထ
အက္ခာတော ဝေါမယာမဂ္ဂေါ အညာယ သလ္လကန္တနံ။

(၄) တုမှေဟိ ကိစ္စမာတပ္ပံ အက္ခာတာရော တထာဂတာ
ပဋိပန္နာ ပမောက္ခန္တိ ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ။
(ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

မဂ္ဂါနံ၊ မဂ်တို့တွင် အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်သည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့တွင်။ စတုရော ပဒါ၊ လေးပါးသောပုဒ်ရှိသောသစ္စာသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဓမ္မာနံ၊ တရားအပေါင်းတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂကင်းသော တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဓမ္မ ကိုးပါး ဆယ်ပါးသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဒွိပဒါနံ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့တွင်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုငါးပါးရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဒဿနဿ၊ အယူဝါဒ၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ တဏှာထောင်ငါးရာ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ။ ဧသော၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်သွားရာ ခရီးမည်၏။ အညော၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှတပါး သော ခရီးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဧတ္တ ဧတံဝေ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကိုမှီး မဂ်ခရီးကိုသာလျှင်၊ တုမှေ၊ သင်အမျိုးကောင်း သမီးသားတစုတို့သည်။ ပဋိပဇ္ဇထ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး သွားလိုက်ကြပါကုန်လော့။ ဧတံ၊ ဤမဂ္ဂင်ခရီး စက်ယာဉ်ကြီးသည်။ မာရဿ၊ မာရ်မင်းဘေးမှ။ ပမောဟနံ၊ ဘမ်းမမိနိုင် ငေးမှိုင်မျှော်ကာ တွေဝေရတည်း။ တုမှေ သင်တို့သည်။ ဧတံ၊ ဤအရိယာ မဂ်ခရီးထက်သို့။ ပဋိပန္နာ၊ အကျင့်ပြည့်စုံ စီးသွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခဿ၊ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏဘေးဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးရောက်သည် ဖြစ်၍။ ကရိဿထ ပြုကျင့်ကြပါကုန်လော့။ သလ္လကန္တနံ၊ ရာဂစူးဝင်

ညောင်တသင်ဟု နှုပ်တွယ်ပါယ်အပ် နိဗ္ဗာန်ရပ်သို့။ အညာယ၊ အနညာ တည၊ အညတာဝီ အညိန္ဒြေသုံးထွေ ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမြန်း ဤသည့်လမ်းကို ဝေါ၊ သင်ချစ် သား ချစ်သမီးတို့အား။ မယာ၊ သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ အက္ခာတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တုမှေဟိ၊ သင်တို့သည်။ အာတပ္ပံ။ အားသွန်လုံ့လ ဝီရိယကို။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကုန်အောင် ပြုအပ်၏။ တထာဂတာ၊ ရှေ့လာခြင်း ကောင်းတော်မူသော ဂဏ်ါဝါ၌ သဲစုအပေါင်း ထောင်သောင်းမက သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့ သည်။ အက္ခတာရော၊ သဘောတူမျှ ဟောတော်မူကြကုန်၏။ ပဋိပန္နာ၊ ဟောတော်မူတိုင်း မဆိုင်းမတွ ကျင့်ကြကုန်သော။ ဈာယိနော၊ သတိပဋ္ဌာန် ပရိကံကို သုံးတန်လက္ခဏာ ဤခန္ဓာ တွင် တွယ်တာနှေးည ၎ဈာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုကြကုန်သောသူတို့ သည်။ မာရဗန္ဓနာ၊ မာရ်နတ်ချည်နှောင် ၁၅၀၀ ကိလေသာ တည်းဟူသော သံခြေကျဉ်းမှ။ မောက္ခန္တိ၊ အကွင်းကျွတ်၍ အရှင်းလွှတ်နိုင်ကြကုန်၏။

ယေစ ခေါသမ ဒက္ခာတေ ဓမ္မေဓမ္မာနုဝတ္တိနော
တေဇနာ ပါရမေဿန္တိ မစ္စုဓေယျ သုဒုတ္တရံ။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းသို့၊ ယေစခေါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမဒက္ခာတေ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မေ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်မြတ်တရားကို ဓမ္မာနုဝတ္တိ နော၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်မြတ် တရားတော် ကြီးကို တိမ်းမငိုက်အတုလိုက်၍ စိုက်စိုက်လိုက်ခါ ကျင့်ကြံ

(၄) တုမှေဟိ ကိစ္စမာတပ္ပံ အက္ခာတာ ရော တထာဂတာ
ပဋိပန္နာ ပါမောက္ခန္တိ ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ။
(ဓမ္မပဒပါဠိတော်)

မဂ္ဂါနံ၊ မဂ်တို့တွင် အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်သည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့တွင်။ စတုရော ပဒါ၊ လေးပါးသောပုဒ်၌ရှိသောသစ္စာသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဓမ္မာနံ၊ တရားအပေါင်းတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂကင်းသော တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဓမ္မ ကိုးပါး ဆယ်ပါးသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဒွိပဒါနံ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့တွင်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုငါးပါးရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဒဿနာယ၊ အယူဝါဒ၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ တဏှာထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်စေခြင်းငှါ။ ဧသော၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်သွားရာ ခရီးမည်၏။ အညော၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှတပါး သော ခရီးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဧတ္တ တေန၀၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကိုမှီး မဂ်ခရီးကိုသာလျှင်၊ တုမှေ၊ သင်အမျိုးကောင်း သမီးသားတစုတို့သည်။ ပဋိပဇ္ဇထ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး သွားလိုက်ကြပါကုန်လော့။ ဧတံ၊ ဤမဂ္ဂင် ခရီး စက်ယာဉ်ကြီးသည်။ မာရဿ၊ မာရ်မင်းဘေးမှ။ ပမော ဟနံ ဘမ်းမမိနိုင် ငေးမှိုင်မျှော်ကာ တွေ့ဝေရာတည်း။ တုမှေ သင်တို့သည်။ ဧတံ၊ ဤအရိယာ မဂ်ခရီးထက်သို့။ ပဋိပန္နာ၊ အကျင့်ပြည့်စုံ စီးသွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခဿ၊ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏဘေးဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးရောက်သည် ဖြစ်၍။ ကရိဿထ ပြုကျင့်ကြပါကုန်လော့။ သလ္လကန္တနံ၊ ရာဂစူးဝင်

ညောင်တသင်ဟု နှုပ်တွယ်ပါယ်အပ် နိဗ္ဗာန်ရပ်သို့။ အညာယ၊ အနညာ တည အညတာဝီ အညိန္ဒြေသုံးတေ့ ဉာဏ်ရှိသည့် ဖြစ်၍မဂ္ဂေ၊ အရိယာမြန်း ဤသည့်လမ်းကို ဝေ၊ သင်ချစ်သား ချစ်သမီးတို့အား။ မယာ၊ သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ အက္ခာတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တုမှေဟိ၊ သင်တို့သည်။ အာတပ္ပံ။ အားသွန်လုံ့လ ဝိရိယကို။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကုန်အောင် ပြုအပ်၏။ တထာဂတာ၊ ရှေ့လာခြင်း ကောင်းတော်မူသော ဂင်္ဂါဝါဠူ သဲစုအပေါင်း ထောင်သောင်းမက သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့သည်။ အက္ခာတာရော၊ သဘောတူမျှ ဟောတော်မူကြကုန်၏။ ပဋိပန္နာ၊ ဟောတော်မူတိုင်း မဆိုင်းမတွ ကျင့်ကြကုန်သော။ ဈာယိနော၊ သတိပဋ္ဌာန် ပရိကံကို သုံးတန်လက္ခဏာ ဤခန္ဓာတွင် တွယ်တာနေ့ည ဈာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုကြကုန်သောသူတို့သည်။ မာရဗန္ဓနာ၊ မာရ်နတ်ချည်နှောင် ၁၅၀၀ ကိလေသာတည်းဟူသော သံခြေကျဉ်းမှ။ မောက္ခန္တိ၊ အကင်းကျွတ်၍ အရှင်းလွတ်နိုင်ကြကုန်၏။

ယေစ ခေါသမ ဒက္ခာတေ ဓမ္မေဓမ္မာနုဝတ္တိနော
တေဇနာ ပါရမေဿန္တိ မစ္စုဓေယျ သုဒုတ္တရံ။
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ ယေစခေါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမ္မဒက္ခာတေ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မေ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်မြတ်တရားကို ဓမ္မာနုဝတ္တိနော၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်မြတ် တရားတော်ကြီးကို တိမ်းမငိုက်အတုလိုက်၍ စိုက်စိုက်လိုက်ခါ ကျင့်ကြံ

ကြိုးကုတ် ပွားများအားထုတ် နိုင်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဒေတဇနာ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သိက္ခာ သုံးပါးအကျင့်မြတ်တရားကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများအား ထုတ်ကြကုန်သော ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ရဟန်း၊ ရှင်လူတို့သည် သုဒုက္ကရံ အသွန်ကူးမြောက် ကျော်ထွက် နိုင်ခဲလှစွာသော မစ္စုမေယျံ သေမင်းနိုင်ငံ ဘုံသုံးဘန်ကို တရန္တာဒန် ကူးသန်း ကျော်သွားကြကုန်လျက် ပရံ ဟိုမှာဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ သေန္တိ လွယ်ကာထုတ်ချောက် ကူးမြောက်နိုင်ချေ၏။

ယခုကဲ့သို့ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး ဆုံးမ ဩဝါဒ ပေးသည့်အတိုင်း ပါယ်စွန့်အပ်သော သင်္ခါရတရား တို့ကို တကယ်အဟုတ် တိတိကျကျပါယ်၍ သယ်ရမည့် အသင်္ခတ တရားတို့ကို တကယ်အဟုတ် တိတိကျကျ သယ်ရမည်ဟု ယုံကြည်လေးစား အားကိုးအားထုတ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ် ကေန်ဖြစ်ပေမည်။

တင်ပြရန် ဒေသနာ မြောက်များစွာ ရှိသော်လည်း ကျမ်းကျယ်လွန်းမည်စိုး၍ (၀၁) တရားတော်မှာ အလွန်ကျယ် ဝန်းများပြားလှသဖြင့် ဆုံးနိုင်အံ့မထင် ငါးသိုင်းများတော့ ဟင်းဟုန်မည်ဖြစ်၍ ရပ်လိုက်ရပေသည်။

အသိထူး ဉာဏ်ထူး ရှာမှီးလိုပါမူကား ဒွတ္တိံသလောက ဒီပနီကျမ်း၊ ပဋ္ဌိပတ္တိ ပကာသန်ကျမ်း၊ ဩကာသ ဒီပနီကျမ်း စသည်စတုဘုမ္မိက မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ ကျမ်းများတွင် ကြည့်ရှုလေ့လာ ပွါးများနိုင်ကြပါပေသည်။

ဤတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အလင်းပြစကားပြီး၏။

ဗုဒ္ဓမိန့်မှာ ဆင်ခြင်စရာ

ဇီဝိတံဗျာဓိကာ လောစ ဒေဟနိက္ခေပနံဂတိ
ပဉ္စေတေဇီဝ လောကသ္မိံ အနိမိတ္တာန ညာယရေ။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ ဇီဝိတဉ္စ အသက်အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ ဗျာဓိစ အနာကို၎င်း၊ ကာလောစ စုတိကျကြွေ သေသော ကာလကို၎င်း၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ အသေကောင်၏ပစ်ချရာ အရပ်ကို၎င်း၊ ဂတိစ သေ၍ဘဝဖြစ်လားရာ ဂတိကို၎င်း၊ ဣတိ ဤသို့ ပဉ္စ ငါးပါးတို့ကို အနိမိတ္တာ ပိုင်းခြား၍ မမှတ်နိုင်အပ်သော ဧတေမှာ ထိုတရား အခိုက်အတန့်တို့ကို ဇီဝလောကသ္မိံ အသက်ရှင်သော ကာလ၌ န ညာယရေ န ညာယန္တိ အတတ်ဧကန် မသိနိုင်ကြကုန်။

အစိရံဝတယံကာယော ပထဝိံ အဓိသေသတိ
ဆုဒ္ဓေါအပေတ ဝိညာဏော နိရတ္ထံဝတကလိင်္ဂရံ။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ အယံကာယော ဤဒွတ္တိံသ ကမ္မကရဏ အသုစိကောဋ္ဌာသဖြစ်သော ဤကိုယ်ကောင်းကြီးသည် ဝတ စင်စစ် အစိရံ ဒႏ ပုံကြီးမကြာခင်ပင် အပေတဝိညာဏော

ကမ္ဗဇ ရုပ်ဝိညာဉ် ချုပ်သည်ဖြစ်၍ နိရုတ္တံ အသုံးမကျသော ကလိကံစံ ထင်းဖွဲ့တို့ကဲ့သို့ ဆုဒ္ဒေါ ဆုတ်ကြဟဲ့(ဝါ)နောက် ဆုတ်ကြဟဲ့ နောက်ဆုတ်ကြဟဲ့ဟု အရှဲ့တမဲ့ စွန့်ပစ်ကြလျှက် ပထင် ရှ ဘွယ် တွ ဘွယ်ရှိသော သင်းချိုင်းမြေကြီး၌ အခိ သေသာတိ မထသော အိပ်ခြင်းဖြင့် ရှုံ့ညွန်ဖြစ်အောင် အိပ်ရ လတ္တံ့(ဝါ)အိပ်ရမည်ကား မလွဲတည်း။

အဋ္ဌဝက်စွံ အာဝဘ္ဘံ ကောဇညာ မရဏံသုဝေ
နဟိနော သင်္ဂရန္တေန မဟာ သေနေန မစ္စုနာ။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ (ဝါ)ခန္ဓာဝန်ဘေး လွန်ရှုတ်ထွေး သည်ကို တွေး၍ မျှော်မြင်ဆင်ခြင် တတ်ကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးအပေါင်းတို့။ အဇ္ဇေဝအဇ္ဇဝေ အဓိပတိ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းသော ယနေ့ပင်လျှင် ကိစ္စံ ပြု သင့်ပြုထိုက်အပ်လှသော မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကိစ္စ ကရဏီယကြီး လေးပါးကို အာတပ္ပံ သမ္မပ္ပဋ္ဌာန် အားသွန်လုံ့လ ကိုယ်ကိစ္စကျိ မှုကြီးကြေလောက်အောင် သမ္မာဝါစာစသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သမာပတ်ကို အထပ်ထပ်(ဝါ)အထပ်ဟရာ ကိုးဆယ်လောက် ရအောင် ပွားများအားထုတ် ရှုတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်ရာ၏။ ကော ဒဘာယ်မည်သောသူသည် သုဝေ နက်ဖန်သဘက် တရက်နှစ်ရက် အတွင်း၌ မရဏံ ရုတ်တရက် ပုတ်တပြိုက် သေခြင်းကို ဇညာ သိပါချိမ့်မည်နည်း။ မဟာ သေနေန ကိုးဆယ်ခြောက်ပြာ ဝေဒနာအပေါင်းတို့ ထောင်သောင်းမကသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ လက်နက်ကိုင် အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော မစ္စုနာမရဏာသန္တ သေမင်းနှင့် နော ဆဲရာတကာ မင်း မှာငါတို့တစုအား သင်္ဂြာ

ရခန္တနှ လက်မောင်းဆိုင်၍ စစ်ပြိုင် စစ်ထိုးခြင်းငှါ နှဟိယုတ္တံ မလုပ်တန်း ပေါက်ပန်းဈေး အရေးအရာ ဖြစ်ခဲ့သည်သာလျှင် တည်း။

တို့ကြောင့်—

သီလံသမာဓိံပညဉ္စ မဂ္ဂံဗောဓါ ယသိက္ခနံ

အတ္တကိစ္စနိ္တ ဝိညေယျံ နာညံကာမဂ ဝေသနံ။

ရေသံသရာလမ်းခန္ဓာထမ်း၍ မောပန်းအောင်သာ သွား ကြရှာသည့် သံသရာခရီးသွား မိန်းမ ယောကျ်ား အို-သူတော် ကောင်းများတို့ သီလဥ္စ ဝါစာကမ္မန္တ အာဇီဝ တည်းဟူသော သီလဝိသုဒ္ဓိကိုရင်း၊ သမာဓိံစ ဝါယာမ သတိသမ္မာဓိ တည်းဟူ သော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကိုရင်း၊ ပညဉ္စ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပ တည်းဟူသော သုဒ္ဓိငါးရပ် ဉာဏ် ၂၁ ကိုရင်း။ မဂ္ဂံ အင်္ဂါရှစ်ပါး မဂ္ဂင် တရားကို ဗောဓါယ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်းငှာ။ သိက္ခနံ သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းသည် အတ္တကိစ္စံ မိမိကိစ္စကြီး မည်ပေ၏။အညံ့သီလ သမာဓိ ပညာမှတပါးသော ကာမဂုဏ် တိုးပွားရုံမျှ ရှာဖွေအားထုတ်ကြသော ကိစ္စသည် နံ အတ္တကိစ္စံ မိမိကိစ္စမဟုတ်ပါပေ။ဤတိကျ၍သို့ဝိညေယျံ သောတ မနာ နှစ်ဒွါရဖြင့် ဝါယမစိုက်ခါ သိလိုက်ရာတော့သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ကောဇညာမရဏံသုဝေသဘောအရ စက္ကန့် မိနစ် ရက်ပိုင်းအတွင်း သေမည်ကို ဘယ် သူမျှ မသိနိုင်ကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် မသေခင် မနာခင် မအိုခင်မှာပင် မိမိကိစ္စ ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အသခ်ဘ စတု

ကမ္ဗဇ ရုပ်ဝိညာဉ် ချုပ်သည်ဖြစ်၍ နိရတ္တံ အသုံးမကျသော ကလိင်္ဂရုံ ထင်းဖွဲ့တို့ကဲ့သို့ ဆုဒ္ဒေါ ဆုတ်ကြဟဲ့(ဝါ)နောက်ဆုတ်ကြဟဲ့ နောက်ဆုတ်ကြဟဲ့ဟု အရှဲ့တမဲ့ စွန့်ပစ်ကြလျက် ပထင့် ရှုံ့ဘွယ် တွန့်ဘွယ်ရှိသော သင်းချိုင်းမြေကြီး၌ အခါ သေသာတိ မထသောအိပ်ခြင်းဖြင့် ရှုံ့ညွန်ဖြစ်အောင် အိပ်ရှု လတ္တံ့(ဝါ)အိပ်ရမည်ကား မလွဲတည်း။

အဇ္ဇေဝကိစ္စံ အာတပ္ပံ ကောဇညာ မရဏံသုဝေ
နဟိနော သင်္ကာရဏ္ဍေန မဟာ သေနေန မစ္စုနာ။

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ (ဝါ)ဒန္တာဝန်ဘေး လွန်ရှုတ်ထွေးသည်ကို တွေး၍ မျှော်မြင်ဆင်ခြင် တတ်ကုန်သော ချစ်သားချစ်သမီးအပေါင်းတို့။ အဇ္ဇေဝအဓိဝေ အဓိပတိ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး ထင်ရှားဖြစ်ကောင်းသော ယနေ့ပင်လျှင် ကိစ္စံ ပြုသင့်ပြုထိုက်အပ်လှသော မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကိစ္စ ကရဏီယကြီးလေးပါးကို အာတပ္ပံ သမ္မပ္ပဓာန် အားသွန်လုံ့လ ကိုယ့်ကိစ္စကိုမှုကြီးကြေလောက်အောင် သမ္မာဝါစာစသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသမာပတ်ကို အထပ်ထပ်(ဝါ)အထပ်တရာ ကိုးဆယ်လောက်ရအောင် ပွားများအားထုတ် ရှုတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်ရာ၏။ ကောအဘယ်မည်သောသူသည် သုဝေ နက်ဖန်သဘက် တရက်နှစ်ရက်အတွင်း၌ မရဏံ ရုတ်တရက် ပုတ်တပြိုက် သေခြင်းကို ဇညာသိပါခြိမ့်မည်နည်း။ မဟာ သေနေန ကိုးဆယ်ခြောက်ပြာဝေဒနာအပေါင်းတို့ ထောင်သောင်းမကသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါလက်နက်ကိုင် အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော မစ္စုနာမရဏာသန္တသေမင်းနှင့် နော ဆရာတကာ မင်း မှာပေါ်တို့တစုအား သင်္ကာ

ရှိခန္တန လက်မောင်းဆိုင်၍ စစ်ပြိုင် စစ်ထိုးခြင်းငှါ နှပါယသွတ်၍ မလုပ်တန်း ပေါက်ပန်းဈေး အရေးအရာ ဖြစ်ခဲ့သည်သာလျှင် တည်း။

တို့ကြောင့်—

သီလံသမာဓိံပညဉ္စ မဂ္ဂံဗောဓါ ယသိက္ခနံ

အတ္တကိစ္စန္တိ ဝိညေယျံ နာညံကာမဂ ဝေသနံ။

ရေသံသရာလမ်းခန္ဓာထမ်း၍ မောပန်းအောင်သာ သွားကြရှာသည့် သံသရာခရီးသွား မိန်းမ ယောကျ်ား အို-သူတော်ကောင်းများတို့ သီလဉ္စ ဝါစာကမ္မန္တ အာဇီဝ တည်းဟူသော သီလဝိသုဒ္ဓိကိုရင်း၊ သမာဓိံစ ဝါယမ သတိသမ္မာဓိ တည်းဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကိုရင်း၊ ပညဉ္စ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပ တည်းဟူသော သုဒ္ဓိငါးရစ် ဉာဏ် ၂၁ ကိုရင်း။ မဂ္ဂံ အင်္ဂါရှစ်ပါး မဂ္ဂင်တရားကို ဗောဓါယ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်းငှာ။ သိက္ခနံ သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းသည် အတ္တကိစ္စံ မိမိကိစ္စကြီး မည်ပေ၏။အညံ့သီလ သမာဓိ ပညာမှတပါးသော ကာမဂုဏ် တိုးပွားရုံမျှ ရှာဖွေအားထုတ်ကြသော ကိစ္စသည်နှ အတ္တကိစ္စံ မိမိကိစ္စမဟုတ်ပါပေ။ဤတိကျ၍သို့ဝိညေယျံ သိအပ်သောတမန နှစ်ဒွါရဖြင့် ဝါယမစိုက်ခါ သိလိုက်ရာတော့သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ကောဇညာမရဏံသုဝေသဘောအရ စက္ကန့်မီးနှစ် ရက်ပိုင်းအတွင်း သေမည်ကို ဘယ်သူမျှ မသိနိုင်ကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် မသေခင် မနာခင် မအိုခင်မှာပင် မိမိကိစ္စ ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အသင်္ခတ စတု

ဘုမ္မိက တရားတော်မြတ်ကို ဆောလျင်စွာ
ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွါးများ အားထုတ်သင့်
ပေသည်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်မြတ်ကြီးကို မဆိုင်းမလင့် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ပွားများ အားထုတ်အပ်ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓမတညူ အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ တိုက်တွန်းတော် မူသည်မှာ—

(၁) သုဒုလ္လဘံ လဘိတွာန နရတ္တံ ဇိနသာသနေ
သီလာဒိသင်္ဂဟံ ခေမံ ဥဇုံမဂ္ဂံ ဝိမုတ္တိယာ။

(၂) ယထာဘူတံ အဇာနန္တာ မုတ္တိကာမာပိယေ ဣမေ
ဝိမုတ္တိနာဓိဂစ္ဆန္တိ ဝါယမန္တာပိယောဂိနော။

(၃) တေသံပါမောဇ္ဇကရဏံ သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ
ဝိမုတ္တိရသကံရမ္မံ နိစ္စံသုဏန္တု သာဓဝေါ။

ဇိနသာသနေ၊ ကိလေသာကို အောင်ရာအောင်ကြောင်း ကောင်းမွန်စွာဆုံးမအပ်သော သာသနာတော် သုံးပါးအတွင်း၌။ သုဒုလ္လဘံ၊ အလွန်ကြုံကြိုက်ခဲလှစွာသော နရတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ လူမျိုးအဖြစ်ကို။ လဘိတွာန၊ ရပါသော်လည်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကိလေသာမှလွတ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သီလာဒိသင်္ဂဟံ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလက္ခန္ဓအစ သမာဓိက္ခန္ဓအလယ် ပညာက္ခန္ဓအဆုံးထား၍ ရေတွက်အပ်သော။ ခေမံ၊ ကာမသုခလ္လိက အတ္တကိလမထ ဘေးရန်အစွန်း နှစ်ပါးလည်းကင်းသော။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်သော။ မဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း စောင်းတန်းသဘွယ် ဖြစ်သော ဒါန သီလ နိက္ခမပါရမီမင်္ဂလာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မူလသမာပတ်ကို။ ဣမေ၊ ဤသာသနာ တည်ဆဲသော

ကာလဍ္ဍ။ ယေ ယောဂိနော၊ အကြင်အား ထုတ်လုပ်ဆောင်ကြ သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်လှစွာသော ပါရမီ မဂ်လာကံ ကတ္တားကို။ အဇာနန္တာ၊ အသေအချာ မသိကြကုန် သောကြောင့်။ မုတ္တိကာမ သံသရာမှ လွတ်ခြင်းကို အလိုရှိ၍ ဝါယမန္တာပိ၊ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်သော်လည်း ဝိမုတ္တိ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်နိုင်ကြကုန်။ တေသံ၊ ထိုလိုချင်ရက်နှင့် မရနိုင်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ ပါမောဇ္ဇ ကာရဏံ ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော သုဝိသုဒ္ဓ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သော ကံ ကတ္တားအဆုံးအဖြတ် သဃ်ပါးရှိသော။ ရမ္မံ၊ နာခံတိုင်းနှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ ဝိမုတ္တိရသကံ၊ ကိလေသာမှ လွတ်သော ပါရမီ မဂ်လာကို။ သခဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သုဏန္တု၊ နာခံ မှတ်သား ကျင့်ကြံစေကုန်တော့သတည်း။

နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အလုပ်သက်သေ သာခက ထုတ်၍ပြဆိုသောအခဏ်းပြီး၏။

\+ \+ ×

အပါဒါန် သမ္ပဒါန် ရှင်းလင်းချက်။ (၀၁) လောကီ လောကုတ္တရာ ရှင်းလင်းချက်။ (၀၂) ပါယ်ဘေး သယ်ဘေး ရှင်းလင်းချက်။

(အဂ္ဂုတ္တရစတုန်က္ကပါတ်ပါဠိတော်)

စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာသယံ
အဘိညာယ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒိတာနိ ကတမာနိစတ္တာရိ
အတ္ထိဘိက္ခဝေ ကမ္မံတဏှံ ကဏှဝိပါကံ (ပထမသုတ်၊

အတ္တီဘိက္ခဝေ ကမ္မံသုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ (ဒုတိယသုတ်)
အတ္ထိဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံကဏှသုက္ကဝိပါကံ
(တတိယသုတ်)

အတ္ထိဘိက္ခဝေကမ္မံ အကဏှသုက္ကံ
အကဏှ အသုက္ကဝိပါကံ၊ စတုတ္ထသုတ်)
(စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတ္တာရိ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ကမ္မာနိကမ္မာနိ၊ ဉာဏ်သတ္တဝါအနန္တတို့၌ ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်ကောင်းသော ကံလေးခုတို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည် သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာယ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒိတာနိ၊ သူတပါးတို့ကို သိစေအပ်ကုန်ပြီ။ စတ္တာရိ ပရမတ္ထ တရား ကံလေးပါးတို့မည်သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ (၈၁)မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အမှန်တကယ် အလိုရှိကြကုန်သော ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ ကဏှံ၊ မည်ညစ်သောအကျိုးဝိပါက်ရှိသော။ ကဏှံ၊ ဒုစရိုက် ကိလေသာဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ်ခန့်ရှိသော ကံကတ္တားသည်။ အတ္ထိ ရှိ၏။ (၀၁) ပရမတ္ထ ဓမ္မနိယာမ အားဖြင့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ရှိ၏။ ကဏှံကမ္မံပရ အတ္ထိဓမ္မံ။

(ပထမသုတ်ပါဠိတော်အနက်)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ (၀၁) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန်တကယ်အလိုရှိကြကုန်သော ချစ်သားချစ်သမီးတို့။ သုက္ကံ သောကံ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးရခြင်း မြည်

တန်းရခြင်းမကင်းသော အကျိုးဝိပါက်ရှိသော ကမ္မံ ဒါနသီလ ကာမာဝစရဘာဝနာ ပစာယန စသော လောကဓမ္မတာ ပုညကြိယာ သင်္ခါရကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ခန့် ရှိသောကံ ကတ္တားသည်။ တတ္တ မရမ္ဘတ္တ ဓမ္မနိယာမအားဖြင့်ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ရှိ၏။ သောက ကမ္မပရမ္ဘတ္တဓမ္မ (ဒုတိယသုတ် ပါဠိတော်အနက်)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကဏှသုက္ကံ၊ ကဏှသောကံ ဒုစရိုက် သုစရိုက် အမိုက်မိုက်အရောရော ကုသိုလ်အကုသိုလ် သင်္ခါရနှစ်ပါး ရောနှောသောသဘောရှိသော ကဏှသုက္ကဝိပါကံ အဆိုးအကောင်း သောင်းပြောင်းရောယှက် မိဿက ဝိပါက်ရှိသော ကမ္မံ ပုညာဘိသင်္ခါရ အဓမ္မိက ကာမဒါနဆယ်ပါး ကံကတ္တားသည် အတ္ထိ ပရမ္ဘတ္တဓမ္မနိယာမ ပုညာဘိသ သင်္ခါရ အားဖြင့်ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ရှိ၏။ (ကဏှသုက္ကကမ္မ ပရမ္ဘတ္တဓမ္မ တတိယသုတ်ပါဠိတော်အနက်)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ ပါရမီမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ၊ စတုဘုမ္မိက မဟာသတိပဋ္ဌာန အနန္တသဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့၏ ကုသိုလ်တော်ပွား ဖြစ်သော အကဏှအသုက္ကဝိပါက် ပါရမီမင်္ဂလာ သာသနာဝိရတီ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပက္ကမဂ္ဂဖလ အကျိုးရှိသော။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်အာဇီဝဋ္ဌမက သီလနိက္ခမအစရှိသော ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ကျော်မကာ များစွာသော ဘုရားကုသိုလ်တော်ပွား ပါရမီ မင်္ဂလာ ကံကတ္တားသည် အတ္ထိ စတုဘုမ္မိက ပရမတ္တဓမ္မနိယာမအားဖြင့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ရှိ၏။ ကံ ကမ္မံ ထိုပါရမီမင်္ဂလာ လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက

စသော ကုသိုလ်တော်ပွား ကံကတ္တားသည်။ (၀၁) ဒသပါရမီ မင်္ဂလာ ဒသဥပ ပါရမီလာ ဒသပရမတ္ထပါရမီမင်္ဂလာ သမတိံသ ပါရမီမင်္ဂလာ အဋ္ဌာရသ နှစ်ထပ် ဆတိံသ ပါရမီ မင်္ဂလာ အဋ္ဌတိံသပါရမီမင်္ဂလာ နှစ်ထပ် ဒွါစတ္တာလီသာကရ တုဏ္ဍိဖလ သမာပတ်သုံး ထပ်ပြည့်အောင်ပွားစေအပ်သော ပရမတ္ထ ကံ ကတ္တား ကမ္မက္ခယာယ ဆိုအပ်ပြီးသော တေဘူမိက ကုသိုလ် အကုသိုလ် သင်္ခါရတရား ကံ ကတ္တား အပြားခြောက်ဆယ် ကုန်ခမ်းစေခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ သံသံမာမာ အင်္ဂါရှိသော သဒ္ဒါတရားဖြင့် သစ္စာလေးပါးကိုသိလိုကြကုန်သောသူအပေါင်း တို့တွက် ကောင်းစွာဖြစ်၏။ အကာဏ္ဍ အသင်္ကာ ပရအတ္တဓမ္မ။

(စတုတ္ထသုတ်ပါဠိတော်အနက်)။

ယခု ပြဆိုအပ်သော ပြဆိုပြီးသော ၎င်း စတုက္က နိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုပါဠိတော်သည် ဂမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓမန္တသ စက္ခုသဗ္ဗညုတမဟာ ပညာ မဟာဂရုဏာတော်ဉာဏ်နှစ်ပါးဖြင့် ရှေ့ထောက်နောက် မျှော် ဟောတော် မူအပ်သော ပရအတ္တ ဓမ္မနိယာမ သုတ္တန် ပိဋကတ်ဖြစ်ရကား ပါရမီမင်္ဂလာ သာသနာဝိရတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးကြံပ်၍ စိတ်စေတသိက် နိဗ္ဗာန် ခန္ဓာ အာယတနဓါတ် သစ္စာ မဟာသာတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဋ္ဌာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး ဣန္ဒြေငါးပါး ဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး မဟာသညာခြောက်ပါး ဤဗောစတ္တာလီသ မဟာ ဗောဓိပက္ခိယ နိယာမ ထင်ရှားအောင် အနက်ယောဇနာ သမ္ဗန်စာထုတ်လိုက်ပေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ကဏှကံ အကုသလကမ္မ ပထဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်။

(၁) ပါဏာတိပါတာ — အသက်ရှိသော သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း။
(၂) အဒိန္နာဒါနာ — သူ့ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်း။
(၃) အဂမာလမိစ္ဆာ — ရောဂါကိုယ်ဝန်ရှိသော အခါ၌ သွားလာခြင်း။
(၄) အဒေသမိစ္ဆာ — မိဘဆရာ သူတကာမြင်သာသော အရပ်၌ သွားလာခြင်း။
(၅) အနင်္ဂမိစ္ဆာ — ဆေးဝါးမှိုဝဲရှိမြဲအင်္ဂါထက် လွန်သဖြင့်သွားလာခြင်း။
(၆) အမဂ္ဂမိစ္ဆာ — ကျင့်ရိုးမဟုတ် တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ သွားလာခြင်း။

ကာယဒုစရိုက် ကိလေသာခြောက်ပါး။

(၁) မုသာဝါဒ — မဟုတ် မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း။
(၂) ပိသုဏာဝါစာ — သူနှစ်ဦး ကြားကွဲအောင် ကုန်းချောတိုက်ခြင်း။
(၃) ဖရုသာဝါစာ — ကြမ်း တမ်း ယုတ် မာ သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း။

(၄) သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ အနက်ဒြဗ်ကင်းသိမ်ဖျင်းသော
စကားကိုပြောဆိုခြင်း။

(ဝစီဒုစရိုက် ကိလေသာလေးပါး)

(၁) အဘိဇ္ဈာ — သူ့စည်းစိမ်ကို ကိုယ့်စည်းစိမ် ဖြစ်အောင် မတရားကြံခြင်း။
(၂) ဗျာပါဒ — မျက်ကြုတ်ကိုးတန်မျက်ကြုတ် ဆယ်တန်ဖြင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။
(၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ — မှားသောအယူကိုယူခြင်း။
(၄) မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ — မှားသောအကြံကိုကြံခြင်း။
(၅) မိစ္ဆာဝါစာ — မှားသောစကားကိုပြောခြင်း၊
(၆) မိစ္ဆာကမ္မန္တ — မှားသောအမှုကိုပြုခြင်း။
(၇) မိစ္ဆာအာဇီဝ — မှားသောအသက်မွေးခြင်း။
(၈) မိစ္ဆာဝါယမ — မှားသောလုံ့လ ပြုခြင်း။
(၉) မိစ္ဆာသတိ — မှားသောသတိပြုခြင်း။
(၁၀) မိစ္ဆာသမာဓိ — မှားသောတည်ကြည်ခြင်း။

ပေါင်း ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ် ပြဆိုချက် အကျဉ်းပြီး၏။

ကဏှသုက္ကကံ အခမ္မိက မိဿကံဒါနဆယ်ပါးအကျဉ်း။
မောဟဦးစီး လောဘ ပြဋ္ဌာန်းသော အခမ္မိကကာမ ဒါနငါးပါး။

(၁) နဋ္ဌကာမဒါနံ — ပွဲလမ်းသဘင် ဇာတ် ရုပ်သေး တို့ဖြင့်လှူခြင်း။

(၂) မဇ္ဇပမာဒဒါနံ — သေရည်သေရက် ပေးလှူခြင်း။

(၃) စိတ္တကာမဒါနံ — အဖိုအမတို့ မြင်သူစိတ်ကလက်အောင် ဓါတ်ပုံဆွဲ၍ ပေးလှူခြင်း။

(၄) ဥဿဘဒါနံ — ကျွဲ နွား စသော တိုးပွားရန် မိတ်ဆင်းလိုက် လှူခြင်း

(၅) ဣတ္ထိပုရိသဒါနံ — အဖိုအမတို့ မင်္ဂလာဆောင်း အိမ်ထောင် ပေးစားခြင်း

မောဟဦးစီး ဒေါသပြဋ္ဌာန်းသော မိဿကဒါနငါးပါး

(၆) သတ္တံဒါနံ — အ သက် သေ စေ တတ် သော ဓါး လှံ သေနတ် ပေးလှူခြင်း။

(၇) ဝိသဒါနံ — သေစေတတ်သော အဆိပ် ပေးလှူခြင်း။

(၈) သင်္ခလိကဒါနံ — သံခြေချဉ်း လက်ထိပ် စသည်တို့ လှူခြင်း။

(၉) တုလကုဋ္ဌ မာသကုဋ္ဌ ဒါနံ — ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ အလှူ။

(၁၀) ကုက္ကုဋ္ဌသုကဲရဒါနံ — ကြက် ဝမ်းဘဲ ငှက်စသည်ကို အရှင်လတ်လတ် သတ်စားရန် ပေးလှူခြင်း။

ကဏှသုက္ကကံ အဓမ္မိက မိဿကကာမ ဒါန ဆယ်ပါး အကျဉ်းပြဆိုသော အခဏ်းပြီး၏။

ယခုပြဆိုပြီးသော ဤအဓမ္မိကမိဿကဒါန ဆယ်ပါးသည် အပုံကြီး မကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော လောကုတ္တရာတရားနှင့်မလျော်သော အပုညာဘိသင်္ခါရတရားမည်၏။ ဤအပုညာဘိသင်္ခါရ ပရမတ္တကံ ကတ္တားအပြား သုံးဆယ် ကို မိလိန္ဒပဉ္စပရိဝါပါဠိတော် ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကျမ်းများ၌ ဟောတော်မူသည်။

ဤကား အပုညာဘိသင်္ခါရ ကဏှကံ မဲညစ်သော အပုံကြီး မကောင်းသော အကုသိုလ်ဒုစရိုက် ကိလေသာ ဆယ်ပါး အပြားနှစ်ဆယ်နှင့် ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ ကဏှသုက္ကကံမိဿကရော နှောသောမကောင်းသော အမဲအဖြူ ရောသော အဓမ္မိက ကာမဒါနဆယ်ပါးပေါင်း အပုညာဘိသင်္ခါရ ကံကတ္တား သုံးဆယ်သည် လောကီအပါဒါန် ပယ်စွန့်ရမည်။ အပုညာဘိသင်္ခါရတရား ပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

ဆက်လက်၍ သုက္ကကံ ပုညာဘိသင်္ခါရ ကာမကုသိုလ် ရူပကုသိုလ် အာနဥ္ဇာဘိသင်္ခါရ အရူပကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြား သုံးဆယ်ကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်။

ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနဉ္စာဘိသင်္ခါရ ပုညကြိယာကုသိုလ်ဆယ်ပါးကို ဒါနမယသုံးပါး သီလမယသုံးပါး ဘာဝနာမယသုံးပါး ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ တြင်းနဝင်းဂိုဏ်းချုပ်ထား၍ အပြားသုံးဆယ် ပွားပုံကို ဆက်လက်ပြပေအံ့။

(၁) ဒါန သီလ ကာမာဝစရ ဘာဝနာ
အပစာယန ဝေယျာဝစ္စ ပတ္တိဒါန ပတ္တာနု
မောဒန
ဓမ္မဿဝန ဓမ္မဒေသနာ ကာမာဝစရ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ

(ပုညကြိယာဆယ်ပါး)

(၂) ဒါန သီလ ရူပါဝစရ ဘာဝနာ
အပစာယန ဝေယျာဝစ္စ ပတ္တိဒါန ပတ္တာနု
မောဒန။
ဓမ္မဿဝန ဓမ္မဒေသနာ ရူပါဝစရ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ

(ပုညကြိယာဆယ်ပါး)

(၃) ဒါန သီလ အရူပဝစရ ဘာဝနာ
အပစာယန ဝေယျာဝစ္စ ပတ္တိဒါန ပတ္တာနု
မောဒန။
ဓမ္မဿဝန ဓမ္မဒေသနာ အရူပါဝစရ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ
(ပုညာကြိယာဆယ်ပါး)

ဤသို့ပွား၍ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရ ပုညကြိယာ ဝတ္ထုသင်္ခါရ အပြားသုံးဆယ်ဖြစ်၏။

၎င်းပုညကြိယာ ဝတ္ထု သင်္ခါရ ကုသိုလ် ဆယ်ပါးကို ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ သုံးပါး ဒါနမယ သီလမယ ဘာဝနာမယ သုံးပါး ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မသုံးပါး တြင်းနဝင်းဂိုဏ်း ချုပ်ထားပုံကား—

ဒါန ပတ္တိဒါန ပတ္တာနုမောဒန ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ
သီလ ပစာယန ဝေယျာဝစ္စ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ
ဘာဝနာ ဓမ္မသဝန ဓမ္မဒေသနာ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ

ဤကဲ့သို့ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မသုံးပါး တြင်း နဝင်းဂိုဏ်းချုပ်ထား၍ ကမ္မာကမ္မ ဝိနိစ္ဆယ ထင်ရှားအောင် မှတ်သားရာ၏။

ဖေါ်ပြပါ ပုညကြိယာ ဝတ္ထုသင်္ခါရ ဆယ်ပါးကို ပရမတ္ထာနိယာမ ထင်ရှားအောင် ဒါနမယသုံးပါး သီလမယ သုံးပါး ဘာဝနာမယသုံးပါး တြင်းသွား နဝင်းသွား ကံသုံးပါး ကိစ္စထားသည်အတိုင်း ထင်ရှားစွာ ပြဆိုဦးမည်။

ဒါနဥ	အလှူပေးခြင်းငှင်း။
ပတ္တိဒါနဥ	ပတ္တာတိုင်းသလို လဘက်ထုပ် ချ၍ အမျှပေးဝေခြင်း။
ပတ္တာနုမောဒါနဥ	မညီးမညူ ငွေကူသာဓု အနုမောဒနာ ပြုလိုက်ရခြင်း။
ဒိဋ္ဌိကမ္မဇု	ဒါနမယသုံးပါးကို ကံသုံးပါးဖြောင့်မတ်စွာ ဥဇုဘူတပြုခြင်းငှင်း။

(ဒါနမယသုံးပါး ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မအနက်)

သီလဉ္စ	ငါးပါး ရှစ်ပါး ဆယ်ပါး သီလကို ခံယူဆောက်တည်ခြင်း။
ပစာယနဉ္စ	အရိုအသေပြုခြင်းငှင်း။
ဝေယျာဝစ္စ	အမှုကြီးငယ်ကို ရွက်ဆောင်သည်ပိုး ခြင်းငှင်း။
ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မဉ္စ	သီလမယသုံးပါး ဖြောင့်မတ်စွာ ဥဇုဘူတ ပြုခြင်းငှင်း။

(သီလမယသုံးပါး ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မအနက်)

ဘာဝနာစ	အလိုရှိရာ စိတ်ထင်ရာ ကာမဝစရ ဘာဝနာပွားခြင်း။
ဓမ္မသဝနဉ္စ	အလိုရှိရာတရားကိုနာကြားခြင်းငှင်း။
ဓမ္မဒေသနာစ	အလိုရှိသမျှကြက်၍ ရသောတရားကို ဟောခြင်း။
ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မဉ္စ	ဘာဝနာမယ သုံးပါးကို ကံသုံးပါး ဖြောင့်မတ်စွာ ဥဇုဘူတပြုခြင်းငှင်း။

(ဘာဝနာမယ ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မအနက်)

ထိုနည်းအတိုင်း ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဒါန သီလ ဘာဝနာမယ ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မသုံးပါးကိုလည်း ဤကဲ့သို့မှတ်ယူရမည်။

မှတ်ချက်။ ။ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဆိုသည်ကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥဇုသူတ ကမ္မဆိုသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥဇုဘူတ ပြုလုပ်ကြသော လောကဓမ္မတာ ပညာကြိယာ သခ်ါရကုသိုလ် ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

(ဥပမာကား) အမိမရှိ၍ အဘမလာ ဟူသော စကားကို မိရိုးဘလာ ဆိုသကဲ့သို့ရင်း။
မေပဟနသာ ခေဿမာလာကို မေခလာဆိုသကဲ့ သို့ရင်း။

ဤကား ပညာဘိသခ်ါရ အာနဥ္စာဘိသခ်ါရ ပညာကြိယာ ကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ကို သိသာအောင် ထင်ရှားစွာ အကျဉ်းချုပ်ပြဆိုခဏ်း ပြီး၏။

အပါဒါန် ကံ ကတ္တား ငါးဆယ် ခြောက်ဆယ်တို့ကို မပြုမလုပ် ပယ်စွန့်အပ်ကြောင်းကား—

ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌ လောကဘုရား ခြောက်ဆူထံတွင် ရဟန်းခံသော ပုဏ္ဏားတယောက်က ဘုရားရှင်ကြီးအား ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ အို—ရှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်လည်း ဆွမ်းခံ၍ သာ အသက်မွေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား သမဏ ဘိက္ခုရဟန်း ခေါ်တော်မူပါ၊ အဝှေဝါသိက တပည့်အဖြစ် မှတ်တော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားရာတွင်—

န တေ န ဘိက္ခုသောဟောတိ ယာဝတာဘိက္ခတေပရေ
ဝိသမ္မံသမာဒါယ ဘိက္ခုဟောတိ နတာဝတာ

ယောဓ ပုညဉ္စ ပါပဉ္စ ဗာဟိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ
သင်္ခါယလောကေ စရတိသဝေ ဘိက္ခူတိ ဝုစ္စတိ။
(ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်)

ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ (ဝါ)မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကိုသာ အမှန်တကယ် လိုလားကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီးတို့၊ ယာဝတာ အကြင်မျှလောက်၊ ပရေ သူတပါး တို့အိမ်၌ ဘိက္ခတေ ဆွမ်းထမင်းခံ၍စား၏။ တေန ထိုသို့ ဆွမ်း ထမင်းခံ၍ စားကာမျှဖြင့်၊ သောပုဂ္ဂလော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘိက္ခု ဇာတိဇရာ သံသရာဘေး လေးပါးကို ရှုစားတတ်သော သမဏဘိက္ခုရဟန်းမည်သည်။ နဟောတိ မဖြင်သေး။ ဝိသ ဓမ္မံ တဏှာသုံးတန် အဆိပ်ထန်သော လောကဓမ္မတာ သင်္ခါရ ဘိကတ္တား သုံးဆယ်အကျင့်ကို သမာဒါယ ဆောက်တည်ကျင့် ကြံ၍ (ဝါ) ကမ္ဘာ့ဆရာ ကျွား ဆရာတွင် သိက္ခာတင်၍၊ တာဝတာ ထိုမျှလောက် ပေါက်ပန်းဈေး အသွင်ဟန်ပန် တူကာမျှဖြင့်၊ ဘိက္ခု သံသရာဘေး လေးပါးတို့ကို ရှုတတ် သော သမဏဘိက္ခုရဟန်းသည် နဟောတိ မဖြစ်သေး။ ဣဓ လောကေ ဤအပါဒါန်နှစ်ပါး၊ သမ္ပဒါန်နှစ်ပါး၊ သာသနာ တော်သုံးပါး ထင်ရှားစွာ တည်ဆဲ ဖြစ်ပေါ်သော အခါ၌၊ ယောပုဂ္ဂလော အကြင်ကလျာဏ ပုထုဇဉ် ရှင်လူ ရဟန်း ယောကျ်ား၊ မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုညဉ္စ လောကဓမ္မတာ ပုည ကြိယာ သင်္ခါရ ကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ကိုင်ရင်း၊ ပါပဉ္စ ပါပါ ပါပ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် ခြောက်ဆယ်တို့ကို ဗာဟိတွာ ဗာဟုတ်မလဲဟု

တကတဲ ခွါရှောင်ပယ်မျှော၍ ဗြဟ္မာစရိယံ ဗြဟ္မစိုရ်အကျင့်ကို (၀၁) သာသနာတော် သုံးပါးအကျင့်ကို(၀၁) ပါရမီမင်္ဂလာ သနာဝိနုတိ ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးတန် မဟာသတိသဋ္ဌာန် လေးပါး စသော အကျင့်တရားကို အာဒိကလျာနံ လောကတ္တစရိယ ဒသပါရမီ မင်္ဂလာ မဇ္ဈေကလျာဏံ ဉာတတ္တစရိယ ဒသဥပ ပါရမီ မင်္ဂလာ၊ ပရိယောသာနကလျာဏံ ဗုဒ္ဓတ္တစရိယ ဒသပရ မတ္ထပါရမီ မင်္ဂလာ၊ သမတိံသ ပါရမီမင်္ဂလာ၊ အဋ္ဌာရသ နှစ်ဆယ် ဆတ္တိံသပါရမီ မင်္ဂလာ၊ အဋ္ဌတိံသပါရမီ မင်္ဂလာ နှစ်ထပ် ဒွါစတ္တာလီသကာရ တုဏ္ဏိဖလပါရမီ မင်္ဂလာ၊ မဟာ သတိပဋ္ဌာန် သမာပတ်သုံးဆယ် တိုင်အောင် ပွားစေအပ်သော လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက မဟာဗောဓိစရိတအကျင့်ကို သင်္ဂါရ ပဋ္ဌသင်္ဂါရ ပစ္စဝက္ခဏာ ဇောကိစ္စဖြင့်ကျင့်၏။ သောပုဂ္ဂလော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝေ စင်စစ် ဘိက္ခုတို့ သမဏ ဘိက္ခုရဟန်းစစ် ရဟန်းကောင်းဟူ၍ ဝုစ္စတိ ဆိုအပ်၏။ (၀၁)ပုတ်ကို လေးနှင့် ပစ်သကဲ့သို့ တဲ့တဲ့ကြီး ဆိုအပ် လေတော့သတည်း။

ဤကဲ့သို့ စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်းပါဠိတော် ဓမ္မပဒပါဠိတော် စသည် ပါဠိတော်များ၌ သင်္ဂါရ ပညာကြီးယာ ကုသိုလ်များကို နိဗ္ဗာန်မင်္ဂဖိုလ်ကို အမှန် တကယ်လိုလားကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူတို့ မပြုမလုပ်ကြဘဲ တကတဲ ပယ်စွန့်အပါဒါန်ကန် သင့်ကြောင်း (၀၁) အားမထုတ် သင့်ကြောင်းများကို သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီးသည် သတ္တာဝါအပေါင်း(၀၁)သတ္တဝါအနန္တတို့အားမဟာဂရုဏာကော သားနှင့်နှိုးသူ အတူအမျှ သနားတော်မူသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှား

စွာဟောတော်မူပါလျှက်နှင့် မရှက်မကြောက် မထောက်မထား အလိုတူအလိုပါ ဆရာတကာတို့ သဘောတူပြုလုပ်၍ အား ထုတ်ကြခြင်းများသည် ဗုဒ္ဓ၏အလိုတော်ကြနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ကြီးဆန့်ကြင်ဘက် ဖြစ်လေတော့သည်သာတည်း။

(မဟာသုပိနဇာတ် ကေနိပါတ် ပါဠိတော်)

အနာဂတေ ကလိယုဂေ အဓမ္မရာဇကာလေ
ဓမ္မအပယာသန္တိယေနရာ—ဟု ဟောတော်မူ၏။

အနာဂတေ အနာဂါတ်ကာလ၌၊ (ဝါ)ငါဘုရား သာ သနာတော် နှစ်ထောင်ခုနှစ်ရာ ကျော်သောအခါ၌၊ ကလိယုဂေ ကလိယုဂ်လေးသိန်း သုံးသောင်း နှစ်ထောင်ဆန်းသောကာလ၌ (၁ါ)လူ့သက်တာ ရှစ်ရာ ရှစ်ဆယ် ရှစ်ခုကယ် အန္တရာယ်ကြီး မိုးထိနီးသော ကလိယုဂ်လာလ၌၊ အဓမ္မဇကာလေ မိစ္ဆာ ကာမ မေထုန်လေးပါးကို ခံစားသော မင်းလက်ထက်၌ ယော နရာ အကြင်ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာဝင်ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန်း ရှင်လူတို့သည်။ ဓမ္မ ငါဘုရား ဟောအပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ ခွဲပုံခွဲဝေပုံဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒေ ဝါ ကျမ်းရိုး တဆယ့်နှစ်မျိုး ပါတ္တိဥာဏ်ဝါ ကျမ်းရိုးတဆယ့်နှစ်မျိုးတို့၌ အပယာန္တိ ပတ် ပတ် နတ်နတ်မသိမမြင် မထင်နိုင်ဘဲရှိကြကုန်လတ္တံ့။

ဤသို့ ဘုရားဟောသည့်အတိုင်း တောဘုမ္မိက ပုညကြိ ယာ သင်္ခါရ ကုသိုလ်ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် စကားဘုရား စောဘုမ္မိက ပါရမီမဂ်လာ အသင်္ခတ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် ဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်ကျော်မက ပွားစေအပ်သော ဘုရား

ကုသိုလ်တော်ပွား တရားမကားကို အလွန်ပင် သိမြင်အပ်လှပေ၏။သို့သော် ကလိယုဂ် ဖမ်းစား၍ နားမလည်ဘဲရှိကြလေသည်။

ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းတကာတို့၌ ဤကဲ့သို့ထင်ရှားစွာ ပြဆိုကြောင်းများကား အလွန်ပင်များပေသည်။ ကျယ်ဝန်းစွာ ဆက်လက်၍ ထင်ရှားအောင်ပြရပါမူကား စိတ်မတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်(ဝါ) မကြားနာရသေးကြောင့် မသိသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကမူကား အရှဲ့တမဲ့ ပြောမိပြောရာ ပြောဆိုမှားကြ၍ အပြစ်ဒေါသ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့် ဤမျှနှင့် သိသာထင်ရှားလောက်ပြီဟု ယူဆမိပေသည်။ အကျယ်တဝင့် အသိဉာဏ်ရင့်စွာ အသိထူး ဉာဏ်ထူးရရှိလိုပါမူကား ဒွတ္တိံသလောကဒီပနီကျမ်း ဩကာသဒီပနီကျမ်းပဋိပတ္တိပကာသနီကျမ်းများ နှင့် အခြားသော စတုဘုမ္မိက မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ ရေးသားစီရင်တော်မူထားသော ကျမ်းစာအစောင်စောင်တို့တွင် လေ့လာပွားများနိုင်ကြပါသည်။

အပါဒါန် သမ္ပဒါန် ရှင်းလင်းချက် (ဝါ) လောကီ လောကုတ္တရာ ရှင်းလင်းချက်(ဝါ) ပါယ်တရား သယ်တရား ရှင်းလင်းချက်

ဤတွင်ပြီး၏။

ကျမ်း၏နိဂုံးကို ပြဆိုခြင်း။

နိဂုံးချုပ်။

အစိန္တေယျ လောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ဘုံသုံးအင်၌ ခိုဝင်မက်မော တဏှာဇောဖြင့် နှစ်မြော နေသူ နတ်ဗိုလ်လူတို့ကို ကြည်ဖြူ ထောက်ထား လွန်သနား ခြင်းမူသဖြင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော် မြတ်သည်ကား ဝိမုတ္တိရသ အားဖြင့်တပါး၊ ဓမ္မဝိနယအားဖြင့် နှစ်ပါး၊ ပိဋကပ်အားဖြင့် သုံးပါး၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါး ပါး၊ အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါး၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်း လေးထောင် များမြောင်လှစွာသော ဒေသနာတို့ကို ဝေနေ ယျာအလိုက် ကျွတ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ (၄၅) ဝါ ကာလ ပတ်လုံး ရတနာ့ရွှဲလုံး ပုလဲကုံးကို သီကုံးဘိသကဲ့သို့ ဟော ကြားညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူလေသည်။

ထိုစကားသည် မှန်လေစွ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားသည် မရှိသောတရားစကား မသိသောတရားစကားကို ဟောကြားတော်မမူ၊ ရှိမှ သိမှသာလျှင် သိသော ရှိသောတရားစကားသာလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တွင် ထင်တော်မူသည်။ ဤကဲ့သို့ ထင်တော်မူသည့်အတိုင်း ကသိုဏ်းပရိကံပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ မကျင့်နိုင် မကြံနိုင်ကြံ၍မဖြစ်နိုင်သောအားမထုတ်နိုင်သောကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ကိစ္စကိုလည်း သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဟောကြားတော်မမူ၊ တိုက်တွန်းတော်မမူ။

ကျင့်နိုင် ကြံနိုင် အားထုတ်နိုင် ကြံလျှင်ပိုင်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ၊ ကံ ကတ္တားများကိုသာ မြတ်စွာဘုရားနှိုးဆော်တိုက်တွန်း ဆုံးမတော်မူသည်။ သို့ဖြစ်လေသောကြောင့် သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီး ဟောကြားဆုံးမ ညွှန်ပြတော်မူသော တရားတော်များကို (မဖြစ်နိုင်ဘူး မရှိနိုင်ဘူး နားမလည်နိုင်ဘူး မသိနိုင်ဘူး ပုတုဇန်တို့နဲ့ မတန်ဘူး လူတွေနဲ့ မတော်ဘူး၊ ဘုရားကိုလိမ်ရာကြမယ် သွားမလုပ်ကြနဲ့ ဒါတွေမရှိဘူးဟူ၍ မဆိုအပ် မဆိုကောင်း မပြောထိုက် မဆိုထိုက်)မြတ်စွာဘုရားသခင် ပညပ်တော်မူအပ်သော ပဋိပတ် ကျင့်ဝတ်သီလများကိုလည်း မကျင့်နိုင်ဘူး မကြံနိုင်ဘူး ကြံပေကျင့်ပေတဲ့ကို မဖြစ်နိုင်ဘူးဟူ၍ မဆိုအပ် မဆိုကောင်း မဆိုထိုက်ချေ။ ထင်ရှားရှိသော သိနိုင် မြင်နိုင်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံကိစ္စများကိုသာ ဟောကြားဆုံးမ ညွှန်ပြ ပေးတော်မူသည်သာလျှင် မှတ်ထင်ရမည် မှတ်ယူပါလေ။

ထင်ရှားပင် ရှိငြားသော်လည်း အကျိုးမများ မဘတ်အား မတတ်နိုင် မဖြစ်နိုင်သော အရာများ၌ မြတ်စွာဘုရားသခင် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တော် မမူကြောင်းကား-- သင်တို့ရဟန်းရှင်လူ များဗိုလ်လူတို့သည် ချိန်ဝန်တဆောင်ရှိ ကျောက်လုံးကျောက်ခဲကြီးတို့ကို ပခုံးထမ်းခေါင်းရွက်ပြီးလျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ထက်သို့ သယ်ဆောင်ကုံရမည် ဟူ၍၎င်း၊ မြေကိုရှုး မိုးကိုပံ့ရမည်ဟူ၍၎င်း၊ အဘယ်သောအခါမှ အဘယ်နံရာအခါမှ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောကြားဆုံးမ ဩဝါဒပေးတော်မမူ တိုက်တွန်းတော်မမူ ဟူ၍ မှတ်ပါလေ။

သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး နှိုးဆော်တိုက်တွန်းဆုံးမတော်မူသည်မှာ—

သူ့အသက်ကိုမသတ်နှင့် မသတ်အပ်
သူ့ဥစ္စာကို မခိုးနှင့် မခိုးအပ်
မိစ္ဆာကာမမေထုန်လေးပါးကို မခံစားနှင့် မခံစားအပ်
မဟုတ်မမှန်သောစကားကို မပြောမဆိုနှင့် မပြောမဆို
အပ်

ဂုံးတိုက်ချောပြစ်သောစကားကို မဆိုမပြောနှင့်
ယုတ်မာသော ကြမ်းတမ်းသောစကားကို မဆိုမပြော
နှင့်

သကပ်ဒြပ် လိင် သင်္ချာ ကာရက မုက္ခ အနက်ငါး
ပါးကင်းသော ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို မဆိုမပြောနှင့်

မစားရငရဲခံ အလွန်လေသာ မောဟကြီးသော အကြံဆိုးကိုမကြံနှင့်—

သူတပါးကို ရန်ငြိုးဖွဲ့ထား အလွန် အမျက် ဒေါသ မောဟအားကြီးသော အကြံဆိုးကိုမကြံနှင့်—

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တ မိစ္ဆာ အာဇီဝ မိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ရှစ်ပါးကိုလည်း ယူမှားမလိုက်စားကြနှင့် ဟူ၍ဝင်း၊

မနောကံ ရှေ့သွား ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် အစား အစာတို့ဖြင့် အသက်မွေးမမှားကြနှင့်။ သူရာငါးပါး ယစ်မျိုး တို့ကိုလိုက်စားလွန်ကျူးအရူးဖြစ်အောင် ရူးလိုမူးလို၍မသောက် ကြနှင့်၊

ဤကဲ့သို့ ကာယကံလေးပါး ဝစီကံလေးပါး မနောကံ လေးပါး (ဝါ) အကုသလကမ္မပထ အပြားနှစ်ဆယ်တို့ကို လွန် ကျူးပြစ်မှားမလိုက်စားကြနှင့်ဟူ၍ဝင်း၊ ဤကဲ့သို့ ဝါရိတ္တသီလ များကို သမာဒါန ဝိရတိဝစီသစ္စာ မြောက်အောင် ဆောက် တည် ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဗြဟ္မာမင်းတို့ ကြိုက် မချစ်မနှစ်သက်သော မေထုန်မှုကိစ္စများကိုလည်း စိတ် ကစား၍ မခံစားကြနှင့်၊ နေမွန်းလွဲသော ဝိကာလအခါ၌ ဘောဇဉ်ငါးပါး ခဲဘွယ် ဆဲ့နှစ်ပါး များကိုလည်း မစား မသောက်ကြနှင့်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ကခုန်မြူးတူးခြင်း၊ သူတပါးကို ကခုန်မြူးတူးစေခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်သီဆိုခြင်း၊သူတပါးကိုသီဆို စေခြင်း၊ ကြေးစည်ခေါင်းလောင်း ဗုံမောင်းလင်းကွင်းစသော တူရိယာမျိုးများကို မိမိကိုယ်တိုင် တီးမှုတ် ထိုးခေါက်ခြင်း၊

သူတပါးကို တီးမှုတ်ထိုးခေါက်စေခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် ပွဲလမ်းသဘင်တို့ကို ကြည့်ရှုခြင်း သူတပါးကိုကြည့်ရှုစေခြင်း မိမိကိုယ်တိုင် ပန်းပန်ခြင်း၊ သူတပါးကိုပန်းပန်စေခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် နံ့သာအမျိုးမျိုးတို့ကို လိမ်းကျံခြင်း၊ သူတပါးကို လိမ်းစေခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် နံ့သာမျိုးတို့ကို ဆောင်ယူခြင်း၊ သူတပါးကို ဆောင်ယူစေခြင်း၊ နံ့သာမျိုးတို့ကို အင်္ဂါကြီးငယ်အသွယ်သွယ်တို့ကို လိမ်းကျံခြင်း၊ အခြေတတောင့်ထွာထက်မြင့်သော ကုတင်ညောင်စောင်း တကျိပ်ခြောက်ယောက်သောကချေသည်တို့ ကခုန်လောက်သော ကပ္ပလာ ကော်ဇောကြီးတို့၌ နေထိုင်ခြင်း၊ ရွှေငွေတို့ကို ကိုင်ခံခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တဆယ့်ခြောက်ပါးခန့်ရှိသော စာရိတ္တသီလများကို သမာဒါနဝိရတီ ဝစီသစ္စာမြောက်အောင် ဆောက်တည် ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝါရိတ္တသီလ စာရိတ္တသီလများကိုသာ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဟု ပါဠာတိပါတာ ဝေရာမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ စသည်ဖြင့် သိက္ခာပုဒ်အသီးသီးတို့၌ ဝေရာမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိဟု ဟောတော်မူသည်ကို ငါတို့တော့ မသိနိုင် မကျင့်နိုင် မဘတ်နိုင် အားမထုတ်နိုင် ကျင့်ပေတဲ့ထို မဖြစ်နိုင်ဘူးဟူ၍ မဆိုကောင်း မဆိုထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။

ယခု ကလိယုဂ်ဆုတ်ကပ်၌ ကတုန်းကတိုက်ကပေါ်များမှာရှိ နတ်မင်းဖမ်းစား၍(ဝါ)မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်ပူး၍ သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကြီး(ဝါ) ကံတော်အနန္တ ဉာဏ်တော်အနန္တ ဘုန်းတော်အနန္တ ကြီးမြတ်တော်မူသောဘုရားရှင်ဟောတော်မူသော

အဆုံးအမြဲဝါဒတရားစကားများကိုမကြားချင်မနာချင် မသိချင် မကျင့်ချင်ကြသော ရဟန်းရှင်လူတို့သာ ပေါများကြလေသည်။ သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ဟောကြား ဆုံးမြဲဝါဒတရားစကားတော်များကို မကြားချင် မနာချင်ရုံပင် မသိမမြင်ကြ မသိမမြင်ရုံပင် မကျင့်ချင်ကြပေ မကြားမနာရ၍ မသိမမြင် မကျင့်ချင်သော ရဟန်းရှင်လူတို့ဖြစ်၍သာ အလွန်ကျင့်သာ ဆောင်သာ အလွန်ပင် သိသာထင်ရှားသော ဘုရားတရားစကားတော်များကို မကျင့်နိုင် မဖြစ်နိုင် မတတ်နိုင် ဘယ်သူတတ်နိုင်မလဲ ဘယ်သူကျင့်နိုင်လိမ့်မလဲဟု တကတဲ ကျေးဇူးမဲ့စကား ပြောများဆိုများကြလေသည်ဟု မှတ်ရမည်၊ ယခုကဲ့သို့ကျေးဇူးမဲ့စကားကြောင့် (သွာက္ခာတောဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကောဓမ္မော အကာလိကောဓမ္မော ဧဟိပဿိကောဓမ္မော ဩပနေယျိကောဓမ္မော ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗောဓမ္မောဟူသော) တရားတော်မြတ်၏ဂုဏ်တော် ကွယ်ပျောက်ဘို့ပင် ရှိတော့မည်။ ဤသည့် ဂုဏ်တော်ဘို့နှင့်မှုမထောက်မိကြ၍ မကြားချင် မနာချင် မကျင့်ချင်ကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူ ဖြစ်ခဲ့ပါမူကား သန္တစက္ခုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကြီးသော်လည်း တတ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။

အစိန္တေယျ လောကသဉ္ဇာထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟောတော်မူသော ပိဋကတ်တော် တရားတော် ဟူသမျှသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော ပရိယတ္တိသာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓသာသနာတော်သုံးပါးကိုဋ္ဌကို ဟောတော်မူသော စကားတော်ချည်းပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း သာသနာတော်သုံးပါး ပရိကံများ၌ အပါဒါန်နှင့် သမ္ပဒါန်(ဝါ) လောကီနှင့် လောကုတ္တရာ (ဝါ) ပယ်စွန့်ရမည့်တရားနှင့် သယ်ဆောင်ရမည့် တရားမကွဲပြားကြသောကြောင့် အမှားမှား အယွင်းယွင်း အားထုတ်မိကြခြင်းဖြစ်လေတော့သည်။ သို့ကြောင့် ပရိယတ္တိ သာသနာတော် ကိစ္စ အပဒါန်ပုဒ်အရဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာသမုဒယသစ္စာ မိစ္ဆာပဋိပဒါကို။ ကတ္တားဟုဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ တေဘုမ္မိက ကုသိုလ် အကုသိုလ်သင်္ခါရတရား အပြားခြောက်ဆယ်တို့ကိုမြတ်စွာဘုရားသခင် ပယ်စွန့်တော်မူသည့်အတိုင်း ပယ်စွန့်ကြပြီးလျှင် ပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓ သာသနာတော်ကိစ္စ သမ္ပဒါန် ပုဒ်အရဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ သမ္မာပဋိပဒါ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါဖြစ်သော ဒါနဝီရိယ မေတ္တာ ပညာ သီလ ခန္တီသစ္စာ ပညာနိက္ခမ အဓိဋ္ဌာန် ဥပေက္ခာပညာ ဤပါရမီ မင်္ဂလာ ပညာသုံးပါးကို ထိန်းချုပ်ထားသော လောကုတ္တရာ စတုဘုမ္မိက ဘုရားကုသိုလ်တော်ပွါးကို မြတ်စွာဘုရားသခင် ဟောညွှန်ပြသ ဆိုဆုံးမသည့်အတိုင်း ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်တို့ကို ပွားများ ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ဆောင် အားထုတ်ရလျှင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ကေန်မုချဝင်နိုင်ကြရလေတော့သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့သော်လဲ ပိဋကတ်သုံးပုံ စဲပုံ ခွဲဝေပုံဖြစ်သော အက္ခရာ ပါဠိအနက် အဓိပ္ပါယ်ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးကို နားလည်သိမြင်မှမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်နိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး

ပိဋကတ်သုံးပုံ စွဲပုံ ခွဲ၀ေပုံများကို နားလည်သိမြင်အောင် ကြံဆောင်ကြပါလေကုန်။

ဤကဲ့သို့ နားလည်သိမြင်အောင် ကြံဆောင်ကြရာတွင်လည်း သပ္ပုရိသ သံသေဝ သဒ္ဓမ္မသဝန ယောနိသော မနသိကာရ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ ဟူ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါလေးပါးကို ဟောတော်မူသည်။ သို့သော် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်ကို ဟောကြ ပြောကြ ရေးသားကြရာတွင် ဟုတ်သော်လည်း မမှန်၊ မှန်သော်လည်း မဟုတ်၊ ဟုတ်သော် မှန်သော်လည်း ကျင့်ကြံစရာ ပရိကံ ဥပစာလမ်း မရှိသောကြောင့် နက်မရောင်နှင့်တိမ်၊ တိမ်မရောင်နှင့်နက်၊ ဝိပဿနာအထက်ဆုံးလမ်းကိုသာ တက်လှမ်း ပြောဆိုကြကုန်လျက် အပြော အသိကိုပင် အကျင့်ပဋိပတ်သဘော ထင်မှတ်ကြကုန်လေသည်။ အကျင့်တရားကားတခြား အသိတရားကားတခြား ဟုပိုင်းခြား၍ သိနားလည်ပြီးမှ ကျင့်ကြံအပ်သော တရားအစင်ကို မှတ်ယူကုန်ရာ၏။

(ခင်ဝစ်သော်ကား)

ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံအာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သတ္တံ သဗျဥ္စနံ ကေဝလ ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ သန္တိသတ္တာ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ အဿဝနတာယ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော။

စသောပါဠိတော်အရ သမန္တစက္ခုသဗ္ဗညု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း (၀၁) ဒေသနာတော်မြတ် အတိုင်း အတုမှာတတောင် အရောင်မှာ ဘသောင်း အကောင်မှာ တခု ဥပမာပြုသော ပေါရာဏစကားနှင့်အညီ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မခန္ဓာတို့၏ အဆီအနှစ်ကိုယူညှစ်သောအားဖြင့် လေးပါးသတိပဋ္ဌာန် လေးတန်သမ္မပဓါန် လေးဝဏ္ဏိဒ္ဓိပါတ် ငါးရပ်အိန္ဒြေ ငါးတွေဗလ သတ္တဗောဇ္ဈင် ရှစ်မျိုး စင်သည့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားအဆီ ပါရမီမင်္ဂလာ သာသနာဝိရတီ စုပေါင်းတည်လုပ် ပဋိပတ်ကျင့်ခဏ်း မဂ်ဖိုလ်လမ်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင် ကြည်လင်သမှု ကြည့်ရှုရလျှင် အလွယ်တကူနှင့် ဘယ်သူမဆို အလိုလိုထွင်းဖေါက်၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ အနု မခုလက်သန်းနိဿယကျမ်း ဒေဝကျမ်း ဗျာကရိဏ်ကျမ်းတို့၌ ကမ်းတဖက်ရောက် တတ်မြောက်လိမ္မာ ကြီးမြတ်သောဉာဏ်ပညာ ဒိက္ခိနေယျ ပါမောက္ခမသေ့ မဟာထေရ်ဖြစ်တော်မူသော ကြောင့်ငှင်း၊ ရတနာပုံ ဇေယျာနုတ်နန်း သိမ်းမြန်း စိုးစံတော်မူသော ပဥ္စမသင်္ဂါယနာတင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးသည့် ချီးမြှင့်မြှောက်စားတော်မူအပ်သော ပညာဒိပ ကဝိဓဇ ဒိသာပါမောက္ခ တိပိဋကာသင်္ကာရ ဂုဏ်ထူးတော်ရတော်မူသော ကျေးဇူးရှင် ရွှေမင်းဝံငှက်တွင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သီလအစ-သမာဓိအလယ် ပညာအဆုံး (၀၁) အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါး စုံလင်စွာတို့ကို။ ဗုဒ္ဓေါဝါဒအတိုင်း ထုတ်ဟော၍ ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့်—

မဂ်,ဖိုလ်, ရရေးသည် အပြောလွယ်ကူသလောက် အလုပ် မလွယ်ကူပေယခု ကလိယုဂ်ခေတ်တွင် နေယျပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနှင့် ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသာလျှင်များသည်ကို သတိပြုသော အားဖြင့် ဆရာကောင်းတွေ့ရှိရန် မိမိအတွက် အလွန်ပင် အရေးကြီးပေသည်။

မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို အမှန် တကယ် ရယူလိုသော သူတော်ကောင်းပညာရှိ ကဝိသူမြတ် လူနတ် လူပါး အမျိုးကောင်းသားသမီးများအား အကျိုးတရားများပြားစေခြင်းငှါရင်း၊ လူ့လောက သိမ်းကျုံး မဂ်ညှန့်ဖိုလ်ညှန့် တုံးပြီဟု သုံးနှုန်းပေါက်ပြန် အမှန်ကို မသိသူတို့အား သေချာစွာဖတ်ကြည့်က အသိဉာဏ် တိုးပွား စေခြင်းငှါလင်း၊ အက္ခရာဗျဉ္ဇန က–ခ မျှ မသိကြသော်လည်း သဒ္ဒါ ဝဲ့မှန်မှန်ဖြင့် (ဝါ)သဒ္ဒါ ဝဲ့သန့်သန့်ဖြင့် ဖတ်သံကိုနာခံကဲ သောတာပန်အတူ ကိုလေသာဖြူလို့မို့ မဂ်–ဖိုလ်–ဟူသောအမွေကို ရယူလွယ်စေခြင်းငှါ၊ ကျေးဇူးရှင် ရွှေမင်းဝံငှက်တွင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် စတုဘုမ္မိကမဟာ သတိပဋ္ဌာန် ဂိုဏ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ ရေးသားစီရင်တော်မူထားသော ကျမ်း အစောင်စောင်တို့မှ စုပေါင်းထုပ်နှုပ်၍ သိသာထင်ရှားအောင် စီရင်ရေးသားလိုက်ရသည် ဖြစ်ပေသောကြောင့် ပရိယတ္တိ သာသနာ ပဋိပတ္တိသာသနာ ပဋိဝေဓသာသနာ သုံးရပ်သော စတုဘုမ္မိက သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည် တက်နေပမာ ကြက်သရေဖြာစေခြင်းငှါ၊

ဤမည်သော အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်ကျမ်းသည် ငါးထောင်သာသနာ ရှည်မှဉ့်ကြာအောင် မြဲမြန်ခိုင်ခန့် တည်တန့်နိုင်ပါစေ သတည်း။ ရှည်ကြာမြင့်ခိုင် တည်တန့်နိုင်ပါစေသောင်။

(ဤတွင် ကျမ်း၏ နိဂုံးချုပ်ပြဆိုခဏ်းပြီး၏)

အဓိသီလ သိက္ခာသာသနာသည် ဒေါသက္ခယ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။
အဓိစိတ္တ သိက္ခာသာသနာသည် ရာဂက္ခယ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။
အဓိပညာသိက္ခာ သာသနာသည် မောဟက္ခယ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။

အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ်ပဋိပတ်

ကျင့်စဉ်ကျမ်း — ဤတွင်ပြီး၏။

ပထမအကြိမ်

- အုပ်ရေ ၂၀၀၀
- ၁၉၇၃ ခု၊ နိုဝင်ဘာ
- စာအုပ်ချုပ် ရွှေမြိုင်
- အဖုံးရိုက် ရွှေဝါချိုင်
- ဘလောက် ထွန်းစန္ဒာ

ဤစာအုပ်ကို ဘာသာရေး စာပေဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် အမှတ်(၆၃၈၈)အရ၊ ဦးသုဓာတ ကောလင်းဆရာတော်၊ စတုဘုမ္မိက မဂ္ဂင်ရိပ်သာ၊ တာမွေကလေး၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍ ဦးခင်မောင် (မြဲ—၀၁၃၈၉) မြန်မာ့တံခွန် ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၅၆—လှည်းတန်း၊ ကမာရွတ်ကရိုက်နှိပ်ပါသည်။